

# AGENCJA RESTRUKTURYZACJI I MODERNIZACJI ROLNICTWA

## SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI AGENCJI RESTRUKTURYZACJI i MODERNIZACJI ROLNICTWA w 2008 roku

Opracowano  
W Departamencie  
Analiz i Sprawozdawczości

Zatwierdził  
Prezes Agencji Restrukturyzacji  
i Modernizacji Rolnictwa



Tomasz Kołodziej

Warszawa 2009



# SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI ARiMR w 2008 r.

## SPIS TREŚCI

### WSTĘP

<b>I. ORGANIZACJA AGENCJI .....</b>	<b>7</b>
1. Kierownictwo ARiMR .....	7
2. Struktura organizacyjna.....	7
3. Zasoby ludzkie.....	8
4. Udział w programowaniu i tworzeniu prawa .....	11
5. Polityka bezpieczeństwa.....	11
6. Zaangażowanie ARiMR w spółkach prawa handlowego .....	13
7. Wykorzystanie pomocy technicznej.....	14
<b>II. REALIZACJA INSTRUMENTÓW POMOCY .....</b>	<b>15</b>
1. Wspólna Polityka Rolna.....	15
1.1. Płatności bezpośrednie do gruntów rolnych.....	15
1.2 Plan Rozwoju Obszarów Wiejskich 2004-2006 .....	20
1.3 Pomoc finansowa w ramach wspólnej organizacji rynków owoców i warzyw.....	24
1.4 Wspólna Organizacja Rynku Rybnego.....	25
1.5 Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013 .....	26
2. Fundusze strukturalne UE .....	38
2.1 Sektorowy Program Operacyjny „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004 -2006” .....	38
2.2 Sektorowy Program Operacyjny „Rybołówstwo i przetwórstwo ryb 2004 -2006” .....	46
3. Przygotowania do wdrożenia i realizacja Programu Operacyjnego „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013” .....	48
4. Pomoc krajowa .....	49
4.1 Preferencyjne kredytowanie rolnictwa i przetwórstwa produktów rolnych.....	49
4.2 Poręczenia i gwarancje kredytowe .....	56
4.3 Pomoc finansowa dla grup producentów rolnych .....	59
4.4 Utylizacja .....	59
4.5 Wypłaty ekwiwalentów za zalesienia gruntów rolnych w ramach pomocy krajowej .....	60
<b>III. DZIAŁANIA ARiMR ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ INSTRUMENTÓW POMOCY .....</b>	<b>61</b>
1. Procedury.....	61
2. Systemy informatyczne .....	62
3. System kontroli.....	68
4. Windykacja należności .....	80

<b>IV. DZIAŁANIA INFORMACYJNE I PROMOCYJNE</b> .....	<b>83</b>
<b>V. WSPÓŁPRACA KRAJOWA</b> .....	<b>85</b>
1. Instytucje nadzorujące i kontrolujące .....	85
2. Instytucje współpracujące przy wdrażaniu programów pomocowych .....	85
3. Instytucje wspierające zadania realizowane przez Agencję.....	86
<b>VI. WSPÓŁPRACA EUROPEJSKA</b> .....	<b>88</b>
1. Realizacja projektów Phare oraz Transition Facility .....	88
2. Współpraca z państwami członkowskimi oraz kandydującymi do UE.....	90
3. Udział ARiMR w pracach organów pomocniczych Unii Europejskiej. ....	95
4. System Elektronicznej Wymiany Dokumentów Polska (EWDP) .....	95
5. Several Funds Common System 2007-2013 (SFC).....	95
<b>VII. REALIZACJA PLANU FINANSOWEGO AGENCJI W 2008 R.</b> .....	<b>97</b>
<b>VIII. ANEKS - WYKAZ ZAŁĄCZNIKÓW</b> .....	<b>99</b>

Szanowni Państwo,

*W imieniu Kierownictwa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa mam zaszczyt przedstawić Państwu sprawozdanie z działalności ARiMR w 2008 roku.*

*Agencja, jako jedna z kluczowych instytucji wspierających przemiany i rozwój polskiego rolnictwa i obszarów wiejskich realizuje wiele programów pomocowych, pełniąc funkcję instytucji wdrażającej i agencji płatniczej dla programów i systemów wsparcia finansowanych ze źródeł unijnych i krajowych. Każdy kolejny rok jej funkcjonowania stanowi źródło doświadczeń w zakresie obsługi unijnych programów pomocowych, które umożliwiają podnoszenie efektywności i skuteczności udzielonej pomocy.*

*Rok 2008 był dla Agencji okresem wyjątkowej pracy. Wkroczyła ona w końcową fazę obsługi programów wdrażanych w latach 2004-2006 (Planu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2004-2006, Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006” oraz Sektorowego Programu Operacyjnego „Rybołówstwo i przetwórstwo ryb 2004-2006”. Jednocześnie rozpoczęło się wdrażanie nowych działań Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 i Programu Operacyjnego „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013”.*

*Kontynuowana była realizacja płatności bezpośrednich, które za pośrednictwem Agencji w 2008 roku trafiły do ponad 1,4 mln beneficjentów.*

*Istotnym zadaniem była także obsługa pomocy realizowanej ze środków krajowych oraz zarządzanie systemem identyfikacji i rejestracji zwierząt.*

*Należy podkreślić, że w roku 2008 za pośrednictwem ARiMR wypłacono ponad 18,3 mld zł rolnikom, przedsiębiorcom rolno-spożywczym i mieszkańcom wsi. Jest to najwyższy poziom średniorocznych transferów pieniężnych, jaki osiągnięto w dotychczasowej historii Agencji.*

*W prezentowanym „Sprawozdaniu z działalności Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w 2008 r.” przedstawiono pełny opis jej działalności w minionym roku. Szczególną uwagę zwrócono na efekty udzielonej pomocy finansowej, dzięki czemu zaprezentowany materiał stanowi wartościowe źródło informacji dla opinii publicznej.*

Tomasz Kołodziej  
Prezes ARiMR



# I. Organizacja Agencji

## 1. Kierownictwo ARiMR

W skład Kierownictwa Agencji wchodzi: Prezes, Zastępcy Prezesa oraz Główny Księgowy. W dniu 31 grudnia 2008 r. Kierownictwo Agencji stanowili:

Dariusz Wojtasik	Prezes Agencji	od 23.01.2008 r.
Zofia Szalczyk	Zastępca Prezesa	od 25.01.2008 r.
Bogusław Nadolnik	Zastępca Prezesa	od 02.07.2008 r.
Zbigniew Jasiołek	Zastępca Prezesa	od 16.12.2008 r.
Barbara Okupniak-Stefańska	Główny Księgowy	od 01.09.2008 r.

W minionym roku funkcję Prezesa ARiMR sprawował również Leszek Drożdziel (od 27.07.2007 do 22.01.2008 r.).

Ponadto na stanowisku Zastępcy Prezesa zatrudnieni byli: Bożena Lublińska-Kasprzak (od 07.12.2005 do 31.07.2008), Kazimierz Waćkowski (od 19.03.2008 do 17.08.2008), Marek Osiński (od 27.08.2007 do 24.01.2008), Grzegorz Jakuć (od 27.04.2006 do 24.01.2008), Tomasz Kołodziej (od 07.07.2008 do 20.11.2008), Tomasz Nawrocki (od 18.08.2008 do 13.10.2008), a funkcję Głównego Księgowego pełnił Tadeusz Łukasik (od 23.11.2007 do 28.08.2008).

## 2. Struktura organizacyjna

Strukturę organizacyjną Agencji określają Statut Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz jej Regulamin Organizacyjny. Wg stanu na dzień 31.12. 2008 r. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa składała się z:

- Centrali;
- 16 oddziałów regionalnych, działających w każdym województwie;
- 314 biur powiatowych, działających w każdym powiecie, z wyjątkiem miast na prawach powiatu;

W Centrali wydzielone zostały następujące departamenty i biura:

- Gabinet Prezesa
- Biuro Prasowe
- Departament Kadr i Szkoleń
- Departament Audytu Wewnętrznego
- Departament Kontroli Wewnętrznej
- Biuro Zarządzania Bezpieczeństwem
- Departament Wsparcia Inwestycyjnego
- Departament Działań Społecznych i Środowiskowych
- Departament Płatności Bezpośrednich
- Biuro Zadań Delegowanych
- Departament Obsługi Wniosków i Odwołań
- Departament Rybactwa
- Departament Analiz i Sprawozdawczości
- Departament Zarządzania Systemami Informatycznymi
- Departament Eksploatacji Systemów Informatycznych
- Departament Ewidencji Gospodarstw
- Departament Identyfikacji i Rejestracji Zwierząt

- Biuro Zarządzania Procedurami
- Departament Księgowości
- Departament Finansowy
- Departament Windykacji
- Departament Organizacyjno-Gospodarczy
- Biuro Promocji Instrumentów Wsparcia
- Departament Prawny i Zamówień Publicznych
- Departament Kontroli na Miejscu
- Departament Pomocy Krajowej

### 3. Zasoby ludzkie

Na dzień 31.12.2008 r. zatrudnienie w ARiMR wynosiło 11 551 pracowników. Szczegółową charakterystykę przedstawiono w poniższej tabeli oraz Załączniku 1 (Wykresy 1-4).

Tabela: Poziom zatrudnienia w ARiMR w 2008 r.

Szczebel organizacyjny	Stan zatrudnienia pracowników stałych na dzień 01.01.2008	Stan zatrudnienia pracowników stałych na dzień 31.12.2008	Wzrost zatrudnienia pracowników w 2008 roku	Wzrost w % 2008/2007
Centrala	1 379	1 403	24	1,74%
Oddziały Regionalne	2 588	2 838	250	9,66%
Biura Powiatowe	7 189	7 310	121	1,68%
ARiMR razem	11 156	11 551	395	3,54%

Ponadto w okresie czerwiec-grudzień (średnio przez okres 4-6 miesięcy) ARiMR zatrudniała dodatkowo grupę 240 pracowników do przeprowadzania kontroli sprawdzających, realizowanych przez biura kontroli na miejscu w oddziałach regionalnych.

Pozyskiwanie kandydatów do zatrudnienia na wolne stanowiska pracy w ARiMR następuje poprzez rekrutację wewnętrzną (znalezienie odpowiednich kandydatów spośród pracowników Agencji i ich przesunięcie w ramach struktury organizacyjnej) lub z zewnętrznego rynku pracy.

Od 23 czerwca 2008 nabór do Agencji regulują przepisy Ustawy z dnia 9 maja 2008 roku o ARiMR (Dz.U. Nr 98, poz.634) oraz zarządzenie Prezesa ARiMR nr 29/2005 z dn. 18.08.2005 r.(z późn. zm.) *w sprawie wprowadzenia regulaminu określającego zasady i tryb zatrudniania pracowników w Agencji.*

Zgodnie z przywołanymi przepisami, informacje o wszystkich wolnych stanowiskach pracy w ARiMR są publikowane w formie ogłoszeń w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Agencji: [www.arimr.gov.pl](http://www.arimr.gov.pl) (odnośnik „praca w ARiMR”). Każde ogłoszenie określa m.in.: stanowisko pracy, poziom i kierunek wymaganego wykształcenia, jak również wymogi konieczne dotyczące stażu pracy oraz wymaganych kwalifikacji, zgodnie z opisem danego stanowiska.

Po upływie terminu składania dokumentów, określonego w ogłoszeniu o naborze, kandydaci podlegają wstępnej selekcji pod kątem spełniania wymagań dotyczących m.in. wykształcenia i doświadczenia zawodowego. Po dokonaniu wstępnej selekcji lista kandydatów, którzy spełniają wymagania formalne określone w ogłoszeniu o naborze, zostaje upowszechniona w Biuletynie Informacji Publicznej. Z kandydatami, którzy przeszli wstępną selekcję i kwalifikują się do dalszej selekcji, przeprowadzana jest rozmowa kwalifikacyjna. Informację o wyniku naboru wraz z uzasadnieniem dokonanego wyboru



oraz podaniem imienia i nazwiska kandydata, upowszechnia się w Biuletynie Informacji Publicznej w terminie 14 dni od dnia zatrudnienia wybranego kandydata.

Podstawową formą wspierania organizacji i rozwoju pracowników w ARiMR jest działalność szkoleniowa. Skuteczną politykę szkoleniową zapewniają planowane działania w tym zakresie, będące odpowiedzią na potrzeby pracowników oraz umożliwiające realizację zadań na poszczególnych stanowiskach pracy.

W 2008 r., zgodnie z zatwierdzonym Planem Szkoleń, w szkoleniach specjalistycznych uczestniczyło 2 145 pracowników, a w szkoleniach z procedur 6 249. Do egzaminów przystąpiło 54 408 osób <sup>1</sup>.

Zakres egzaminu	Liczba osób, które przystąpiły do egzaminu
<b>Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007 – 2013 (PROW 2007–2013)</b>	
Renty Strukturalne	941
ONW	5 586
Program rolnośrodowiskowy (płatności rolnośrodowiskowe)	2 877
Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne	1 748
Ułatwianie startu młodym rolnikom	719
Modernizacja gospodarstw rolnych	1 274
Zwiększanie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej	73
Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	1 048
Pomoc techniczna	20
<b>Plan Rozwoju Obszarów Wiejskich 2004 – 2006 (PROW 2004–2006)</b>	
Wspieranie gospodarstw niskotowarowych	927
ONW	1 680
Wspieranie przedsięwzięć rolnośrodowiskowych oraz poprawa dobrostanu zwierząt	640
Dostosowanie gospodarstw do standardów UE	927
Grupy producentów rolnych	22
<b>Fundusze Strukturalne</b>	
Procedury wdrożeniowe w ramach SPO "Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006"	11
Procedury płatnicze w ramach SPO "Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006"	23
Procedury wdrożeniowe w ramach SPO " Rybołówstwo i przetwórstwo ryb 2004-2006"	21
Procedury płatnicze w ramach SPO " Rybołówstwo i przetwórstwo ryb 2004-2006"	25
<b>Instrumenty Wspólnej Polityki Rolnej (WPR)</b>	
Procedury z zakresu płatności obszarowych do gruntów rolnych	20 672
Ustalanie kwot nienależnie lub nadmiernie pobranych	230
Procedura z zakresu ewidencji producentów	1 086
Procedura z zakresu przekazania gospodarstwa	375
Procedury z zakresu Identyfikacji i Rejestracji Zwierząt	1 200
Procedura oddzielna płatność z tytułu cukru	583

<sup>1</sup> Podana liczba oznacza ogólną liczbę pracowników, którzy przystąpili do egzaminu. Pracownicy obsługujący kilka zadań brali udział w więcej niż jednym szkoleniu i egzaminie.

<b>Wspólna Organizacja Rynków Owoców i Warzyw</b>	
Procedury z zakresu pomocy na rynku owoców i warzyw	199
<b>Wspólna Organizacja Rynku Rybnego</b>	
Organizacje producentów rybnych	20
Procedury rynku produktów rybnych	3
Pomoc finansowa dla organizacji producentów rybnych z tytułu przygotowania programu operacyjnego - podmioty prowadzące chów/hodowlę organizmów wodnych (KP-611-64-ARiMR/5/z)	3
Pomoc finansowa dla organizacji producentów rybnych z tytułu przygotowania programu operacyjnego - organizacje producentów rybnych zrzeszające armatorów statków rybackich (KP-611-64-ARiMR/5/z)	4
<b>Kontrola na miejscu</b>	
Kontrola na miejscu - Płatności bezpośrednio i ONW	1 177
Kontrola na miejscu - Płatności z tytułu rent strukturalnych	77
Kontrola na miejscu - Wspieranie przedsięwzięć rolnośrodowiskowych oraz poprawa dobrostanu zwierząt - PROW 2004-2006	135
Kontrola na miejscu – Program rolnośrodowiskowy (Płatności rolnośrodowiskowe) - PROW 2007-2013	364
Kontrola na miejscu - Zalesianie gruntów rolnych (PROW 2004-2006)	65
Kontrola na miejscu – Zalesianie gruntów rolnych Schemat I (PROW 2007-2013)	87
Kontrola na miejscu - Grupy producentów rolnych	48
Kontrola na miejscu rynku owoców i warzyw	167
Kontrola na miejscu - Wspieranie gospodarstw niskotowarowych	381
Kontrola na miejscu - Dostosowanie gospodarstw do standardów UE	95
Kontrola na miejscu – SPO "Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006" oraz SPO " Rybołówstwo i przetwórstwo ryb 2004-2006"	53
Procedury oraz Instrukcja stanowiskowa dla Inspektorów Terenowych realizujących kontrole na miejscu w zakresie płatności do upraw roślin energetycznych, dla których nie określono planu reprezentatywnego wersja 1.1.	145
<b>Inne</b>	
KPA	1 357
Procedury - Wyjaśnianie nieprawidłowości programów rolnych i funduszu gwarancji rolnej OR	163
Procedury - Wyjaśnianie nieprawidłowości programów rolnych i funduszu gwarancji rolnej BP	6 343
System kancelaryjno - archiwalny	814
<b>Razem</b>	<b>54 408</b>

Pracownicy mieli również możliwość uczestnictwa w szkoleniach oraz pozaszkolnych formach kształcenia w ramach indywidualnych skierowań. W 2008 roku wprowadzono nowe Zarządzenie Prezesa Agencji nr 83/2008 z dn. 04.11.2008 r. w sprawie zasad i trybu podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracowników ARiMR. W 2008 r. wpłynęło łącznie 506 wniosków indywidualnych o skierowanie pracownika na szkolenie, kursy, przyznanie świadczeń związanych ze studiami, nauką języków obcych, czy aplikacją radcowską. W wyniku pozytywnego rozpatrzenia wniosków podpisano umowy na szkolne i pozaszkolne formy kształcenia ze 126 pracownikami Agencji.

## 4. Udział w programowaniu i tworzeniu prawa

W 2008 roku Agencja uczestniczyła w pracach legislacyjnych, obejmujących zarówno prawodawstwo UE, jak i krajowe. Główny ciężar realizowanych prac skupił się wokół wdrażania kolejnych działań:

- Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013,
- Programu Operacyjnego „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013”.

W okresie sprawozdawczym trwały również intensywne prace legislacyjne związane z wprowadzaniem nowych zasad w zakresie płatności bezpośrednich.

Wykaz najważniejszych aktów prawnych dotyczących funkcjonowania Agencji, opublikowanych w 2008 r., przedstawiono w Załączniku 2 (Tabele 1-3).

## 5. Polityka bezpieczeństwa

### Polityka zarządzania bezpieczeństwem informacji w ARiMR

Zgodnie z dyspozycją zawartą w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 885/2006 z dnia 21 czerwca 2006 r., ustanawiającym szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1290/2005 w zakresie akredytacji agencji płatniczych i innych jednostek, jak również rozliczenia rachunków EFGR i EFRROW (Dz. UE nr L 171/90 z dnia 23.06.2006) ARiMR (jako Agencja Płatnicza) zobligowana została do wyboru jednej z uznanych na poziomie międzynarodowym norm jako podstawy organizacji bezpieczeństwa systemów informacyjnych. Realizując to zadanie, przyjęto do stosowania w ARiMR normę PN-ISO/IEC 17799:2007 (ISO/IEC 27002) wraz z normą PN-ISO/IEC 27001.

W 2008 roku, po dokonanych w okresie od marca do czerwca przeglądzie Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji, zaplanowano i wdrożono całościowy system zarządzania, oparty na podejściu wynikającym z analizy ryzyka biznesowego i modelu PDCA, przedstawionym w normie ISO/IEC 27001, odnoszącym się do ustanawiania, wdrażania, eksploatacji, monitorowania, utrzymywania i doskonalenia bezpieczeństwa informacji. Wdrożenie polegało na udoskonaleniu już istniejącego systemu SZBI – *System Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji* (ang. ISMS – Information Security Management System). W wyniku tych prac ustanowiono, Zarządzeniem Prezesa ARiMR nr 40/2008 z dnia 12 czerwca 2008 r., politykę bezpieczeństwa informacji, uwzględniającą normę ISO/IEC 27002 oraz politykę systemu zarządzania bezpieczeństwem informacji, uwzględniającą model PDCA opisany w normie ISO/IEC 27001. Zarządzeniem Prezesa ARiMR nr 45/2008 z dnia 2 lipca 2008 r. rozszerzono zarządzenie nr 40/2008 o kolejne regulaminy, w szczególności w odniesieniu do bezpieczeństwa systemów informatycznych funkcjonujących w ARiMR oraz zasad ochrony danych osobowych, co pozwoliło na pełne zastąpienie wcześniej obowiązującego zarządzenia nr 25/2004 – Zasad Zarządzania Bezpieczeństwem Informacyjnym w ARiMR oraz zarządzenia nr 33/2005 – Zasad Ochrony Danych Osobowych w ARiMR.

W procesie doskonalenia systemu ISMS podjęto następujące działania, pozwalające na ustanowienie procesowego podejścia do zarządzania bezpieczeństwem informacji:

- określono zakres ISMS,
- przygotowano dokument deklaracji stosowania, wskazujący zabezpieczenia normy odnoszące się do zapewnienia bezpieczeństwa i mające zastosowanie w ARiMR,
- wdrożono metodykę szacowania ryzyka,
- przeprowadzono proces szacowania ryzyka dla wybranych, reprezentatywnych procesów, dobrze charakteryzujących działalność ARiMR jako agencji płatniczej,

- opracowano plan postępowania z ryzykiem,
- wdrożono program szkoleń pracowników ARiMR, w ramach którego przeprowadzono szkolenia z zakresu ISMS dla Kierownictwa ARiMR, dyrektorów komórek organizacyjnych Centrali, dyrektorów Oddziałów Regionalnych, Właścicieli Zasobów, Inspektorów Bezpieczeństwa Informacji Centrali i OR, Administratorów Systemów oraz pracowników wytypowanych komórek organizacyjnych,
- opracowano książkę procedur, obejmującą wszystkie procedury niezbędne do zarządzania systemem ISMS (KP-611-185-ARiMR),
- uruchomiono proces nadzoru nad aktywami ARiMR w celu zapewnienia prawidłowego zarządzania bezpieczeństwem informacji,
- wdrożono plany zapewnienia ciągłości działania,
- zweryfikowano spełnianie wymaganego poziomu zabezpieczeń w Oddziałach Regionalnych i Biurach Powiatowych oraz opracowano wnioski i harmonogram przeprowadzania okresowych kontroli.

W celu formalnego przyporządkowania komórkom organizacyjnym poszczególnych zasobów teleinformatycznych wydano Zarządzenie Prezesa ARiMR nr 58/2008 z 8 września 2008 r. w sprawie określenia Właścicieli Zasobów teleinformatycznych. Ponadto, w Zarządzeniu Prezesa ARiMR nr 80/2008 z dnia 29 października 2008 r. – określono Właścicieli zbiorów danych osobowych w ARiMR, co wprowadziło bardziej czytelny stan prawny w zakresie odpowiedzialności za zbiory danych Agencji.

Poza modyfikacją obowiązujących dokumentów z zakresu ISMS Biuro Zarządzania Bezpieczeństwem ARiMR, wraz z przygotowanymi do pełnienia roli Inspektorów Bezpieczeństwa Informacji pracownikami Samodzielnych stanowisk pracy ds. bezpieczeństwa w OR, przeszkoliło w ramach zmian w systemie ISMS Agencji około 75% pracowników ARiMR.

Pod koniec roku rozpoczęto realizację zadań właściwych trzeciemu etapowi cyklu PDCA (zgodnie z normą ISO/IEC 27001), prowadząc działania mające na celu weryfikowanie wypełniania wymogów bezpieczeństwa przyjętych w obowiązującej polityce bezpieczeństwa informacji oraz monitorowanie i sprawdzanie skuteczności stosowanych zabezpieczeń oraz prawidłowości funkcjonowania wdrożonego systemu zarządzania bezpieczeństwem informacji.

Ponadto podjęto działania w zakresie funkcjonowania systemu ochrony danych osobowych przetwarzanych w Agencji (rejestracja i aktualizacja zbiorów danych osobowych w GIODO, organizacja szkoleń wewnętrznych z zakresu ochrony danych osobowych dla nowych pracowników) oraz przygotowano wytyczne dla podmiotów wykonujących zadania delegowane w ramach PROW 2007-2013 do stosowania zabezpieczeń wynikających z normy ISO/IEC 27002 w zakresie tych zadań. Prowadzone były konsultacje i szkolenia z poszczególnymi Samorządami Województw (podmiotami wdrażającymi).

### **Polityka zapewnienia ciągłości działania w ARiMR**

Kontynuując wieloletni plan wdrożenia systemu zapewnienia ciągłości działania, ukończono w 2008 r. procesy wdrożenia Planów Zapewnienia Ciągłości Działania (PZCD) w OR i BP (ostatnie ćwiczenia wdrażające PZCD w OR wykonano w Świętokrzyskim OR w styczniu 2008 r.). Przeprowadzono kilkadziesiąt ćwiczeń doskonalących procedury PZCD w Biurach Powiatowych i Oddziałach Regionalnych. Ukończono proces opracowania dokumentacji – wykonano Plany Zapewnienia Ciągłości Działania we wszystkich departamentach i biurach Centrali, uzyskano ich zatwierdzenie przez Przewodniczącego Komitetu Sterującego Bezpieczeństwa Informacji (Komitet Sterujący Bezpieczeństwa Informacji powołany w 2004 r. Zarządzeniem Prezesa ARiMR nr 25 z dnia 27.04.2007 r. jako zespół opiniodawczy i doradczy Prezesa Agencji).

Ponadto uaktualniony został Regulamin Zapewnienia Ciągłości Działania Agencji. W uzgodnieniu z terenowymi jednostkami organizacyjnymi opracowano harmonogram realizacji ćwiczeń doskonalących PZCD w Oddziałach Regionalnych i Biurach Powiatowych na rok 2009. Podjęto działania przygotowujące kompleksowe ćwiczenie wdrażające PZCD w Centrali Agencji w 2009 r. (konieczność przeprowadzenia tego ćwiczenia zapisano w rekomendacjach poaudytowych Ministerstwa Finansów).

W wytycznych przygotowanych dla Urzędów Marszałkowskich, realizujących zadania delegowane, określono wymagania dotyczące zapewnienia ciągłości działania dla procesów realizowanych przez Urzędy Marszałkowskie. Ponadto, w celu standaryzacji dokumentacji w tym obszarze, przygotowano odpowiednie wzorce dokumentów. Wzorce te wykorzystano w Urzędach Marszałkowskich w procesie wdrażania i dokumentowania prac.

### **Nadzór nad stanowiskami wrażliwymi w ARiMR**

W 2008 r., w ramach działań podejmowanych w obszarze zarządzania polityką bezpieczeństwa, znowelizowano Zarządzenie nr 48/2004 z dnia 17.09.2004 r. *w sprawie wprowadzenia działań antykorupcyjnych*, wprowadzając Zarządzenie nr 24/2008 z dnia 03.04.2008 r. Jednostki oraz komórki organizacyjne Agencji na podstawie powyższych regulacji opracowały wykazy stanowisk szczególnie narażonych na ryzyko korupcji oraz wymaganych dla nich zabezpieczeń.

Departament Kontroli Wewnętrznej, realizując zadania związane z nadzorem nad „stanowiskami wrażliwymi” w 5 Oddziałach Regionalnych i 13 Biurach Powiatowych, przeprowadził wizytacje, udzielił instruktaży oraz przeprowadził szkolenia dla Kierownictwa Agencji.

Jednocześnie, w celu wzmocnienia działań kontroli wewnętrznej w 2008 roku, powołano stanowisko Pełnomocnika ds. Polityki Antykorupcyjnej (Zarządzenie Prezesa ARiMR nr 95/2008 z dnia 11.12.2008 r.). Pełnomocnik ds. Działań Antykorupcyjnych, w ramach swoich obowiązków, koordynuje wszystkie działania związane z profilaktyką, monitoringiem, kontrolą, oraz wdrożeniem, w przypadku wykrycia nieprawidłowości, schematów naprawczych, które będą miały za zadanie zapobieganie zjawiskom korupcyjnym w obszarze działania Agencji.

## **6. Zaangażowanie ARiMR w spółkach prawa handlowego**

W oparciu o Ustawę z dnia 29 grudnia 1993 r. *o utworzeniu ARiMR* (tekst jednolity Dz.U.2005 r. nr 31, poz. 264 z późn. zm.) oraz rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 stycznia 1996 r. *w sprawie szczegółowych kierunków działań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz sposobów ich realizacji* (Dz.U. Nr 16, poz. 82 z późn. zm.), powierzona została ARiMR rola podmiotu współfinansującego wspieranie budowy rynków hurtowych w Polsce.

Z końcem 2005 r. Agencja zakończyła ostatnie dwa procesy konwersji wierzytelności z tytułu udzielonych pożyczek na akcje spółek – rynków hurtowych. Na koniec 2008 r. zaangażowanie kapitałowe ARiMR w 13 spółkach akcyjnych, tworzących rynki hurtowe, wynosiło 130,8 mln zł, wg wartości nominalnej akcji (Załącznik 3, Tabela 4).

Zgodnie z obowiązującymi przepisami Agencji jako akcjonariuszowi przysługuje prawo uczestnictwa w walnym zgromadzeniu i prawo głosu. Agencja uczestniczy w walnych zgromadzeniach poprzez umocowanego pełnomocnika, który wykonuje prawo głosu zgodnie z wolą akcjonariusza, tj. ARiMR.

Zgodnie z przepisami kodeksu spółek handlowych formą sprawowania przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa nadzoru nad działalnością spółek akcyjnych jest również nadzór sprawowany przez członków Rad Nadzorczych rekomendowanych przez Prezesa ARiMR.

## 7. Wykorzystanie pomocy technicznej

ARiMR jako Agencja Płatnicza i Instytucja Wdrażająca należy do beneficjentów pomocy finansowej udzielanej w ramach *pomocy technicznej* PROW 2004-2006 oraz SPO *Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006*. Do końca 2008 r. ARiMR mogła ubiegać się o dofinansowanie realizacji projektów w ramach następujących instrumentów pomocowych:

- Działanie 8 – Pomoc techniczna – Plan Rozwoju Obszarów Wiejskich 2004-2006:
  - Schemat 1. Wzmocnienie systemu zarządzania, monitorowania, kontroli i oceny stopnia realizacji Planu
  - Schemat 2. Działania informacyjne i promocyjne
- Priorytet III – Pomoc techniczna – SPO „*Restrukturyzacja...*”
  - Działanie 3.1. „Wsparcie systemu zarządzania i wdrażania programu”
  - Działanie 3.2. „Rozwój instytucjonalny”
  - Działania 3.3. „Informowanie i promocja programu”.

Komórką wnioskującą o pomoc techniczną w imieniu ARiMR jest Departament Analiz i Sprawozdawczości, natomiast zatwierdzone wnioski są realizowane przez komórki zgłaszające projekty przedsięwzięć z zakresu m.in.:

- zakupu sprzętu i oprogramowania komputerowego,
- zakupu materiałów, sprzętu i nieruchomości na potrzeby wdrażania programów,
- zapewnienia wsparcia kadrowego (zatrudnienie stałe i okresowe),
- prowadzenia kontroli na miejscu, przeprowadzania audytu oraz kontroli wewnętrznej,
- organizacji i realizacji szkoleń,
- działań informacyjno-promocyjnych.

Agencja uzyskała wpływy z tytułu refundacji wydatków poniesionych na ich realizację w łącznej wysokości 70,6 mln zł, co stanowi 150% zaplanowanej pierwotnie kwoty. W ramach Działania 8 – Pomoc Techniczna PROW 2004-2006 ARiMR otrzymała kwotę w wysokości 63,7 mln zł, natomiast w przypadku Priorytetu III – Pomoc Techniczna SPO *Restrukturyzacja...* łączne wpływy wyniosły 6,9 mln zł.

Najwięcej środków, bo aż 59,8 mln zł (blisko 85% łącznej kwoty), Agencja otrzymała w związku z realizacją projektów informatycznych. Ponadto ARiMR uzyskała refundację kosztów związanych z realizacją kontroli na miejscu – 6,1 mln zł (8,7%), z wynagrodzeniem pracowników – 4,2 mln zł (5,9%) oraz z prowadzeniem działań informacyjno-szkoleniowych – 475,3 tys zł (0,7%).

Szczegółowe informacje przedstawione są w Załączniku 4, Tabela 5.

## II. Realizacja instrumentów pomocy

### 1. Wspólna Polityka Rolna

#### 1.1. Płatności bezpośrednie do gruntów rolnych.

Polska od 2004 r. korzysta z możliwości stosowania uproszczonego systemu dopłat bezpośrednich - SAPS. System ten polega na udzielaniu wsparcia finansowego do powierzchni upraw, niezależnie od rodzaju prowadzonej działalności rolniczej.

W 2008 r., w ramach prowadzonego przez Komisję Europejską przeglądu WPR, podjęta została decyzja, zgodnie z którą państwa członkowskie, stosujące system jednolitej płatności, uzyskały zezwolenie na przedłużenie okresu stosowania systemu SAPS do 2013 r. - rozporządzenie Rady (WE) nr 73/2009, ustanawiające wspólne zasady dla systemów wsparcia bezpośredniego dla rolników w ramach wspólnej polityki rolnej i ustanawiające określone systemy wsparcia dla rolników.

Do ubiegania się o przyznanie płatności bezpośrednich do gruntów rolnych konieczne jest posiadanie numeru identyfikacyjnego nadanego przez ARiMR na podstawie złożonego wniosku o wpis do ewidencji producentów. Według stanu na 31 grudnia 2008 r. w ewidencji producentów zarejestrowanych zostało 1 939 406 podmiotów. W 2008 r. do ewidencji wpisano 44 839 producentów (Załącznik 5, Tabela 6).

Otrzymanie płatności bezpośrednich nie jest związane z prowadzeniem określonej produkcji, ale zostało uzależnione od spełnienia przez rolników szeregu wymagań dotyczących:

- utrzymania gruntów wchodzących w skład gospodarstwa w Dobrej Kulturze Rolnej zgodnie z ochroną środowiska (Good Agricultural and Environmental Conditions – GAEC), określonych w załączniku III do rozporządzenia Rady nr 73/2009 - obowiązuje od 2004 r.
- podstawowych wymogów z zakresu zarządzania (Statutory Management Requirements – SMR), określonych w załączniku II do rozporządzenia Rady nr 73/2009.

Wymogi te zostały podzielone na trzy obszary.

**Obszar A**, który obejmuje:

- Identyfikację i rejestrację zwierząt,
- Zagadnienia ochrony środowiska naturalnego.

**Obszar B**, obejmujący:

- Zdrowie publiczne,
- Zdrowie zwierząt, zgłaszanie niektórych chorób,
- Zdrowotność roślin.

**Obszar C**, w którym zawiera się:

- Dobrostan zwierząt.

W państwach członkowskich, które przystąpiły do Wspólnoty 1 maja 2004 r, mechanizm ten był ograniczony do kontroli przestrzegania utrzymywania gruntów w Dobrej Kulturze Rolnej.

W Polsce od 1 stycznia 2009 roku obowiązują wymogi z obszaru A, wymogi z obszaru B obowiązywać będą od 2011 r., natomiast wymogi z obszaru C zostaną wdrożone w 2013 r.

Obowiązujące w tym zakresie przepisy unijne Polska transponowała do prawa polskiego w postaci: Ustawy z dnia 26 stycznia 2007 r. o *płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego* (Dz.U. z 2008 r. Nr 170, poz.1051, ze zm.) oraz Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

z dnia 25 marca 2009 r. w sprawie liczby punktów, jaką przypisuje się stwierdzonej niezgodności oraz procentowej wielkości zmniejszenia płatności bezpośredniej, płatności cukrowej lub płatności do pomidorów (Dz. U. Nr 54, poz. 44).

W grudniu 2008 r. Agencja rozpoczęła sukcesywne wysyłanie do wszystkich rolników broszury informacyjnej, w której opisane są tzw. „Wymogi wzajemnej zgodności”, jakich trzeba przestrzegać w gospodarstwie. Przygotowany wspólnie przez Ministerstwo Rolnictwa i Agencję informator dotyczy rolników ubiegających się o płatności bezpośrednie, ONW, płatności w ramach programów rolnośrodowiskowych oraz wsparcie w ramach zalesiania gruntów rolnych. Wysyłana do rolników broszura powstała w celu przybliżenia producentom rolnym wymogów, których nieprzestrzeganie może od 2009 roku skutkować obniżeniem płatności. Zawiera ona niezbędne informacje oraz wiedzę na temat wymogów, których przestrzeganie będzie kontrolowane od przyszłego roku przez ARiMR i Inspekcję Weterynaryjną.

## Kampania 2008

W roku 2008 realizowane były następujące rodzaje płatności:

- **jednolita płatność obszarowa (JPO)** - finansowana w 100% z budżetu UE
- **uzupełniające płatności obszarowe (UPO)** - finansowane w 100% z budżetu krajowego:
  - do grupy upraw podstawowych
  - do upraw chmielu związanego z produkcją i oddzielnego od produkcji
  - do powierzchni uprawy roślin przeznaczonych na paszę uprawianych na trwałych użytkach zielonych (płatności zwierzęce)
- **płatność do upraw roślin energetycznych** - finansowana w 100% z budżetu UE
- **płatność cukrowa** - finansowana w 100% z budżetu UE

Od 2008 roku rolnicy mogli ubiegać się o płatności w ramach dwóch nowych schematów pomocowych:

- **oddzielnej płatności z tytułu owoców i warzyw (płatność do pomidorów)**- finansowanej w 100% z budżetu UE;
- **przejściowej płatności z tytułu owoców miękkich** - finansowanej z budżetu UE w wysokości 230 euro i z budżetu krajowego do poziomu 400 euro;

Obowiązujący w 2008 r. formularz wniosku różnił się od tych, jakie obowiązywały w latach poprzednich. Do wniosku wprowadzone zostały nowe rodzaje płatności: przejściowa płatność z tytułu owoców miękkich oraz oddzielna płatność z tytułu owoców i warzyw (płatność do pomidorów).

W 2008 r. koperta finansowa wszystkich płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego wynosiła łącznie 9,01 mld zł, co w porównaniu z rokiem 2007, w którym koperta finansowa wszystkich płatności wyniosła 8,75 mld zł, oznacza wzrost o 263 mln zł i stanowi zwiększenie środków finansowych o 3% licząc rok do roku. Wysokość stawki płatności w złotych kształtuje się w oparciu o kurs euro na ściśle określony dzień, publikowany przez Komisję Europejską.

Obowiązująca za 2008 r. stawka Jednolitej Płatności Obszarowej wynosi 339,31 zł/ha i jest wyższa o 37,77 zł od stawki obowiązującej w 2007 r.

Stawki dla uzupełniających płatności w 2008 r. wynosiły:

- 269,32 zł/ha - płatność do upraw podstawowych (zboża, rośliny oleiste),
- 591,50 zł/ha - płatność do powierzchni uprawy chmielu, do której rolnikowi przyznano płatność uzupełniającą do powierzchni upraw chmielu za 2006 r.,



- 407,60 zł/ha - płatność do powierzchni uprawy chmielu, zadeklarowanej przez rolnika we wniosku na dany rok,
- 379,55 zł/ha – uzupełniająca płatność obszarowa do upraw roślin przeznaczonych na paszę, uprawianych na trwałych użytkach zielonych (płatność zwierzęca).

Stawki pozostałych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w 2008 r. wyniosły:

- 39,45 zł/tonę – płatność cukrowa,
- 152,85 zł/ha – płatność do upraw roślin energetycznych,
- 1358,68 zł/ha – przejściowa płatność z tytułu owoców miękkich (przyznawana po raz pierwszy w 2008 r.)
- 133,65 zł/tonę – oddzielna płatność z tytułu owoców i warzyw (płatność do pomidorów - przyznawana po raz pierwszy w 2008 r.)

Ponadto rolnicy, którzy otrzymali płatność do upraw roślin energetycznych i uprawiający rzepak na cele energetyczne, mogli otrzymać 176 zł/ha pomocy o charakterze *de minimis* ze środków krajowych (po przedstawieniu wymaganych dokumentów, potwierdzających, że rzepak został przeznaczony na biostry).

Zgodnie z prawodawstwem unijnym i krajowym państwo członkowskie zobowiązane jest do rozprawienia wydrukowanych, spersonalizowanych formularzy wniosku o płatności w oparciu o powierzchnie określone w roku poprzednim oraz dostarczenia dokumentacji graficznej dotyczącej deklarowanej powierzchni. W 2008 r. ARiMR dostarczyła rolnikom 1 450 062 spersonalizowanych wniosków o przyznanie płatności do gruntów rolnych.

W 2008 r. rolnicy mogli składać wnioski w terminie od 15 marca do 15 maja 2008 r. Ostateczny termin składania wniosków upływał 9 czerwca 2008 r., jednakże przyznawana rolnikowi kwota płatności była zmniejszana o 1% za każdy dzień roboczy opóźnienia po dniu 15 maja.

W 2008 r. w Biurach Powiatowych ARiMR rozpatrywanych było łącznie 1 419 465 wniosków o przyznanie płatności bezpośrednich do gruntów rolnych na rok 2008. Najwięcej wniosków złożono w województwach: mazowieckim (214 463 wnioski, co stanowi 15,11% złożonych wniosków w skali kraju) i lubelskim (181 563 wnioski, co stanowi 12,79% złożonych wniosków w skali kraju).

Liczbę wniosków w podziale na poszczególne województwa przedstawiono w Załączniku 5, Tabele 7 i 8.

Łączna powierzchnia objęta wnioskami o przyznanie płatności na rok 2008 dla:

- jednolitej płatności obszarowej wynosiła - 14 218 276,98 ha
- płatności uzupełniającej do grupy upraw podstawowych wynosiła – 9 550 322,59 ha
- płatności zwierzęcej wynosiła– 2 105 258,46 ha
- płatność do powierzchni uprawy chmielu wynosiła – 2 207,66 ha

Zestawienie liczby wniosków oraz deklarowanej powierzchni w Kampaniach 2004-2008 zostało przedstawione w poniższych tabelach:

Tabela: Liczba złożonych wniosków o przyznanie płatności obszarowych w ramach Kampanii 2004-2008.

Liczba wniosków złożonych w latach				
2004	2005	2006	2007	2008
1 400 370	1 483 628	1 468 614	1 452 665	1 419 465

Tabela: Powierzchnia deklarowana w ramach wniosków obszarowych zarejestrowanych w bazie ZSZiK dla kampanii: 2004, 2005, 2006, 2007, 2008 (w ha).

Powierzchnia deklarowana w latach				
2004	2005	2006	2007	2008
13 689 141,41	14 242 278,77	14 241 825,54	14 316 972,21	14 218 276,98

Do 31 grudnia 2008 r. wydanych zostało 1 053 661 decyzji administracyjnych w sprawie przyznania płatności, co stanowi 74,23% obsługiwanych wniosków z Kampanii 2008. W odniesieniu do 16 821 wniosków zostały naliczone płatności i utworzone decyzje administracyjne, które na dzień 31 grudnia 2008 r. były w trakcie wydawania przez Biura Powiatowe ARiMR, co stanowiło 1,18% obsługiwanych wniosków. Na dzień 31 grudnia 2008 r. do obsługi pozostało 349 015 wniosków o przyznanie płatności, w tym wnioski wymagające wyjaśnienia ze względu na stwierdzone nieprawidłowości lub obsługa wniosków została wstrzymana ze względu na śmierć rolnika lub przekazanie gospodarstwa rolnego.

Od 1 do 31 grudnia 2008 r. w ramach Kampanii 2008 ARiMR zrealizowała płatności dla 867 690 rolników na kwotę 4,26 mld zł.

### **Kampania 2007**

W 2008 r., poza realizacją płatności w ramach Kampanii 2008, Agencja dokonywała również płatności w ramach Kampanii 2007. Zgodnie z rozporządzeniem Komisji Europejskiej Nr 1782/2003 wypłaty w ramach Kampanii 2007 zrealizowane zostały do 30 czerwca 2008 r.

Wypłaty otrzymało ponad 1,43 mln beneficjentów. Łącznie w 2008 r. w ramach Kampanii 2007 wypłacono 6,06 mld zł.

### **Kampanie 2004-2006**

W 2008 r. ARiMR realizowała również płatności z Kampanii 2004-2006.

Zakończenie postępowań administracyjnych dotyczących kampanii 2004-2006 dopiero w 2008 r. związane było z:

- trwającymi postępowaniami odwoławczymi,
- wznowieniem postępowań w sprawach zakończonych decyzją ostateczną,
- stwierdzeniem nieważności dotychczasowych decyzji,
- ustaniem przyczyn uzasadniających zawieszenie postępowań.

W ramach Kampanii 2004-2006 w roku 2008 wypłacono 7,54 mln zł.

Łączna kwota płatności bezpośrednich z Kampanii 2004 – 2008 zrealizowana w 2008 r. wyniosła 10,33 mld zł.

Poniższa tabela przedstawia zrealizowane w 2008 roku (01.01-31.12) płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (w zł).

<b>Kampania 2007</b>	
Uzupełniająca Płatność Obszarowa - chmiel historyczny - rok kalendarzowy 2007	761 753,31
Uzupełniająca Płatność Obszarowa - chmiel - rok kalendarzowy 2007	671 418,36
Uzupełniająca Płatność Obszarowa - płatności zwierzęce - rok kalendarzowy 2007	551 917 787,27
Uzupełniająca Płatność Obszarowa - inne rośliny - rok kalendarzowy 2007	2 006 140 052,29
Jednolita Płatność Obszarowa- rok kalendarzowy 2007	3 027 518 478,95
Oddzielna płatność z tytułu cukru - rok kalendarzowy 2007	462 197 875,37
Pomoc - rośliny energetyczne	12 337 283,31
<b>RAZEM</b>	<b>6 061 544 648,86</b>
<b>Kampania 2008</b>	
Uzupełniająca Płatność Obszarowa - chmiel historyczny - rok kalendarzowy 2008 (do powierzchni upraw chmielu, do której rolnikowi przyznano płatność uzupełniającą do powierzchni uprawy chmielu za 2006r.	439 136,34
Uzupełniająca Płatność Obszarowa - chmiel - rok kalendarzowy 2008 (zadeklarowana przez rolnika we wniosku o przyznanie płatności do gruntów rolnych na dany rok)	303 364,53
Uzupełniająca Płatność Obszarowa - płatności zwierzęce - rok kalendarzowy 2008	370 246 088,37
Uzupełniająca Płatność Obszarowa - koperta inne rośliny - kampania 2008	1 274 312 541,72
Jednolita Płatność Obszarowa rok kalendarzowy 2008	2 382 843 529,73
Oddzielna płatność z tytułu cukru - rok kalendarzowy 2008	216 429 058,71
Przejściowa płatność z tytułu owoców miękkich - rok kalendarzowy 2008	5 146 748,22
Oddzielna płatność z tytułu owoców i warzyw - rok kalendarzowy 2008	12 113 561,49
<b>RAZEM</b>	<b>4 261 834 029,11</b>
<b>Kampanie 2007- 2008 (wyłacone w 2008 r.)</b>	<b>10 323 378 677,97</b>
Pomoc do rzepaku (wyłacone w 2008 r.)	6 736 054,04
<b>Kampanie 2004-2006 (wyłacone w 2008 r.)</b>	<b>7 548 562,48</b>
<b>Razem Kampanie 2004-2008 (wyłacone w 2008 r.)</b>	<b>10 330 927 240,45</b>

Szczegółowe informacje dotyczące zrealizowanych płatności bezpośrednich w ramach Kampanii 2004-2008 przedstawiono w Załączniku 5, Tabele 9-11.

## 1.2 Plan Rozwoju Obszarów Wiejskich 2004-2006

PROW 2004-2006 jest programem finansowanym ze środków Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej oraz środków krajowych, w ramach którego realizowane są następujące działania:

- Działanie 1 Renty strukturalne;
- Działanie 2 Wspieranie gospodarstw niskotowarowych;
- Działanie 3 Wspieranie działalności rolniczej na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW);
- Działanie 4 Wspieranie przedsięwzięć rolnośrodowiskowych i poprawy dobrostanu zwierząt;
- Działanie 5 Zalesianie gruntów rolnych;
- Działanie 6 Dostosowanie gospodarstw rolnych do standardów Unii Europejskiej;
- Działanie 7 Grupy producentów rolnych;
- Działanie 8 Pomoc techniczna;
- Działanie 9 Uzupełnienie płatności bezpośrednich<sup>2</sup>;
- Projekty w ramach rozporządzenia 1268/1999;

W celu pełniejszego wykorzystania budżetu PROW 2004-2006 prowadzone było monitorowanie wykorzystania środków dla poszczególnych działań. Pozwalało to na bieżąco ustalić, czy istniała potrzeba dokonania realokacji środków. Po dokładnych analizach, w których brano pod uwagę stan realizacji Planu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2004-2006 oraz prognozy wydatków, w 2008 r. podjęto decyzję o dokonaniu realokacji środków na łączną kwotę ponad 13,4 mln euro.

### Realokacja z 16 lipca 2008 r. (8,5 mln euro)

Środki na działanie *Zalesianie gruntów rolnych*:

- 3,1 mln euro z działania *Dostosowanie gospodarstw rolnych do standardów UE*;
- 1,5 mln euro z działania *Uzupełnienie płatności obszarowych*;
- 441,8 tys. euro z *Projektów w ramach rozporządzenia 1268/1999*.

W sumie na rzecz działania *Zalesianie gruntów rolnych* przeniesiono ponad 5,1 mln euro.

Środki na działanie *Pomoc techniczna*:

- 92,5 tys. euro z działania *Renty strukturalne*;
- 290,4 tys. euro z działania *Wspieranie gospodarstw niskotowarowych*;
- 2,7 mln euro z działania *Wspieranie działalności na obszarach ONW*;
- 242,5 tys. euro z działania *Uzupełnienie płatności obszarowych*.

W sumie na rzecz działania *Pomoc techniczna* przeniesiono 3,4 mln euro.

### Realokacja z 22 września 2008 r. (1,8 mln euro)

Całość realokacji na rzecz działania *Pomoc techniczna*:

- 160,9 tys. euro z działania *Wspieranie gospodarstw niskotowarowych*;
- 12,3 tys. euro z działania *Grupy producentów rolnych*;
- 110,8 tys. euro z działania *Wspieranie przedsięwzięć rolnośrodowiskowych i poprawa dobrostanu zwierząt*;
- 1,5 mln euro z działania *Dostosowanie gospodarstw rolnych do standardów UE*.

W sumie na rzecz działania *Pomoc techniczna* przeniesiono ponad 1,8 mln euro.

---

<sup>2</sup> Uzupełniające płatności bezpośrednie od 2007 r. realizowane są z budżetu krajowego.

## **Realokacja z 6 listopada 2008 r. (888,9 tys. euro)**

Całość realokacji na rzecz działania *Pomoc techniczna*:

- 37,8 tys. euro z działania *Renty strukturalne*;
- 134,7 tys. euro z działania *Wspieranie gospodarstw niskotowarowych*;
- 7 tys. euro z działania *Grupy producentów rolnych*;
- 501 tys. euro z działania *Wspieranie działalności na obszarach ONW*;
- 205 tys. euro z działania *Wspieranie przedsięwzięć rolnośrodowiskowych i poprawa dobrostanu zwierząt*;
- 3,3 tys. euro z Projektów w ramach Rozporządzenia 1268/1999.

W sumie na rzecz działania *Pomoc techniczna* przeniesiono ponad 888 tys.euro.

## **Realokacja z 19 grudnia 2008 r. (2,2 mln euro)**

Całość realokacji na rzecz działania *Pomoc techniczna*:

- 10,1 tys. euro z działania *Renty strukturalne*;
- 154,4 tys. euro z działania *Wspieranie gospodarstw niskotowarowych*;
- 7,4 tys. euro z działania *Grupy producentów rolnych*;
- 586,3 tys. euro z działania *Wspieranie działalności na obszarach ONW*;
- 50 tys. euro z działania *Wspieranie przedsięwzięć rolnośrodowiskowych i poprawa dobrostanu zwierząt*;
- 22,9 tys. euro z działania *Zalesianie gruntów rolnych*;
- 1,37 mln euro z działania *Dostosowanie gospodarstw rolnych do standardów UE*.

W sumie na rzecz działania *Pomoc techniczna* przeniesiono ponad 2,2 mln euro

W 2008 r. kontynuowano obsługę działań PROW 2004-2006 oraz realizowano wypłaty dla beneficjentów.

Od uruchomienia Programu do 31 grudnia 2008 r. w ramach budżetu PROW 2004-2006 wypłacono łącznie 14,2 mld zł, w tym w 2008 r. wypłacono 292,6 mln zł. Realizacja płatności w ramach Programu została zakończona w grudniu 2008 r.

Wszystkie działania PROW 2004-2006 charakteryzowało zróżnicowanie przestrzenne pod kątem liczby złożonych wniosków i kwoty wypłat. Informacje te znajdują się w Załączniku 5, Tabele 12-20.

### **Działanie 1 - Renty strukturalne**

Działanie służyło zachęcaniu rolników w wieku przedemerytalnym do zaprzestania prowadzenia działalności rolniczej i przekazania posiadanych gospodarstw rolnych.

Nabór wniosków prowadzony był w sposób ciągły i trwał od 2 sierpnia 2004 r. do 31 lipca 2006 r.

Od grudnia 2007 r. wszystkie renty strukturalne wypłacane są z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Liczba beneficjentów działania sukcesywnie spada. Powodem są zgony beneficjentów. Do końca grudnia 2008 r. rentę strukturalną przyznaną w ramach PROW 2004-2006 otrzymało 53 732 beneficjentów.

W ramach Programu, w związku z nabyciem uprawnień do renty strukturalnej, przekazano gospodarstwa rolne o łącznej powierzchni 529,5 tys. ha, z czego 480,8 tys. ha stanowią użytki rolne.

W 2008 r. kontynuowano obsługę i realizację płatności dla beneficjentów:

- wydano 14 decyzji przyznających rentę małżonkowi zmarłego beneficjenta,
- zrealizowano płatności na kwotę 38,5 tys. zł.

Od uruchomienia Programu, według stanu na 31 grudnia 2008 r.:

- beneficjenci złożyli 58,3 tys. wniosków,
- wydano ponad 54 tys. decyzji przyznających pomoc,
- zrealizowano płatności na kwotę blisko 2,1 mld zł.

## **Działanie 2 – Wspieranie gospodarstw niskotowarowych**

Działanie miało na celu wzmocnienie potencjału gospodarstw przez zobowiązanie ukierunkowania ich produkcji na rynek.

W ramach dwóch naborów wniosków przeprowadzonych w 2005 i 2006 roku złożono ponad 178,7 tys. wniosków.

Łącznie od uruchomienia działania do 31 grudnia 2008 r. wydano ponad 157,6 tys. decyzji przyznających pomoc oraz zrealizowano płatności na łączną kwotę 1,316 mld zł.

W 2008 r. kontynuowana była obsługa działania i realizacja płatności dla beneficjentów. Zrealizowano płatności na kwotę 2,5 mln zł.

## **Działanie 3 – Wspieranie działalności rolniczej na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW)**

Działanie było instrumentem wsparcia finansowego gospodarstw rolnych, położonych na terenach, na których produkcja rolnicza jest utrudniona ze względu na niekorzystne warunki naturalne. Dopłaty wyrównawcze dla gospodarstw rolnych, położonych na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania, kompensują istniejące utrudnienia w stosunku do gospodarstw położonych poza strefami ONW.

W roku 2008 wnioski o przyznanie płatności z tytułu ONW były składane w ramach PROW 2007-2013. Jednocześnie kontynuowana była obsługa i realizacja płatności dla tych beneficjentów, którzy korzystali z działania w latach ubiegłych. Ostateczny termin realizacji płatności ze środków Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej dla działań PROW 2004-2006, które mogły być przez KE refundowane Polsce, minął w dniu 31.12.2008 r.

Do końca 2008 r. wypłacono:

- 1 144,9 mln zł w ramach kampanii 2004,
- 1 268,1 mln zł w ramach kampanii 2005,
- 1 295,2 mln zł w ramach kampanii 2006.

Od uruchomienia działania do 31 grudnia 2008 r. ARiMR wypłaciła łącznie prawie 3 708, 2 mln zł.

W 2008 r. zrealizowano płatności na kwotę 1,4 mln zł, w tym:

- 185,5 tys. zł (dla 135 beneficjentów) w ramach kampanii 2004,
- 214,5 tys. zł (dla 127 beneficjentów) w ramach kampanii 2005,
- 1 017,9 tys. zł (dla 487 beneficjentów) w ramach kampanii 2006.

#### **Działanie 4 – Wspieranie przedsięwzięć rolnośrodowiskowych i poprawy dobrostanu zwierząt**

Działanie obejmowało 7 przedsięwzięć rolnośrodowiskowych zwanych pakietami rolnośrodowiskowymi.

Pakiety rolnośrodowiskowe związane były z gospodarowaniem rolniczym ukierunkowanym na ochronę środowiska, zachowaniem siedlisk o wysokich walorach przyrodniczych oraz zachowaniem zasobów genetycznych zwierząt gospodarskich.

W 2008 r. realizowano zadania w zakresie obsługi i realizacji płatności dla wniosków nowych i kontynuacyjnych - złożonych w latach poprzednich:

Do 31 grudnia 2008 r. w ramach poszczególnych kampanii zrealizowano płatności na kwotę:

- 35,4 mln zł w ramach kampanii 2004,
- 266,4 mln zł dla kampanii 2005,
- 486,3 mln zł dla kampanii 2006,
- 26,8 mln zł dla kampanii 2007.

W sumie dokonano płatności na kwotę prawie 814,9 mln zł.

W 2008 r. zrealizowano następujące płatności:

- 488 zł w ramach kampanii 2004,
- 18,3 tys. zł w ramach kampanii 2005,
- 1,15 mln zł w ramach kampanii 2006,
- 2,97 mln zł w ramach kampanii 2007.

W sumie w 2008 r. dokonano płatności na kwotę 4,14 mln zł. Jednocześnie realizowano wypłaty z budżetu EFRROW z tytułu zobowiązań z lat 2004-2006. W 2008 r. wypłacono 693,9 mln zł.

#### **Działanie 5 – Zalesianie gruntów rolnych**

W ramach Planu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2004-2006 w roku 2008 składano wyłącznie wnioski o wypłatę płatności na zalesianie gruntów rolnych (wnioski kontynuacyjne).

Wnioski te składane były w terminie od 1 czerwca do 15 lipca 2008 r. W tym okresie do Biur Powiatowych ARiMR wpłynęło łącznie 8 891 wniosków, z czego 2 610 otrzymało płatności z budżetu EFOiGR (płatności dla pozostałych były realizowane z budżetu EFRROW).

W ramach kampanii zalesieniowych 2004–2006, do 15 lipca 2006 r., złożono ponad 10,5 tys. wniosków, wydano ponad 9 tys. decyzji przyznających wsparcie na 39,7 tys. ha zalesionej powierzchni.

Do 31 grudnia 2008 r. w ramach poszczególnych kampanii zrealizowano płatności:

- 49,2 mln zł w ramach kampanii 2004,
- 112,4 mln zł dla kampanii 2005,
- 159 mln zł dla kampanii 2006,
- 44,3 mln zł dla kampanii 2007,
- 19,6 mln zł dla kampanii 2008.

W sumie dokonano płatności na kwotę ponad 384,5 mln zł.

W 2008 r. zrealizowano następujące płatności:

- 21,2 tys. zł w ramach kampanii 2004,
- 103,8 tys. zł w ramach kampanii 2005,
- 268,4 tys. zł w ramach kampanii 2006,
- 1,24 mln zł w ramach kampanii 2007,
- 19,6 mln zł dla kampanii 2008.

W sumie w 2008 r. dokonano płatności na kwotę 21,26 mln zł.

Jednocześnie realizowano wypłaty z budżetu EFFROW z tytułu zobowiązań z lat 2004-2006. W 2008r. wypłacono 49,3 mln zł.

### **Działanie 6 - Dostosowanie gospodarstw rolnych do standardów Unii Europejskiej**

Działanie miało na celu wsparcie realizacji przedsięwzięć w zakresie trzech standardów UE:

- wyposażenie gospodarstw rolnych w urządzenia do przechowywania nawozów naturalnych,
- dostosowanie gospodarstw produkujących mleko do standardów UE w zakresie poprawy warunków higienicznych udoju,
- dostosowanie ferm kur niosek.

Od uruchomienia działania do 31 grudnia 2008 r.:

- złożono 77,2 tys. wniosków,
- wydano 71,3 tys. decyzji przyznających pomoc,
- zrealizowano płatności na kwotę 2,43 mld zł.

W 2008 r. w ramach działania zrealizowano płatności na łączną kwotę 162,9 mln zł.

### **Działanie 7 – Wspieranie grup producentów rolnych**

Działanie miało na celu podniesienie dochodów rolników dzięki zmniejszeniu kosztów marketingu produktów, a także poprawę jakości produkcji w wyniku stosowania wspólnych technologii produkcji oraz konfekcjonowania produktów.

Nabór wniosków trwał od 15 grudnia 2004 r. i prowadzony był w sposób ciągły. Ostatnie wnioski o pomoc zostały złożone przez grupy w czerwcu 2007 r. Z działania mogły skorzystać grupy producentów rolnych, które zostały wpisane do rejestru przez marszałków województw.

W 2008 roku w ramach Działania złożono 100 wniosków o płatność. Na podstawie złożonych wniosków o płatność wydano 95 decyzji przyznających pomoc. Zrealizowano płatności dla 11 grup na łączną kwotę ponad 2,1 mln zł.

Od początku uruchomienia działania do 31.12.2008 r.:

- złożono 103 wnioski o pomoc,
- wydano 100 decyzji przyznających pomoc,
- zrealizowano (dla 79 beneficjentów) płatności na kwotę 24,2 mln zł.

### **Działanie 8 – Pomoc techniczna**

Nabór wniosków w ramach Działania został uruchomiony 1 października 2004 r.

Do dnia 31 grudnia 2008 r. w Centrali ARiMR złożono łącznie 184 wnioski o udzielenie pomocy, podpisano 96 umów oraz wypłacono 108,3 mln zł.

W 2008 r. natomiast złożono 7 wniosków o udzielenie pomocy i zawarto 44 umowy na łączną kwotę 97,43 mln zł.

## **1.3 Pomoc finansowa w ramach wspólnej organizacji rynków owoców i warzyw**

W ramach wspólnej organizacji rynku owoców i warzyw Unii Europejskiej przyznawana jest pomoc wstępnie uznanym grupom producentów owoców i warzyw oraz uznanym organizacjom producentów owoców i warzyw.



Od dnia 1 stycznia 2008 r. został wycofany system pomocy finansowej z tytułu dostarczenia pomidorów do przetwórstwa. Jednak pomoc za rok gospodarczy 2007/2008 miała zastosowanie do końca roku gospodarczego, tj. do dnia 14 czerwca 2008 r.

Do 31 grudnia 2008 r. status wstępnie uznanej grupy producentów uzyskało 113 grup producentów owoców i warzyw, a status uznanej organizacji producentów owoców i warzyw – 6 organizacji producentów.

### **Pomoc finansowa dla organizacji producentów owoców i warzyw na dofinansowanie funduszu operacyjnego**

W 2008 r. 4 uznane organizacje producentów owoców i warzyw wniosowały o przyznanie pomocy finansowej. W 2008 r. wydano 9 decyzji przyznających taką pomoc dla 4 uznanych organizacji producentów owoców i warzyw w wysokości 1,3 mln zł.

Od dnia akcesji Polski w UE do końca 2008 r. wydano ogółem 35 decyzji w sprawie przyznania pomocy finansowej na kwotę 3,7 mln zł.

### **Pomoc finansowa dla wstępnie uznanych grup producentów owoców i warzyw**

W 2008 r. o przyznanie pomocy finansowej wniosowało 79 wstępnie uznanych grup producentów owoców i warzyw. Grupy producentów składały wnioski o przyznanie pomocy finansowej po zakończeniu rocznego lub półrocznego okresu realizacji planu dochodzenia do uznania. Wydano 119 decyzji w sprawie przyznania pomocy finansowej dla 74 wstępnie uznanych grup producentów owoców i warzyw na kwotę 76,5 mln zł, w tym:

- 11,0 mln zł na pokrycie kosztów związanych z utworzeniem grupy producentów i prowadzeniem działalności administracyjnej,
- 65,5 mln zł na pokrycie części kwalifikowanych kosztów inwestycji ujętych w zatwierdzonym planie dochodzenia do uznania.

Od momentu uruchomienia pomocy wydano łącznie 287 decyzji przyznających pomoc na kwotę prawie 114 mln zł.

### **Pomoc finansowa z tytułu dostarczania pomidorów do przetwórstwa**

W roku gospodarczym 2007/2008 - 28 grup i organizacji producentów owoców i warzyw zawarło 61 umów o dostarczenie pomidorów do przetwórstwa z 13 zatwierdzonymi przetwórcami. ARiMR przyznała pomoc finansową 28 grupom producentów na kwotę 24,6 mln zł.

Szczegółowe dane na temat pomocy finansowej w ramach wspólnej organizacji rynku owoców i warzyw przedstawia Załącznik 5, Tabela 21.

## **1.4 Wspólna Organizacja Rynku Rybnego**

W latach 2005/2007, w ramach Wspólnej Organizacji Rynku Produktów Rybnych zarejestrowano 7 wniosków organizacji producentów rybnych o pomoc finansową, dotyczących przygotowania programu operacyjnego z tytułu, którego zrealizowano płatności na kwotę 382,6 tys. zł.

W 2008 r. do ARiMR wpłynęło 6 wniosków o przyznanie pomocy finansowej dla organizacji producentów rybnych. Wydano 6 decyzji przyznających płatność i Agencja wypłaciła pomoc finansową w wysokości 427,5 tys. zł.

## **1.5 Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013**

### **Przygotowanie ARiMR do realizacji PROW 2007-2013**

Gotowość Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa do pełnienia funkcji podmiotu wdrażającego i agencji płatniczej w ramach PROW 2007-2013 uzależniona jest od trzech, zależnych od siebie, procesów:

- przyjęcia niezbędnych regulacji prawnych (wspólnotowych i krajowych), co można określić jako gotowość środowiska zewnętrznego ARiMR;
- przygotowania ARiMR do realizacji zadań agencji płatniczej zgodnie z w/w przepisami, na co składa się przede wszystkim:
  - przygotowanie procedur,
  - przygotowanie systemu informatycznego (rozdział III.2),
  - przeszkolenie pracowników (rozdział I.3),
  - kampania informacyjno-promocyjna (rozdział IV).
- uzyskania akredytacji, w której potwierdzona zostanie gotowość Agencji do pełnienia funkcji agencji płatniczej.

### **Przygotowania otoczenia zewnętrznego ARiMR**

Przygotowanie otoczenia zewnętrznego ARiMR w zakresie PROW 2007-2013 oznacza zatwierdzenie i wprowadzenie w życie programu oraz aktów prawnych regulujących jego realizację. Należą do nich rozporządzenia wspólnotowe, krajowa ustawa o rozwoju obszarów wiejskich oraz rozporządzenia wykonawcze do niej. Rozporządzenia wspólnotowe, stanowiące podstawę realizacji polityki rozwoju obszarów wiejskich w Unii Europejskiej, weszły w życie w 2005 i 2006 r.

### **Rozporządzenia wykonawcze do ustawy o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich**

W okresie sprawozdawczym weszły w życie rozporządzenia regulujące przyznawanie pomocy w ramach następujących działań PROW 2007-2013:

- Działania informacyjne i promocyjne,
- Poprawianie i rozwijanie infrastruktury związanej z rozwojem i dostosowaniem rolnictwa i leśnictwa,
- Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej,
- Odnowa i rozwój wsi,
- Szkolenia zawodowe dla osób zatrudnionych w rolnictwie i leśnictwie,
- Funkcjonowanie lokalnej grupy działania,
- Wdrażanie projektów współpracy,
- Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju,
- Odtwarzanie potencjału produkcji leśnej zniszczonego przez katastrofy oraz wprowadzenie instrumentów zapobiegawczych,
- Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw,
- Program rolnośrodowiskowy,
- Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności.
- Pomoc techniczna.

Dodatkowo, w 2008 r. weszły w życie rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zmieniające dotychczasowe rozporządzenia dotyczące działań:

- Modernizacja gospodarstw rolnych,
- Zwiększanie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej,
- Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej,
- Renty strukturalne,
- Wspieranie gospodarowania na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW),
- Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne,
- Grupy producentów rolnych.

Ponadto weszły w życie rozporządzenia regulujące kwestie horyzontalne, mające zastosowanie do wszystkich działań PROW 2007-2013:

- w sprawie podziału środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013,
- zmieniające rozporządzenie w sprawie podziału środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013,
- zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu zadań instytucji zarządzającej wykonywanych przez niektóre podmioty jako zadania delegowane oraz sposobu ich wykonywania w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013,
- zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków, jakie powinny spełniać jednostki organizacyjne, którym można powierzyć wykonywanie czynności kontrolnych w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013,
- zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowego sposobu sprawowania nadzoru nad podmiotami, które wykonują jako delegowane zadania instytucji zarządzającej w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

## **Przygotowanie procedur dla poszczególnych działań PROW 2007-2013**

### **Działanie 121 - Modernizacja gospodarstw rolnych**

Działanie „Modernizacja gospodarstw rolnych” ma wspierać modernizację gospodarstw w celu zwiększenia ich efektywności poprzez lepsze wykorzystanie czynników produkcji, w tym wprowadzenie nowych technologii produkcji, poprawę jakości produkcji, różnicowanie działalności rolniczej, a także zharmonizowanie warunków produkcji rolnej z wymogami dotyczącymi ochrony środowiska naturalnego, higieny produkcji oraz warunków utrzymania zwierząt.

W 2008 r. prowadzona była obsługa wniosków o przyznanie pomocy, złożonych w ramach naboru przeprowadzonego w 2007 r. W początkowym okresie przeprowadzenie pełnej, przewidzianej procedurami weryfikacji wniosków, nie było możliwe z uwagi na ograniczony wówczas zakres akredytacji.

W celu przyspieszenia - w warunkach braku odpowiedniego wsparcia informatycznego - rozpoczęcia weryfikacji wniosków, przygotowano procedury ich manualnej obsługi w zakresie, na jaki zezwalał charakter przyznanej akredytacji. Pozwoliło to na rozpoczęcie w dniu 14.02.2008 r. wstępnej weryfikacji, tzw. preselekcji, złożonych wniosków o przyznanie pomocy.

W tym samym okresie zostały przygotowane w trybie pilnym i poddane audytowi akredytacyjnemu procedury manualne (bez wsparcia informatycznego) obsługi wniosków dotyczących operacji związanych z tzw. dyrektywą azotanową, w przypadku których przysługiwało beneficjentom dofinansowanie w wysokości 75% kosztów kwalifikowalnych. Akredytacja przyznana w tym zakresie rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 31 marca 2008 r. (Dz.U. Nr 54, poz.327), pozwoliła na przeprowadzenie pełnej, manualnej weryfikacji ww. wniosków i zakończenie podpisywania umów przyznania pomocy w wymaganym przepisami UE terminie, tj. do 30 kwietnia 2008 r.

Wykonywanie następujących - po preselekcji - etapów oceny wniosków o przyznanie pomocy łącznie z podpisywaniem umów umożliwiło przyznanie Agencji - rozporządzeniem Ministra Finansów z 14 sierpnia 2008 r. (Dz.U. Nr 153, poz. 954) - szerszego zakresu akredytacji. Możliwość rozpoczęcia obsługi wniosków o płatność powstała natomiast z chwilą wejścia w życie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 14 października 2008 r., przyznającego Agencji pełną, bezwarunkową akredytację, m.in. w zakresie działania Modernizacja gospodarstw rolnych (Dz.U. Nr 183, poz. 1134).

### **Działanie 123 - Zwiększanie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej**

Działanie „Zwiększanie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej” ma na celu poprawę konkurencyjności przedsiębiorstw w sektorze przetwórstwa i wprowadzania do obrotu produktów rolnych, uwarunkowaną wzrostem wartości dodanej, jakości produkcji, obniżeniem kosztów oraz rozwojem nowych produktów, procesów i technologii produkcji, jak również poprawą warunków produkcji w odniesieniu do obowiązujących lub nowoprowadzanych standardów.

W dniu 1 stycznia 2008 r. weszło w życie rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD), wprowadzające istotne zmiany w numeracji i sposobie kwalifikowania rodzajów działalności, w tym wspieranych w ramach działania „Zwiększanie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej”. W tej sytuacji zaistniała konieczność dokonania stosownej zmiany rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 października 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania pomocy w ramach omawianego działania, która weszła w życie 4 kwietnia 2008 r. Na tej podstawie dokonano niezbędnych zmian we wzorach wniosków o przyznanie pomocy.

Możliwość dokonywania obsługi wniosków o przyznanie pomocy oraz wniosków o płatność w pełnym, przewidzianym procedurami zakresie, powstała z chwilą wejścia w życie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 14 października 2008 r. Rozporządzenie to przyznało Agencji pełną, bezwarunkową akredytację, m.in. w zakresie działania „Zwiększanie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej” (Dz.U. Nr 183, poz. 1134).

### **Działanie 311 - Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej**

Celem działania „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej” jest różnicowanie działalności rolniczej w kierunku podejmowania lub rozwijania przez rolników, domowników i małżonków rolników, działalności nierolniczej lub związanej z rolnictwem, co wpłynie na tworzenie pozarolniczych źródeł dochodów, promocję zatrudnienia poza rolnictwem na obszarach wiejskich.

W dniu 1 stycznia 2008 r. weszło w życie rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD), wprowadzające istotne zmiany w numeracji i sposobie kwalifikowania rodzajów działalności, w tym wspieranych w ramach działania „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej”. W tej sytuacji zaistniała konieczność dokonania stosownej zmiany rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 października 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania pomocy w ramach omawianego działania, która weszła w życie 16 maja 2008 r. Nowelizacja ta, wprowadzająca również inne istotne zmiany, w tym możliwość rozpoczynania operacji po złożeniu wniosku, wiązała się z koniecznością dokonania istotnych modyfikacji w dokumentach aplikacyjnych.

Możliwość dokonywania obsługi wniosków o przyznanie pomocy oraz wniosków o płatność w pełnym, przewidzianym procedurami zakresie, powstała z chwilą wejścia w życie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 14 października 2008 r. Rozporządzenie to przyznało Agencji pełną, bezwarunkową akredytację, m.in. w zakresie działania „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej” (Dz.U. Nr 183, poz. 1134).

## **Działanie 211, 212 - Wspieranie gospodarstw na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania**

Działanie to jest instrumentem wsparcia finansowego gospodarstw rolnych, położonych na terenach, na których produkcja rolnicza jest utrudniona ze względu na niekorzystne warunki naturalne. Dopłaty wyrównawcze dla gospodarstw rolnych, położonych na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania, kompensują istniejące utrudnienia w stosunku do gospodarstw położonych poza strefami ONW.

Działanie uruchomione zostało w 2007 r.

W 2008 r. ARiMR uczestniczyła w pracach nad nowelizacją rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania.

W 2008 r. opracowano 5 kolejnych wersji książki procedur dla działania.

## **Działanie 113 - Renty Strukturalne**

Działanie ma na celu poprawę struktury agrarnej kraju oraz przyspieszenie procesu wymiany pokoleniowej wśród osób prowadzących gospodarstwa rolne, a także poprawę rentowności i konkurencyjności gospodarstw rolnych poprzez ich przejmowanie przez osoby młodsze, dobrze przygotowane do zawodu rolnika.

Działanie uruchomione zostało w 2007 r.

W okresie sprawozdawczym weszły w życie dwie zmiany rozporządzenia: z dnia 13 czerwca 2008 r. i z dnia 18 listopada 2008 r.

Ponadto zmodyfikowano wzór wniosku o przyznanie renty strukturalnej oraz wzór wniosku o przejęcie renty strukturalnej.

## **Działanie 142 - Grupy producentów rolnych**

Celem działania jest dostosowanie produkcji prowadzonej w gospodarstwach członków grup producentów rolnych do wymogów rynkowych, wspólne wprowadzanie towarów do obrotu, w tym przygotowanie do sprzedaży, centralizacja sprzedaży oraz dostarczenie do odbiorców hurtowych.

Działanie uruchomione zostało w 2007 r.

W czerwcu 2008 r. podjęto prace nad aktualizacją książki procedur. Zaktualizowana książka procedur weszła w życie 21 sierpnia 2008 r.

## **Działanie 221,223 - Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne**

Działanie ma na celu:

- Powiększenie obszarów leśnych poprzez zalesianie;
- Utrzymanie i wzmocnienie ekologicznej stabilności obszarów leśnych poprzez zmniejszenie fragmentacji kompleksów leśnych i tworzenie korytarzy ekologicznych;
- Zwiększenie udziału lasów w globalnym bilansie węgla oraz ograniczeniu zmian klimatu.

Schemat I działania (zalesianie gruntów rolnych) uruchomiony został w 2007 r.

W 2008 r. opracowano 2 wersje książki procedur „Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne” (PROW 2007 – 2013).

### **Działanie 112 - Ułatwianie startu młodym rolnikom**

Celem działania jest stymulowanie zmian strukturalnych w sektorze rolnym poprzez ułatwienie przejmowania lub zakładania gospodarstw rolnych przez osoby młode o odpowiednich kwalifikacjach zawodowych.

W 2008 r. opracowano wzór wniosku o przyznanie pomocy finansowej oraz wzór wniosku o płatność.

Ponadto przygotowano i wprowadzono do stosowania dwie książki procedur.

### **Działanie 214 - Program rolnośrodowiskowy**

Działanie ma na celu poprawę środowiska przyrodniczego na obszarach wiejskich.

W 2008 r. opracowano książkę procedur do obsługi wniosku o przyznanie płatności rolnośrodowiskowych.

### **Działanie 114 - Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów**

Celem działania jest umożliwienie rolnikom i posiadaczom lasów korzystanie ze wsparcia w formie doradztwa. W 2008 r. opracowano książkę procedur dla działania.

### **Działanie 132 - Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności**

Działanie ma na celu:

- poprawę jakości produkcji i produktów rolnych przeznaczonych do spożycia przez ludzi,
- zwiększenie spożycia żywności wysokiej jakości,
- wsparcie rolników wytwarzających żywność wysokiej jakości.

W 2008 r. opracowano książkę procedur dla działania.

### **Działanie 312 - Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw**

Celem działania jest wzrost konkurencyjności gospodarczej obszarów wiejskich, rozwój przedsiębiorczości i rynku pracy, a w konsekwencji - wzrost zatrudnienia na obszarach wiejskich.

W 2008 r. przygotowano książki procedur dla działania. Procedury będą poddane audytowi po formalnym zgłoszeniu przez Agencję gotowości działania do akredytacji w 2009 r.

### **Działanie 226 - Odtwarzanie potencjału produkcji leśnej zniszczonego przez katastrofy oraz wprowadzanie instrumentów zapobiegawczych**

Celem działania jest odnowienie i pielęgnacja zniszczonych drzewostanów oraz wprowadzanie mechanizmów zapobiegających katastrofom naturalnym, ze szczególnym uwzględnieniem zabezpieczeń przeciwpożarowych.

W 2008 r. przygotowano książki procedur dla działania. Procedury będą poddane audytowi po formalnym zgłoszeniu przez Agencję gotowości działania do akredytacji w 2009 r.

### **Pomoc Techniczna**

Pomoc udzielana jest na realizację operacji związanych ze wzmocnieniem systemu zarządzania, monitorowania, oceny i kontroli stopnia realizacji PROW. Ponadto ma na celu wdrożenie sprawnego i efektywnego funkcjonowania systemu informacji o PROW i jego promocji, a także utworzenie i zapewnienie funkcjonowania Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich. W ramach pomocy możliwe jest

finansowanie działań informacyjno-promocyjnych, dotyczących następnego okresu programowania oraz ocen ex post, audytów i przygotowania końcowych sprawozdań, dotyczących poprzedniego okresu programowania.

W 2008 r. trwały prace nad książką procedur dla obsługi wniosku o przyznanie pomocy technicznej i wniosku o płatność, a także nad wzorami wniosków i załączników. Przeprowadzono ponadto liczne konsultacje dotyczące projektu rozporządzenia.

### **Działania, w ramach których ARiMR deleguje część zadań**

Zgodnie z ustawą z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem EFRROW, Instytucja Zarządzająca deleguje część swoich zadań do następujących podmiotów zewnętrznych:

- Samorządów Województw (SW),
- Agencji Rynku Rolnego (ARR),
- Fundacji Programów Pomocy dla Rolnictwa (FAPA).

Agencja Płatnicza deleguje do tych podmiotów:

- przyjmowanie wniosków o płatność,
- przeprowadzanie kontroli administracyjnych wniosków o płatność,
- wybór wniosków do kontroli na miejscu i przeprowadzanie czynności kontrolnych,
- autoryzacja (zatwierdzanie) płatności oraz weryfikowanie zgodności wypłaconych kwot z zasadami wspólnotowymi.

Dnia 13 listopada 2007 r. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi powołał *Zespół do spraw opracowania i modyfikacji procedur wykonywania zadań instytucji zarządzającej delegowanych do samorządów województw w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013*. W skład Zespołu wchodzi ośmiu przedstawicieli ARiMR wskazanych przez Prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Do zadań Zespołu należy opiniowanie i modyfikacja procedur wykonywania zadań delegowanych przez Ministra oraz ich rekomendacja Ministrowi.

W 2008 r. ARiMR prowadziła intensywne prace mające na celu przygotowanie wdrażania tzw. działań delegowanych, które w szczególności dotyczyły:

- opiniowania projektów ustaw, rozporządzeń wykonawczych, oraz innych aktów prawnych związanych z wdrażaniem tzw. działań delegowanych,
- przygotowania wzorów dokumentów aplikacyjnych oraz instrukcji ich wypełniania,
- opiniowanie oraz przygotowanie projektów umów przyznania pomocy zawieranych pomiędzy Beneficjentem a samorządem województwa.

W 2008 r., w wyniku zakończenia procesu uzgodnień i konsultacji pomiędzy przedstawicielami ARiMR, MRiRW, samorządami województw oraz audytorem zewnętrznym KPMG, przygotowano ostateczną wersję zapisów umowy delegowania zadań Agencji Płatniczej do podmiotów zewnętrznych. Umowa została zaopiniowana pozytywnie przez audytora w dniu 15 grudnia 2008 r.

## **Delegowanie zadań dotyczących następujących działań PROW 2007–2013:**

### **Działanie 111 - Szkolenia zawodowe dla osób zatrudnionych w rolnictwie i leśnictwie (FAPA)**

Działanie ma na celu doskonalenie zawodowe osób zatrudnionych w rolnictwie i leśnictwie.

Podmiotem, któremu ARiMR, jako Agencja Płatnicza, powierzyła realizację części swoich zadań w ramach tego działania jest Fundacja Programów Pomocy dla Rolnictwa (FAPA).

W 2008 r. prowadzono następujące prace:

- opiniowano umowę, powierzającą przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi wykonywanie zadań instytucji zarządzającej w zakresie wdrażania działania Fundacji Programów Pomocy dla Rolnictwa (FAPA), która została podpisana w październiku 2008 r.,
- przygotowano projekt umowy delegowania zadań agencji płatniczej do FAPA w zakresie wdrażania działania,
- opracowano formularz wniosku o przyznanie pomocy i formularz wniosku o płatność,
- opiniowano procedurę obsługi wniosku o przyznanie pomocy, która została opracowana przez FAPA przy współpracy ARiMR,
- opiniowano projekt umowy o przyznanie pomocy, który został opracowany przez FAPA,
- przygotowano procedurę obsługi wniosku o płatność.

### **Działanie 133 - Działania informacyjno-promocyjne (ARR)**

Główne cele działania to:

- zwiększenie popytu na produkty rolne i środki spożywcze objęte mechanizmami jakości żywności;
- pogłębienie wiedzy konsumentów o zaletach produktów objętych mechanizmami jakości żywności;
- pogłębienie wiedzy konsumentów o mechanizmach jakości żywności;
- wsparcie grup producentów skupiających podmioty aktywnie uczestniczące w systemach jakości żywności.

W 2008 r. prowadzono następujące prace:

- przygotowano projekt umowy delegowania zadań agencji płatniczej do Agencji Rynku Rolnego w zakresie wdrażania tego działania,
- opracowano formularz wniosku o przyznanie pomocy i formularz wniosku o płatność,
- opracowane zostały przez ARR przy współpracy z ARiMR procedury dla działania,
- opiniowano projekt umowy o przyznanie pomocy, który został opracowany przez ARR.

### **Działanie 125 - Poprawianie i rozwijanie infrastruktury związanej z rozwojem i dostosowaniem rolnictwa i leśnictwa (SW)**

#### **Schemat I Scalanie gruntów**

Cele działania:

- poprawa struktury obszarowej gospodarstw rolnych poprzez wykonanie prac scaleniowych,
- wytyczenie i urządzenie funkcjonalnej sieci dróg dojazdowych do gruntów rolnych i leśnych oraz dojazdów do zabudowań gospodarczych,
- wydzielenie, bez procedury wywłaszczeniowej, niezbędnych gruntów na cele infrastruktury technicznej i społecznej w ramach postępowania scaleniowego.

W 2008 r. prowadzono następujące prace związane z uruchomieniem tego działania:

- opracowano wzór formularza wniosku o przyznanie pomocy oraz wniosku o płatność,



- podjęto prace nad wspólną procedurą obsługi wniosku o przyznanie pomocy oraz wniosku o płatność dla Schematu I – scalanie gruntów i dla Schematu II – gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi.

### **Schemat II Gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi**

Cele działania:

- poprawa jakości gleb poprzez regulację stosunków wodnych,
- zwiększenie retencji wodnej,
- poprawa ochrony użytków rolnych przed powodzią.

W 2008 roku prowadzono następujące prace związane z uruchomieniem tego działania:

- opracowano wzór formularza wniosku o płatność,
- podjęto prace nad wzorem formularza wniosku o przyznanie pomocy.

### **Działanie 321 - Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej (SW)**

Celem działania jest poprawa podstawowych usług na obszarach wiejskich, obejmujących elementy infrastruktury technicznej, warunkujących rozwój społeczno-gospodarczy, co przyczyni się do poprawy warunków życia oraz prowadzenia działalności gospodarczej.

W 2008 r. prowadzono następujące prace związane z uruchomieniem tego działania:

- opracowano wzór formularza wniosku o przyznanie pomocy,
- opracowano wzór formularza wniosku o płatność,
- opracowano procedurę obsługi wniosku o przyznanie pomocy,
- opracowano procedurę obsługi wniosku o płatność,
- przygotowano i przeprowadzono szkolenia przedstawicieli Samorządów Województw w zakresie procedury obsługi wniosku o płatność,
- przygotowano szkolenie przedstawicieli Samorządów Województw w zakresie procedury obsługi wniosku o przyznanie pomocy,
- opracowano procedurę kontroli zamówień publicznych.

### **Działanie 313,323 - Odnowa i rozwój wsi (SW)**

Założeniem działania jest tworzenie warunków dla rozwoju społeczno-ekonomicznego obszarów wiejskich i aktywizacji ludności wiejskiej poprzez wsparcie inwestycyjne, przyznawane na realizację operacji związanych z zagospodarowaniem przestrzeni publicznej, w tym z utrzymaniem, odbudową i poprawą stanu dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi oraz podniesieniem atrakcyjności turystycznej obszarów wiejskich.

W 2008 r. prowadzono następujące prace związane z uruchomieniem tego działania:

- przygotowano formularze dokumentów aplikacyjnych: Wniosku o przyznanie pomocy oraz Wniosku o płatność,
- przygotowano książki procedur: obsługi wniosku o przyznanie pomocy oraz obsługi wniosku o płatność,
- przygotowano i przeprowadzono szkolenia przedstawicieli Samorządów Województw w zakresie procedur.

W grudniu 2008 r. zawarte zostało pomiędzy przedstawicielami Ministerstwa Finansów, Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa *Porozumienie w sprawie uruchomienia naboru wniosków o udzielenie pomocy w działaniu Odnowa i rozwój wsi w PROW 2007-2013.*

Prezes ARiMR przekazał Marszałkom Województw w grudniu 2008 r. formularz wniosku o przyznanie pomocy w ramach działania, z prośbą o opublikowanie.

#### **Działanie 4.1/413 - Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju (SW), w tym:**

- wdrażanie poprzez podejście Leader projektów kwalifikujących się do udzielenia pomocy w ramach działania „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw”,
- wdrażanie poprzez podejście Leader projektów kwalifikujących się do udzielenia pomocy w ramach działania „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej”,
- wdrażanie poprzez podejście Leader projektów kwalifikujących się do udzielenia pomocy w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi”,
- wdrażanie poprzez podejście Leader projektów, które nie kwalifikują się do wsparcia w ramach działań osi 3, ale przyczyniają się do osiągnięcia celów osi 3, tzw. małych projektów;

Działanie ma na celu umożliwienie mieszkańcom obszaru objętego lokalną strategią rozwoju (LSR) realizacji projektów w ramach tej strategii. Realizacja strategii powinna przyczynić się do poprawy jakości życia na obszarach wiejskich, m.in. poprzez wzrost aktywności lokalnych społeczności oraz stymulowanie powstawania nowych miejsc pracy.

W 2008 r. prowadzono prace nad przygotowaniem dokumentów aplikacyjnych oraz projektów procedur związanych z obsługą wniosków o przyznanie pomocy oraz wniosków o płatność dla operacji odpowiadających warunkom przyznania pomocy w ramach powyższych działań.

#### **Działanie 4.21 - Wdrażanie projektów współpracy (SW)**

W 2008 r. przygotowano projekty dokumentów aplikacyjnych oraz procedur związanych z obsługą wniosków o przyznanie pomocy oraz wniosków o płatność.

Zostały one przekazane w grudniu do zaopiniowania MRiRW oraz samorządom województw.

#### **Działanie 4.31 - Funkcjonowanie lokalnej grupy działania (SW)**

Działanie zapewni sprawną i efektywną pracę lokalnych grup działania wybranych w ramach realizacji osi 4 PROW 2017-2013 oraz doskonalenie zawodowe osób uczestniczących w realizacji lokalnych strategii rozwoju.

W roku 2008 zatwierdzono wzór wniosku o przyznanie pomocy.

Przygotowano procedury związane z obsługą wniosków o przyznanie pomocy; zostały one następnie przekazane przez MRiRW do samorządów województw w formie wytycznych.

W 2008 r. wypracowano projekt wniosku o płatność oraz projekt procedur związanych z obsługą wniosku o płatność. Dokumenty zostały w grudniu 2008 roku przekazane do zaopiniowania MRiRW oraz samorządom województw.

Ponadto, w ramach ogłoszonego konkursu na wybór LGD do realizacji LSR, umożliwiono lokalnym grupom działania składanie wniosków o przyznanie pomocy. Wnioski te będą rozpatrywane po dokonaniu zatwierdzeniu listy wybranych LGD do realizacji LSR przez Zarząd właściwego samorządu województwa.

#### **Akredytacja ARiMR w odniesieniu do Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013**

W 2008 r. kontynuowane były prace w zakresie uzyskania przez Agencję akredytacji, będącej podstawą do udzielania pomocy finansowej w ramach poszczególnych działań Programu PROW 2007-2013. Na podstawie zawartej umowy z Ministerstwem Finansów badanie akredytacyjne prowadził audytor

zewnątrzny – firma KPMG Audyt Sp. z o.o. W następstwie pozytywnej oceny audytora, w dniu 14.10.2008 r. stałą akredytację Ministra Finansów uzyskały poniższe działania:

1. Wspieranie gospodarowania na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania
2. Renty Strukturalne
3. Grupy producentów rolnych
4. Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne
5. Ułatwianie startu młodym rolnikom
6. Program rolnośrodowiskowy
7. Modernizacja gospodarstw rolnych
8. Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej
9. Zwiększenie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej
10. Pomoc Techniczna

Ponadto w grudniu 2008 r. zgłoszono gotowość do badania akredytacyjnego dla działania „Odnowa i rozwój wsi”.

### Realizacja PROW 2007-2013

W 2008 r. w ramach PROW 2007-2013 uruchomione zostały nabory wniosków o przyznanie pomocy dla następujących działań:

Nazwa działania	Data naboru wniosków
Ułatwianie startu młodym rolnikom	03.03.2008
Renty strukturalne	30.06.2008 – drugi nabór wniosków
Zwiększanie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej	23.04.2008
Wspieranie gospodarowania na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW)	15.03.2008 - drugi nabór wniosków (Kampania 2008)
Program rolnośrodowiskowy	15.03.2008
Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne	01.08.2008 Schemat 1 – drugi nabór wniosków, Schemat 2 – pierwszy nabór wniosków
Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	05.06.2008

Ponadto w 2008 r. obsługiwane były działania PROW 2007-2013, dla których nabory uruchomione zostały w 2007 r.:

Nazwa działania	Data naboru wniosków
Renty strukturalne	25.06.2007 (Kampania 2007)
Modernizacja gospodarstw rolnych	09.11.2007
Grupy producentów rolnych	nabór stały od 16.07.2007
Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne	01.08.2007
Wspieranie gospodarowania na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW)	15.03.2007 (Kampania 2007)

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 r. w ramach uruchomionych działań PROW 2007-2013 oraz płatności z tytułu zobowiązań z lat 2004-2006 wypłacono beneficjentom kwotę 4 705,4 mln zł. (w tym płatności z tytułu zobowiązań z lat 2004-2006 – 2 448,7 mln zł).

### **Działanie 112 Ułatwianie startu młodym rolnikom**

Nabór wniosków o przyznanie pomocy prowadzony był w okresie od 3 marca do 31 grudnia 2008 r. W 2008 r. złożono 6 501 wniosków o pomoc, wydano 2 831 decyzji oraz wypłacono 2 532 premie młodym rolnikom na łączną kwotę 126,6 mln zł.

### **Działanie 113 Renty strukturalne**

W 2008 r. trwała obsługa wniosków złożonych w 2007 r. (w I naborze) oraz wydawano kolejne decyzje przyznające rentę strukturalną. W roku sprawozdawczym rolnicy mogli składać wnioski o przyznanie renty strukturalnej od 30 czerwca do 8 lipca. W okresie tym złożono 8 176 wniosków oraz wydano 6 172 decyzje przyznających rentę strukturalną na wnioski złożone w I naborze (w 2007 r.) oraz 5 001 decyzji na wnioski złożone w II naborze (w 2008 r.).

Zrealizowano płatności na kwotę 1 140,4 mln zł, w tym:

- 1 045,2 mln zł z tytułu zobowiązań podjętych w ramach PROW 2004-2006,
- 95,2 mln zł z tytułu zobowiązań podjętych w ramach PROW 2007-2013.

W grudniu 2008 r. z rent strukturalnych, przyznanych w ramach PROW 2007-2013, korzystało 10 870 beneficjentów.

### **Działanie 121 Modernizacja gospodarstw rolnych**

W 2008 r. prowadzona była ocena wniosków złożonych w ramach naboru przeprowadzonego w 2007 r. Liczba umów zawartych (czynnych) wyniosła 3 362 na łączną kwotę 431,6 mln zł. W tej grupie znajdują się 133 umowy zawarte do 30 kwietnia 2008 r. (na kwotę 10,4 mln zł), które dotyczyły operacji związanych z tzw. dyrektywą azotanową (z 75% poziomem dofinansowania).

Złożono 1 022 wniosków o płatność na kwotę 116,5 mln zł. Zrealizowano 49 płatności na kwotę 5,6 mln zł.

### **Działanie 123 Zwiększanie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej**

Nabór wniosków o przyznanie pomocy prowadzony był w okresie od 23 kwietnia do 9 maja 2008 r. Przyjęto ogółem 818 wniosków na łączną kwotę 1 631,5 mln zł. Podpisano 3 umowy z beneficjentami na łączną kwotę 1,2 mln zł.

### **Działanie 211,212 Wspieranie gospodarowania na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW)**

#### **Kampania 2007**

W okresie od 1 stycznia 2008 r. do 31 grudnia 2008 r. w ramach kampanii 2007 wydano 527,7 tys. decyzji przyznających płatność na kwotę 1 034,8 mln zł,

#### **Kampania 2008**

W okresie naboru wniosków tj. od 15 marca 2008 r. do 9 czerwca 2008 r. do Biur Powiatowych ARiMR wpłynęło 755,7 tys. wniosków. Wydano 525,5 tys. decyzji na kwotę 885,6 mln zł.

Do 31 grudnia 2008 r. w ramach działania wypłacono łącznie 1 967,6 mln zł.

## **Działanie 214 Program rolnośrodowiskowy**

Nabór wniosków prowadzony był w okresie od 15 marca do 15 maja 2008 r., wraz z naborem wniosków w ramach płatności bezpośrednich. W 2008 r. złożono 21,5 tys. wniosków na kwotę 180 mln zł. Wydano 13,9 tys. decyzji na kwotę 93,2 mln zł. Zrealizowano płatności w wysokości:

- 1,4 tys. zł z tytułu zobowiązań z lat 2007-2013,
- 693,9 mln zł z tytułu zobowiązań z lat 2004-2006.

## **Działanie 221,223 Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne**

### **Kampania 2007**

W okresie od 1 stycznia 2008 r. do 31 grudnia 2008 r. w ramach kampanii 2007 wydano 2 tys. decyzji przyznających płatność na kwotę 51,6 mln zł.

### **Kampania 2008**

W ramach kampanii 2008 złożono:

- 1 826 wniosków na kwotę 37,5 mln zł na zalesianie gruntów rolnych,
- 403 wnioski na kwotę 4,1 mln zł na zalesianie gruntów innych niż rolne.

Wydano 116 decyzji na łączną kwotę 2,4 mln zł.

W 2008 r. zrealizowano płatności na kwotę 101,2 mln zł (51,9 mln zł dla kampanii 2007 i 2008 oraz 49,3 mln zł z tytułu zobowiązań z lat 2004-2006).

## **Działanie 311 Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej**

Nabór wniosków o przyznanie pomocy prowadzony był od 5 czerwca do 7 listopada 2008 r. Przyjęto ogółem 4 050 wniosków o przyznanie pomocy na łączną kwotę 338,5 mln zł.

Zawarto 26 umów przyznania pomocy na łączną kwotę 2,23 mln zł.

## **Działanie 142 Grupy producentów rolnych**

Nabór wniosków prowadzony jest w sposób ciągły od 16 lipca 2007 r. W 2008 r. złożono 130 wniosków o pomoc na kwotę 27,3 mln zł. Wydano 183 decyzje przyznające pomoc na kwotę 36,3 mln zł. Zrealizowano płatności na łączną kwotę 24,6 mln zł, w tym 14,9 mln zł z tytułu zobowiązań podjętych w latach 2004-2006.

Szczegółowe dane na temat realizacji działań w ramach PROW 2007-2013 zawarte są Załączniku 5, Tabele 22-32.

## 2. Fundusze strukturalne UE

### 2.1 Sektorowy Program Operacyjny „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004 -2006”

Sektorowy Program Operacyjny Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004 -2006 realizowany jest w oparciu o środki finansowe pochodzące z Sekcji Orientacji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej (EFOiGR).

Program uruchomiony został w drugiej połowie 2004 r. Agencja pełni dla Programu funkcję instytucji wdrażającej oraz beneficjenta końcowego<sup>3</sup>. Funkcję instytucji wdrażającej Agencja pełni dla następujących działań:

Priorytet 1. Wspieranie zmian i dostosowań w sektorze rolno – żywnościowym:

- Działanie 1.1 Inwestycje w gospodarstwach rolnych,
- Działanie 1.2 Ułatwianie startu młodym rolnikom,
- Działanie 1.5 Poprawa przetwórstwa i marketingu artykułów rolnych,

Priorytet 2. Zrównoważony rozwój obszarów wiejskich:

- Działanie 2.1 Przywracanie potencjału produkcji leśnej zniszczonego naturalną katastrofą i/lub pożarem oraz wprowadzenie odpowiednich instrumentów zapobiegawczych,
- Działanie 2.4 Różnicowanie działalności rolniczej i zbliżonej do rolnictwa w celu zapewnienia różnorodności działań lub alternatywnych źródeł dochodów,
- Działanie 2.6 Rozwój i ulepszanie infrastruktury technicznej związanej z rolnictwem,

Priorytet 3. Pomoc Techniczna:

- Działanie 3.1 Wsparcie systemu zarządzania i wdrażania programu,
- Działanie 3.2 Rozwój instytucjonalny,
- Działanie 3.3 Informowanie i promocja programu.

Pozostałe działania SPO *Restrukturyzacja...* wdrażane są przez FAPA i Samorządy Województw.

Działania wdrażane przez FAPA:

- Działanie 1.3 Szkolenia,
- Działanie 1.4 Doradztwo rolnicze,
- Działanie 2.7 Pilotażowy Program Leader+,

Działania wdrażane przez Samorządy Województw:

- Działanie 2.2 Scalanie gruntów,
- Działanie 2.3 Odnowa wsi oraz zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego,
- Działanie 2.5 Gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi.

Dla wszystkich działań SPO *Restrukturyzacja...* ARiMR pełni funkcję beneficjenta końcowego. Oznacza to, iż za pośrednictwem Agencji dokonywana jest całość transferów finansowych w ramach budżetu SPO *Restrukturyzacja....* Budżet działań wdrażanych przez ARiMR obejmuje 80% środków Programu.

---

<sup>3</sup> Funkcja instytucji wdrażającej obejmuje m. in. zadania związane z: przyjęciem i obsługą wniosku o dofinansowanie, obsługą umowy z beneficjentem oraz z przyjęciem i obsługą wniosku o płatność, aż do momentu wystawienia zlecenia płatności. Funkcja beneficjenta końcowego wiąże się natomiast z zatwierdzaniem zleceń płatności, dokonywaniem i księgowaniem płatności oraz sporządzaniem raportów finansowych.

Od początku uruchomienia Programu do 31 grudnia 2008 r.:

- do oddziałów regionalnych Agencji oraz Centrali ARiMR wpłynęło 75 779 wniosków o pomoc na kwotę ponad 9,5 mld zł, co stanowi 176,5% wykorzystania obowiązującego na lata 2004-2006 limitu finansowego.<sup>4</sup> Największym zainteresowaniem cieszyło się Działanie 1.1 *Inwestycje w gospodarstwach rolnych*, w ramach którego wpłynęły 42 582 wnioski na kwotę 4 573,4 mln zł.
- Agencja podpisała 47 467 umów<sup>5</sup> na kwotę 5 597,7 mln zł, co stanowi 103,7% wykorzystania obowiązującego na lata 2004-2006 limitu finansowego,
- dokonano 51 948 płatności na kwotę 5 204,4 mln zł dla działań wdrażanych przez ARiMR.

W okresie sprawozdawczym zrealizowano 5 638 płatności na kwotę ok. 1 063,1 mln zł. Od początku uruchomienia Programu najwięcej środków przekazano beneficjentom Działania 1.1 *Inwestycje w gospodarstwach rolnych* (2 409,4 mln zł) i Działania 1.5 *Poprawa przetwórstwa i marketingu artykułów rolnych* (1 557, 1 mln zł).

### **Działanie 1.1 Inwestycje w gospodarstwach rolnych**

Zakres wsparcia obejmował projekty przyczyniające się do poprawy konkurencyjności gospodarstw rolnych, poprzez podniesienie jakości produkcji, obniżenie kosztów, poprawę dobrostanu zwierząt oraz projekty służące wdrażaniu standardów w zakresie warunków weterynaryjnych, sanitarnych i ochrony środowiska.

Wnioski o dofinansowanie realizacji projektu przyjmowano od 16 sierpnia 2004 r. do 31 marca 2006 r. oraz w dodatkowym naborze przeprowadzonym kwietniu 2007 r.

Od początku uruchomienia Programu do 31 grudnia 2008 r. w ramach Działania 1.1:

- złożono 42 582 wnioski na kwotę 4 573,3 mln zł, co stanowi 206,7% wykorzystania obowiązującego na lata 2004-2006 limitu finansowego,
- zawarto 24 231 umów<sup>6</sup> na kwotę 2491,0 mln zł,
- zrealizowano 28 158 płatności na kwotę 2 409,3 mln zł, co stanowi 108,9% wykorzystania obowiązującego na lata 2004-2006 limitu finansowego,
- zakończono realizację 23 949 projektów, dla których kwota udzielonej pomocy (wartość wydatków refundowanych) wyniosła 2 403,5 mln zł.

W okresie sprawozdawczym, w 2008 r.:

- zrealizowano 4 214 płatności na kwotę 395,8 mln zł;
- zakończono realizację 3 975 projektów, dla których kwota udzielonej pomocy (wartość wydatków refundowanych) wyniosła 463,1 mln zł.

Zrealizowane od początku uruchomienia Programu projekty dotyczyły głównie zakupu wyposażenia i sprzętu ruchomego (87,2%). Pozostałe projekty związane były z budową lub remontem połączonym z modernizacją budynków i budowli służących produkcji rolnej (7,4%), zakładaniem plantacji wieloletnich (3,3%) i innymi inwestycjami w gospodarstwie (2,1%), m.in. zakupem inwentarza żywego (ok. 1,4%).

Zrealizowane inwestycje miały na celu przede wszystkim poprawę organizacji produkcji (52%), poprawę konkurencyjności (14%), wzrost dochodu rolniczego (12%), redukcję kosztów produkcji (9%), dostosowanie profilu produkcji gospodarstw do wymagań rynku (5%), poprawę jakości produktów

---

<sup>4</sup> Obowiązujący od 16 grudnia 2008 r. do 15 stycznia 2009 r. limit dotyczy wdrażanych przez ARiMR działań SPO „Restrukturyzacja...”

<sup>5</sup> liczba i kwota dotyczy umów czynnych (liczba umów czynnych oznacza liczbę umów podpisanych, po odjęciu umów rozwiązanych, dla których nie dokonano żadnej płatności)

<sup>6</sup> j.w.

rolnych (4%) oraz poprawę standardów: warunków higieny, utrzymania zwierząt, ochronę i poprawę stanu środowiska w gospodarstwie (4%).

### **Działanie 1.2 Ułatwianie startu młodym rolnikom**

Działanie przeznaczone było dla młodych rolników rozpoczynających samodzielne gospodarowanie, chcących poprawić kondycję ekonomiczną swoich gospodarstw rolnych, dostosować produkcję do wymogów rynku, poprawić jakość i technologię produkcji. Specyfika Działania 1.2 polegała na tym, że pomocy udzielano beneficjentom w postaci jednorazowej premii w wysokości 50 tys. zł na rozpoczęcie prowadzenia działalności rolniczej.

Wnioski o pomoc przyjmowano od 15 września 2004 r. do 5 sierpnia 2005 r. Proces podpisywania umów i wypłata środków zostały zakończone w 2006 r.

Od początku uruchomienia Programu złożono 18 858 wniosków na kwotę 942,9 mln zł, zawarto 14 151 umów i wypłacono premie 14 151 beneficjentom na kwotę 707,55 mln zł.

Wśród rolników, którzy otrzymali premię, 29% gospodarstw specjalizowało się w uprawie zbóż, 15% w hodowli trzody chlewnej, 14% w produkcji mieszanej, 13% w ogrodnictwie, 13% w hodowli bydła mlecznego, 10% w produkcji sadowniczej, a 6% przypadało na pozostałe kierunki produkcji w gospodarstwie.

Połowa beneficjentów Działania 1.2, to osoby, które nie ukończyły 25 roku życia, 30% stanowiły osoby, których wiek mieścił się w przedziale 25-30 lat, 14% to osoby w wieku 30 - 35 lat, a tylko 6% to osoby, które ukończyły 35 lat, a nie przekroczyły 40 roku życia.

### **Działanie 1.5 Poprawa przetwórstwa i marketingu artykułów rolnych**

Działanie przeznaczone było dla podmiotów prowadzących działalność związaną z przetwórstwem i marketingiem produktów rolnych.

Przyjmowanie wniosków o dofinansowanie realizacji projektu w ramach Działania 1.5 rozpoczęto 15 września 2004 r., a zakończono 14 października 2005 r.

Od początku uruchomienia Programu do 31 grudnia 2007 r. w ramach Działania 1.5:

- złożono 1 646 wniosków na kwotę 2 928,4 mln zł, co stanowi 156,6% wykorzystania obowiązującego na lata 2004-2006 limitu finansowego,
- zawarto 1 114 umów na kwotę 1 801,7 mln zł<sup>7</sup>,
- zrealizowano 1 159 płatności na kwotę 1 557,1 mln zł, co stanowi 83,3% wykorzystania obowiązującego na lata 2004-2006 limitu finansowego,
- zakończono realizację 1 039 projektów, dla których kwota udzielonej pomocy (wartość wydatków refundowanych) wyniosła 1 545,9 mln zł.

W okresie sprawozdawczym, w 2008 r.:

- zrealizowano 259 płatności na kwotę 574,2 mln zł,
- zakończono realizację 246 projektów, dla których kwota udzielonej pomocy (wartość wydatków refundowanych) wyniosła 649,3 mln zł.

Zrealizowane od początku uruchomienia Programu projekty dotyczyły głównie poprawy i kontroli warunków zdrowotnych (26%), poprawy i kontroli jakości (23%), stosowania nowych technologii (18%), poprawy lub zracjonalizowania procedur w przetwórstwie (14%), prowadzenia produkcji zgodnie z przewidywanymi trendami (7%), ochrony środowiska (5%), poprawy prezentacji i przygotowania produktów (5%) oraz poprawy lub zracjonalizowanie kanałów marketingowych (2%). Projekty te

---

<sup>7</sup> liczba i kwota dotyczy umów czynnych



dotyczyły przede wszystkim sektorów: mleczarskiego (23%), owoców i warzyw (22%), mięsnego (21%), pozostałych produktów zwierzęcych (14%) oraz drobiarskiego (11%).

### **Działanie 2.1 Przywracanie potencjału produkcji leśnej zniszczonego naturalną katastrofą i/lub pożarem oraz wprowadzenie odpowiednich instrumentów zapobiegawczych**

Działanie przeznaczone było dla Nadleśnictw Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe oraz właścicieli lasów prywatnych, którzy zgłosili należące do nich tereny leśne do objęcia działaniami w zakresie odnowy, w ramach kompleksowego projektu realizowanego przez dane nadleśnictwo. Celem działania była odbudowa funkcji gospodarczych, ekologicznych i społecznych terenów leśnych zniszczonych wskutek klęsk żywiołowych lub pożarów, a także zainicjowanie działań zapobiegających powstawaniu szkód.

Zasięg Działania 2.1 determinowany był występowaniem naturalnych klęsk żywiołowych. Objął on obszary leśne uszkodzone w wyniku huraganów (w północno-wschodniej Polsce w lipcu 2002 r. oraz w południowej i zachodniej części kraju w latach 2003-2004) oraz powodzi (w Bieszczadach w lipcu 2004 r.).

Przyjmowanie wniosków o dofinansowanie realizacji projektu w ramach Działania 2.1 rozpoczęło 15 września 2004 r., a zakończono 13 października 2005 r.

Od początku uruchomienia Programu do 31 grudnia 2007 r. w ramach Działania 2.1:

- złożono 57 wniosków na kwotę 82,3 mln zł, co stanowi 159,3% wykorzystania obowiązującego na lata 2004-2006 limitu finansowego,
- podpisano 39 umów na kwotę 52,1 mln zł<sup>8</sup>;
- zrealizowano 43 płatności na kwotę 51,6 mln zł, co stanowi 99,8% wykorzystania obowiązującego na lata 2004-2006 limitu finansowego;
- zakończono realizację 39 projektów, dla których kwota udzielonej pomocy (wartość wydatków refundowanych) wyniosła 51,6 mln zł.

Proces zawierania umów został zakończony w 2007 r.

W okresie sprawozdawczym w Działaniu 2.1 zrealizowano 6 płatności na kwotę ponad 14,7 mln zł. Zakończono realizację 6 projektów, dla których kwota udzielonej pomocy (wartość wydatków refundowanych) wyniosła 15,6 mln zł.

Zrealizowane od początku uruchomienia Programu projekty związane były z budową i modernizacją infrastruktury (72%), odnową powierzchni leśnej (21%) oraz zagospodarowaniem powierzchni leśnej (8%).

### **Działanie 2.4 Różnicowanie działalności rolniczej i zbliżonej do rolnictwa w celu zapewnienia różnorodności działań lub alternatywnych źródeł dochodów**

Podstawowym celem Działania 2.4 było wspieranie podejmowania lub rozwoju dodatkowej działalności, wykorzystującej zasoby gospodarstwa rolnego lub regionu.

Wnioski o dofinansowanie realizacji projektu można było składać od 15 września 2004 r. do 14 kwietnia 2006 r.

Najwięcej wniosków złożono w województwach: lubelskim (1 273 na kwotę 82,6 mln zł), mazowieckim (768 na kwotę 61,1 mln zł) oraz małopolskim (724 na kwotę 52,7 mln zł). Najmniej wniosków złożono w województwach: opolskim (165 na kwotę 13,0 mln zł), zachodniopomorskim (144 na kwotę 11,4 mln zł) i lubuskim (100 na kwotę 7,9 mln zł).

Od początku uruchomienia Programu do 31 grudnia 2008 r. w ramach Działania 2.4:

---

<sup>8</sup> liczba i kwota dotyczy umów czynnych

- złożono 7 170 wniosków na kwotę 524,8 mln zł, co stanowi 171% wykorzystania obowiązującego na lata 2004-2006 limitu finansowego,
- podpisano 4 108 umów na kwotę 297,1 mln zł<sup>9</sup>,
- zrealizowano 4 398 płatności na kwotę 279,2 mln zł, co stanowi 90,7% wykorzystania obowiązującego na lata 2004-2006 limitu finansowego,
- zakończono realizację 3 963 projektów, dla których kwota udzielonej pomocy (wartość wydatków refundowanych) wyniosła 278,3 mln zł.

W okresie sprawozdawczym, w 2008 r.:

- podpisano 4 umowy na kwotę 0,4 mln zł;
- zrealizowano 539 płatności na kwotę 31,3 mln zł;
- zakończono realizację 504 projektów, dla których kwota udzielonej pomocy (wartość wydatków refundowanych) wyniosła 35,9 mln zł.

Zrealizowane od początku uruchomienia Programu projekty dotyczyły przede wszystkim drobnych usług na rzecz mieszkańców obszarów wiejskich (41,4%), agroturystyki oraz usług związanych z turystyką i wypoczynkiem (25,7%), usług na rzecz rolnictwa i leśnictwa (25,2%), rzemiosła i rękodzielnictwa (3,6%). Większość zrealizowanych projektów (71%) dotyczyła gospodarstw, których wielkość ekonomiczna nie przekracza 4 ESU.

Dzięki tym projektom utworzono, bądź zmodernizowano 8 645 miejsc pracy, z czego 4 318 miejsc głównie w obszarze usług na rzecz mieszkańców obszarów wiejskich oraz rolnictwa i gospodarki leśnej (70%), rzemiosła i rękodzielnictwie (13%), agroturystyce i turystyce wiejskiej (11%), a także przetwórstwie produktów rolnych oraz jadalnych produktów leśnych (5%).

## **Działanie 2.6 Rozwój i ulepszanie infrastruktury technicznej związanej z rolnictwem**

Działanie 2.6 przeznaczone było na dofinansowanie projektów realizowanych w gospodarstwach rolnych.

Nabór wniosków w ramach działania trwał od 15 września 2004 r. do 31 marca 2006 r.

Od początku uruchomienia Programu do 31 grudnia 2008 r. w ramach Działania 2.6:

- złożono 4 953 wnioski na kwotę 261,0 mln zł, co stanowi 165,9% wykorzystania obowiązującego na lata 2004-2006 limitu finansowego;
- podpisano 3 394 umowy na kwotę 153,8 mln zł<sup>10</sup>;
- zrealizowano 3 528 płatności na kwotę 146,1 mln zł, co stanowi 92,9% wykorzystania obowiązującego na lata 2004-2006 limitu finansowego;
- zakończono realizację 3 339 projektów, dla których kwota udzielonej pomocy (wartość wydatków refundowanych) wyniosła 145,8 mln zł.

Najwięcej wniosków złożono w województwach: lubelskim (941 na łączną kwotę 31,1 mln zł), mazowieckim (693 na kwotę 42,5 mln zł), podlaskim (548 na kwotę 20,1 mln zł). Najmniej wniosków złożono w lubuskim (53 na kwotę 3,3 mln zł), zachodniopomorskim (65 na kwotę 6,2 mln zł) oraz w dolnośląskim (93 na kwotę 9,5 mln zł).

W roku 2008:

- zrealizowano 485 płatności na kwotę 31,2 mln zł;
- zakończono realizację 475 projektów, dla których kwota udzielonej pomocy (wartość wydatków refundowanych) wyniosła 34,4 mln zł.

<sup>9</sup> j.w

<sup>10</sup> liczba i kwota dotyczy umów czynnych

Zrealizowane od początku uruchomienia Programu projekty dotyczyły inwestycji związanych z ulepszeniem infrastruktury rolniczej, a mianowicie: budowy i modernizacji dróg wewnętrznych (63%), inwestycji związanych z odprowadzeniem lub oczyszczaniem ścieków (27%), zaopatrzeniem w energię (8%), czy zaopatrzeniem w wodę (2%).

W ramach tych projektów wybudowano bądź zmodernizowano 85,6 km dróg wewnętrznych oraz 1 839,4 tys. m<sup>2</sup> placów manewrowych, wybudowano 324 indywidualnych urządzeń zaopatrzenia w energię, 967 oczyszczalni ścieków, wybudowano lub zmodernizowanych 144 ujęć wody, 12 urządzeń uzdatniających lub magazynujących wodę oraz 65 przyłączy do sieci energetycznej (elektroenergetycznej, gazowej, ciepłej).

### **Działanie 3.1 Wsparcie systemu zarządzania i wdrażania programu - Pomoc Techniczna**

Działanie miało na celu usprawnienie funkcjonowania podmiotów odpowiedzialnych za zarządzanie i wdrażanie SPO *Restrukturyzacja...*, zapewnienie warunków efektywnego działania Komitetu Monitorującego Program oraz Komitetu Sterującego, jak również wsparcie audytów i kontroli na miejscu. Pomocą mogły być objęte projekty, które przyczyniają się do usprawnienia procesu wdrażania Programu poprzez zapewnienie beneficjentom wsparcia eksperckiego, kadrowego i technicznego.

Od początku uruchomienia Programu do 31 grudnia 2008 r. złożono 220 wniosków na kwotę 79,5 mln zł, podpisano 180 umów na kwotę 50,6 mln zł<sup>11</sup>, zrealizowano 232 płatności na kwotę 24,8 mln zł<sup>12</sup>, co stanowi 50,2% wykorzystania obowiązującego na lata 2004-2006 limitu finansowego. Zakończono realizację 128 projektów, dla których kwota udzielonej pomocy (wartość wydatków refundowanych) wyniosła 27,0 mln zł<sup>13</sup>, z czego ARiMR wypłaciła 22,1 mln zł.

W 2008 r. ARiMR zrealizowała 64 płatności na kwotę 11,1 mln zł. Zakończono realizację 44 projektów, dla których kwota udzielonej pomocy (wartość wydatków refundowanych) wyniosła blisko 12,3 mln zł, z czego ARiMR wypłaciła 10,3 mln zł.

Zakończone projekty, od początku uruchomienia Programu do 31 grudnia 2008 r., w ramach wsparcia systemu zarządzania i wdrażania programu umożliwiły m.in. przeprowadzenie 3 399 kontroli, wykonanie 266 ekspertyz i analiz w ramach działania, finansowanie 732 etatów, zorganizowanie 49 posiedzeń (Komitetu Sterującego SPO (28), Komitetu Monitorującego (10) i jego grup roboczych (2), Regionalnych Komitetów Sterujących (9).

Beneficjentami zrealizowanych projektów byli: MRiRW (23 projekty), FAPA (10 projektów), ARiMR (4 projekty), Urzędy Marszałkowskie (91 projektów).

### **Działanie 3.2 Rozwój instytucjonalny - Pomoc Techniczna**

Działanie miało na celu usprawnienie funkcjonowania instytucji odpowiedzialnych za zarządzanie i wdrażanie Programu, poprawę i dostosowanie kwalifikacji pracowników do pełnionych zadań w zakresie zarządzania, wdrażania, monitorowania i kontroli SPO *Restrukturyzacja...* oraz prowadzenie oceny programów.

Od początku uruchomienia Programu do 31 grudnia 2008 r. w ramach Działania złożono 142 wnioski na kwotę 110,7 mln zł, podpisano 132 umowy na kwotę 34,4 mln zł, zrealizowano 148 płatności na kwotę ponad 25,4 mln zł<sup>14</sup>, co stanowi 78,2% wykorzystania obowiązującego na lata 2004-2006 limitu

---

<sup>11</sup> liczba i kwota dotyczy umów czynnych

<sup>12</sup> kwota zrealizowanych płatności dotyczy kwot wypłaconych przez ARiMR, część środków współfinansowania krajowego pochodzi z Budżetu Państwa i nie jest wypłacona przez ARiMR.

<sup>13</sup> j.w.

<sup>14</sup> j.w.

finansowego. Zakończono realizację 114 projektów, dla których kwota udzielonej pomocy (wartość wydatków refundowanych) wyniosła 26,2 mln zł, z czego ARiMR wypłaciła ponad 25,1 mln zł.

W 2008 r. zrealizowano 37 płatności na kwotę 3,4 mln zł<sup>15</sup>, zakończono realizację 29 projektów, dla których kwota udzielonej pomocy (wartość wydatków refundowanych) wyniosła 3,2 mln zł, z czego ARiMR wypłaciła 3,0 mln zł.

Zakończone projekty, od początku uruchomienia Programu do 31 grudnia 2008 r., umożliwiły m.in. zakupienie 1 361 sztuk sprzętu komputerowego i 162 systemów informatycznych, przeprowadzenie 801 szkoleń, seminariów i warsztatów oraz 26 staży i wizyt studyjnych.

Beneficjentami zrealizowanych projektów byli: MRiRW (4 projekty), FAPA (3 projekty), ARiMR (10 projektów) oraz Urzędy Marszałkowskie (97 projektów).

### **Działanie 3.3 Informowanie i promocja programu - Pomoc Techniczna**

Celem działania była promocja i informowanie opinii publicznej oraz podmiotów zainteresowanych wsparciem w ramach SPO *Restrukturyzacja...* o zasadach jego funkcjonowania oraz rezultatach pomocy.

Od początku uruchomienia Programu do 31 grudnia 2008 r., w ramach Działania 3.3 złożono 151 wniosków na kwotę 22,2 mln zł, podpisano 118 umów na kwotę 9,4 mln zł, zrealizowano 131 płatności na kwotę 3,2 mln zł, co stanowi 40,3% wykorzystania obowiązującego na lata 2004-2006 limitu finansowego. Zakończono realizację 101 projektów, dla których kwota udzielonej pomocy (wartość wydatków refundowanych) wyniosła 4,0 mln zł, z czego ARiMR wypłaciła 3,2 mln zł.

W 2008 r. zrealizowano 31 płatności na kwotę 1,2 mln zł, zakończono realizację 26 projektów, dla których kwota udzielonej pomocy (wartość wydatków refundowanych) wyniosła 1,6 mln zł, z czego ARiMR wypłaciła 1,3 mln zł. Beneficjentami zrealizowanych projektów byli: MRiRW (11 projektów), FAPA (7 projektów) oraz Urzędy Marszałkowskie (83 projekty).

Zakończone, od początku uruchomienia Programu do 31 grudnia 2008 r., projekty umożliwiły m.in. przygotowanie: ponad 1,3 mln materiałów informacyjnych i promocyjnych, 44 tys. znaków i tablic informacyjnych, 241 konferencji, seminariów, spotkań promocyjnych i informacyjnych, a także 56 konferencji dotyczących okresu programowania 2007-2013. Dzięki zakończonym projektom sfinansowano realizację promocyjną kampanii medialnych (2,33 godziny czasu antenowego w telewizji) oraz 94 artykułów prasowych.

### **Odwołania**

W 2008 r. w ramach SPO „*Restrukturyzacja...*” rozpatrzono 165 odwołań, w tym 116 negatywnie, 36 pozytywnie, a 13 pozostawiono bez rozpatrzenia. Najwięcej odwołań rozpatrzono w Działaniu 1.1 (111), a najmniej w ramach Pomocy Technicznej (5).

Najczęstszymi przyczynami odrzucania wniosków o dofinansowanie realizacji projektów, będących przyczyną składania odwołań na etapie wdrożenia, były: niekompletne wnioski o dofinansowanie realizacji projektu, uzupełnienie tych wniosków po proceduralnym terminie (14 dni od wezwania), niezgodność projektu z zasadami SPO.

Najczęstszymi przyczynami odrzucenia wniosków o płatność, będącymi również przyczyną składania odwołań, były: niepełna realizacja projektu, realizacja inwestycji przed datą podpisania umowy; dokonanie zapłaty za inwestycje objęte projektem po dacie złożenia wniosku o płatność; zakup używanych maszyn w cenie wyższej od ceny rynkowej; negatywny wynik kontroli na miejscu

---

<sup>15</sup> kwota zrealizowanych płatności dotyczy kwot wypłaconych przez ARiMR, część środków współfinansowania krajowego pochodzi z Budżetu Państwa i nie jest wypłacona przez ARiMR.

stwierdzający złożenie nieprawdziwych informacji, np. o spełnieniu minimalnych standardów w zakresie utrzymania zwierząt, higieny, ochrony środowiska.

Szczegółowe dane na temat złożonych wniosków, podpisanych umów i zrealizowanych płatności w ramach poszczególnych działań oraz w poszczególnych oddziałach regionalnych ARiMR przedstawiono w Załączniku 6, Tabele 33-39.

### **Działania SPO Restrukturyzacja... wdrażane przez FAPA i przez Samorządy Województw**

W ramach SPO „Restrukturyzacja...” ARiMR realizowała w 2008 r. również płatności dla działań wdrażanych przez FAPA:

- 1.3 Szkolenia,
- 1.4 Doradztwo rolnicze,
- 2.7 Pilotażowy Program Leader+,

oraz działań wdrażanych przez Samorządy Województw:

- 2.2 Scalanie gruntów,
- 2.3 Odnowa wsi oraz zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego,
- 2.5 Gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi.

Od początku uruchomienia Programu do 31.12.2008 r. ARiMR wypłaciła z tego tytułu 1 158,5 mln zł, w 2008 r. 510,4 mln zł.

Pomoc wypłacona dla działań wdrażanych przez Samorządy Województw oraz FAPA w ramach SPO Restrukturyzacja ... wg stanu na 31.12. 2008 r.\* (w mln zł):

Działania	Od początku uruchomienia Programu	Od 01.01 do 31.12.2008 r.
	Kwota pomocy (w mln zł)	Kwota pomocy (w mln zł)
<b>wdrażane przez FAPA</b>		
1.3 Szkolenia	73,5	34,4
1.4 Wsparcie doradztwa rolniczego	161,8	0,0
2.7 Pilotażowy Program Leader +	97,2	68,6
<b>wdrażane przez Samorządy Województw</b>		
2.2 Scalanie gruntów	57,5	36,0
2.3 Odnowa wsi oraz zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego	395,8	102,4
2.5 Gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi	372,9	269,0
<b>Razem (FAPA i SW)</b>	<b>1158,5</b>	<b>510,4</b>

\*W przypadku Działań 2.2, 2.3, 2.5, (wdrażanych przez samorządy województw) kwota zrealizowanych płatności przez Agencję obejmuje wyłącznie środki unijne i nie jest tożsama z kwotą refundacji. Pozostała kwota refundacji pochodzi z budżetu Wojewodów lub budżetu jednostek samorządu terytorialnego i nie jest wypłacana przez ARiMR.

## 2.2 Sektorowy Program Operacyjny „Rybołówstwo i przetwórstwo ryb 2004 -2006”

Sektorowy Program Operacyjny „Rybołówstwo i przetwórstwo ryb 2004–2006” realizowany jest w oparciu o środki finansowe w wysokości 373,7 mln euro, pochodzące z Finansowego Instrumentu Wspierania Rybołówstwa (FIG).

Program uruchomiono 2 sierpnia 2004 r.

Agencja pełni dla Programu funkcję instytucji wdrażającej oraz beneficjenta końcowego<sup>16</sup>. W ramach Programu pomocą wspierane były następujące działania:

Priorytet 1. Dostosowanie nakładu połowowego do zasobów:

- Działanie 1.1 Złomowanie statków rybackich,
- Działanie 1.2 Przeniesienie statków do krajów trzecich lub zmiana ich przeznaczenia,

Priorytet 2. Odnowa i modernizacja floty rybackiej:

- Działanie 2.2 Modernizacja istniejących statków rybackich,

Priorytet 3. Ochrona i rozwój zasobów wodnych, chów i hodowla ryb, rybackie urządzenia portowe, przetwórstwo i rynek rybny, rybołówstwo śródlądowe:

- Działanie 3.1 Ochrona i rozwój zasobów wodnych,
- Działanie 3.2 Chów i hodowla ryb,
- Działanie 3.3 Rybacka infrastruktura portowa,
- Działanie 3.4 Przetwórstwo i rynek rybny,
- Działanie 3.5 Rybołówstwo śródlądowe,

Priorytet 4. Inne działania:

- Działanie 4.1 Rybołówstwo przybrzeżne,
- Działanie 4.2 Działania społeczno – ekonomiczne,
- Działanie 4.3 Znajdowanie oraz promowanie nowych rynków zbytu na produkty rybne,
- Działanie 4.4 Działania organizacji obrotu rynkowego,
- Działanie 4.5 Czasowe zawieszenie działalności i inne rekompensaty finansowe,
- Działanie 4.6 Działanie innowacyjne i inne.

Priorytet 5. Pomoc techniczna

ARiMR wdraża działania realizowane w ramach Priorytetów 1-4, natomiast Priorytet 5 realizowany jest przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Od początku realizacji Programu do 31 grudnia 2008 r., w ramach działań wdrażanych przez ARiMR:

- złożono 4 785 wniosków na kwotę 1 537,6 mln zł, co stanowi ponad 148% wykorzystania limitu finansowego dostępnego na okres programowania 2004-2006. Ze względu na specyfikę Programu, najwięcej wniosków składanych jest w trzech oddziałach regionalnych ARiMR (zachodniopomorskim, pomorskim i warmińsko – mazurskim),
- ARiMR podpisała w ramach wszystkich działań 4 035 umowy na kwotę 1 002 mln zł, co stanowi blisko 97% wykorzystania dostępnego na lata 2004-2006 limitu finansowego,
- zrealizowano 6 605 płatności na kwotę 792,2 mln zł, co stanowi 76,42% obowiązującego na lata 2004-2006 limitu finansowego,

---

<sup>16</sup> Funkcja instytucji wdrażającej obejmuje m. in. zadania związane z: przyjęciem i obsługą wniosku o dofinansowanie, obsługą umowy z beneficjentem oraz z przyjęciem i obsługą wniosku o płatność, aż do momentu wystawienia zlecenia płatności. Funkcja beneficjenta końcowego wiąże się natomiast z zatwierdzaniem zleceń płatności, dokonywaniem i księgowaniem płatności oraz sporządzaniem raportów finansowych.

- zakończono realizację 3691 projektów na kwotę 719,3 mln zł, w tym:
  - 1 424 projektów na kwotę 56,9 mln zł - w ramach Działania 4.2 Działania społeczno-ekonomiczne,
  - 1 142 projektów na kwotę 25,0 mln zł - w ramach Działania 4.5 Czasowe zawieszenie działalności i inne rekompensaty finansowe,
  - 380 projektów na kwotę 344,3 mln zł, - w ramach Działania 1.1 Złomowanie statków rybackich,
  - 220 projektów na kwotę 47,3 mln zł - w ramach Działania 3.2 Chów i hodowla ryb,
  - 176 projektów na kwotę 99,4 mln zł - w ramach Działania 3.4 Przetwórstwo i rynek rybny,
  - 108 projektów na kwotę 3,7 mln zł w ramach działania 2.2 Modernizacja istniejących statków rybackich,
  - 59 projektów na kwotę 20,1 mln zł w ramach działania 1.2 Przeniesienie statków do krajów trzecich lub zmiana ich przeznaczenia.

W roku 2008 r. beneficjenci złożyli 873 wnioski o dofinansowanie działań rybackich na kwotę 67,6 mln zł. Najwięcej wniosków złożono w ramach następujących Działań:

- Działanie 4.5 Czasowe zawieszenie działalności i inne rekompensaty finansowe - 579 wniosków na kwotę 17,5 mln zł,
- Działanie 4.2 Działania społeczno ekonomiczne - 150 wniosków na kwotę 6,5 mln zł,
- Działanie 4.3 Znajdowanie oraz promowanie nowych rynków zbytu na produkty rybne- 72 wnioski na kwotę 23,9 mln zł,
- Działanie 2.2 Modernizacja istniejących statków rybackich - 45 wniosków na kwotę 3,4 mln zł.

Najwięcej wniosków złożono w oddziałach: pomorskim (516 wniosków na kwotę 31,8 mln zł), zachodniopomorskim (323 wniosków na kwotę 12,8 mln zł), warmińsko-mazurskim (23 wnioski na kwotę 11,2 mln zł). Liczba złożonych wniosków w tych trzech oddziałach stanowiła w 2008 r. ponad 98% ogólnej liczby wniosków złożonych w całym kraju.

Podpisano 731 umów na kwotę 60,6 mln zł. Najwięcej umów podpisano w ramach działań:

- 4.5 Czasowe zawieszenie działalności i inne rekompensaty finansowe - 479 umów na kwotę 15,3 mln zł,
- 4.2 Działania społeczno-ekonomiczne - 123 umowy na kwotę 5,07 mln zł,
- 4.3 Znajdowanie oraz promowanie nowych rynków zbytu na produkty rybne – 51 umów na kwotę 19,5 mln zł,
- 2.2 Modernizacja istniejących statków rybackich – 49 umów na kwotę 3,7 mln zł.

Zrealizowano 2 094 płatności na kwotę blisko 278,4 mln zł, w tym największe kwoty refundacji zostały wypłacone w ramach działań:

- 3.3 Rybacka infrastruktura portowa- 21 płatności na kwotę 87,1 mln zł,
- 3.4 Przetwórstwo i rynek rybny - 78 płatności na kwotę 68,6 mln zł,
- 3.2 Chów i hodowla ryb – 94 płatności na kwotę 23,4 mln zł,
- 4.6 Działania innowacyjne i inne- 36 płatności na kwotę 22,6 mln zł.

Zakończono realizację 923 projektów na kwotę 242,8 mln zł, w tym największe kwoty refundacji zostały wypłacone w ramach działań:

- 3.3 Rybacka infrastruktura portowa- 13 projektów na kwotę 82,9 mln zł,
- 3.4 Przetwórstwo i rynek rybny- 66 projektów na kwotę 53,9 mln zł,
- 3.2 Chów i hodowla ryb- 74 projektów na kwotę 27,5 mln zł.

W 2008 r. wpłynęło do ARiMR 117 odwołań złożonych przez beneficjentów Programu: 79 odwołań rozpatrzono negatywnie, a 35 pozytywnie.

Szczegółowe dane na temat realizacji poszczególnych działań Programu przedstawiono w Załączniku 6, Tabela 40.

### **3. Przygotowania do wdrożenia i realizacja Programu Operacyjnego „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013”**

W 2008 r. trwały prace związane z przygotowaniem ARiMR do wdrażania pomocy finansowej dla rybactwa w nowym okresie programowania 2007–2013.

Podstawy prawne tej pomocy na lata 2007-2013 to:

- Rozporządzenie Rady (WE) NR 1198/2006 z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rybackiego,
- Rozporządzenie Komisji (WE) NR 498/2007 z dnia 26 marca 2007 r., ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1198/2006 w sprawie Europejskiego Funduszu Rybackiego,
- Rozporządzenie Rady (WE) nr 744/2008 z dnia 24 lipca 2008 r., ustanawiającego tymczasowe szczególne działanie mające na celu wspieranie restrukturyzacji flot rybackich Wspólnoty Europejskiej dotkniętych kryzysem gospodarczym (Dz. Urz. UE L 202 z 31.07.2008, str. 1),
- Strategia Rozwoju Rybołówstwa na lata 2007-2013,
- Program Operacyjny „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013”,
- Ustawa o wspieraniu zrównoważonego rozwoju sektora rybackiego z udziałem Europejskiego Funduszu Rybackiego (trwają prace legislacyjne nad ustawą).

ARiMR uczestniczyła w pracach nad uwagami Komisji do Programu Operacyjnego na lata 2007–2013. Pracownicy ARiMR brali także udział w pracach nad przygotowywanym w MRiRW dokumentem „Strategia Rozwoju Rybołówstwa na lata 2007-2013” oraz nad ustawą o wspieraniu zrównoważonego rozwoju sektora rybackiego z udziałem Europejskiego Funduszu Rybackiego, która ma wejść w życie na przełomie marca i kwietnia 2009 r. Ustawa ta będzie podstawą uruchomienia pozostałych aktów prawnych, umożliwiających wdrożenie PO *Zrównoważony rozwój (...)* na lata 2007-2013.

W dniu 3 listopada 2008 r. zawarte zostało porozumienie pomiędzy Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi a Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w sprawie powierzenia zadań i obowiązków związanych z wykonywaniem zadań Instytucji Zarządzającej w zakresie Środka 1.2 *Pomoc publiczna z tytułu tymczasowego zaprzestania działalności połowowej* w ramach Programu Operacyjnego „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013”,

Na podstawie w/w porozumienia, zgodnie z art. 6 rozporządzenia Rady (we) nr 744/2008, opracowano procedurę przyznawania pomocy w formie premii. Pomoc uruchomiono 18 listopada 2008 r.

Podpisywanie przez armatorów statków rybackich umów o przyznanie rekompensat za tymczasowe zawieszenie działalności połowowej zostało zakończone 31 grudnia 2008 r. Umowy takie mogli zawierać z ARiMR armatorzy, którzy nie prowadzili działalności połowowej w okresie dowolnych 60 dni, pomiędzy 1 października a 31 grudnia 2008 roku.

Do 31.12.2008 r. Agencja podpisała umowy z ARiMR 736 armatorami statków rybackich, na kwotę 55,9 mln zł. Do tego czasu ARiMR przekazała na konta bankowe 725 (98%) armatorów statków rybackich 55,3 mln zł z tytułu rekompensat za tymczasowe zawieszenie działalności połowowej.

Szczegółowe dane przedstawione są w Załączniku 6, Tabela 41.



## 4. Pomoc krajowa

### 4.1 Preferencyjne kredytowanie rolnictwa i przetwórstwa produktów rolnych

W 2008 r. ARiMR kontynuowała realizację pomocy finansowej w formie dopłat do oprocentowania kredytów na warunkach dostosowanych do wytycznych Wspólnoty w sprawie pomocy państwa w sektorze rolnym i leśnym na lata 2007 – 2013<sup>17</sup>. Aktem prawa krajowego, umożliwiającym stosowanie przedmiotowej pomocy, było rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 26 kwietnia 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu i kierunków działań ARiMR oraz sposobów ich realizacji (Dz. U. Nr 77, poz. 514 z późn. zm.).

Kredyty oferowane były w ramach 12 linii kredytowych:

1. kredyt na realizację inwestycji w gospodarstwach rolnych, działach specjalnych produkcji rolnej i przetwórstwie produktów rolnych - Symbol nIP,
2. kredyt na zakup gruntów rolnych - Symbol nKZ,
3. kredyt na utworzenie lub urządzenie gospodarstw rolnych przez osoby, które nie ukończyły 40 roku życia - Symbol nMR,
4. kredyt na realizację inwestycji w rolnictwie i przetwórstwie produktów rolnych przez grupy producentów rolnych utworzone na podstawie ustawy z dnia 15 września 2000 r. o grupach producentów rolnych i ich związkach oraz o zmianie innych ustaw (Dz. U. Nr 88, poz. 983 z późn. zm.) – Symbol nGP,
5. kredyt na zakup nieruchomości rolnych przeznaczonych na utworzenie lub powiększenie gospodarstwa rodzinnego w rozumieniu ustawy z dnia 11 kwietnia 2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego (Dz. U. Nr 64, poz. 592) - Symbol nGR,
6. kredyt na realizację inwestycji w zakresie nowych technologii produkcji w rolnictwie zapewniających wysoką jakość produktu – Symbol nNT,
7. kredyt w ramach „Branżowego programu rozwoju wspólnego użytkowania maszyn i urządzeń rolniczych” - symbol nBR10,
8. kredyt w ramach „Branżowego programu restrukturyzacji przetwórstwa ziemniaka na skrobię w Polsce” - symbol nBR13,
9. kredyt na realizację inwestycji w ramach „Programu wspierania restrukturyzacji i modernizacji przemysłu mięsnego, chłodnictwa składowego i przetwórstwa jaj w Polsce” - symbol nBR14,
10. kredyt na realizację inwestycji w ramach „Branżowego programu mleczarstwa” - symbol nBR15,
11. kredyt inwestycyjny na wznowienie produkcji w gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej znajdujących się na obszarach, gdzie szkody powstały w związku z klęską suszy, gradobicia, nadmiernych opadów atmosferycznych, wymarznienia, powodzi, huraganu, pożaru spowodowanego wyładowaniem atmosferycznym lub osuwisk ziemi – symbol nKL01,
12. kredyt obrotowy na wznowienie produkcji w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej znajdujących się na obszarach, gdzie szkody powstały w związku z klęską suszy, gradobicia, nadmiernych opadów atmosferycznych, wymarznienia, powodzi, huraganu, pożaru spowodowanego wyładowaniem atmosferycznym lub osuwisk ziemi – symbol nKL02.

---

<sup>17</sup> kredyty preferencyjne na warunkach dostosowanych do przepisów UE udzielane są od 01.05.2007 r.

Określone w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 26 kwietnia 2007 r. przeznaczenie kredytów jest szerokie i umożliwia realizację większości inwestycji związanych z produkcją w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej, a także związanych z przetwarzaniem produktów rolnych. Osoby prowadzące lub zamierzające prowadzić gospodarstwa rolne lub działy specjalne produkcji rolnej mogą zaciągnąć kredyt preferencyjny, m.in. na:

- budowę, przebudowę, remont połączony z modernizacją budynków lub budowli służących do produkcji rolnej, przechowywania, magazynowania, przygotowywania produktów rolnych do sprzedaży, w tym sprzedaży bezpośredniej wraz ze zlokalizowanymi w tych budynkach pomieszczeniami higieniczno - sanitarnymi,
- zakup lub instalację maszyn, urządzeń lub wyposażenia do produkcji rolnej, przechowywania, magazynowania, przygotowywania produktów rolnych do sprzedaży, w tym sprzedaży bezpośredniej, obejmujących w szczególności: sprzęt do uprawy, pielęgnacji, ochrony, nawożenia oraz zbioru roślin, ciągniki rolnicze, przyczepy rolnicze, maszyny lub urządzenia do przygotowywania, przechowywania, czyszczenia, sortowania, kalibrowania, konfekcjonowania produktów rolnych, maszyny lub urządzenia do przygotowywania lub składowania pasz, maszyny lub urządzenia do pojenia zwierząt i zadawania pasz, urządzenia do pozyskiwania lub przechowywania mleka,
- zakup gruntów rolnych, przy czym żadna z preferencyjnych linii kredytowych nie może zostać przeznaczona na zakup gruntów rolnych w części powodującej przekroczenie powierzchni gospodarstwa rolnego ponad 300 ha,
- zakup budynków lub budowli,
- zakładanie, wyposażenie sadów lub plantacji wieloletnich, w tym plantacji roślin energetycznych,
- budowę ujęć wody, zakup i instalację urządzeń do uzdatniania, rozprowadzania, magazynowania wody lub nawodnień ciśnieniowych,
- zakup komputerów i oprogramowania służących wsparciu prowadzonej działalności wytwórczej w rolnictwie, w tym programów księgowych.

Zakłady zajmujące się przetwarzaniem produktów rolnych mogą ubiegać się o kredyty, m.in. na:

- budowę lub remont połączony z modernizacją budynków lub budowli służących do przetwórstwa i magazynowania produktów rolnych, w tym infrastruktury technicznej stanowiącej integralną część tych budynków lub budowli,
- zakup lub instalację maszyn lub urządzeń do magazynowania lub przygotowania produktów rolnych do przetwarzania, zapewniających jakość i bezpieczeństwo żywności, przetwarzania produktów rolnych, magazynowania produktów lub półproduktów oraz ich przygotowania do sprzedaży,
- zakup lub instalację aparatury pomiarowej, kontrolnej oraz sprzętu do sterowania procesem produkcji lub magazynowania,
- zakup komputerów i oprogramowania służących zarządzaniu przedsiębiorstwem oraz sterowaniu procesem produkcji i magazynowania,
- zakup środków transportu niezbędnych dla sprawnego przebiegu procesu technologicznego lub gospodarki magazynowej w zakładzie, a także zakup specjalistycznych środków transportu związanych z dostawą surowca lub zbytem produktów, zapewniających spełnienie warunków bezpieczeństwa żywności lub dobrostanu zwierząt,
- wdrażanie procedur systemów zarządzania jakością.

Preferencyjny kredyt inwestycyjny można przeznaczyć w całości na zakup gruntów rolnych do dnia 31.12.2009 r., natomiast od 01.01.2010 r. koszt zakupu gruntów rolnych nie będzie mógł stanowić

więcej niż 10% kwoty kredytu. Oznacza to, że linie nKZ i nGR, które przeznaczone są wyłącznie na zakup gruntów rolnych, będą dostępne wyłącznie do końca 2009 r. Ponadto, do końca 2008 r. kredyty preferencyjne mogły być udzielane zakładom przetwórstwa produktów rolnych, niezależnie od ich wielkości. Od 01.01.2009 r. tylko małe lub średnie przedsiębiorstwa mogą zaciągać kredyty na realizację inwestycji w przetwórstwie produktów rolnych.

Przedmiotem preferencyjnego kredytowania może być zakup gruntów rolnych, budynków i budowli, o ile w okresie 10 ostatnich lat, na ich zakup, nie została przyznana pomoc pochodząca z budżetu państwa lub budżetu UE.

Kupowane przy udziale kredytów maszyny i urządzenia w dniu sprzedaży nie mogą być starsze niż 5 lat i nie mogły być wcześniej nabyte z wykorzystaniem środków pochodzących z budżetu państwa lub budżetu UE. Kredyty na zakup używanych maszyn i urządzeń mogą być udzielane wyłącznie małym lub średnim przedsiębiorstwom.

Kwota kredytów nie może przekraczać:

- 80% wartości nakładów inwestycyjnych na gospodarstwo rolne ( 90% - linia nGR), nie więcej jednak niż 4 mln zł,
- 70% wartości nakładów inwestycyjnych w działach specjalnych produkcji rolnej, nie więcej niż 8 mln zł,
- 70% wartości nakładów inwestycyjnych w przetwórstwie produktów rolnych nie więcej niż 16 mln zł.

Różnica między wartością nakładów inwestycyjnych, a kwotą udzielonego kredytu, stanowi wkład własny kredytobiorcy. Wkład własny obejmuje wyłącznie nakłady związane z inwestycją realizowaną w oparciu o kredyt.

W przypadku kredytów kłęskowych nie wymaga się od kredytobiorcy wniesienia udziału własnego. Wysokość kredytu kłęskowego inwestycyjnego – nKL01 nie może przekroczyć oszacowanej przez komisję powołaną przez wojewodę wartości odtworzeniowej środków trwałych, a w przypadku kredytów „kłęskowych” obrotowych – nKL02 wysokości szkód w uprawach rolnych lub zwierzętach gospodarskich, tj. kwoty obniżenia dochodu, wynikającej z opinii wojewody, nie więcej niż 4 mln zł na wznowienie produkcji w gospodarstwach rolnych lub 8 mln zł na wznowienie produkcji w działach specjalnych produkcji rolnej. W przypadku kredytów kłęskowych obrotowych kredyty te mogą być udzielane na 4 lata, a obowiązkowemu udokumentowaniu podlega 50% wydatków.

Oprocentowanie kredytu nie może wynosić więcej niż 1,5 stopy redyskontowej weksli przyjmowanych od banków do redyskonta przez Narodowy Bank Polski w stosunku rocznym. Dopłaty Agencji do oprocentowania kredytu z linii nIP wynoszą 0,5 oprocentowania kredytu, a do pozostałych linii 0,75 oprocentowania kredytu. W związku z nowelizacją rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 kwietnia 2007 r. począwszy od dnia 08.07.2008 r. minimalne oprocentowanie płacone przez kredytobiorcę wynosiło 3,5% w skali roku.

Okres kredytowania zależy od linii kredytowej i wynosi od 4 do 20 lat:

- nGR – 20 lat (karencja w spłacie kapitału – 2 lata),
- nMR, nGP, nKZ, nNT – 15 lat (karencja w spłacie kapitału: nMR, nNT – 2 lata, nGP – 3 lata),
- nIP, nBR, nKL01 – 8 lat, wyjątek: zakup materiału szkółkarskiego na odtworzenie sadu z linii nKL01 – 5 lat, (karencja w spłacie kapitału – 2 lata, nBR – 3 lata),
- nKL02 – 4 lata.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 26 kwietnia 2007 r. zawiera zapisy, zgodne z regulacjami unijnymi, określające intensywność pomocy. Wskaźnik intensywności wyrażony jest w procentach, jako

udział kwoty pomocy przeznaczonej na realizację inwestycji w kwocie kredytu. Maksymalna intensywność pomocy wynosi:

dla gospodarstw rolnych i działów specjalnych produkcji rolnej:

- 40% (lub 50% - linia nMR) wysokości udzielonego kredytu,
- 50% (lub 60% - linia nMR) kwoty kredytu – w przypadku inwestycji realizowanej w gospodarstwie rolnym położonym na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW), obszarach NATURA 2000 oraz związanych z wdrażaniem dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. Urz. UE L 327/1 z dnia 22.12.2000 r.),
- 75% kwoty kredytu – w przypadku inwestycji realizowanej w gospodarstwie rolnym do dnia 31 grudnia 2008 r. w związku z wdrażaniem dyrektywy Rady 91/676/EWG z dnia 12 grudnia 1991 r. dotyczącej ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego (Dz. Urz. WE L 375 z 31.12.1991, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 2, str. 68),

dla przetwórstwa produktów rolnych:

- 50% kwoty kredytu.

W przypadku kredytów kłuskowych, intensywność pomocy nie może przekraczać 80% wskazanej w opinii wojewody wartości odtworzeniowej środków trwałych (linia nKL01) lub kwoty obniżenia dochodu (linia nKL02). Pomoc jest zwiększona do 90% w przypadku gospodarstw położonych na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW), określonych w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich lub obszarach NATURA 2000 oraz związanych z wdrażaniem Ramowej Dyrektywy Wodnej określonych w przepisach odrębnych.

W umowach kredytów określana jest maksymalna kwota dopłat do oprocentowania kredytu możliwych do przekazania w całym okresie kredytowania.

Procedura ubiegania się o kredyt inwestycyjny z dopłatami ARiMR do oprocentowania obejmuje przygotowanie planu inwestycji i złożenie przez wnioskodawcę w banku wniosku o kredyt wraz z planem inwestycji oraz kompletem dokumentów wymaganych przez bank. Decyzję o udzieleniu kredytu podejmuje bank.

W przypadku kredytów kłuskowych formalnym dokumentem potwierdzającym wystąpienie szkody, jest opinia wojewody dotycząca zakresu i wysokości szkód spowodowanych przez kłuskę. Formularz opinii został opracowany przez Agencję przy udziale MRiRW i przekazany wojewodom. Aby uzyskać kredyt kłuskowy należy złożyć w banku wniosek o kredyt wraz z opinią wojewody i innymi dokumentami wymaganymi przez bank. Zaciągnięcie kredytu kłuskowego inwestycyjnego - linia nKL01 wymaga ponadto przedstawienia w banku planu inwestycji.

W 2008 r. kredyty z dopłatami ARiMR do oprocentowania udzielane były przez osiem banków, z którymi Agencja zawarła umowy o współpracy, Załącznik 7, Tabela 42.

### **Zmiany w zasadach udzielania kredytów w 2008 r.**

W 2008 r. wprowadzono następujące modyfikacje warunków i zasad udzielania kredytów z dopłatą ARiMR do oprocentowania:

- dodano trzy linie kredytów branżowych przygotowane w oparciu o zaakceptowane przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi programy, tj.: Branżowy program wspierania restrukturyzacji przetwórstwa ziemniaka na skrobie w Polsce”, „Program wspierania restrukturyzacji i modernizacji przemysłu

mięsnego, chłodnictwa składowego oraz przetwórstwa jaj w Polsce” oraz „Branżowy program mleczarstwa”,

- w linii nNT doprecyzowano zapisy związane z definicją nowej technologii produkcji,
- we właściwych liniach kredytowych w oparciu o interpretacje otrzymane z MRiRW uszczegółowiono zapisy dotyczące przeznaczenia kredytów wskazując, że przedmiotem kredytowania może być m. in. wykonanie melioracji szczegółowych, zakup budynku inwentarskiego wraz z pomieszczeniami higieniczno-sanitarnymi, zakup pomieszczeń myjni dla zwierząt na potrzeby produkcji prowadzonej w gospodarstwie rolnym, zakup kotłowni ogrzewającej budynek inwentarski, a także zakup i montaż ogrodzenia gospodarstwa rolnego,
- w liniach nKZ, nMR i nGR doprecyzowano zasadę, że sprawdzając, czy spełniony jest warunek związany z minimalną powierzchnią gospodarstwa należy stosować średnie powierzchnie gruntów rolnych w gospodarstwach rolnych w danym województwie obowiązujące na dzień złożenia wniosku o kredyt;
- w liniach nIP, nKZ i nMR wprowadzono definicję gruntów rolnych, zgodnie z którą przez grunty rolne należy rozumieć użytki rolne, o których mowa w art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 11 kwietnia 2003 r. *o kształtowaniu ustroju rolnego* (Dz. U. Nr 64, poz. 592),
- wykonując zapisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2008 r. zmieniającego rozporządzenie *w sprawie szczegółowego zakresu i kierunków działań ARiMR oraz sposobów ich realizacji* (Dz. U. Nr 107, poz. 680) podwyższono z 2% do 3,5% minimalne oprocentowanie płacone przez podmioty zaciągające kredyty z linii nIP oraz wprowadzono minimalne oprocentowanie dla podmiotów zaciągających kredyty z pozostałych linii kredytowych w wysokości wynoszącej również 3,5%,
- dodano nowe oznaczenia dla kredytów kłeskowych – linie nKL01 i nKL02 celem wydzielenia pomocy w formie dopłat do oprocentowania udzielanej w ramach uchwały Nr 169/2008 Rady Ministrów z dnia 26 sierpnia 2008 r. *w sprawie ustanowienia programu pomocy dla rodzin rolniczych, w których gospodarstwach rolnych powstały szkody spowodowane przez suszę lub huragan w 2008 r.*

### **Akcja kredytowa w 2008 r. w zakresie kredytów inwestycyjnych z dopłatą ARiMR do oprocentowania**

W 2008 r. banki udzieliły ogółem 14 037 kredytów inwestycyjnych z dopłatą Agencji do oprocentowania na łączną kwotę 2 270,51 mln zł<sup>18</sup>.

W 2008 r. udzielono najwięcej kredytów inwestycyjnych z następujących linii kredytowych:

- 6 223 kredytów dla młodych rolników na kwotę 1 077,95 mln zł,
- 4 719 kredytów na zakup gruntów na kwotę 524,11 mln zł,
- 1 372 kredytów na nowe technologie na kwotę 358,96 mln zł,
- 1 174 kredytów inwestycyjnych podstawowych na kwotę 182,17 mln zł.

---

<sup>18</sup> wg stanu na dzień 18.02.2009 r.

Liczba i kwota kredytów inwestycyjnych z dopłatą ARiMR do oprocentowania udzielonych w okresie 01.01 - 31.12.2008 r., wg linii kredytowych.

Linie kredytowe	Kredyty udzielone w 2008 r.	
	Liczba	Kwota (mln zł)
Kredyty dla młodych rolników (nMR)	6 223	1 077,95
Kredyty na zakup gruntów (nKZ)	4 719	524,11
Kredyty w zakresie nowych technologii (nNT)	1 372	358,96
Kredyty inwestycyjne podstawowe (nIP)	1 174	182,17
Kredyty branżowe (nBR)	189	46,35
Kredyty na zakup nieruchomości rolnych (nGR)	357	78,82
Kredyty dla grup producentów (nGP)	3	2,15
Razem	14 037	2 270,51

Najwięcej kredytów udzielono w ramach linii kredytowej na utworzenie lub urządzenie gospodarstw rolnych przez osoby, które nie przekroczyły 40 roku życia (47,5% kwoty udzielonych kredytów), na zakup gruntów rolnych (23,1%), na realizację inwestycji w zakresie nowych technologii produkcji w rolnictwie (15,8%) oraz na realizację inwestycji w gospodarstwach rolnych, działach specjalnych produkcji rolnej i przetwórstwie produktów rolnych (8%).

W układzie wojewódzkim największe kwoty kredytów udzielone zostały w województwach:

- mazowieckim - 375,0 mln zł (2 659 kredytów),
- wielkopolskim - 282,6 mln zł (1 488 kredytów),
- kujawsko-pomorskim - 253,9 mln zł (1 455 kredytów).
- podlaskim - 196,7 mln zł (1 359 kredytów).

Największym zainteresowaniem wśród kredytobiorców cieszyły się preferencyjne kredyty przeznaczone na inwestycje związane z uprawą zbóż oraz chowem i hodowlą bydła.

W 2008 r. największe kwoty preferencyjnych kredytów inwestycyjnych przeznaczone zostały na:

- zakup, budowę, przebudowę lub remont połączony
- z modernizacją budynków - 586,3 mln zł (1 891,3 tys. m<sup>2</sup>),
- zakup gruntów rolnych - 720,0 mln zł (66,6 tys. ha),
- zakup ciągników - 240,0 mln zł (3 822 szt.),
- zakup maszyn lub urządzeń - 423,2 mln zł (15,7 tys. szt.).

Ponadto przy udziale preferencyjnych kredytów inwestycyjnych zakupiono 161 kompletnych linii technologicznych i 362 kombajny, wybudowano silosy o łącznej pojemności 72,8 tys. ton, utwardzono 92,6 tys. m<sup>2</sup> placów, a także zbudowano lub zmodernizowano 5 oczyszczalni ścieków.

Inwestycje finansowane przy udziale preferencyjnych kredytów inwestycyjnych w 2008 r. służyły głównie poprawie struktury agrarnej (33,7% kwoty kredytów), poprawie efektywności produkcji polegającej w szczególności na zmniejszeniu kosztów wytwarzania (32,8%) oraz zwiększeniu oferty towarowej i usługowej oraz jej lepszemu dostosowaniu do wymagań rynku (15,3%).

Kredyty inwestycyjne zaciągane przez młodych rolników od stycznia do grudnia 2008 r. w 94% przeznaczane były głównie na rozwój istniejących gospodarstw, a tylko 6,0% kwoty kredytów przeznaczona została na utworzenie nowych gospodarstw rolnych. Kredyty inwestycyjne podstawowe, udzielone w 2008 r. w ramach linii (nIP), były zaciągane głównie na inwestycje w gospodarstwach rolnych (ok. 71%). Udział kredytów inwestycyjnych dla przetwórstwa rolno-spożywczego oraz dla działów specjalnych produkcji rolnej w ogólnej kwocie kredytów udzielonych w 2008 r. w ramach linii nIP wyniósł odpowiednio 19,0% i 10,0%.

Od stycznia do grudnia 2008 r., w ramach branżowego programu mleczarskiego, udzielono 164 kredyty na łączną kwotę 31,4 mln zł, z tego najwięcej kredytów na przedsięwzięcia realizowane przez producentów rolnych (157 kredytów na łączną kwotę 22 mln zł), oraz dla przetwórstwa (7 kredytów na kwotę 9,4 mln zł).

W 2008 r. na zakup gruntów rolnych rolnicy zacięgnęli 4 719 kredytów na kwotę 524,1 mln zł, w tym 4 472 kredytów miało na celu powiększenie gospodarstwa rolnego, a 247 utworzenie nowego. Przy udziale preferencyjnych kredytów inwestycyjnych z linii nKZ w 2008 r. rolnicy zakupili 44,1 tys. ha gruntów. W 2008 r. zakupiono ogółem 66,6 tys. ha gruntów rolnych przy współfinansowaniu kredytami preferencyjnymi z linii: nKZ, nGR, nIP, nMR.

### **Kredyty „kłęskowe”**

Kredyty na wznowienie produkcji na obszarach dotkniętych kłeskami żywiołowymi, udzielane na podstawie §1 pkt. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 kwietnia 2007 r.

W 2008 r. banki udzieliły ogółem 40 065 kredytów kłęskowych z dopłatą Agencji do oprocentowania na łączną kwotę 1 046,8 mln zł<sup>19</sup>, w tym:

- 162 kredyty kłęskowe inwestycyjne na łączną kwotę 3,1 mln zł,
- 39 903 kredyty kłęskowe obrotowe na łączną kwotę 1 043,7 mln zł.

Liczba i kwota kredytów kłęskowych z dopłatą ARiMR do oprocentowania udzielonych w 2008 r.

Linia kredytowa	Kredyty udzielone w 2008 r.	
	Liczba	Kwota (mln zł)
Kredyty kłęskowe inwestycyjne	162	3,1
Kredyty kłęskowe obrotowe	39 903	1 043,7
Razem	40 065	1 046,8

<sup>19</sup> wg stanu na 18.02.2009 r.

## 4.2 Poręczenia i gwarancje kredytowe

W 2008 r., działając na podstawie § 9 i 11 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 kwietnia 2007 r., Agencja mogła udzielać:

- poręczeń i gwarancji spłaty kredytów preferencyjnych - inwestycyjnych i klęskowych,
- poręczeń spłaty kredytów studenckich przeznaczonych dla studentów z obszarów wiejskich.

Poręczenia i gwarancje spłaty kredytów inwestycyjnych i klęskowych mogą być udzielane bankom, które posiadają zawarte z Agencją umowy o współpracy, są to: BPS S.A., BGŻ S.A., GBW S.A., BZ WBK S.A., MBR S.A., ING BS S.A., PKO BP oraz BPH S.A.

Zasady udzielania gwarancji i poręczeń spłaty kredytów inwestycyjnych oraz klęskowych:

- o udzielenie gwarancji lub poręczenia spłaty kredytów inwestycyjnych i klęskowych mogą ubiegać się kredytobiorcy, którzy m. in. nie posiadają pełnego i wymaganego procedurami banku zabezpieczenia kredytu.
- Agencja może udzielać:
  - poręczeń spłaty kredytów inwestycyjnych do wysokości 60% wykorzystanej kwoty przyznanego kredytu i nie więcej niż do kwoty 1 mln zł,
  - gwarancji spłaty kredytów inwestycyjnych do wysokości 80% wykorzystanej kwoty przyznanego kredytu i nie więcej niż do kwoty 1 mln zł,
  - poręczeń i gwarancji spłaty kredytów klęskowych do wysokości 80% wykorzystanej kwoty przyznanego kredytu i nie więcej niż do kwoty 100 tys. zł.
- wysokość prowizji, pobieranych przez ARiMR z tytułu gwarancji lub poręczeń uzależniona jest od okresu, na jaki ma zostać udzielona gwarancja lub poręczenie i wynosi od 1% do 2% udzielonej gwarancji oraz od 0,5% do 1 % udzielonego poręczenia.
- ARiMR może żądać od kredytobiorcy ustanowienia na jej rzecz zabezpieczeń udzielonej gwarancji lub poręczenia, a także poddania się egzekucji w trybie art. 777 § 1 pkt. 4 Kodeksu postępowania cywilnego.
- wszelkie sprawy związane z udzielaniem gwarancji i poręczeń spłaty kredytów inwestycyjnych i klęskowych prowadzone są w Centrali ARiMR.

Przy udzielaniu poręczeń i gwarancji spłaty kredytów inwestycyjnych i klęskowych obowiązuje zróżnicowany tryb rozpatrywania wniosków.

**A. W trybie uproszczonym** mogą być udzielane wyłącznie tzw. poręczenia warunkowe, dotyczące kredytów:

- inwestycyjnych, których wysokość nie przekracza 50% wykorzystanej kwoty kredytu i kwoty 500 tys. zł,
- klęskowych.

Wnioski o udzielenie poręczenia wraz z analizą kredytową przeprowadzoną przez bank oraz zaświadczeniami o niezaleganiu z płatnościami podatków i składek na ubezpieczenia społeczne, przedkładane są Agencji za pośrednictwem banku i rozpatrywane w terminie 15 dni od daty wpływu kompletu dokumentów. Ponadto tryb uproszczony umożliwia kredytobiorcy załatwienie bezpośrednio w banku kredytującym wszelkich formalności związanych z poręczeniem ARiMR, w tym: m. in. złożenie wniosku, zawarcie umowy o udzielenie poręczenia lub przyjęcie zabezpieczenia na rzecz ARiMR.



**B. W trybie zwykłym** mogą być udzielane:

- pozostałe poręczenia spłaty kredytów inwestycyjnych, których wysokość przekracza 50% wykorzystanej kwoty kredytu lub kwotę 500 tys. zł,
- gwarancje spłaty kredytów inwestycyjnych oraz klęskowych.

Podstawą ubiegania się przez Kredytobiorcę o udzielenie gwarancji lub poręczenia w trybie zwykłym jest złożenie za pośrednictwem banku kredytującego Wniosku wraz z kompletem wymaganych dokumentów niezbędnych Agencji do oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej, majątkowej oraz prawnej Kredytobiorcy. Wnioski rozpatrywane są w terminie do 30 dni od daty przedłożenia kompletu dokumentów, a o sposobie ich rozpatrzenia Agencja powiadamia Bank oraz Kredytobiorcę. W przypadku pozytywnego rozpatrzenia wniosku, zawierana jest z Kredytobiorcą umowa o udzielenie gwarancji lub poręczenia oraz przyjmowane są od Kredytobiorcy zabezpieczenia ustanowione na rzecz ARiMR.

Poręczenia spłaty kredytów studenckich udzielane są przez ARiMR studentom zamieszkującym obszary wiejskie, którzy mają trudności w uzyskaniu kredytu studenckiego ze względu na niewystarczające w opinii banków zabezpieczenia kredytowe. Przedmiotowa pomoc udzielana jest wyłącznie na rzecz banków, które mają zawarte z Agencją umowy o współpracy, tj. aktualnie BGŻ S.A. oraz BPS S.A., z uwzględnieniem następujących warunków:

1. w zależności od wysokości dochodu na osobę w rodzinie studenta, Agencja może poręczać do 80% lub do 100% wykorzystanej kwoty kredytu. Poręczenie Agencji w wysokości 100% mogą uzyskać tylko ci studenci, którzy z racji niskich dochodów na osobę w rodzinie są uprawnieni do korzystania ze świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.
2. warunkiem ubiegania się przez studenta o uzyskanie poręczenia spłaty kredytu studenckiego jest:
  - a) złożenie w banku współpracującym z Agencją wniosku o udzielenie poręczenia przez ARiMR na wzorze określonym przez ARiMR wraz z następującymi dokumentami,
    - dokumentami świadczącymi o dochodach w rodzinie,
    - zaświadczeniem z urzędu gminy o zamieszkaniu na obszarze wsi,
    - zaświadczeniem z gminnego ośrodka pomocy społecznej o wysokości dochodu na osobę w rodzinie studenta, kwalifikującego do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (dla studentów ubiegających się o poręczenie Agencji w wysokości 100%),
  - b) zawarcie umowy o udzielenie poręczenia,
  - c) złożenie zabezpieczenia poręczenia w formie weksła in blanco wraz z deklaracją wekslową.

Ubiegając się o poręczenie Agencji student przedkłada w oddziałach BGŻ S.A. lub BPS S.A. wniosek o udzielenie poręczenia oraz dokumenty wymienione powyżej. Działając w imieniu Agencji Banki rozpatrują przedkładane wnioski, a także zawierają ze studentami stosowne umowy o udzielenie poręczenia oraz przyjmują weksle in blanco, będące zabezpieczeniem udzielanego przez Agencję poręczenia. Powyższa procedura umożliwia studentom załatwienie wszelkich formalności związanych z poręczeniem Agencji w placówkach banku kredytującego.

### **Działalność w zakresie poręczeń kredytów inwestycyjnych**

W 2008 r. Agencja udzieliła 1 poręczenia spłaty kredytu inwestycyjnego w kwocie 287 040 zł.

Od początku stosowania pomocy tj. od 1994 r. Agencja udzieliła ogółem 168 poręczeń i gwarancji na łączną kwotę 44 639 tys. zł, w tym 154 poręczenia na kwotę 40 981 tys. zł oraz 14 gwarancji na łączną kwotę 3 658 tys. zł.

Na dzień 31.12.2008 r. Agencja posiadała zobowiązania w wysokości 7 275 tys. zł z tytułu 31 czynnych poręczeń spłaty kredytów inwestycyjnych przy braku zobowiązań z tytułu gwarancji.

W 2008 r. Agencja nie realizowała roszczeń banków kredytujących z tytułu udzielonych poręczeń spłaty kredytów inwestycyjnych. Natomiast wartość zrealizowanych transakcji od początku stosowania pomocy wynosiła 1 234 tys. zł, w tym: z tytułu 8 poręczeń w łącznej wysokości 1 046 tys. zł oraz z tytułu 3 gwarancji w łącznej wysokości 188 tys. zł. W odniesieniu do ogólnej wartości udzielonych poręczeń i gwarancji udział zobowiązań, które wymagały realizacji przez Agencję na koniec 2008 r. wynosi 2,76%.

### **Działalność w zakresie poręczeń spłaty kredytów studenckich**

Przy udzielaniu poręczeń spłaty kredytów studenckich, przeznaczonych dla studentów z obszarów wiejskich, Agencja współpracuje z bankami, które udzielają kredytów na podstawie ustawy z dnia 17 lipca 1998 r. o pożyczkach i kredytach studenckich. Przedmiotem zawartych umów o współpracy są zasady, warunki i tryb udzielania poręczeń spłaty kredytów studenckich. W 2008 r. przy udzielaniu nowych poręczeń spłaty kredytów studenckich Agencja współpracowała z BGŻ S.A oraz BPS S.A. Oprócz powyższych banków Agencja współpracowała również z BZ WBK S.A. oraz Getin Bankiem S.A w zakresie obsługi zobowiązań z lat ubiegłych.

W 2008 r. Agencja udzieliła poręczeń spłaty kredytów studenckich na łączną kwotę 6 044 tys. zł. Z przedmiotowej formy pomocy skorzystało 443 studentów z obszarów wiejskich. Łącznie w latach 2001-2008 Agencja objęła pomocą 4 120 studentów zamieszkujących obszary wiejskie. Wartość udzielonych dotychczas poręczeń, zgodnie z umowami poręczeń zawartymi w 2008 r. oraz aneksami do uprzednio zawartych umów, wynosi 58 240 tys. zł.

Nadmienić należy, że wysokie zainteresowanie przedmiotową formą pomocy utrzymało się także w roku akademickim 2008/2009, o czym świadczy liczba złożonych przez studentów wniosków o udzielenie poręczenia. Z informacji banków kredytujących wynika, że o poręczenia ARiMR w łącznej wysokości 7 756 tys. zł, ubiega się 612 studentów z obszarów wiejskich.

Na dzień 31.12.2008 r. stan zobowiązań niewymagalnych z tytułu czynnych 3 582 poręczeń spłaty kredytów studenckich wynosił łącznie 41 450 tys. zł.

W 2008 r. Agencja zrealizowała 2 roszczenia z tytułu poręczeń spłaty kredytów studenckich na kwotę 22 tys. zł. Od początku trwania przedmiotowego programu Agencja zrealizowała łącznie 8 poręczeń na kwotę 65 tys. zł. W odniesieniu do ogólnej wartości udzielonych w latach 2001-2008 poręczeń udział zobowiązań, które wymagały realizacji przez Agencję wynosi na koniec 2008 r.: 0,11%.

### **Działalność w zakresie poręczeń lub gwarancji kredytów kłęskowych**

Agencja w 2008 r. nie udzielała poręczeń spłaty kredytów kłęskowych, natomiast od początku udzielania poręczeń i gwarancji spłaty kredytów kłęskowych, tj. od 2005 r., Agencja udzieliła 4 poręczenia na kwotę 226 tys. zł.

Na dzień 31.12.2008 r. Agencja nie posiadała zobowiązań niewymagalnych z tytułu poręczeń spłaty kredytów kłęskowych, ponieważ ostatnie zobowiązania z udzielonych poręczeń w latach ubiegłych wygasły w IV kwartale 2008 r.

W 2008 r. oraz w latach ubiegłych Agencja nie realizowała roszczeń banków kredytujących z powyższego tytułu.

### 4.3 Pomoc finansowa dla grup producentów rolnych

Agencja udziela od 2002 r. pomocy finansowej grupom producentów rolnych na założenie i wsparcie ich działalności administracyjnej. Zasady funkcjonowania grup i ogólne warunki udzielania pomocy określono w ustawie z dnia 15 września 2000 r. *o grupach producentów rolnych i ich związkach* (Dz. U. Nr 88, poz. 983 z późn. zm.) i w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 30 stycznia 1996 r. *w sprawie szczegółowych kierunków działań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz sposobów ich realizacji* (Dz. U. Nr 16, poz. 82 z późn. zm.). Zgodnie z ustawą z dnia 28 listopada 2003 r. *o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej* (Dz.U. Nr 229, poz. 2273 z późn. zm.) pomoc z budżetu krajowego kierowana jest do grup zarejestrowanych przez wojewodów do 30 kwietnia 2004 r., w okresie pierwszych 5 lat od dnia wydania przez wojewodę decyzji administracyjnej, stwierdzającej spełnienie przez grupę warunków określonych w ww. ustawie o grupach. W związku z tym, że kolejnym z powyższych grup upływa piąty rok działalności i nie mogą one dłużej korzystać z tej formy pomocy, stopniowemu zmniejszeniu ulega zarówno kwota udzielanej pomocy, jak i liczba beneficjentów z niej korzystających. Przewiduje się, że ostatnie wypłaty środków nastąpią w 2009 r.

Wypłaty pomocy realizowane są na podstawie umów zawieranych z grupami. Umowy określają w szczególności: wysokość pomocy, terminy składania i dokumenty niezbędne do rozpatrzenia wniosku o płatność. Wnioski o pomoc finansową za 2008 r. mogły być składane przez beneficjentów w terminie do 30 września 2008 r.

W 2008 r. ARiMR zawarła aneksy do umów z 20 grupami na kwotę pomocy w wysokości 853 tys. zł.

Najliczniejsze były grupy, zarejestrowane z uwagi na następujące produkty lub grupy produktów:

- liście tytoniu suszone - 8,
- ziarno zbóż - 4,
- trzoda chlewna żywa - 4,
- owoce, warzywa, owoce i warzywa, owoce i warzywa do przetwórstwa - 2,

W latach 2002-2008 Agencja przekazała grupom producentów rolnych pomoc finansową w łącznej wysokości 15,91 mln zł. Najwięcej grup (61) wystąpiło o pomoc w 2004 r.

Pomoc Agencji na założenie i wsparcie działalności administracyjnej umożliwiła tworzenie zaplecza administracyjno – biurowego beneficjentów i nowych miejsc pracy. Dzięki członkostwu w grupach producentów, rolnicy mają możliwość stabilnego zbytu produktów, pochodzących z ich gospodarstw po korzystniejszych cenach, co pozytywnie wpływa na wysokość uzyskiwanych dochodów. Członkowie grup korzystają z nowoczesnego doradztwa technologicznego, uczestniczą w szkoleniach organizowanych przez grupy. Pracownicy grup pomagają członkom w wypełnianiu wniosków o pomoc ze środków krajowych i unijnych. Część grup korzysta ze wspólnego majątku (głównie baza przechowalnicza) i maszyn rolniczych.

### 4.4 Utylizacja

Od stycznia 2008 r. został wdrożony nowy program dofinansowania kosztów utylizacji padłych zwierząt gospodarskich. Program jest kontynuacją realizowanego dotychczas programu dofinansowania utylizacji padłych zwierząt po jego dostosowaniu do prawa unijnego. Pomoc Agencji polega na finansowaniu lub dofinansowaniu kosztów utylizacji padłych zwierząt gospodarskich z gatunku bydło, owce, kozy, konie oraz świnie ponoszonych przez producentów rolnych. Zasady przyznawania pomocy regulują przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 kwietnia 2007 roku *w sprawie*

szczegółowego zakresu i kierunków działań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz sposobów ich realizacji (Dz.U. z 2007 r., Nr 77, poz. 514 z późn. zm.).

Pomoc finansową Agencji mogą otrzymać producenci rolni prowadzący gospodarstwo rolne i spełniający kryterium małego lub średniego przedsiębiorstwa w rozumieniu przepisów załącznika I do rozporządzenia Komisji Europejskiej 800/2008 z dnia 6 sierpnia 2008 r. W przypadku producentów rolnych będących płatnikami podatku VAT, dofinansowanie Agencji nie obejmuje kwoty podatku VAT. Agencja, podpisując w 2008 r. umowy z 12 podmiotami branży utylizacyjnej, zapewniła dostępność dofinansowania kosztów zbioru, transportu i unieszkodliwiania padłych zwierząt dla producentów rolnych z obszaru całego kraju.

W pierwszym kwartale 2008 r. rozliczono zobowiązania z tytułu 31 umów zawartych na działalność w 2007 r. z podmiotami zajmującymi się zbieraniem, transportem, przetwarzaniem na mączkę i spalaniem mączki ze zwłok zwierzęcych z gatunku bydło, owce, kozy i świnie. Wyplacona przez Agencję łączna kwota pomocy z tytułu tych zobowiązań wyniosła 8,4 mln złotych.

Plan finansowy Agencji na 2008 r. przewidywał wydatkowanie na dofinansowanie kosztów utylizacji kwotę 47,5 mln zł. Na podstawie wniosków złożonych przez podmioty, wg. stanu na 20.02.2009 r., wyplacono środki w wysokości 41,9 mln zł, co stanowi 88% wykonania planu finansowego.

Wnioski złożone przez podmioty z branży utylizacyjnej obejmowały dofinansowanie poniesionych przez producentów rolnych kosztów utylizacji ponad 40,9 tys. szt. bydła oraz 4,5 tys. szt. owiec i kóz, podlegających badaniu w kierunku zakaźnej encefalopatii (TSE), 12,2 tys. szt. bydła w wieku 12 – 24 miesięcy oraz koni, 51,1 tys. szt. padłych zwierząt z grupy bydło, owce, kozy i konie w wieku poniżej 12 miesięcy oraz ponad 167,6 tys. sztuk przeliczeniowych padłych świń.

#### **4.5 Wyплаты ekwiwalentów za zalesienia gruntów rolnych w ramach pomocy krajowej**

Działając zgodnie z art.14 ust. 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji EFOiGR (Dz. U. Nr 229, poz. 2273 z późn. zm.), ARiMR w 2008 r. kontynuowała wypłaty ekwiwalentów dla ok. 8 tys. właścicieli gruntów rolnych, którzy w latach 2002 - 2003 zalesili grunty rolne na łącznej powierzchni ok. 19,5 tys. ha, na podstawie ustawy z dnia 8 czerwca 2001 r. o przeznaczeniu gruntów rolnych do zalesienia, (Dz. U. Nr 73, poz. 764 z późn. zm.)

Od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 r. Agencja przekazała na rachunki budżetów powiatów środki finansowe w wysokości 39,5 mln zł, co stanowi 100% wykonania planu finansowego.

Szczegółowe informacje na temat realizacji instrumentów pomocy krajowej przedstawione zostały w Załączniku 7, Tabele 43-64.

### III. DZIAŁANIA ARiMR ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ INSTRUMENTÓW POMOCY

#### 1. Procedury

W 2008 r., podobnie jak w latach ubiegłych, Agencja kontynuowała przygotowywanie i aktualizację Książek Procedur (KP), które stanowią podstawę bieżącej realizacji mechanizmów obsługiwanych przez ARiMR. W okresie tym obowiązywały 204 Książki Procedur, dla których przeprowadzono 193 aktualizacje. Ponadto przygotowano 47 wersji roboczych lub zatwierdzonych KP, które nie weszły w życie.

Program	KP obowiązujące	Ilość aktualizacji	KP Które nie weszły w życie
Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 -2013	36	80	29
PO "Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013"	3	8	5
Płatności bezpośrednie	16	13	2
Identyfikacja i rejestracja zwierząt	9	10	2
Plan Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2004-2006	27	22	0
Rynek owoców i warzyw	15	10	0
Wspólna Organizacja Rynku Rybnego (WORR)	5	4	1
SPO „Rybołówstwo...”	28	19	1
SPO „Restrukturyzacja ...”	19	0	0
Pomoc krajowa	2	2	3
Program SAPARD	20	0	0
KP horyzontalne	15	15	2
Działalność pomocnicza	9	10	2
<b>Razem</b>	<b>204</b>	<b>193</b>	<b>47</b>

Realizując powyższe zadania w 2008 r., kontynuowano prace mające na celu stworzenia spójnego i efektywnego systemu zarządzania procedurami dla wszystkich mechanizmów pomocy wdrażanych przez Agencję.

W celu zapewnienia systemu sprawnej komunikacji i rzetelnej informacji w zakresie procedur prowadzona jest elektroniczna Biblioteka Książek Procedur ARiMR. Dostęp do niej mają wszyscy pracownicy. Ponadto, prowadzony jest Wykaz Książek Procedur ARiMR, który umożliwia wszystkim pracownikom Agencji dostęp do niezbędnych informacji w zakresie procedur i stanu prac nad poszczególnymi Książkami Procedur.

## 2. Systemy informatyczne

Systemy informatyczne Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa są istotnym obszarem funkcjonowania instytucji. Ze względu na skalę działania Agencji i bardzo dużą liczbę obsługiwanych beneficjentów, efektywna obsługa wniosków oraz wypłata środków możliwa jest wyłącznie przy sprawnie funkcjonujących systemach IT.

W systemie informatycznym prowadzony jest przez ARiMR rejestr zwierząt gospodarskich oznakowanych (tj. bydła, owiec, kóz i świń). System ten jest wykorzystywany w szczególności do ustalenia miejsc pobytu i przemieszczeń zwierząt. Ważnym zadaniem ARiMR jest ponadto prowadzenie i aktualizacja Systemu Identyfikacji Działek Rolnych (ang. Land Parcel Identification System - LPIS), który pozwala na jednoznaczną identyfikację położenia działki rolnej w przestrzeni, kontrolę zadeklarowanej powierzchni pod względem kwalifikowalności (tzn. powierzchni uprawnionej do dopłat w odniesieniu do danego schematu pomocy) oraz kontrolę w zakresie nakładania się deklaracji dla poszczególnych działek rolnych zgłoszonych przez jednego beneficjenta.

Rok 2008 był okresem intensywnych prac nad uruchomieniem niezbędnych systemów oraz zapewnieniem właściwej infrastruktury do ich funkcjonowania. Właściwe działanie systemów IT jest bowiem jednym z głównych warunków zakończenia procesu akredytacji PROW 2007-2013.

Najważniejsze podpisane przez Agencję w 2008 roku umowy to:

- umowa na przygotowanie systemu informatycznego dla tych działań PROW 2007–2013, w których brak systemu uniemożliwił zakończenie procesu akredytacji,
- umowa na zakup 108 serwerów niezbędnych do uruchomienia nowych aplikacji i prawidłowego funkcjonowania systemów IT w ARiMR,
- umowa na dostosowanie istniejących systemów informatycznych ARiMR do obsługi wniosków o przyznanie płatności do gruntów rolnych, ONW i płatności cukrowej dla Kampanii 2008-2009, PROW 2007-2013 oraz IRZ,
- umowa utrzymaniowa systemu ZSZiK,
- umowa na budowę i utrzymanie nowoczesnej infrastruktury sieci MPLS, co pozwoliło nie tylko obniżyć miesięczne koszty utrzymania, lecz przede wszystkim, zwiększyło 10 – krotnie szybkość przesyłania danych pomiędzy jednostkami organizacyjnymi Agencji.

### PROW 2007-2013

W 2008 r. zakończone zostały prace nad systemową obsługą wniosków dla 6 działań, co umożliwiło ARiMR uzyskanie dla nich pełnej akredytacji:

- Ułatwianie startu młodym rolnikom
- Modernizacja gospodarstw rolnych
- Zwiększanie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej
- Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej
- Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne
- Grupy producentów rolnych

Kontynuowano prace nad systemem do obsługi działania *Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności* oraz działania *Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów*.

System umożliwia pełną obsługę wniosków o przyznanie pomocy oraz wniosków o płatność w zakresie wprowadzania danych z wniosków, kontroli formalnej, administracyjnej, generowania i wysyłania decyzji do beneficjentów, obsługi odwołań oraz naliczania płatności i przekazywania Zleceń Płatności (ZP) do platformy Finansowo-Księgowej (PFK). Funkcjonalność systemu pozwala również na definiowanie, przegląd, zarządzanie limitami (w szczególności środków finansowych) oraz zarządzanie pozycjami w kolejce limitu.

W celu zapewnienia ciągłości realizacji procesów biznesowych Agencji, a także zgodności aplikacji SIA (Systemu Informatycznego Agencji) ze zmieniającym się stanem prawnym oraz zaleceniami audytora zewnętrznego, w 2008 r. prowadzono prace nad rozbudową systemu informatycznego dla obsługi Działania 211, 212 Wspieranie gospodarowania na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW), 214 Program rolnośrodowiskowy (Płatności rolnośrodowiskowe), 221, 223 Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne, 113 Renty strukturalne w zakresie wprowadzania wniosków, kontroli administracyjnej wniosków, generowania i wydawania decyzji, tworzenia list zleceń płatności (LZP) oraz obsługi LZP na Platformie Finansowo-Księgowej (PFK).

W 2008 r. rozpoczęto prace nad budową aplikacji wspierających realizację następujących działań, których uruchomienie planowane jest na 2009 r.:

- Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw
- Odtwarzanie potencjału produkcji leśnej zniszczonego przez katastrofy oraz wprowadzanie instrumentów zapobiegawczych
- Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju
- Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej
- Odnowa i rozwój wsi
- Funkcjonowanie lokalnej grupy działania, nabywanie umiejętności i aktywizacja
- Wdrażanie projektów współpracy

### **Dostosowanie systemu informatycznego Agencji do wymagań Kampanii 2008**

Modyfikacje systemu informatycznego w 2008 r., realizowane w ramach umowy z wykonawcą zewnętrznym na modyfikacje SIA 2008-2009, wiązały się z koniecznością zapewnienia systemowej obsługi nowych rodzajów płatności, dostosowania do zmian w przepisach wspólnotowych i krajowych, a także wdrożenie zaleceń pokontrolnych Unii Europejskiej i krajowych służb kontrolnych. Budowa systemu informatycznego ZSZiK dla kampanii 2008 polegała na przebudowie i uzupełnieniu istniejących już funkcjonalności oraz dostosowania funkcjonalności obsługi wniosków obszarowych w systemie ZSZiK do potrzeb związanych z obsługą kampanii 2008.

Zmiany dostosowawcze obejmowały modyfikację zakresu wprowadzanych danych z papierowej wersji wniosku obszarowego, a co za tym idzie rozszerzenie kontroli kompletności, kontroli administracyjnej wniosku oraz obsługę nowych płatności (przejściowe płatności z tytułu owoców miękkich, oddzielna płatność z tytułu owoców i warzyw). Modyfikacja systemu ZSZiK obejmowała również wymagania związane z umożliwieniem systemowej obsługi płatności, dotyczących różnych rodzajów płatności deklarowanych w pojedynczym wniosku, w ramach odrębnych procesów biznesowych. Podstawą podjęcia ww. prac były zmiany w prawodawstwie unijnym oraz krajowym w zakresie schematów przyznawania płatności na kampanię 2008 oraz zalecenia pokontrolne audytorów Komisji Europejskiej.

Dokonano zmian w zakresie funkcjonalności do wprowadzania wniosków oraz kontroli kompletności dla wniosków o przyznanie płatności na rok 2008, w tym dla spraw zawierających działki rolne z deklaracją

RE (rośliny energetyczne). Korekty dokonano także w ramach funkcjonalności kontroli administracyjnej w oparciu o nowy wzór wniosku na kampanię 2008 (m.in. dostosowanie algorytmów kontroli prostej i krzyżowej działek, dostosowanie kontroli w zakresie generowania nowych błędów kontroli administracyjnej, dostosowanie przeglądu danych działek rolnych i ewidencyjnych oraz wymagania w zakresie hurtowni danych m.in. w zakresie eksportu danych do ZSZiK). Sprecyzowano wymagania w zakresie kontroli administracyjnej dla płatności energetycznych i kwalifikowania się do płatności do owoców miękkich, m.in. kontrola weryfikacji dostarczonych umów, rozszerzenie rejestru przetwórców roślin energetycznych o możliwości rejestracji przetwórców owoców miękkich.

Prowadzone były także prace nad uaktualnieniem systemu informatycznego służącego do obsługi pomocy finansowej w ramach Wspólnej Organizacji Owoców i Warzyw.

### **System informatyczny dla Programu Operacyjnego „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich na lata 2007-2013”.**

W 2008 r. przeprowadzono prace, których celem było ustalenie ogólnych funkcjonalności nowego systemu informatycznego, wspomagającego wdrażanie Programu Operacyjnego. Efektem prac było opracowanie protokołu uzgodnień dotyczących elementów, jakie powinien zawierać przyszły system informatyczny oraz sporządzenie dokumentu zawierającego założenia dla budowy systemu informatycznego. W drugiej połowie 2008 roku, w ramach obsługi informatycznej, zostały rozpoczęte prace nad budową aplikacji.

### **System Identyfikacji Działek Rolnych)**

(ang. Land Parcel Identification System - LPIS)

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady (WE) 1782/03 ARiMR System Identyfikacji Działek Rolnych działa w technologii geograficznych systemów informacyjnych GIS. Baza danych w swej podstawowej wersji zawiera dane opisowe ewidencji gruntów w formacie SWDE, ortofotomapę cyfrową dla całego obszaru kraju, mapy ewidencji gruntów w postaci rastrowej i wektorowej oraz dane dotyczące obszarów kwalifikowalnych w ramach działek ewidencyjnych.

Na zlecenie ARiMR w 2008 r. w ramach *Modernizacji i aktualizacji baz danych Systemu Identyfikacji Działek Rolnych (LPIS)* realizowane były 3 projekty, obejmujące łącznie 11 umów, w ramach, których przedmiotem opracowania były:

- cyfrowa ortofotomapa (aktualizacja),
- wektorowa mapa granic działek ewidencyjnych i wektorowa mapa pól zagospodarowania zintegrowanych z ortofotomapą (dane wektorowe),
- cyfrowa ortofotomapa na potrzeby kontroli na miejscu.

W ramach corocznej aktualizacji LPIS w zakresie danych opisowych z Ewidencji Gruntów i Budynków zrealizowany został projekt „Import danych SWDE2008”. Celem projektu było:

- pozyskanie aktualnych danych opisowych i wektorowych od organów prowadzących Ewidencję Gruntów i Budynków;
- aktualizacja LPIS w zakresie danych opisowych EGiB dla całego kraju.

### **Stan zaawansowania prac w podziale na warstwy informacyjne systemu LPIS**

- Ortofotomapa

Kontynuacja prac związanych z cykliczną, wymaganą prawem, aktualizacją tej warstwy w związku z koniecznością utrzymania jej aktualności nie gorszej niż pięć lat.



W 2008 r.:

- zakończono realizację 4 umów dotyczących wykonania cyfrowej ortofotomapy dla powierzchni ok. 28 tys.km<sup>2</sup>
- przeprowadzono i rozstrzygnięto kolejne postępowania przetargowe dotyczące „Modernizacji i aktualizacji baz danych Systemu LPIS w tym opracowanie ortofotomapy oraz postaci wektorowej danych graficznych z integracją z częścią opisową dla obszaru około 85 tys.km<sup>2</sup>” oraz „Modernizacji i aktualizacji baz danych Systemu LPIS w tym opracowanie ortofotomapy oraz postaci wektorowej danych graficznych z integracją z częścią opisową dla obszaru OB8 z ORTO85”, w ramach których opracowana zostanie kolorowa cyfrowa ortofotomapa dla obszaru około 85 tys.km<sup>2</sup> – prace realizowane będą w ramach 9 umów w 2009 r.

• Wektorowe granice działek ewidencyjnych / Pola zagospodarowania (*non eligible*)

W 2008 r. zakończono realizację 6 umów dla zadania: „Budowa baz danych Systemu Identyfikacji Działek Rolnych (LPIS) w tym weryfikacja granic działek ewidencyjnych i opracowania pól zagospodarowania dla obszaru ok. 30 tys. km<sup>2</sup>”, w ramach którego opracowano dane wektorowe dla powierzchni ok. 30 tys.km<sup>2</sup>.

Jednocześnie kontynuowany był, rozpoczęty już w 2007 r., proces aktualizacji danych wektorowych (wektorowa mapa granic działek ewidencyjnych i pól zagospodarowania). Aktualizacja danych wektorowych w 2008 r. prowadzona była w ramach 6 umów dla zadania: „Modernizacja i aktualizacja baz danych Systemu LPIS w tym opracowanie ortofotomapy oraz postaci wektorowej danych graficznych z integracją z częścią opisową dla około 28 tys. km<sup>2</sup>. Wynikiem tych prac są zaktualizowane dane wektorowe dla powierzchni ok. 28 tys. km<sup>2</sup>

W 2008 r. przeprowadzono również kolejne dwa postępowania przetargowe, dotyczące modernizacji i aktualizacji wektora granic ewidencyjnych i pól zagospodarowania, w wyniku których aktualizacji podlegać będzie powierzchnia około 85 tys. km<sup>2</sup> – prace realizowane będą w ramach 9 umów w latach 2009-2010.

Ponadto w 2008 r., w ramach podpisanego *Porozumienia* pomiędzy ARiMR a Ministerstwem Środowiska, pozyskano i zaimplementowano nowe warstwy wektorowe stanowiące warstwę referencyjną dla prowadzenia kontroli administracyjnych wniosków rolnośrodowiskowych i zalesieniowych. Są to granice obszarów Natura 2000 (OSO i SOO) oraz obszary szczególnie narażone na skażenia azotanami pochodzenia rolniczego (OSN).

### **System archiwizacji i zarządzania zasobem baz referencyjnych**

W 2008 roku Agencja kontynuowała prowadzenie wewnętrznego systemu „Zintegrowanego Systemu Weryfikacji Danych i Zarządzania Zasobami”. Zadaniem tego systemu jest sprawne zarządzanie wszystkimi materiałami powstającymi podczas realizacji zadań związanych z budową, modernizacją i aktualizacją baz danych Systemu Identyfikacji Działek Rolnych (LPIS) tj.: ortofotomap, wektorowych danych graficznych, baz danych opisowych ewidencji gruntów i budynków, wszelkiego rodzaju materiałów pomocniczych i dokumentacji. Wszystkie dane wprowadzane do Systemu poddawane zostają kontroli pod kątem ich zgodności ze specyfikacjami technicznymi, a następnie gromadzone są w archiwum. Powstały system umożliwia wydajne zarządzanie zasobem baz referencyjnych oraz zgromadzonymi materiałami, a także znacząco usprawnia i optymalizuje procesy aktualizacji danych oraz publikuje metadane dla jednostek ARiMR. Produkcyjne wdrożenie systemu będzie zrealizowane w ramach zadania „Optymalizacja Zintegrowanego Systemu Weryfikacji Danych i Zarządzania Zasobem”. Celem produkcyjnego wdrożenia będzie stworzenie narzędzi kontroli danych LPIS, procedur, instrukcji stanowiskowych, rozwój funkcjonalności systemu oraz publikacja metadanych dla wszystkich jednostek ARiMR.

## **Wnioski spersonalizowane wraz z załącznikami graficznymi dla działania płatności bezpośrednie.**

W myśl postanowień art. 12 ust. rozporządzenia Komisji (WE) Nr 796/2004 z dnia 21 kwietnia 2004 r. ARiMR przesyła formularz oraz materiał graficzny rolnikowi, który złożył wniosek o przyznanie płatności obszarowych w poprzednim roku.

Generowanie wniosków spersonalizowanych z załącznikami graficznymi na rok 2009 było ważnym zadaniem dla Agencji w 2008 r. Generowaniu podlegało 1 417 133 producentów, posiadających w systemie ZSZK sprawę obszarową na kampanię 2008 roku.

### **Załączniki graficzne dla działania płatności rolnośrodowiskowe**

W 2008 roku Agencja przeprowadziła akcję generowania załączników graficznych dla wnioskodawców płatności rolnośrodowiskowych. Zadanie to jest implementacją postanowień § 20, ust. 1. Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 28 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Program rolnośrodowiskowy” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich w latach 2007-2013; który stanowi, iż Agencja udostępnia rolnikowi, który złożył wniosek o przyznanie pierwszej płatności rolnośrodowiskowej, mapę jego gospodarstwa rolnego, będącą fotograficznym obrazem powierzchni ziemi uzyskanym ze zdjęć lotniczych lub satelitarnych, wskazującą co najmniej granice i numery działek ewidencyjnych, na których jest realizowane zobowiązanie rolnośrodowiskowe, oraz granice położonych na terenie tego gospodarstwa (...) nie później niż ostatniego dnia lutego roku następującego po roku, w którym ten rolnik złożył wniosek o przyznanie pierwszej płatności rolnośrodowiskowej.”

W okresie rozliczeniowym wygenerowano załączniki graficzne dla ponad 21 800 wnioskodawców (ok. 214 000 zadeklarowanych działek ewidencyjnych), którzy w 2008 roku złożyli wnioski o przyznanie płatności po raz pierwszy.

### **System Identyfikacji i Rejestracji Zwierząt (IRZ)**

System Identyfikacji i Rejestracji Zwierząt działa w oparciu o przepisy prawa UE oraz na podstawie przepisów Ustawy z dnia 2 kwietnia 2004 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt (Dz. U. z 2008 r. Nr 204, poz. 1281) i aktów wykonawczych do tej ustawy.

Na koniec 2008 roku stan Centralnej Bazy Danych (CBD) przedstawiał się następująco:

Wyszczególnienie	Stan bazy danych od początku działania systemu na 31.12.2008 r.,			
	bydło	owce	kozy	świnie
Liczba wszystkich siedzib stad zarejestrowanych w CBD	1 099 086	9 895	13 301	493 285
Liczba zwierząt zarejestrowanych w CBD	18 706 432	936 360	66 701	41 222 469
Liczba zgłoszeń zwierzęcych wprowadzonych do CBD	65 072 603	3 029 386	125 630	20 798 618

Jednocześnie w Centralnej Bazie Danych zarejestrowanych było, wg stanu na 31.12.2008 r.:

- 6 228 185 sztuk bydła o statusie 'żyje';
- 283 732 sztuk owiec o statusie 'żyje';
- 43 759 sztuk kóz o statusie 'żyje'.

W 2008 roku zakończono prace nad modyfikowaniem i doskonaleniem systemu IRZ, który zmodernizowano w dwóch głównych obszarach:

- dostosowanie wyglądu i zakresu merytorycznego formularzy zgłoszeń zwierzęcych i wniosków IRZ w systemie do obowiązujących druków papierowych (wprowadzonych Zarządzeniem Prezesa ARiMR nr 16/2008 z dnia 6 marca 2008 r.);
- możliwość obsługi grupy świń oznakowanych tym samym numerem identyfikacyjnym - śledzenie przemieszczeń grupy świń oznakowanych jednym numerem identyfikacyjnym.

Jednocześnie umożliwiono zgłaszanie przez posiadaczy zwierząt gospodarskich niektórych zdarzeń zwierzęcych. Uruchomiona usługa umożliwia wprowadzanie większości zgłoszeń zwierzęcych do Systemu IRZ przez internet, bez potrzeby udawania się w tym celu posiadaczy zwierząt do Biura Powiatowego ARiMR. Aplikacja CK IRZ umożliwia posiadaczom zwierząt składanie w wersji elektronicznej następujących dokumentów zgłoszeń i dokumentów zapotrzebowań:

- zgłoszenie bydła do rejestru,
- zgłoszenie owiec albo kóz do rejestru,
- zgłoszenie przemieszczenia bydła, owiec albo kóz – przeznaczone do obsługi zgłoszeń wywozu do UE i sprzedaży do krajów trzecich,
- zgłoszenie padnięcia zabicia uboju gospodarczego bydła, owiec albo kóz,
- zgłoszenie uboju bydła w rzeźni,
- zgłoszenie unieszkodliwienia zwłok bydła, owiec albo kóz,
- wniosek o przydzielenie puli numerów dla bydła,
- wniosek o wydanie duplikatu paszportu dla bydła,
- zamówienie duplikatów kolczyków dla bydła, owiec albo kóz.

W 2008 roku ARiMR kontynuowała obsługę paszportów bydła. Wydruk paszportów prowadzony był lokalnie w Biurach Powiatowych. Do końca 2008 r., wydrukowano 8 247 381 paszportów i 97 730 szt. duplikatów paszportów. W 2008 roku funkcjonowały następujące aplikacje wspierające system Identyfikacji i Rejestracji Zwierząt:

- IW-SIRZ – internetowa wyszukiwarka umożliwiająca bieżący przegląd danych z obszaru IRZ (informacje o zwierzętach i siedzibach stad) na potrzeby Inspekcji Weterynaryjnej. W 2008 r. została ona dostosowana do zmodyfikowanego systemu Identyfikacji i Rejestracji Zwierząt. Planowane są dalsze modyfikacje i rozszerzenie o nowe funkcjonalności;
- AUTOMAT – automatyczny serwis e-mailowy udostępniający informację o zwierzętach i siedzibach stad powiatowym lekarzom weterynarii;
- CK IRZ – aplikacja umożliwiająca posiadaczom zwierząt przekazywania zgłoszeń zwierzęcych;
- BACA – obsługa protokołów do kontroli na miejscu siedzib stad (import danych o siedzibach stad wytypowanych do kontroli w systemie IRZ, wydruk protokołów do kontroli, wprowadzanie wyników z kontroli, eksport danych o wynikach kontroli do plików, które są importowane do systemu IRZ);
- PASS – repozytorium paszportów bydła zwróconych do Biur Powiatowych.

Zgodnie z ustawą o *systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt*, Agencja prowadzi listę dostawców kolczyków i duplikatów kolczyków. Zasady prowadzenia listy określa Zarządzenie Prezesa ARiMR Nr 59/2007 z dnia 22 listopada 2007 r., w sprawie określenia zasad prowadzenia przez ARiMR listy dostawców kolczyków, kolczyków zawierających elektroniczny identyfikator lub czytników elektronicznych identyfikatorów. W celu uzyskania wpisu na listę dostawców wymagane jest przedłożenie przez wnioskodawcę wyników badań wykonanych przez niezależne od wnioskodawcy laboratorium, stwierdzających, że dostarczany kolczyk będzie spełniał określone odpowiednimi przepisami wymagania.

### 3. System kontroli

#### 3.1. Kontrole i audyty działalności ARiMR

Czynności audytorskie w 2008 r. obejmowały realizację 21 audytów planowych, 8 audytów pozaplanowych, z czego 7 zleconych przez kierownictwo ARiMR i 1 audyt zlecony przez MRiRW oraz 21 czynności sprawdzających sposób i stopień wdrożenia rekomendacji.

Wykaz planowych i pozaplanowych działań audytorskich, zrealizowanych przez Departament Audytu Wewnętrznego ARiMR w 2008 r., przedstawiono w Załączniku 8, Tabele 65 i 66.

Ponadto Departament Kontroli Wewnętrznej ARiMR (DKW) przeprowadził w 2008 r. 169 planowych i doraźnych kontroli w jednostkach i komórkach organizacyjnych Agencji, w podmiotach współpracujących z Agencją oraz u beneficjentów. Wśród nich 107 kontroli dotyczyło kontroli bezpośrednich u beneficjentów pomocy krajowej w ramach kontroli podmiotów współpracujących z ARiMR, 43 kontrole dotyczące jednostek organizacyjnych Agencji oraz 19 kontroli podmiotów współpracujących z Agencją.

W ramach przeprowadzonych w 2008 r. przez DKW kontroli dotyczących jednostek organizacyjnych Agencji:

- 6 kontroli dotyczyło Sektorowych Programów Operacyjnych,
- 1 kontrola dotyczyła programu SAPARD,
- 1 kontrola dotyczyła prawidłowości rozpatrywania informacji IUP/IUS oraz poprawności sporządzania dokumentacji zgodnie z Książką Procedur KP-611-15/ARiMR,
- 4 kontrole przeprowadzono w celu sprawdzenia poprawności i rzetelności informacji zamieszczanych w IUS, RIUP oraz w innych dokumentach wykorzystywanych w procesie informowania o nieprawidłowościach.

W ramach kontroli dotyczących podmiotów współpracujących z Agencją, DKW przeprowadził:

- 12 kontroli w bankach w zakresie prawidłowości realizacji dopłat do oprocentowania kredytów inwestycyjnych,
- 4 kontrole grup producentów rolnych w zakresie prawidłowości udzielenia pomocy na założenie i wsparcie działalności administracyjnej,
- 2 kontrole w starostwach powiatowych w zakresie wykorzystania środków finansowych na wypłaty ekwiwalentów za wyłączenie gruntów z upraw rolnych i prowadzenie upraw leśnych,
- 1 kontrolę w podmiocie zajmującym się zbieraniem zwłok zwierzęcych bydła, owiec i kóz, ich transportem i utylizacją.

W efekcie kontroli przeprowadzonych przez DKW w bankach i innych instytucjach współpracujących z Agencją, podjęto niezwłoczne działania zmierzające do usuwania stwierdzonych nieprawidłowości, poprzez sformułowanie wystąpień i wniosków pokontrolnych. W toku czynności kontrolnych zakwestionowano przyznane dopłaty w bankach na kwotę 92 451,75 zł wraz z należnymi odsetkami ustawowymi od wymienionej kwoty dopłat.

Szczegółowy zakres i przekrój tematyczny kontroli zrealizowanych w 2008 r. przedstawiono w Załączniku 8, Tabele 67-69.

Ponadto w 2008 r. ARiMR poddana była audytom, kontrolom oraz czynnościom sprawdzającym krajowych i unijnych instytucji zewnętrznych. Ich szczegółowe zestawienie zamieszczono w Załączniku 8, Tabela 70.

### **3.2. Kontrole beneficjentów w ramach instrumentów realizowanych przez ARiMR**

ARiMR, jako instytucja wdrażająca poszczególne formy wsparcia finansowego dla sektora rolnictwa, zobowiązana jest do wprowadzania mechanizmów oraz systemów kontroli służących racjonalności i prawidłowości wydatkowania środków finansowych, pochodzących z budżetu UE oraz z budżetu krajowego. Zgodnie z przyjętymi założeniami część czynności kontrolnych realizowanych jest przez podmioty zewnętrzne, a część wykonywana jest bezpośrednio przez ARiMR.

Wprowadzenie rozwiązań przekazujących czynności kontrolne, w ramach niektórych mechanizmów, wykonawcom zewnętrznym, miało na celu racjonalizację kosztów ponoszonych przez ARiMR na realizację procesu kontroli na miejscu, racjonalizację zatrudnienia pracowników sezonowych oraz pracowników zatrudnionych na stałe.

W 2008 r. przeprowadzono jedno centralne postępowanie przetargowe na 16 zadań. Umowa z wykonawcami zewnętrznymi została zawarta jedynie na 2008 r. Wykonawcy zobowiązani byli do wykonania usługi kontroli na miejscu z tytułu płatności bezpośrednich i ONW w częściach obejmujących kontrole metodą:

- Inspekcji terenowej (w okresie od 1 czerwca – 31 sierpnia 2008 r.),
- FOTO (w okresie od 1 lipca – 30 września 2008 r.).

Wszystkie kontrole realizowane przez wykonawców zewnętrznych poddawane są weryfikacji – 100% raportów kontrolowanych jest pod względem formalnym przez pracowników sekcji ds. przygotowania dokumentacji w OR oraz około 5% raportów kontrolowanych jest ponownie w terenie przez inspektorów terenowych.

Liczbę kontroli sprawdzających, przeprowadzonych przez pracowników Biur Kontroli na Miejscu w oddziałach regionalnych ARiMR, zamieszczono w Załączniku 9, Tabela 71.

W ramach działań kontrolnych w 2008 r. zrealizowano kontrole beneficjentów następujących instrumentów wsparcia:

#### **Płatności bezpośrednie**

W 2008 r. przeprowadzono łącznie 107 655 kontroli na miejscu w ramach Kampanii 2008 płatności bezpośrednich (wg stanu na dzień 15.04.2009), z czego największa ilość kontroli miała miejsce w województwach mazowieckim i świętokrzyskim. Oszacowano, iż poziom nieprawidłowości (przekraczającej 3% powierzchni deklarowanej do powierzchni stwierdzonej) wynosi średnio ok.16,1% w skali kraju.

Najwięcej nieprawidłowości (w gospodarstwach, w których powierzchnia deklarowana jest większa od 3% od powierzchni faktycznej) stwierdzono w Śląskim OR (21,5%), Dolnośląskim OR (20,9%), Świętokrzyskim OR (20,6%), Warmińsko-Mazurskim OR (19,7%), natomiast najmniej w Opolskim OR (10,4%).

Liczbę kontroli w Kampanii 2008 oraz poziom nieprawidłowości stwierdzonych w 2008 r. zamieszczono w Załączniku 9, Tabela 72.

## Program SAPARD

W 2008 r. ARiMR kontynuowała rozpoczętą w 2007 r. kontrolę administracyjną w ramach Programu SAPARD Schematu 2 „Tworzenie miejsc pracy na obszarach wiejskich”, Działania 4 „Różnicowanie działalności gospodarczej i tworzenie miejsc pracy”, dotyczącą wywiązania się beneficjentów z obowiązku utrzymania, określonej w umowie, ilości miejsc pracy.

Kontrolą administracyjną zostaną objęte łącznie 2 162 umowy (1 354 w Centrali, a 808 w OR). Zakończono 1 366 kontroli (63,18% umów). Wszczęto 35 procedur windykacyjnych (2,56% wszystkich kontrolowanych umów zakończonych windykacją).

Liczbę kontroli administracyjnych przeprowadzonych w ramach Programu SAPARD w 2008 r. przedstawiono w Załączniku 9, Tabela 73.

ARiMR prowadziła ponadto 425 kontroli ex-post (po dokonaniu płatności) beneficjentów Programu SAPARD, z czego:

- 78 kontroli w ramach Działania 1 „Poprawa przetwórstwa i marketingu artykułów rolnych i rybnych”;
- 287 kontrole w ramach Działania 2 „Inwestycje w gospodarstwach rolnych”;
- 60 kontroli w ramach Działania 4 „Różnicowanie działalności gospodarczej na obszarach wiejskich”.

Pozytywnym wynikiem zakończyło się 422 kontroli ex-post, natomiast wynik 3 kontroli jeszcze nie został rozstrzygnięty.

Liczbę kontroli ex-post przeprowadzonych w ramach Programu SAPARD w 2008 r. przedstawiono w Załączniku 9, Tabela 74.

## PROW 2004-2006

### Działanie 1 Renty Strukturalne

W 2008 r. typowanie do kontroli na miejscu przeprowadzono w Departamencie Kontroli na Miejscu ARiMR w dniu 15 kwietnia 2008 r. Pula do typowania obejmowała 52 356 beneficjentów, dla których zostały wydane decyzje przyznające płatność. W sumie wytypowano do kontroli 2 894 beneficjentów rent strukturalnych. W związku z tym, iż kontroli na miejscu podlega zarówno przekazujący, jak i przejmujący użytki rolne, liczba beneficjentów wytypowanych do kontroli na miejscu wyniosła ostatecznie 6 099. W wyniku manualnych skierowań do kontroli na miejscu (z tytułu zarejestrowanych IUP, odwołań od decyzji) wytypowano dodatkowo 31 beneficjentów.

Kontrolę na miejscu metodą inspekcji terenowej przeprowadzono u 2 932 przekazujących oraz u 3 237 przejmujących użytki rolne. W sumie przeprowadzono 6 169 kontroli.

Nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli na miejscu u przekazującego użytki rolne stanowiły w skali kraju 1,40% skontrolowanych beneficjentów. Nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli na miejscu u przejmującego użytki rolne stanowiły w skali kraju 17,76% skontrolowanych beneficjentów.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości podczas kontroli na miejscu w 2008 r. to:

- **u przekazującego użytki rolne:** stwierdzona powierzchnia użytków rolnych na danej działce ewidencyjnej pozostawionej na własne potrzeby jest większa niż zadeklarowana we wniosku;
- **u przejmującego użytki rolne:** brak prowadzenia na przejętych gruntach działalności rolniczej zgodnie z podjętym zobowiązaniem.

Szczegółowe dane dotyczące wytypowanych i skontrolowanych gospodarstw w podziale na województwa przedstawiono w Załączniku 9, Tabele 75 i 76.

## **Działanie 2 Wspieranie gospodarstw niskotowarowych**

W 2008 roku przeprowadzono typowanie beneficjentów do kontroli na miejscu w dwóch etapach, w dniach 17 września 2008 r. oraz 4 grudnia 2008 r. Pula do typowania obejmowała 56 262 beneficjentów, którzy złożyli oświadczenie o zrealizowaniu zobowiązań. Wytypowano 5 655 beneficjentów do kontroli na miejscu. W wyniku manualnych skierowań do kontroli na miejscu (np.: z tytułu zarejestrowanych IUP, odwołań od decyzji) wytypowano 2 beneficjentów.

Zgodnie z złożeniami Roczego Planu Kontroli dnia 18 września 2008 roku rozpoczęły się kontrole na miejscu. W 2008 roku przeprowadzono kontrole na miejscu u 2 083 beneficjentów.

Nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli na miejscu stanowiły w skali kraju 7,34% w stosunku do wszystkich skontrolowanych beneficjentów.

Najczęściej występująca nieprawidłowość stwierdzona podczas kontroli na miejscu w 2008 r. to brak dowodów, potwierdzających realizację przedsięwzięcia.

Szczegółowe dane dotyczące wytypowanych i skontrolowanych gospodarstw w poszczególnych województwach przedstawiono w Załączniku 9, Tabela 77.

## **Działanie 4 Wspieranie przedsięwzięć rolnośrodowiskowych i poprawy dobrostanu zwierząt**

Kampania kontrolna 2008 r. rozpoczęła się 30 czerwca 2008 roku. Typowanie do kontroli na miejscu w ramach Kampanii 2008 odbyło się w pięciu etapach:

I etap – 30.06.2008 r.

II etap – 21.07.2008 r.

III etap – 30.09.2008 r.

IV etap – 29.10.2008 r.

V etap – 26.11.2008 r.

Dodatkowo na podstawie analizy stwierdzonych nieprawidłowości z poprzedniej kampanii podjęto decyzję o podniesieniu poziomu kontroli na miejscu w województwie dolnośląskim. W tym celu wykonano dodatkowe typowanie w dniu 26.11.2008 r., w wyniku którego do kontroli wytypowano 65 gospodarstw. W okresie od stycznia do grudnia 2008 roku skontrolowano 4 588 producentów rolnych, w tym 390 producentów rolnych skierowanych do kontroli manualnie (np.: z tytułu IUP, odwołania od decyzji).

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości podczas kontroli na miejscu w 2008 r. to:

- rozbieżności pomiędzy zadeklarowaną a stwierdzoną powierzchnią;
- niezgodności pomiędzy zadeklarowanymi a faktycznymi uprawami (nie stwierdzono deklarowanej uprawy; na całej działce rolnej stwierdzony rodzaj rolniczego użytkowania nie kwalifikował się do płatności rolnośrodowiskowej; w dniu kontroli na działce rolnej nie była prowadzona działalność rolnicza);
- stosowanie i przechowywanie środków ochrony roślin nie było zgodne z zasadami Zwykłej Dobrej Praktyki Rolniczej (ZDPR);
- niewłaściwe wyposażenie gospodarstw rolnych posiadających wodę bieżącą w urządzenia do gromadzenia lub odprowadzania ścieków bytowych, lub odprowadzanie ścieków przez producenta rolnego do systemów melioracyjnych, wód powierzchniowych lub do ziemi;
- brak Rejestru działalności rolnośrodowiskowej u producenta rolnego;
- dokonanie przez producenta rolnego siewu po 30 września (pakiet: ochrona gleb i wód: międzyplon ścierniskowy).

Wyniki kontroli na miejscu zrealizowanych w 2008 roku przedstawiono w Załączniku 9, Tabela 78.

## **Działanie 5 Zalesianie gruntów rolnych**

Typowanie do kontroli na miejscu w ramach Kampanii 2008 odbyło się 6 marca 2008 roku. Do kontroli na miejscu wytypowano 445 producentów rolnych. Typowanie przeprowadzono na wnioskach, które zawierały oświadczenia o wykonaniu zalesienia składane od 2004 roku. W dniach 28-30 lipca 2008 roku odbyło się dotypowanie wniosków do kontroli na miejscu z powodu stwierdzonych nieprawidłowości powierzchniowych w kontrolach na miejscu, przeprowadzonych do końca czerwca 2008 roku. Dotypowano wówczas 243 beneficjentów w 13 województwach: dolnośląskim, kujawsko-pomorskim, lubelskim, lubuskim, łódzkim, małopolskim, mazowieckim, podkarpackim, podlaskim, śląskim, świętokrzyskim, wielkopolskim oraz zachodniopomorskim.

W sumie w 2008 roku przeprowadzono 1 237 kontroli u beneficjentów wytypowanych analizą ryzyka i losowo oraz 88 kontroli wynikających ze skierowań manualnych (np.: z tytułu IUP, odwołania od decyzji).

Podczas 288 kontroli na miejscu stwierdzono nieprawidłowości charakterystyczne dla działania, tzn.: związane z pielęgnacją i zabezpieczeniem zalesienia, posiadaniem wymaganej dokumentacji, natomiast podczas 134 kontroli stwierdzono nieprawidłowości dotyczące ogólnej powierzchni zalesienia.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości podczas kontroli na miejscu w 2008 r. to:

- zadeklarowana powierzchnia zalesienia była większa niż powierzchnia stwierdzona;
- nieudokumentowanie zakupu repelentów;
- niestosowanie repelentów na założonej uprawie zgodnie z planem zalesienia;
- nieudokumentowanie zakupu sadzonek.

Szczegółowe wyniki kontroli na miejscu zrealizowanych w 2008 roku przedstawiono w Załączniku 9, Tabela 79.

## **Działanie 6 Dostosowanie gospodarstw rolnych do standardów Unii Europejskiej**

Stan realizacji kontroli na miejscu na dzień 31 grudnia 2008 r. obejmuje kontrole zrealizowane od początku uruchomienia działania. Metodę taką przyjęto ze względu na fakt, że przyjęte jednorazowo wnioski o pomoc w 2006 roku skutkowały rozpoczęciem kampanii kontrolnej, której zakończenie nastąpi po złożeniu ostatnich oświadczeń.

Typowanie do kontroli na miejscu w ramach działania przeprowadzono w czterech etapach:

- I etap – 07.06.2006 r.
- II etap – 26.07.2006 r.
- III etap – 06.02.2007 r.
- IV etap – 19.12.2008 r.

Puła do typowania obejmowała 72 285 beneficjentów. W sumie do kontroli na miejscu wytypowano 4 145 beneficjentów, co stanowi 5,73% z puli wszystkich beneficjentów. Dodatkowo w wyniku manualnych skierowań do kontroli na miejscu (np.: z tytułu zarejestrowanych IUP, odwołań od decyzji) wytypowano 64 beneficjentów.

W 2008 roku kontrolę na miejscu metodą inspekcji terenowej przeprowadzono u 779 beneficjentów.

Nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli na miejscu wyniosły w skali kraju 57,64% w stosunku do wszystkich skontrolowanych beneficjentów. Nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli na miejscu nie skutkują automatycznym naliczeniem sankcji, lecz wszczynają postępowanie wyjaśniające.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości podczas kontroli na miejscu w 2008 r. to:



- przedsięwzięcie nie zostało zrealizowane zgodnie z planem dostosowania gospodarstwa rolnego do standardów Unii Europejskiej;
- przedsięwzięcie nie zostało zrealizowane zgodnie z projektem budowlanym/dokumentacją projektową.

Szczegółowe dane dotyczące wytypowanych i skontrolowanych gospodarstw w 2008 roku w poszczególnych województwach przedstawiono w Załączniku 9, Tabela 80.

### **Działanie 7 Grupy Producentów Rolnych**

Kontrole na miejscu przeprowadzone zostały w okresie od stycznia do grudnia 2008 r. przez inspektorów Biura Kontroli na Miejscu ARiMR.

W 2008 roku do kontroli na miejscu skierowanych zostało:

- 100% grup producentów rolnych, które złożyły pierwszy wniosek,
- 55% grup producentów rolnych, które złożyły kolejny wniosek.

Typowanie do kontroli zostało przeprowadzone metodą losową i metodą analizy ryzyka. Metodą analizy ryzyka wytypowano 55% grup spośród tych, które złożyły kolejny wniosek. Natomiast metodą losową wytypowano 2% członków w poszczególnych grupach podlegających kontroli. W sumie do kontroli skierowane zostały 73 grupy producentów rolnych, co stanowi 74,49% z puli wszystkich beneficjentów.

Kontrolę na miejscu przeprowadzono w 57 grupach producentów rolnych, które złożyły wniosek o płatność.

Stwierdzono 11 przypadków występowania nieprawidłowości (23%). Jednakże stwierdzone nieprawidłowości nie miały wpływu na wysokość wypłaty środków dla kontrolowanego podmiotu.

Najczęściej występujące błędy podczas kontroli grup producentów rolnych to:

- ogólna wartość sprzedanych produktów wynikająca z wykazu stanowiącego załącznik nr 3 do wniosku jest różna od wartości wynikającej z kopii faktur VAT i rachunków;
- ogólna ilość dostarczonych produktów wynikająca z wykazu stanowiącego załącznik nr 2 do wniosku, jest różna od ilości wynikającej z posiadanych faktur VAT i rachunków;
- faktura/rachunek nie spełnia wymagań przewidzianych dla tego rodzaju dokumentów (nie kwalifikuje się do rozliczenia)- dotyczy zarówno kopii jak i oryginałów tych dokumentów;
- numery faktur VAT/rachunków podane w wykazach stanowiących załączniki nr 1,2,3 do wniosku nie zgadzają się z numerami na oryginale;
- ilość produktów wynikająca z prowadzonej ewidencji stanów magazynowych jest różna od stanu faktycznie stwierdzonego;
- stwierdzona liczba faktur posiadanych przez grupę producentów rolnych dotycząca produktu, ze względu na który powstała, nie jest zgodna z liczbą faktur zestawioną w wykazach stanowiących Załączniki (1,2,3) do wniosku.

Szczegółowe dane dotyczące liczby kontroli oraz wyników stwierdzonych podczas kontroli na miejscu dla poszczególnych województw przedstawiono w Załączniku 9, Tabela 81.

### **Działanie 8 Pomoc Techniczna**

W roku 2008 zlecono i wykonano 79 kontroli na miejscu. W sumie kontrole dotyczyły 66 przedsięwzięć zrealizowanych przez 28 instytucji, zaangażowanych we wdrażanie PROW 2004-2006 i PROW 2007-2013 (57 przedsięwzięć jednoetapowych oraz 9 przedsięwzięć w podziale na 22 etapy).

Podczas 42 kontroli na miejscu nie stwierdzono nieprawidłowości, co stanowi 53% wszystkich zrealizowanych kontroli. Podczas pozostałych 37 kontroli (47%) stwierdzono uchybienia dotyczące najczęściej:

- faktura lub inne dokumenty księgowe o równorzędnej wartości dowodowej nie spełniały wymagań przewidzianych dla wystawiania tego rodzaju dokumentów – dotyczyło to zarówno kopii, jak i oryginałów tych dokumentów;
- przedsięwzięcie zostało zrealizowane niezgodnie z umową;
- postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego, które było niezbędne do wykonania zadania (dostawy lub usługi), wykazało nieprawidłowości;
- pracownicy zatrudnieni w instytucji, która jest Beneficjentem, nie wykonywali zadań związanych z realizacją przedsięwzięcia poza godzinami pracy lub w czasie wolnym od pracy.

Szczegółowe wyniki kontroli na miejscu zrealizowanych w 2008 roku przedstawiono w Załączniku 9, Tabela 82.

### **PROW 2007 - 2013**

W 2008 roku zrealizowano typowania do kontroli na miejscu oraz przeprowadzono kontrole w ramach następujących działań PROW 2007-2013:

- **Program rolnośrodowiskowy:** w dniach 04.11.2008 r. oraz 03.12.2008 r. do kontroli na miejscu wytypowano 998 beneficjentów. W 2008 roku w sumie skontrolowano 546 producentów rolnych. Szczegółowe dane o liczbie przeprowadzonych kontroli na miejscu przedstawiono w Załączniku 9, Tabela 83.
- **Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów inne niż rolne:** w dniu 12.12.2008 r. wytypowano 97 beneficjentów. Do końca roku 2008 skontrolowano 24 producentów rolnych.
- **Renty strukturalne:** w dniu 12.12.2008 r. wytypowano 559 uprawnionych do renty strukturalnej, natomiast kontrole na miejscu rozpoczęły się na początku 2009 roku.
- **Grupy producentów rolnych:** skierowanie do kontroli następuje w momencie złożenia przez grupę wniosku o wypłatę środków finansowych z tytułu wsparcia dla grup producentów rolnych. Zasadą jest, że kontroli podlegają wszystkie grupy producenckie w pierwszym roku działalności. W poszczególnych grupach do kontroli wytypowanych zostało 2% członków. Ogółem w 2008 r. przeprowadzono kontrole na miejscu w 80 grupach producentów rolnych (GPR).
- **Modernizacja gospodarstw rolnych:** W ramach działania w 2008 roku przeprowadzono 368 kontroli na miejscu lub wizytacji w miejscu w gospodarstwach rolnych.

Nieprawidłowości zostały stwierdzone w 130 przypadkach, co stanowi 35% wszystkich skontrolowanych. Najczęściej występujące nieprawidłowości to: niezgodności zestawienia budynków i budowli, maszyn i urządzeń, dokumentacji funkcjonalno-przestrzennej oraz finansowo-rzeczowej z realizacją operacji.

Liczbę przeprowadzonych kontroli w podziale na województwa zamieszczono w Załączniku 9, Tabela 84.

## **SPO Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006.**

W 2008 r. przeprowadzono 4803 kontrole w realizacji projektu. Liczbę kontroli w podziale na województwa i działania zamieszczono w Załączniku 9, Tabela 85.

Podczas kontroli wniosków beneficjentów w 2008 r. stwierdzono 5 193 nieprawidłowości. Podczas kontroli jednego beneficjenta może być stwierdzona więcej niż jedna nieprawidłowość.

Do najczęściej stwierdzanych nieprawidłowości podczas kontroli w miejscu realizacji projektu należą:

- niezgodności z wnioskiem dotyczące: budynków i budowli gospodarskich, maszyn i urządzeń, liczby stanowisk dla zwierząt deklarowanej przez beneficjenta w dokumentacji składanej z wnioskiem;
- nieprawidłowości w zakresie wymagań technicznych (nieruchomości stanowiące zaplecze realizacji projektu), w zakresie rzeczowym projektu (dotyczące maszyn, urządzeń oraz pojazdów wykorzystanych w projekcie), w zestawieniu rzeczowo-finansowym (nieścisłości w obszarze budowy lub remontu połączonego z modernizacją dróg wewnętrznych), realizacji projektu zgodnie z harmonogramem (dotyczące rozpoczęcia inwestycji przed podpisaniem umowy).

## **SPO Rybołówstwo i przetwórstwo ryb 2004-2006**

W 2008 roku przeprowadzono 394 kontrole w miejscu realizacji projektu (w tym: 6 kontroli na etapie obsługi wniosku o dofinansowanie realizacji projektu; 336 kontroli na etapie obsługi wniosku beneficjenta o płatność; 52 projekty w okresie związania celem), w ramach których wykryto 24 nieprawidłowości, do których należą:

- brak zgodności zrealizowanej inwestycji z zakresem rzeczowo-finansowym (7 wniosków),
- niezgodność zrealizowanego projektu z założeniami projektowymi (9 wniosków),
- projekt zrealizowany niezgodnie z dokumentami potwierdzającymi poniesione wydatki (4 wnioski),
- niezgodność miejsca realizacji projektu (4 wnioski).

Liczbę kontroli w podziale na województwa i działania zamieszczono w Załączniku 9, Tabela 86.

## **Wspólna Organizacja Rynku Rybnego**

Mechanizm pomocy finansowej dla organizacji producentów rybnych z tytułu przygotowania programu operacyjnego był realizowany w roku 2008. Dokonano kontroli wszystkich wniosków 6 Organizacji Producentów. Kontrole nie wykazały nieprawidłowości.

W zakresie pomocy finansowej związanej z wycofywaniem z rynku świeżych produktów rybołówstwa nie było dotąd żadnych wniosków. Mechanizmy te wymagają jeszcze modyfikacji zapisów ustawodawstwa krajowego, w tym doprecyzowania uprawnień kontrolnych instytucji państwowych.

## **Wstępnie Uznane Grupy Producentów Owoców i Warzyw**

W 2008 roku przeprowadzono 88 kontroli na miejscu w 63 Wstępnie Uznanym Grupach Producentów Owoców i Warzyw. Kontrolą objęto 82,9% Grup Producentów (GP) w stosunku do 76 GP składających w 2008 roku wnioski o pomoc finansową z tytułu kosztów związanych z działalnością administracyjną i kosztów założenia GP bądź zwrotu części poniesionych kwalifikowanych kosztów inwestycyjnych, ujętych w planie dochodzenia do uznania (PDU).

Dobór podmiotów do kontroli na miejscu odbywał się:

- na podstawie typowania GP do kontroli przeprowadzonego w Centrali ARiMR. Typowanie GP do kontroli uwzględnia kryteria analizy ryzyka i spełnia jednocześnie wymogi wynikające z przepisów Komisji Europejskiej, obejmując minimum 30% pomocy finansowej wnioskowanej przez podmioty w danym roku kontrolowanym i minimum 30% GP uczestniczących w systemie pomocy finansowej dla wstępnie uznanych grup producentów owoców i warzyw;
- na podstawie skierowania manualnego do kontroli;
- na podstawie obligatoryjnej kontroli w związku ze złożonym po raz pierwszy przez GP wnioskiem o pomoc finansową na działalność administracyjną i kosztów założenia GP i/lub wniosku o pomoc finansową z tytułu zwrotu części kwalifikowanych kosztów poniesionych przez GP na cele inwestycyjne ujęte w PDU.

Liczbę przeprowadzonych kontroli na miejscu wstępnie uznanych grup producentów owoców i warzyw w 2008 roku wg województw przedstawiono w Załączniku 9, Tabela 87.

### **Pomoc Finansowa dla Producentów Owoców Miękkich do Przetwórstwa - w zakresie Przetwórców i Skupujących**

W 2008 roku wnioski o zatwierdzenie złożyło 775 skupujących owoce miękkie i 202 przetwórców owoców miękkich. Kontrolą objęto 100% złożonych wniosków w okresie kwiecień – maj 2008 roku. Zatwierdzenie uzyskało 969 podmiotów ubiegających się o udział w mechanizmie.

Drugim rodzajem kontroli w związku z pomocą finansową dla producentów owoców miękkich do przetwórstwa była kontrola przetwórców i skupujących po zatwierdzeniu. Kontrola realizowana była po sezonie skupu owoców miękkich do przetwórstwa, a więc w okresie wrzesień 2008 – styczeń 2009. Kontrolą objętych było 10% wpisanych do rejestru zatwierdzonych skupujących i przetwórców, tj. 97 przetwórców i skupujących wytypowanych do kontroli na miejscu według kryteriów analizy ryzyka. Typowanie do kontroli na miejscu z tytułu udziału przetwórców i skupujących w mechanizmie pomocy finansowej dla producentów owoców miękkich do przetwórstwa w ramach kampanii 2008 odbyło się 10 września 2008 roku.

W 2008 roku przeprowadzono 979 kontroli podmiotów ubiegających się o zatwierdzenie, w tym 2 ze skierowań manualnych, 97 kontroli podmiotów wytypowanych analizą ryzyka oraz 4 kontrole wynikające ze skierowań manualnych.

Podczas 977 kontroli na miejscu ubiegających się o zatwierdzenie skupujących i przetwórców stwierdzono nieprawidłowości związane z niewłaściwym przestrzeganiem wymaganych warunków zatwierdzenia w 9 przypadkach i podmioty te nie uzyskały zatwierdzenia.

Wyniki kontroli na miejscu zrealizowanych w 2008 roku w ramach kontroli przetwórców i skupujących w mechanizmie „Pomoc finansowa dla producentów owoców miękkich do przetwórstwa” przedstawiono w Załączniku 9, Tabela 88.

### **Pomoc Finansowa dla Organizacji Producentów Owoców i Warzyw na Dofinansowanie Funduszu Operacyjnego**

W 2008 roku 4 organizacje producentów owoców i warzyw realizowały programy operacyjne. Na przełomie kwietnia i maja 2008 roku miała miejsce kontrola wniosków o rozliczenie roczne wydatków z funduszu operacyjnego za 2007 rok. Skontrolowane zostały wszystkie organizacje.

W związku ze zmianą przepisów UE w ramach mechanizmu pomocy dla grup i organizacji producentów owoców i warzyw i brakiem przepisów krajowych, organizacje nie mogły złożyć wniosków za I kwartał 2008 roku w terminie 1 miesiąca po zakończeniu kwartału. Wnioski za I kwartał zostały złożone razem

z wnioskami za II kwartał. W związku z powyższym kontrole za I i II kwartał odbyły się w tym samym terminie.

Wnioski o zatwierdzenie funduszu operacyjnego na 2009 rok złożyły 2 organizacje producentów. Pozostałe 2 organizacje po jednej z łódzkiego i wielkopolskiego OR zakończyły realizację programów i nie złożyły wniosków o kolejny P.O.

Ponadto w ramach kontroli działań zrealizowano kontrole nasadzeń materiału kwalifikowanego finansowanego z Funduszu Operacyjnego oraz kontrole realizacji działań w trakcie ich realizacji.

### **System identyfikacji i rejestracji zwierząt - IRZ**

W 2008 r. wykonano ogółem 626 kontroli interwencyjnych siedzib stad bydła, przy czym liczba skontrolowanych siedzib stad bydła wyniosła 401 sztuk, w których znajdowało się 20 865 sztuk bydła.

Ponadto w 2008 r. wykonano 30 kontroli interwencyjnych siedzib stad owiec, przy czym liczba skontrolowanych siedzib stad owiec wyniosła 5 sztuk, w których znajdowało się 1 314 sztuk zwierząt.

W 2008 r. wykonano 8 kontroli interwencyjnych siedzib stad kóz, przy czym liczba skontrolowanych siedzib stad kóz wyniosła 5 sztuk, w których znajdowało się 198 sztuk kóz.

W 2008 r. skontrolowano też 3 siedziby stada świń, w których znajdowało się 3 sztuki zwierząt.

Liczbę kontroli interwencyjnych siedzib stad wykonanych w 2008 r. przedstawiono w Załączniku 9, Tabela 89.

Do najczęściej stwierdzanych nieprawidłowości podczas kontroli interwencyjnych należały:

- niezgodności w księdze rejestracji dotyczące identyfikacji zwierzęcia,
- błędy w powiadomieniu o urodzeniu, śmierci lub przemieszczeniu,
- anomalia paszportowe.

### **Kontrole z tytułu kontroli zawartości tetrahydrokannabinolu /THC/ w konopiach włóknistych**

System oznaczania zawartości THC w konopiach włóknistych, jaki obecnie obowiązuje państwa członkowskie UE został ustalony w załączniku I „Wspólnotowa metoda ilościowego oznaczania zawartości  $\Delta^9$  tetrahydrokannabinolu w odmianach konopi” do rozporządzenia Komisji (WE) nr 796/2004 z dnia 21 kwietnia 2004 r..

W 2008 r. wytypowano losowo do kontroli 68 gospodarstw. Kontrole plantacji zostały wykonane przez pracowników Instytutu Włókien Naturalnych, upoważnionych przez ARiMR do wykonywania kontroli. Kontrole przeprowadzono u wszystkich wytypowanych rolników.

Zbadano poziom THC w odmianach Beniko i Białobrzeskie na plantacjach objętych weryfikacją. Odmiany te znajdują się w wykazie odmian konopi uprawnionych do dopłat. Czynności kontrolne prowadzono w okresie od 1 sierpnia do 15 września 2008 r.

Zawartość THC w analizowanych próbach wahała się od 0,1707% do 0,0016% dla odmiany Białobrzeskie a dla odmiany Beniko od 0,1957% do 0,0191%. Dopuszczalny poziom THC w UE wynosi 0,2% w suchej masie ziela. Wyniki analiz przeprowadzonych przez Instytut Włókien Naturalnych wykazują, że u żadnego z wytypowanych i skontrolowanych producentów konopi zawartość THC nie przekroczyła dopuszczalnej w Unii Europejskiej wartości 0,2%.

Kontrole z tytułu zawartości THC w konopiach włóknistych w 2008 r. przedstawiono w Załączniku 9, Tabela 90.

### **Kontrole w odniesieniu do produkcji suszu paszowego (w zakresie działek rolnych, z których pochodzi zielonka przeznaczona do produkcji suszu)**

Na podstawie art. 36 ust. 3 ustawy z dnia 19 grudnia 2003 r. o organizacji rynków owoców i warzyw, rynku chmielu, rynku tytoniu oraz rynku suszu paszowego (Dz.U. z roku 2003 Nr .23 poz. 2221 z póź. zm.) ARiMR wykonuje kontrole na miejscu producentów zielonki dla wytwórców suszu paszowego, będących beneficjentami wsparcia udzielanego przez Agencję Rynku Rolnego. Celem kontroli jest weryfikacja zgodności deklaracji producenta zielonki na susz paszowy ze stanem faktycznym w zakresie powierzchni upraw oraz ich stanu agrotechnicznego.

W 2008 r. podczas 44 kontroli u producentów zielonki przeznaczonej do produkcji suszu paszowego, stwierdzono 22 przypadki rozbieżności pomiędzy stanem deklarowanym a faktycznym, w tym:

- 17 przypadków, gdy stwierdzono rozbieżności o wartości powyżej 3% pomiędzy deklarowaną przez producenta zielonki powierzchnią działek rolnych a ich powierzchnią faktyczną,
- 3 przypadki, gdy stwierdzono rozbieżności o wartości powyżej 3% pomiędzy deklarowaną przez producenta zielonki powierzchnią działek rolnych, a ich powierzchnią faktyczną oraz na deklarowanej powierzchni występowały inne uprawy niż deklarowane,
- 1 przypadek, gdy na deklarowanej powierzchni występowały inne uprawy niż deklarowane,
- 1 przypadek, gdy producent oświadczył, że nie dokonał dostaw zielonki na susz paszowy, lecz zużył ją na potrzeby własne.

### **3.3. Prowadzenie spraw w zakresie przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków**

W 2008 roku do ARiMR wpłynęło ogółem 1 231 skarg i wniosków (z czego 692 do Centrali i 539 do Oddziałów Regionalnych). Pozytywnie rozpatrzono 165 spraw, negatywnie 415 spraw, a 572 podlegało procesowaniu w innym trybie (sporządzenie IUP, udzielenie indywidualnych odpowiedzi, wyjaśnień, przedstawienie przepisów prawnych, interpretacji). W toku rozpatrywania znajduje się 79 spraw.

W ramach podjętych działań przyjęto 44 interesantów (z tego 18 w OR i 26 w Centrali) ARiMR. W skargach, w dominującej mierze poruszano problemy z zakresu funkcjonowania Oddziałów Regionalnych i Biur Powiatowych, relacji interpersonalnych, spraw pracowniczych, nieprawidłowości przy rozpatrywaniu wniosków, w tym głównie dotyczących płatności obszarowych, ONW, rent strukturalnych, zalesienia, przewlekłości postępowań, nieprawidłowości w przeprowadzanych kontrolach na miejscu i w systemie IRZ.

### **3.4. Informacje o uzasadnionym podejrzeniu lub stwierdzeniu nieprawidłowości (IUP/IUS)**

W 2008 r. do ARiMR wpłynęło 299 informacji o uzasadnionym podejrzeniu lub stwierdzeniu nieprawidłowości (IUP/IUS), w tym:

- w ramach PROW 2007 – 2013 - 10 IUP/IUS (3 w Zachodniopomorskim OR, po 2 w Lubuskim i Łódzkim OR oraz po 1 w Lubelskim, Śląskim i Świętokrzyskim Oddziale Regionalnym) oraz 1 informacja o zaistnieniu błędu systemowego, dotycząca działania 311). Z wyżej wymienionych 3 sprawy zakończono (umorzono – 2 sprawy, błąd – 1 sprawa), w toku znajduje się 8 spraw,
- w ramach SPO „Restrukturyzacja ...”- 196 IUP/IUS, 5 informacji o wystąpieniu błędu systemowego (w tym: 3 z działania 1.1 oraz 2 z działania 2.4), z czego zakończono 140 spraw (umorzono – 32 sprawy nie stwierdzając nieprawidłowości, pozytywnie rozpatrzono 3 sprawy, negatywnie 100 spraw, błędy – 5 spraw), w toku jest 61 spraw,
- w ramach SPO „Rybołówstwo ...”- 8 IUP/IUS oraz 3 informacje o zaistnieniu błędów systemowych, z czego zakończono 9 spraw (umorzono – 3 sprawy nie stwierdzając nieprawidłowości, negatywnie rozpatrzono 3 sprawy, błędy – 3 sprawy). W toku są 2 sprawy,

- W ramach Programu SAPARD - 85 IUP, z czego zakończono 42 sprawy (umorzono 8 spraw nie stwierdzając nieprawidłowości, negatywnie rozpatrzono 34 sprawy), a w toku są 43 sprawy.

W 2008 r. w Centralnym Rejestrze Nieprawidłowości dotyczącym WPR zostało zarejestrowanych i poddanych analizie 163 431 spraw, obejmujących wszystkie nieprawidłowości za lata 2004-2008. Dotyczyły one 135 668 beneficjentów.

W 2008 roku przekazano do organów ścigania 118 spraw w zakresie WPR, PROW (działania nieinwestycyjne) oraz SPO „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004 – 2006”.

### **3.5 Raportowanie nieprawidłowości unijnych**

W 2008 r. sporządzono i przekazano do właściwych instytucji (Ministerstwa Finansów oraz Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi) informacje o nieprawidłowościach (993 raporty, 24 zestawienia o nieprawidłowościach podlegających raportowaniu w poszczególnych instrumentach pomocy, 63 informacje o działaniach następczych, błędach systemowych i administracyjnych) w poszczególnych instrumentach pomocy:

- w ramach PROW 2007 – 2013: 1 raport bieżący, 9 raportów kwartalnych, 4 zestawienia kwartalne liczące łącznie 41 439 pozycji, 2 informacje o błędach systematycznych,
- w ramach PROW 2004 – 2006 oraz instrumentów Wspólnej Polityki Rolnej: 1 raport bieżący, 421 raportów kwartalnych, 4 zestawienia kwartalne liczące łącznie 9 496 pozycji. Zarejestrowano również 63 140 pozycji nieprawidłowości na kwotę poniżej 100 euro środków unijnych, które nie podlegają obowiązkowi kwartalnego przekazywania do MF i MRiRW,
- w ramach SPO „Restrukturyzacja...” oraz SPO „Rybołówstwo...”- 296 raportów kwartalnych, 4 zestawienia kwartalne liczące łącznie 73 pozycje, 3 informacje o działaniach następczych w formie zestawień liczących łącznie 356 pozycji, 47 informacji o błędach systemowych, 11 informacji o błędach administracyjnych,
- w ramach Programu SAPARD - 43 raporty bieżące, 12 zestawień miesięcznych liczących łącznie 88 pozycji, 222 raporty kwartalne.

## 4. Windykacja należności

### **Windykacja należności powstałych w ramach programu SAPARD**

W 2008 r. w czynnej obsłudze były 62 sprawy, z czego w 2008 r. wpłynęło 23 sprawy – na łączną kwotę należności głównej 5 596,17 tys. zł. W 2008 r. 16 beneficjentów zostało wykreślonych z Księgi Dłużników. Z wymienionego tytułu odzyskano w 2008 r. 713,12 tys. zł.

### **Windykacja należności z tytułu SPO „Restrukturyzacja i Modernizacja Sektora Żywnościowego oraz Rozwój Obszarów Wiejskich 2004-2006”**

W 2008 r. w czynnej obsłudze było 158 spraw, z czego w 2008 wpłynęło 116 spraw - na łączną kwotę należności głównej 6 933,62 tys. zł. W 2008 r. 79 beneficjentów zostało wykreślonych z Rejestru Dłużników. Z wymienionego tytułu odzyskano w 2008 r. 3 774,30 tys. zł.

### **Windykacja należności z tytułu SPO „Rybołówstwo i Przetwórstwo Ryb 2004-2006”**

W 2008 r. w czynnej obsłudze było 29 spraw, z czego w 2008 wpłynęło 12 spraw – na łączną kwotę należności głównej 926,09 tys. zł. W 2008 r. 8 beneficjentów zostało wykreślonych z Rejestru Dłużników. Z wymienionego tytułu odzyskano w 2008 r. 95,44 tys. zł.

### **Windykacja należności z tytułu PROW 2007-2013 (fundusz EFRROW)**

W 2008 r. w czynnej obsłudze było 6 spraw na łączną kwotę należności głównej 9,90 tys. zł. W 2008 r. 4 beneficjentów zostało wykreślonych z Rejestru Dłużników. Z wymienionego tytułu odzyskano w 2008 r. 7,94 tys. zł.

### **Windykacja należności z tytułu pomocy udzielonej ze środków wypłaconych w ramach WPR**

W okresie od 1 stycznia 2008 r. do 31 grudnia 2008 r. zarejestrowano w Księdze Dłużników dla Programów WPR 96 275 dłużników (w tym z tytułu redukcji płatności cukrowej ok. 61 tys.). Łączna kwota należności głównych na dzień 31 grudnia 2008 r. wynosiła 7 093,11 tys. zł dla 6711 beneficjentów. W wymienionym okresie odzyskano łącznie kwotę 33 925,40 tys. zł.

### **Windykacja należności z tytułu pomocy udzielonej ze środków krajowych**

- **Windykacja w zakresie umów zawartych przez Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej przed powstaniem Funduszu Restrukturyzacji i Oddłużenia Rolnictwa**

W latach 1990-1992 wydatkowano ogółem 25 762,8 tys. zł na pomoc dla podmiotów działających w rolnictwie i jego otoczeniu.

Stan zadłużenia na 01.01.2008 r. wynosił ogółem 5 370,45 tys. zł. Na skutek podjętych w 2008 r. działań windykacyjnych odzyskano środki w kwocie 1 327,17 zł.

- **Windykacja w zakresie gwarancji i poręczeń**

W ARiMR prowadzone były czynności windykacyjne z tytułu zapłaconych 17 gwarancji i poręczeń. Stan zadłużenia na 01.01.2008 r. wynosił 1 745,78 tys. zł. Łączna kwota dochodzonych wierzytelności z tego tytułu (na 31.12.2008 r.) wynosiła 1 618,94 tys. zł wraz z odsetkami ustawowymi, liczonymi zgodnie z treścią umów zawartych z dłużnikami.

W 2008 r. zostały dokonane wpłaty w wysokości 264,57 tys. zł.



- **Pożyczki na rozwój małej przedsiębiorczości na wsi i w gminach miejsko-wiejskich do 20 tys. mieszkańców**

#### **Windykacja prowadzona bezpośrednio przez Agencję**

Na koniec 2008 r. w windykacji pozostawały 103 umowy o pożyczkę. Zadłużenie na dzień 31.12.2008 r. wynosiło ogółem 7 336,19 tys. zł. W wyniku działań windykacyjnych w 2008 r. odzyskano kwotę 344,55 tys. zł.

#### **Windykacja prowadzona przez banki w nadzorze Agencji**

Wg stanu na 31.12.2008 r. w nadzorze Agencji pozostawało 37 umów o pożyczkę, w których windykację należności prowadzą banki. Wg danych przekazanych przez banki stan należności na dzień 31.12.2008 r. z tytułu wymienionych 37 umów wynosił 2 395,34 tys. zł. W wyniku działań windykacyjnych w 2008 r. odzyskano kwotę 79,81 tys. zł.

- **Pożyczki dla pracodawców na utworzenie miejsc pracy dla bezrobotnych ze środków Funduszu Pracy**

Agencja prowadzi windykację 15 pożyczek udzielonych ze środków Krajowego Urzędu Pracy. Zadłużenie na 31.12.2008 r. wyniosło ogółem 2 920,19 tys. zł. W wyniku działań windykacyjnych w 2008 r. odzyskano kwotę 69,26 tys. zł.

- **Kredyty inwestycyjne i klęskowe**

#### **Windykacja prowadzona bezpośrednio przez Agencję**

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa prowadzi czynności mające na celu odzyskanie wierzytelności Agencji z tytułu dopłat do oprocentowania kredytów udzielonych przez banki. Na koniec 2008 r. w windykacji pozostawało 55 spraw. Zadłużenie z tego tytułu na dzień 31.12.2008 r. ogółem wynosiło 17 293,08 tys. zł. W wyniku działań windykacyjnych w 2008 r. odzyskano kwotę 3 767,73 tys. zł.

#### **Windykacja prowadzona bezpośrednio przez banki, a będąca w nadzorze ARiMR**

ARiMR prowadzi czynności nadzoru w sprawach wynikających z wypowiedzianych umów kredytowych z dopłatami Agencji do oprocentowania, mających na celu odzyskanie wierzytelności własnych oraz wierzytelności Agencji z tytułu dopłat do oprocentowania kredytów udzielonych przez banki. Na dzień 31.12.2008 r. Agencja prowadziła czynności nadzoru w związku z 1 686 umowami. Z wymienionego tytułu w 2008 r. odzyskano 11 640,12 tys. zł.

- **Windykacja należności z tytułu działalności polegającej na zbieraniu, przetwarzaniu na mączkę zwłok zwierzęcych bydła, owiec, kóz i świń, transporcie lub spalaniu mączki wyprodukowanej z tych zwłok**

W ARiMR prowadzone były czynności windykacyjne z tytułu działalności polegającej na zbieraniu, przetwarzaniu na mączkę zwłok zwierzęcych bydła, owiec, kóz i świń, transporcie lub spalaniu mączki wyprodukowanej z tych zwłok w 48 sprawach. Stan zadłużenia na koniec 2008 r. wynosił 51 239,76 tys. zł wraz z odsetkami ustawowymi, liczonymi zgodnie z treścią umów zawartych z dłużnikami.

W 2008 r. zostały dokonane wpłaty z w/w tytułu w wysokości 1 135,39 tys. zł.

- **Windykacja prowadzona bezpośrednio przez Agencję z innych tytułów**

Agencja prowadzi czynności windykacyjne również z innych tytułów (np. w sprawach dotyczących dopłat do mleka ekstra, kosztów zastępstwa procesowego, uzyskanych wyroków, spraw pracowniczych nadpłat za kolczykowanie bydła, opłat i kar z tytułu niewykorzystanych przez banki

limitów dopłat do kredytów preferencyjnych) w 68 sprawach. Stan zadłużenia na koniec 2008 r. wynosił 6 139,57 tys. zł wraz z odsetkami ustawowymi, liczonymi zgodnie z treścią umów zawartych z dłużnikami.

W 2008 r. zostały dokonane wpłaty w/w tytułu w wysokości 968,63 tys. zł.

### **Wierzytelności przejęte po byłym Funduszu Restrukturyzacji i Oddłużenia Rolnictwa (FRiOR)**

Agencja przejęła zobowiązania i wierzytelności Funduszu Restrukturyzacji i Oddłużenia Rolnictwa<sup>20</sup>, który rozpoczął działalność w październiku 1992 r. Na koniec 2008 r. obsługa wierzytelności byłego FRiOR realizowana była za pośrednictwem 11 banków tzw. funduszowych.

Wg danych sprawozdawczych, przekazanych przez banki funduszowe w okresie od 01.01.2008 r. do 31.12.2008 r., spłaty wierzytelności dokonane przez dłużników (z tytułu zawartych umów o kredyt ze środków FRiOR i umów o spłatę zrestrukturyzowanego długu) wyniosły ogółem 3 775,37 tys. zł, w tym:

- 769,08 tys. zł kredytów modernizacyjnych i naprawczych,
- 3 006,30 tys. zł wykupionych wierzytelności.

Pozostały do spłaty kapitał z umów o kredyt oraz umów o spłatę zrestrukturyzowanego długu wyniósł ogółem 58 014,73 tys. zł, wg stanu na 31.12.2008 r., w tym z tytułu:

- 171 umów kredytowych – 24 300,32 tys. zł,
- 971 umów o spłatę zrestrukturyzowanego długu – 33 714,41 tys. zł.

W wyniku wydatkowania środków byłego FRiOR zawarto łącznie 21 119 umów, w tym:

- 18 577 umów o spłatę zrestrukturyzowanego długu,
- 2 542 umowy o kredyt udzielony ze środków FRiOR.

Zgodnie z ówczesnie obowiązującymi zasadami okres spłaty zadłużenia, określonego w umowach o spłatę zrestrukturyzowanego długu oraz w umowach o kredyt, został określony maksymalnie na 7 lat. Przeważająca część umów określała zakończenie spłaty zadłużenia na koniec 1999 r.

W związku z całkowitym uregulowaniem zobowiązań wynikających z zawartych umów o spłatę zrestrukturyzowanego długu bądź umów o kredyt udzielony ze środków FRiOR w 2008 r. Agencja udzieliła 254 zezwoleń na wykreślenie hipotek ustanowionych na nieruchomościach dłużników jako zabezpieczenie wierzytelności FRiOR.

---

<sup>20</sup> Na mocy art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 29 grudnia 1993 r. o utworzeniu Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (z późn. zm)

## **IV. Działania informacyjne i promocyjne**

W 2008 roku polityka informacyjno-promocyjna ARiMR była ukierunkowana na dotarcie do potencjalnych beneficjentów z informacjami na temat wdrażanych przez Agencję mechanizmów wsparcia rolnictwa, przetwórstwa rolno-spożywczego oraz obszarów wiejskich. Najważniejszym tematem podejmowanych działań informacyjno-promocyjnych był Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. Przy prowadzeniu efektywnej kampanii korzystano z różnych mediów z intensywnością dostosowaną do bieżących potrzeb.

### **Kampania radiowa**

Wszechstronny i bogaty serwis informacyjny o działalności Agencji zawierały audycje radiowe. W 2008 r. kontynuowano współpracę z Programem I Polskiego Radia. W ramach całorocznej współpracy:

- wyprodukowano i wyemitowano w porannym bloku „Sygnały Dnia” w Programie I Polskiego Radia 43 audycje poświęcone działalności ARiMR; w audycjach uczestniczyli przedstawiciele ARiMR,
- zorganizowano 3 telefoniczne dyżury eksperta ARiMR wraz z podsumowującą audycją w porannym bloku „Sygnały Dnia” w Programie I Polskiego Radia,
- wyprodukowano i wyemitowano w cyklu „Prosto z kraju” w Programie I Polskiego Radia 3 reportaże pokazujące dobre wykorzystanie środków unijnych,
- w Programie I Polskiego Radia wyemitowano 15 odcinków powieści radiowej „W Jezioranach”, w których promowano Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

### **Kampania prasowa**

W 2008 r. kontynuowano współpracę z prasą branżową – czasopismami: Agrotechnika, AgroSerwis, Chów Bydła, Chłopska Droga, Farmer, Gazeta Sołecka, Gazeta Prawna, Gmina, Gospodarz-Poradnik Samorządowy, Kalendarz Rolników, Komunikaty Rybackie, Młodzież-Kultura-Wieś, Magazyn Przemysłu Rybnego, Nowa Wieś Europejska, Owoce Warzywa Kwiaty, Polska Wieś, Poradnik Rolniczy, Poradnik Sołtysa i Radnego, Przegląd Rybacki, Tęcza Polska, Wieś i Rolnictwo, Wieś Jutra, Zielony Sztandar. W czasopismach tych opublikowano łącznie 122 kolumny.

### **Działania edukacyjno-wystawiennicze**

W 2008 roku ARiMR tradycyjnie uczestniczyła w najważniejszych imprezach targowo-wystawienniczych dotyczących problematyki rolnictwa, przetwórstwa rolno-spożywczego oraz obszarów wiejskich. Agencja uczestniczyła w najważniejszych targach o charakterze krajowym, do których należą przede wszystkim Polagra Premiery, Polagra Food, Farma, Targi AgroTech oraz Dożynki Jasnogórskie z towarzyszącą im Krajową Wystawą Rolniczą. Imprezy o charakterze regionalnym i lokalnym były organizowane i obsługiwane przez Oddziały Regionalne.

Podczas konferencji i seminariów organizowanych przez instytucje zewnętrzne, ARiMR współpracowała w zakresie obsługi merytorycznej, zapewniała materiały informacyjne, delegowała ekspertów. W 2008 r. ARiMR uczestniczyła m.in. w konkursie AGRO-PROGRAM organizowanym przez ODR w Brwinowie, Mazowieckim Forum Samorządowym, konkursie AgroLiga, Konkursie Wójt Roku, Forum Gospodarczym, Konkursie Rolnik Farmer Roku, Kongresie Gmin Wiejskich, Międzynarodowych Targach Rolno-Przemysłowych „Agrotech” w Minikowie, Targach Mleko-Expo itp.

Działania edukacyjno-wystawiennicze umożliwiały rozpowszechnianie wśród społeczeństwa, a szczególnie potencjalnych beneficjentów, materiałów informacyjnych w postaci broszur, ulotek

i wydawnictw specjalnych. Równocześnie potencjalni odbiorcy mieli możliwość uzyskania szczegółowych informacji od pracowników Agencji obecnych podczas spotkania.

### **Działalność wydawnicza**

W 2008 r. przygotowano do druku i wydano:

- 2 książki – w łącznym nakładzie 1 250 egz.,
- 13 rodzajów broszur i folderów – w łącznym nakładzie 585 500 egz.,
- 8 rodzajów ulotek – w łącznym nakładzie 759 500 egz.,
- 1 plakat – w nakładzie 5 000 egz.,
- 1 naklejkę – w nakładzie 7 000 egz.

Z zakresu informacji o PROW na lata 2007 – 2013 wydrukowano i dostarczono do oddziałów regionalnych ARiMR łącznie: 209 tys. egzemplarzy ulotek, 229,5 tys. egzemplarzy broszur i 5 tys. egzemplarzy plakatu.

W 2008 r. kontynuowano wydawanie we współpracy z MRiRW miesięcznika „Biuletyn Informacyjny”. Nakład jednego numeru wynosił 8 tys. egzemplarzy. W 2008 r. ukazało się 9 numerów (1-2, 3, 4, 5, 6, 7-8, 9, 10, 11-12) tego czasopisma o łącznym nakładzie 72 tys. egzemplarzy. Każdy nakład wysyłany był do około 3 tys. odbiorców: wszystkich urzędów gmin, starostw, urzędów wojewódzkich i marszałkowskich, posłów i senatorów, Ośrodków Doradztwa Rolniczego, Izb Rolniczych, związków rolniczych, Kancelarii Prezesa Rady Ministrów i Kancelarii Prezydenta, szkół i uczelni rolniczych, instytucji naukowych. Biuletyn rozdawany był również podczas wszystkich imprez ważnych dla środowiska rolniczego, w których brały udział ARiMR bądź MRiRW.

W 2008 r., podobnie jak w latach ubiegłych, kontynuowane było również we współpracy z MRiRW, wydawanie kwartalnika „Polish Food” oraz towarzyszących mu folderów obcojęzycznych. Ukazały się 4 numery kwartalnika – numer Winter 2007/2008, Spring 2008, Summer 2008 i Autumn 2008, 3 foldery (w jęz. niemieckim, angielskim i francuskim) oraz kalendarz plakatu na 2009 r. Łączne nakłady powyższych wydawnictw w 2008 r. wynosiły: kwartalnik – 20 tys. egz., foldery – 4,5 tys. egz., kalendarza – 2 tys. egz. Kwartalnik rozsyłany był m.in. do: wyższych pracowników Komisji Europejskiej, członków Parlamentu Europejskiego, zagranicznych placówek dyplomatycznych w Polsce, polskich placówek dyplomatycznych na całym świecie. „Polish Food” i foldery dystrybuowane były również podczas międzynarodowych krajowych oraz zagranicznych imprez ważnych dla środowiska.

### **Strona internetowa**

Ważnym kanałem informacji jest strona internetowa ARiMR, gdzie publikowane są komunikaty oraz ważne informacje. W 2008 r., podobnie jak w latach poprzednich, na stronie [www.arimr.gov.pl](http://www.arimr.gov.pl) udostępniano beneficjentom m.in. formularze wniosków, opisy zasad i warunków ubiegania się o pomoc, instrukcje wypełniania wniosków oraz odpowiedzi na najczęściej występujące problemy. W 2008 roku internauci odwiedzali stronę Agencji ponad 4,4 mln razy.

### **Infolinia**

Podobnie jak w poprzednich latach działała bezpłatna infolinia ARiMR. Za jej pośrednictwem beneficjenci uzyskiwali informacje przez siedem dni w tygodniu w godzinach 7-21. W 2008 r. odebrano łącznie 67 036 rozmów. Średnia liczba odebranych połączeń wynosiła 5 586 miesięcznie.

## V. Współpraca krajowa

Realizacja zadań nałożonych na Agencję wymaga ścisłej współpracy z wieloma instytucjami, zarówno krajowymi, jak i unijnymi. Są to przede wszystkim organy sprawujące nadzór nad działalnością ARiMR – Minister właściwy do spraw rolnictwa i rozwoju wsi, Minister właściwy do spraw finansów, a także instytucje powołane do kontroli prawidłowości wydatkowania środków budżetowych, będących w dyspozycji Agencji. Do grupy instytucji zewnętrznych współpracujących z Agencją zalicza się także samorząd terytorialny, podmioty wspierające realizację zadań Agencji oraz szereg organizacji pozarządowych na szczeblu regionalnym i lokalnym.

### 1. Instytucje nadzorujące i kontrolujące

Agencja, jako wykonawca polityki rolnej w zakresie gospodarki żywnościowej i obszarów wiejskich, ściśle współpracuje z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi, które nadzoruje sposób realizacji zadań nałożonych na Agencję.

W ramach bieżącego wykonywania zadań, współpraca ta opiera się na obowiązujących aktach prawnych, porozumieniach bądź umowach, odnoszących się do zadań określonych w *ustawie o utworzeniu ARiMR* z dnia 29 grudnia 1993 r. z późn.zm. oraz *ustawie z dnia 9 maja 2008 r. o ARiMR*. Podobnie jak w minionych latach, w 2007 r. Agencja współpracowała z Ministerstwem w pracach związanych z wdrażaniem pomocy w ramach Wspólnej Polityki Rolnej oraz pracach dostosowawczych polskich aktów prawnych do wprowadzanych przepisów wspólnotowych. Rok 2008 był zdeterminowany przygotowaniem dokumentów programowych, umożliwiających uruchamianie kolejnych działań w ramach nowego okresu programowania 2007–2013 w zakresie rozwoju obszarów wiejskich.

Jednocześnie, Agencja jako jednostka gospodarująca środkami publicznymi podlega nadzorowi Ministerstwa Finansów, które wraz z podległymi mu służbami, w szczególności Departamentem Certyfikacji i Poświadczeń Środków z Unii Europejskiej, kontroluje i weryfikuje plany finansowe Agencji oraz ich wykonanie. Ważnym aspektem tej kontroli jest zgodność udzielania pomocy publicznej z przepisami prawa.

Kontrola finansowa i prawidłowość wydatków dokonywanych ze środków Unii Europejskiej oraz krajowych środków budżetowych to jedno z kluczowych zadań Agencji Płatniczej. W tym obszarze Agencja współpracuje z Komisją Europejską i jej służbami kontrolnymi oraz z zewnętrznymi audytorami, w tym z Europejskim Trybunałem Obrachunkowym.

Obowiązkiem Agencji jest prawidłowe stosowanie procedur wynikających z unijnych i krajowych przepisów prawa. Czuwają nad tym zarówno wewnętrzne służby audytu i kontroli agencji, jak i krajowe instytucje kontroli (Najwyższa Izba Kontroli, Urząd Kontroli Skarbowej).

### 2. Instytucje współpracujące przy wdrażaniu programów pomocowych

Realizując programy pomocy unijnej, Agencja współpracuje z wieloma podmiotami, którym Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi powierzyło funkcje wdrożeniowe w ramach wybranych instrumentów. W grupie podmiotów wdrażających, z którymi współpracuje Agencja znajdują się:

- **Urzędy Marszałkowskie** – ARiMR realizuje płatności w ramach działań SPO „*Restrukturyzacja...*” wdrażanych przez Urzędy Marszałkowskie (*Scalanie gruntów, Gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi, Odnowa wsi oraz zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego*). Ponadto w minionym roku Agencja prowadziła współpracę z samorządami województw w zakresie uzgodnienia postanowień umowy delegowania zadań Agencji Płatniczej w ramach niektórych

działań PROW 2007-2013 (*Poprawianie i rozwijanie infrastruktury związanej z rozwojem i dostosowaniem rolnictwa i leśnictwa, Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej, Odnowa i rozwój wsi, Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju, Wdrażanie projektów współpracy, Funkcjonowanie lokalnej grupy działania, nabywanie umiejętności i aktywacja, Wybór lokalnej grupy działania do realizacji lokalnej strategii rozwoju*).

- **Agencja Rynku Rolnego** - zgodnie z przepisami o organizacji rynków owoców i warzyw, rynku chmielu, tytoniu, suszu paszowego, ARiMR wspólnie z ARR realizuje zadania związane z mechanizmami interwencji na tych rynkach. W 2007 r. pomiędzy Agencjami zawarte zostało porozumienie w sprawie udostępniania danych ze zbiorów System Identyfikacji i Rejestracji Zwierząt ARiMR. Ponadto w minionym roku Agencja prowadziła współpracę z ARR w zakresie uzgodnienia postanowień umowy delegowania zadań Agencji Płatniczej w ramach działania PROW 2007-2013 *Działanie informacyjne i promocyjne*.
- **Fundacja Programów Pomocy dla Rolnictwa** - ARiMR realizuje płatności w ramach działań SPO „*Restrukturyzacja ...*” wdrażanych przez FAPA (*Szkolenia, Doradztwo rolnicze, Pilotażowy program LEADER+*). W 2008 r. wypracowane zostały postanowienia umowy delegującej zadania Agencji Płatniczej do Fundacji Programów Pomocy dla Rolnictwa, która uczestniczyć będzie we wdrażaniu działania *Szkolenia zawodowe dla osób zatrudnionych w rolnictwie i leśnictwie* w ramach PROW 2007-2013.
- **Ministerstwo Środowiska** – ARiMR współpracuje w zakresie rozbudowy baz referencyjnych LPIS (*Systemu Identyfikacji Działek Rolnych*)/ Technologii GIS (*Geographical Information System*) w celu zabezpieczenia obsługi i wdrażania schematów rolnośrodowiskowych, w tym NATURA 2000 oraz w ramach wdrażania zasad kontroli cross-compliance.

### 3. Instytucje wspierające zadania realizowane przez Agencję

Różnorodność instrumentów pomocy wdrażanych przez ARiMR wymaga współpracy i wsparcia ze strony wielu instytucji zewnętrznych. Są to zarówno urzędy administracji państwowej i samorządowej, jak i podmioty sektora prywatnego oraz organizacje pozarządowe. W 2008 r. ARiMR współpracowała w szczególności z następującymi podmiotami:

- **Główny Urząd Geodezji i Kartografii** – realizacja wypłat z tytułu płatności bezpośrednich wymaga prowadzenia krajowego systemu ewidencji producentów, gospodarstw rolnych oraz wniosków o przyznanie płatności. W tym obszarze ARiMR współpracuje z GUGiK na mocy porozumienia z dnia 15 marca 2002 r. o współpracy na rzecz założenia i prowadzenia krajowego systemu ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, a także modernizacji bazy referencyjnej systemu ZSZIK (EGiB). Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z 18 grudnia 2003 r. *o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności*, ARiMR corocznie importuje do systemu dane zawarte w Ewidencji Gruntów i Budynków prowadzonej na podstawie przepisów prawa geodezyjnego i kartograficznego.
- **Inspekcja Weterynaryjna** - ARiMR udostępnia organom Inspekcji Weterynaryjnej określone dane zawarte w rejestrze zwierząt gospodarskich oznakowanych. Współpraca obu instytucji obejmuje również kontrolę przez Inspekcję Weterynaryjną poprawności danych zawartych w Systemie IRZ.
- **Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno – Spożywczych** – realizacja polityki wsparcia rynku warzyw i owoców obejmuje także kontrolę na rynku przetworów pomidorów oraz przeprowadzanie ocen jakościowych i ilościowych na wniosek przedsiębiorców realizujących przedsięwzięcia związane z wprowadzeniem nowych technologii produkcji. Funkcje kontrolne w tym obszarze Agencja oddelegowała do IJHARS.

- **Starostwa Powiatowe** – dane źródłowe do kontroli na miejscu i do przygotowania wniosków spersonalizowanych pochodzą m.in. z bazy danych Systemu Identyfikacji Działek Rolnych, zasilanej przez część opisową ewidencji gruntów budynków, przygotowywaną przez starostwa powiatowe. Ponadto starostwa powiatowe wydają beneficjentom część zaświadczeń umożliwiających ubieganie się o pomoc finansową z Agencji.
- **Urzędy Gminy** – masowy charakter instrumentów pomocy realizowanych przez ARiMR wymaga szerokiej akcji informacyjnej. Gminy są tu bardzo ważnym podmiotem wspierającym Agencję w dotarciu z informacją do beneficjenta.
- **Centrum Doradztwa Rolniczego, Ośrodki Doradztwa Rolniczego** - prowadzą przedsięwzięcia informacyjne o dostępnej pomocy z funduszy UE realizowanej przez Agencję (organizowanie szkoleń, pokazów, seminariów i konferencji) oraz wspierają beneficjentów przy sporządzaniu wniosków o pomoc. Współpraca prowadzona z ODR - ami realizowana była również poprzez organizowanie szkoleń i spotkań informacyjnych dla przedstawicieli tych jednostek.
- **Krajowa Rada Izb Rolniczych, Izby Rolnicze** - ARiMR ściśle współpracuje z Izbami w zakresie informowania o wzajemnych działaniach na terenach wiejskich, dokonywania analiz i oceny sytuacji terenów wiejskich oraz przy przygotowywaniu projektów rozwiązań systemowych odnoszących się do tych obszarów. Izby pełnią także kluczową rolę w udostępnianiu beneficjentom informacji o pomocy realizowanej przez Agencję.
- **Generalna Dyrekcja Lasów Państwowych** – współpraca w zakresie zasad udzielania pomocy finansowej na zalesianie gruntów rolnych oraz sporządzania planów zalesienia dla rolników.
- **Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej** – współpraca realizowana była w związku z nałożonymi na Polskę obowiązkami związanymi z wdrożeniem od 1 stycznia 2009 roku wymogów wzajemnej zgodności, a wynikającymi z art. 3 Rozporządzenia Rady (WE) nr 1782/2003 z dnia 29 września 2003 r. W ramach współpracy opiniowane były załączniki do aktu wykonawczego projektu nowelizacji ustawy o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego.
- **Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska** – współpraca realizowana była w związku z nałożonymi na Polskę obowiązkami związanymi z wdrożeniem od 1 stycznia 2009 roku wymogów wzajemnej zgodności, a wynikającymi z art. 3 Rozporządzenia Rady (WE) nr 1782/2003 z dnia 29 września 2003 r. W ramach współpracy opiniowane były załączniki do aktu wykonawczego projektu nowelizacji ustawy o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego.
- **Generalna Dyrekcja Lasów Państwowych** – Agencja współpracowała z tą instytucją w zakresie udzielania pomocy finansowej na zalesianie gruntów rolnych, zalesianie gruntów innych niż rolne oraz sporządzania planów zalesienia dla rolników. Przedstawiciele ARiMR uczestniczyli także w szkoleniach dla pracowników nadleśnictw z całego kraju oraz udzielali bieżących konsultacji pracownikom Generalnej Dyrekcji Lasów Państwowych oraz podległych jej jednostek terenowych.
- **Sektor bankowy** – ARiMR, realizując pomoc krajową w formie dopłat do kredytów preferencyjnych, współpracuje z bankami, które udzielają kredytów oraz informują klientów o ofercie Agencji w tym obszarze. Każdego roku, zgodnie z zawartymi umowami o współpracy, ARiMR określa limit akcji kredytowej na dany rok kalendarzowy. W imieniu Agencji, banki upoważnione są do rozpatrywania wniosków o udzielenie poręczenia i zawierania umów ze studentami pochodzącymi z obszarów wiejskich, ubiegającymi się o kredyt studencki.

# VI. WSPÓŁPRACA EUROPEJSKA

## 1. Realizacja projektów Phare oraz Transition Facility

W 2008 r. ARiMR kontynuowała realizację ostatniego projektu pomocowego w ramach programu Transition Facility nr 2006/018-180.04-04 - Przygotowanie Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa do wdrożenia nowej reformy WPR. W ramach projektu realizowano Kontrakt 1 - Umowę Twinningową oraz wykonano Kontrakt 2 - Studium wykonalności dotyczące modernizacji i optymalizacji systemu IACS-GIS/LPIS. Ponadto przeprowadzona została procedura przetargowa na wyłonienie wykonawcy Kontraktu 3 - Optymalizacja systemu IACS-GIS/LPIS (Kontrakt 3).

### Kontrakt 1 - Umowa Twinningowa PL2006/IB/AG/03

Celem projektu było całościowe wzmocnienie i przystosowanie obecnej organizacji, systemu oraz zdolności operacyjnej Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR) w odniesieniu do wymogów określonych w przepisach Unii Europejskiej w zakresie reformy Wspólnej Polityki Rolnej.

Realizacja Umowy Twinningowej rozpoczęła się w sierpniu 2007 r. i pierwotnie miała zakończyć się po 16 miesiącach w listopadzie 2008 r. Ze względu na konieczność dokonania zmiany na stanowisku Stałego Doradcy Twinningowego, skutkującą zmianą harmonogramu wdrożenia części działań, realizacja umowy została przedłużona o dwa miesiące do stycznia 2009 r. We wdrożenie działań projektowych zaangażowane były, obok ARiMR i MRiRW, następujące instytucje włoskie i holenderskie:

- Ministerstwo Rolnictwa, Żywności i Leśnictwa Republiki Włoch ([www.politicheagricole.gov.it](http://www.politicheagricole.gov.it)),
- Krajowy Urząd Wdrażania Rozporządzeń (NSIR), Holandia ([www.minInv.nl](http://www.minInv.nl)),
- Instytut Studiów i Badań Rynku Rolnego (ISMEA), Włochy ([www.ismea.it](http://www.ismea.it)),
- AGEA – Włoska Krajowa Agencja Płatnicza z siedzibą w Rzymie ([www.agea.gov.it](http://www.agea.gov.it)),
- AVEPA - Agencja Płatnicza Regionu Veneto z siedzibą w Padwie ([www.avepa.it](http://www.avepa.it)),
- AGREA – Agencja Płatnicza Regionu Emilia Romagna z siedzibą w Bolonii ([www.agrea.regione.emilia-romagna.it](http://www.agrea.regione.emilia-romagna.it)),
- ARTEA – Regionalna Agencja Płatnicza Toskanii z siedzibą we Florencji ([www.artea.toscana.it](http://www.artea.toscana.it)),
- OPR Lombardia, Regionalna Agencja Płatnicza Lombardii w Mediolanie ([www.agricoltura.regione.lombardia.it](http://www.agricoltura.regione.lombardia.it)).

W realizację projektu, obok Stałego Doradcy Twinningowego, zaangażowanych było 30 ekspertów krótkoterminowych z Włoch i Holandii, którzy łącznie przeprowadzili 53 misje w ARiMR oraz zrealizowali 5 szkoleń dla 225 trenerów z ARiMR, MRiRW oraz służb weterynaryjnych. Ponadto w ramach Umowy odbyło się 5 wizyt studyjnych – 4 we Włoszech i 1 w Holandii.

Pracownicy ARiMR brali udział w warsztatach i konsultacjach prowadzonych przez włoskich i holenderskich ekspertów z zakresu:

- zasad wdrażania reformy WPR oraz Systemu Płatności Jednolitej (SPS),
- ustanawiania spójnego i skutecznego systemu kontroli zasady wzajemnej zgodności, w tym także w zakresie spełniania przez rolników podstawowych wymogów zarządzania (Statutory Management Requirements – SMR) i utrzymania gospodarstw w dobrej kulturze rolnej (Good Agricultural and Environmental Conditions – GAEC),



- określenia niezbędnych zmian organizacyjnych, proceduralnych i funkcjonalnych systemów IACS-GIS/LPIS, w tym również współpracy z zewnętrznymi instytucjami w kontekście wymiany danych oraz zakresu obowiązków, a także udoskonalania narzędzi IACS-GIS/LPIS w celu uzyskania zgodności w nową reformą WPR,
- przygotowania narzędzi niezbędnych do promowania i informowania na temat wdrożenia wymogów wzajemnej zgodności,
- aktualizacji systemu komputerowego wspierającego zarządzanie reformą WPR,
- modernizacji Rejestru Gospodarstw Rolnych oraz zarządzania uprawnieniami.

Ponadto w ramach ww. Umowy odbyły się cztery wizyty studyjne pracowników ARiMR (Centrali i Oddziałów Regionalnych) do Włoch oraz jedna do Holandii, których celem było zapoznanie się oraz wymiana doświadczeń m. in. w zakresie:

- rozwiązań dotyczących wymogów wzajemnej zgodności wdrożonych przez Włochy i Holandię,
- systemu kontroli wymogów cross-compliance, w tym z rozwiązaniami administracyjnymi, strukturą organizacyjną służb odpowiedzialnych za kontrolę na miejscu, z rozwiązaniami informatycznymi obsługującymi kontrolę na miejscu,
- systemu uaktualniania baz danych LPIS-GIS informacjami pochodzącymi z wniosków pomocowych rolników, przetwarzanie/uwzględnianie danych umieszczonych na załącznikach graficznych przez rolników podczas kontroli administracyjnej wniosków, a także całego procesu składania wniosków przez internet, w tym sposobów dostarczania załączników graficznych rolnikom,
- procesu kontroli przy wykorzystaniu zdjęć lotniczych i satelitarnych, budowy i aktualizacji referencyjnych baz danych przestrzennych wykorzystywanych do kontroli, budowy rejestru gospodarstw,
- zasad funkcjonowania biur obsługi rolnika (CAA).

Jednym z rezultatów projektu było także przygotowanie i wydanie w nakładzie 1 480 000 egzemplarzy broszury informacyjnej „Wymogi Wzajemnej Zgodności (cross-compliance)”, zawierającej informacje dla rolników ubiegających się o płatności bezpośrednie i wsparcie w ramach niektórych działań nieinwestycyjnych PROW 2007-2013.

Na realizację Umowy wydatkowano ze środków Transition Facility ponad 90% alokowanej kwoty wynoszącej 674 000,00 euro, natomiast ze środków polskiego współfinansowania wydatkowano kwotę 277 243 euro (przeliczenie po obowiązującym w rozliczeniach z UKIE kursem wynoszącym 3,8951 zł/euro), co stanowi 76% zakładanych wydatków. Niższe współfinansowanie wynika z braku współfinansowania projektu przez 7 miesięcy (konieczność ponoszenia wydatków z budżetu ARiMR, które nie mogą być zaksięgowane w konto projektu), a ponadto większość planowanych szkoleń odbyło się na miejscu (nie poniesiono z tego tytułu planowanych kosztów wynajmu sal, wyżywienia, zakwaterowania czy dojazdu uczestników). Niższe niż zakładano były koszty wydruku broszury dotyczącej cross-compliance dla wszystkich rolników.

## **Kontrakt 2 - Studium wykonalności dotyczące modernizacji i optymalizacji systemu IACS-GIS/LPIS**

Celem kontraktu było przygotowanie propozycji rozwiązania technicznego polegającego na wykorzystaniu systemu IACS i innych systemów oraz zasobów baz danych do szczegółowej kontroli uprawnień w oparciu o bazę danych przestrzennych, a także przygotowanie założeń dla aplikacji IT, niezbędnej do zarządzania wymogami wzajemnej zgodności (*cross compliance*). Dokumentacja opracowana w ramach tego kontraktu stanowiła podstawę (SIWZ) do uruchomienia postępowania przetargowego w ramach kolejnego kontraktu. Projekt zakończono w 2008 r.

### **Kontrakt 3 - Optymalizacja systemu IACS-GIS/LPIS**

Celem kontraktu jest przygotowanie aplikacji systemowej opartej na rozwiązaniach zaproponowanych w Studium wykonalności. Aplikacja ma umożliwić wykorzystanie systemu IACS i innych systemów oraz zasobów baz danych do szczegółowej kontroli uprawnień w oparciu o bazę danych przestrzennych.

W 2008 r. Jednostka Finansująca - Kontraktująca przeprowadziła postępowanie przetargowe, w wyniku którego wyłoniony został Wykonawca, z którym w grudniu 2008 r. podpisano kontrakt na realizację projektu. Jednocześnie ARiMR, na podstawie decyzji Ministra Finansów, uzyskała zapewnienie źródła finansowania projektu w 2009 r. Projekt jest w trakcie realizacji, a jego zakończenie planowane jest w sierpniu 2009 r.

## **2. Współpraca z państwami członkowskimi oraz kandydującymi do UE**

W 2008 r. współpraca z państwami członkowskimi UE realizowana była przede wszystkim poprzez udział pracowników ARiMR w spotkaniach i konsultacjach organizowanych przez służby Komisji Europejskiej w ramach istniejących Komitetów i Grup roboczych. Tematyka tych spotkań obejmowała takie kwestie jak: płatności bezpośrednie, wdrażanie zasady wzajemnej zgodności (*cross-compliance*), wdrażanie PROW 2007-2013, reforma organizacji rynku owoców i warzyw, certyfikacji rachunków oraz audytu. Ponadto, pracownicy Agencji wzięli udział w spotkaniach i wizytach studyjnych organizowanych w starych krajach członkowskich, w celu pozyskania wiedzy i wymiany doświadczeń w takich obszarach jak: kontrole na miejscu, kontrole metodą teledetekcji, zasada wzajemnej zgodności, budowa i aktualizacja Systemu Identyfikacji Działek Rolnych (LPIS), weryfikacja i aktualizacja danych przestrzennych (GIS), wykorzystanie technik GIS, doradztwo rolnicze, wdrażanie działań Leader+ i inne. Część tych wyjazdów została zrealizowana w ramach projektów finansowanych z pomocy technicznej SPO „Restrukturyzacja...” oraz Umowy twinningowej **PL2006/IB/AG/03**.

### **Konferencje zagraniczne**

Udział pracowników w międzynarodowych konferencjach pozwala na zdobycie wiedzy oraz na wymianę doświadczeń dotyczących rozwiązań instytucjonalnych, stosowanych w poszczególnych krajach członkowskich. Umożliwia zapoznanie się z alternatywnymi rozwiązaniami przyjętymi w zakresie obsługi programów pomocowych finansowanych ze środków WPR, jak również służy nawiązaniu kontaktów w celu bieżącej wymiany informacji. Wśród najistotniejszych międzynarodowych wydarzeń w 2008 r. z udziałem przedstawicieli ARiMR można wskazać następujące konferencje i seminaria:

- **VI Konferencja Dyrektorów Agencji Płatniczych Nowych Krajów Członkowskich** (20.22.02.2008 r., Litwa, Wilno) pozwoliła na wymianę doświadczeń w zakresie wdrażania Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 oraz omówienie przygotowania do całkowitego wdrożenia od początku 2009 roku systemu kontroli wymagań wzajemnej zgodności (*cross compliance*). Zwrócono szczególną uwagę na znaczenie komunikowania się z beneficjentem za pomocą serwisu internetowego. Omówiono problemy z rozbudowaniem platformy internetowej.
- **XXXIII Konferencja Panta Rhei** (14-16.05.2008 r. Węgry, Wyszehrad) zorganizowana przez stowarzyszenie „Panta Rhei”, zrzeszające agencje płatnicze i organy koordynujące państw członkowskich UE. W konferencji wzięli udział przedstawiciele ponad 30 agencji płatniczych z 25 krajów Unii Europejskiej oraz przedstawiciele Komisji Europejskiej. Celem spotkania była wymiana doświadczeń w zakresie funkcjonowania agencji płatniczych zaangażowanych we wdrażanie programów unijnych, w szczególności w zakresie elektronicznej wymiany danych z KE za pomocą systemu SFC 2007 oraz w zakresie publikacji danych o beneficjentach pomocy.

- **XXIII Konferencja Dyrektorów Agencji Płatniczych Unii Europejskiej** (28-29.05.2008 r. Słowenia, Lubljana). W trakcie konferencji omówiono w szczególności zagadnienia dotyczące nowych wytycznych Komisji Europejskiej w zakresie certyfikacji agencji płatniczych, kosztów kontroli, omówiono nowe wytyczne KE (linie kierunkowe) określające zasady akredytacji agencji płatniczych w odniesieniu do regulacji dotyczących odzyskiwania kwot utraconych w wyniku nieprawidłowości lub zaniedbań.
- **Europejska Konferencja ds. Rozwoju Obszarów Wiejskich** (16-17.10.2008 r. Cypr, Limassol). Konferencja pod hasłem *Obszary wiejskie Europy w działaniu: jak sprostać przyszłym wyzwaniom*. W trakcie konferencji Główne instytucje Europejskie przedstawiły poglądy na rozwój obszarów wiejskich, m.in. Komisarz ds. Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich zaprezentowała osiągnięcia i perspektywy rozwoju obszarów wiejskich z punktu widzenia Komisji Europejskiej. Bardziej szczegółowe dyskusje odbyły się w trakcie pięciu warsztatów:
  - *Dostosowanie rolnictwa UE do konkurencji globalnej*. Warsztaty dotyczyły pojęć kluczowych, takich jak innowacyjność i przedsiębiorczość, szkolenia i budowanie kapitału ludzkiego, poszukiwanie nowych rynków zbytu i źródeł dochodu, obejmujących źródła energii odnawialnej.
  - *Dostosowanie rolnictwa i leśnictwa do zmian klimatycznych*. Warsztaty dotyczyły regionalnego wpływu zmian klimatycznych: gospodarowania zasobami wodnymi, erozji, chorób zakaźnych i potencjalnych odpowiedzi na zmiany klimatyczne.
  - *Zarządzanie gruntami i dobrami publicznymi: zakres porozumienia*. Dostawa dóbr i usług w dziedzinie ochrony środowiska jako podstawowy element zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich.
  - *Różnorodność obszarów wiejskich: wykorzystywanie potencjału rozwojowego*. Zostały omówione zagadnienia dot. typologii obszarów wiejskich, lokalnych, krajowych, globalnych czynników wpływających na rozwój socjo-ekonomiczny, czynników wpływających na zmianę, odpowiedzi w zakresie polityki, powiązań miasto-wieś, powiązań z polityką spójności.
  - *Doskonalenie metod tworzenia polityki, skutecznego zarządzania i networking-u*. Identyfikacja działań odpowiadającym potrzebom, podejścia oddolne, pojęcia *networking-u* w biznesie i administracji publicznej.
 (zob. [http://ec.europa.eu/agriculture/events/cyprus2008/index\\_en.htm](http://ec.europa.eu/agriculture/events/cyprus2008/index_en.htm))
- **Coroczna Konferencja Dyrektorów Komórek Audytu Wewnętrznego Agencji Płatniczych UE – AMADEUS** (21-24.10.2008 r. Wielka Brytania, Szkocja). W trakcie konferencji omówiono następujące zagadnienia: proces akredytacji, coroczne sporządzanie poświadczenia wiarygodności, audyt obszaru cross compliance, kontrola pomocy de minimis i realizacja Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich – LEADER. Uczestnicy konferencji mieli możliwość zapoznać się z rozwiązaniami organizacyjnymi agencji UE w zakresie koordynowania działań związanych z uzyskaniem i utrzymaniem akredytacji, wymienili swoje poglądy odnośnie sporządzania strategicznego i rocznego planu audytu. Udział w konferencji dostarczył cennych informacji uczestnikom oraz umożliwił zapoznanie się z doświadczeniami Agencji Płatniczych UE w bieżącym planowaniu i przeprowadzaniu zadań audytowych zgodnie z oczekiwaniami Komisji Europejskiej.
- **XXIV Konferencja Dyrektorów Agencji Płatniczych** (29-31.10.2008 r. Francja, Bordeaux). W konferencji wzięli udział przedstawiciele Agencji Płatniczych z krajów członkowskich UE oraz krajów kandydujących do UE, Komisji Europejskiej, Europejskiego Urzędu ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF), Europejskiego Trybunału Obrachunkowego. Konferencja miała na celu wymianę doświadczeń z zakresu implementacji prawa unijnego w odniesieniu do

Wspólnej Polityki Rolnej, a w tym: kompleksowości kontroli, implementacji zasad „oddzielenia” (decoupling), przejrzystości procesów i procedur itp.

- **Konferencja Dyrektorów Agencji Płatniczych** (10-11.12.2008 r. Belgia, Bruksela) W trakcie konferencji omówiono zmiany w poświadczeniach wiarygodności rachunków za rok finansowy 2007 oraz omówiono sprawę sporządzenia rocznej syntezy wydatków rolnych z funduszy EFRG i EFFROW na mocy art. 7 ust. 5 rozporządzenia Komisji (WE) nr 885/2006.

### **Konferencje organizowane lub współorganizowane przez ARiMR**

W dniach 10-12.09.2008 r. w Białowieży odbyła się coroczna **konferencja Agencji Płatniczych Państw Bałtyckich i Polski**, zorganizowana przez Agencję Rynku Rolnego przy współudziale Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele agencji płatniczych następujących krajów Litwy, Łotwy, Estonii i Finlandii. Konferencja miała charakter warsztatów tematycznych, w trakcie których omówiono zagadnienia związane z:

- wdrażaniem Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013,
- przygotowaniem wprowadzenia kontroli wzajemnej zgodności oraz działaniami podjętymi w celu weryfikacji i uproszczenia procedur odnoszących się do wszystkich wdrażanych mechanizmów WPR,
- problemem regulowania rynku mleka w świetle planowanego odejścia od kwot mlecznych po roku 2015,
- omówieniem programów promocji żywności finansowanych z budżetu wspólnotowego i budżetów krajów członkowskich UE.

W wyniku spotkań uczestnicy mieli okazję do wymiany poglądów na temat działalności agencji płatniczych poszczególnych krajów, zwrócili uwagę na znaczenie Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, problematykę sektora mleczarskiego, zwłaszcza w kontekście planowanego zniesienia systemu kwotowania produkcji mleka i utrzymania stabilności rynku mlecznego po zniesieniu kwot. W wyniku dyskusji nad tematem dotyczącej wdrożenia wymagań kontroli wzajemnej zgodności zwrócono uwagę na znaczenie kilkakrotnej kontroli gospodarstwa w celu sprawdzenia, czy beneficjent spełnia wszystkie wymagania związane z danym mechanizmem.

W ramach tematyki związanej z realizacją i finansowaniem programów promocyjnych produktów rolno-spożywczych zwrócono uwagę na przegląd procedur stosowanych w obszarze wyboru instytucji wdrażającej, jak również ustalono, iż Polska przeprowadzi analizę dotyczącą możliwości zbudowania platformy internetowej dostępnej dla każdego państwa członkowskiego realizującego mechanizm, dzięki której możliwa będzie wymiana wiedzy, doświadczeń i wspólnych problemów, a każde państwo członkowskie uczestniczące w warsztacie przeprowadzi badanie odnośnie możliwych obszarów współpracy w celu przygotowania wspólnej kampanii promocyjnej na rynkach zewnętrznych.

Organizacja tego typu konferencji ma szczególne znaczenie przy współpracy pomiędzy instytucjami rolnymi państw członkowskich przy rozwiązywaniu bieżących problemów, a także w odniesieniu do podejmowania wspólnych działań i przedsięwzięć. Jest okazją wymiany doświadczeń i wypracowania wspólnych stanowisk.

W dniu 26 listopada 2008 r., we współpracy z Ambasadą Francji sprawującej przewodnictwo w Unii Europejskiej, ARiMR zorganizowała w siedzibie Agencji **seminarium dla dyplomatów krajów Unii Europejskiej** akredytowanych w Warszawie. Celem spotkania było przedstawienie działalności ARiMR, jako jednej z największych agencji płatniczych w UE, dokonującej wypłat beneficjentom płatności obszarowych, jak i instrumentów rozwoju obszarów wiejskich. W spotkaniu udział wzięło ponad 20 dyplomatów krajów Unii Europejskiej akredytowanych w Warszawie. Spotkanie, które zostało zorganizowane już po raz szósty, stanowiło okazję do zaprezentowania dorobku Agencji i problematyki

rolnej. Przedstawiciele ARiMR szeroko przedstawili najważniejsze obszary działalności i zadania stojące przed Agencją.

Radca ds. Rolnych Ambasady Francji wyraził opinię, że spotkanie w ARiMR pozwoliło dyplomatom nie tylko zdobyć profesjonalną wiedzę na temat wdrażania przez Polskę Wspólnej Polityki Rolnej, ale także zorientować się, jak członkostwo w Unii Europejskiej wpłynęło na zmiany w polskim rolnictwie. Przyznał, a jego 4-letnia obserwacja Polski to potwierdza, iż ARiMR jest najlepszym przykładem owocnych wysiłków instytucji polskiej na rzecz adaptacji do standardów Unii Europejskiej, a także w dziele wdrażania regulacji europejskich w sektorze rolnym. Zapewnił także, że Francja zdaje sobie sprawę z ogromu zadań stojących przed Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa i zakresu odpowiedzialności we wdrażaniu programów ważnych ze społecznego punktu widzenia. Ponadto podkreślił wzorcowy charakter współpracy i kontaktów z Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Inni uczestnicy spotkania podkreślali, że ARiMR jako największa Agencja Płatnicza w Europie, obsługująca około 1,5 mln beneficjentów, w porównaniu z innymi krajami miała najtrudniejsze zadanie do wykonania zarówno, jeżeli chodzi o płatności obszarowe, jak i wdrażanie Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich. Zwracali uwagę, że polska wieś przechodzi ogromne przemiany, m.in. dzięki funduszom unijnym i zaangażowaniu środków krajowych i coraz mniej różni się od wsi w krajach starej Unii.

### **Wizyty delegacji zagranicznych w ARiMR**

W 2008 roku ARiMR przyjęła 14 delegacji zagranicznych z 9 krajów, zarówno z Unii Europejskiej (Francja, Cypr, Rumunia, Bułgaria), jak i krajów stowarzyszonych (kraje Bałkanów Zachodnich), a także z Ukrainy, Mołdowy, Autonomicznej Republiki Krymu oraz Irackiego Kurdystanu i Kanady. W ramach wizyt terenowych, delegacje zagraniczne odwiedziły oprócz Centrali Agencji w Warszawie także Kujawsko – Pomorski, Mazowiecki i Wielkopolski Oddział Regionalny oraz lokalne Biura Powiatowe.

Przy organizacji wizyt delegacji zagranicznych ARiMR współpracuje bezpośrednio z takimi instytucjami, jak: Urząd Komitetu Integracji Europejskiej, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Ministerstwo Spraw Zagranicznych, Agencja Rynku Rolnego, Fundacja Programów Pomocy dla Rolnictwa FAPA, a także z ambasadami krajów odwiedzających i krajów wspierających inicjatywy regionalne w projektach międzynarodowych.

Szczegółowe zestawienie wizyt złożonych w ARiMR przez delegacje zagraniczne znajduje się w Załączniku 10, Tabela 91.

### **Udział ARiMR w projektach pomocowych na rzecz krajów trzecich**

W 2008 r. ARiMR wzięła po raz kolejny udział w projekcie realizowanym przez Urząd Komitetu Integracji Europejskiej dla Bałkanów Zachodnich w ramach inicjatywy Partnerstwa Regionalnego, pt *Rozszerzenie wsparcia dla Bałkanów Zachodnich w obszarze przekazywania doświadczeń z okresu przygotowań do członkostwa, w kontekście zadań Polski jako koordynatora w ramach inicjatywy Partnerstwa Regionalnego*. Działania projektowe zostały sfinansowane ze środków własnych Urzędu KIE oraz ze środków rezerwy celowej budżetu państwa na rok 2008 znajdujących się w dyspozycji MSZ i przeznaczonych na realizację zadań z zakresu pomocy zagranicznej, określonych w Polskim programie pomocy zagranicznej udzielanej za pośrednictwem MSZ w roku 2008.

We wrześniu i październiku 2008 r. w Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa przeprowadzony został dwutygodniowy staż dla 2 urzędników administracji rządowej z Czarnogóry oraz Bośni i Hercegowiny, podczas którego stażyści mogli zapoznać się z zagadnieniami z obszaru organizacji Agencji Płatniczej, tworzenia procedur, dokumentacji i systemów IT itp.

Ponadto jeden ze stażystów w roli obserwatora wziął udział w kontroli przeprowadzonej przez ARiMR u beneficjenta.

W grudniu 2008 r. ARiMR przyjęła przedstawicieli administracji Czarnogóry, którzy podczas dwudniowej wizyty zapoznali się z tematyką dotyczącą roli i zadań Agencji Płatniczej, instrumentów rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich finansowanych ze środków krajowych (Pomoc Krajowa) i Unii Europejskiej (SAPARD, PROW 2004-2006, SPO „Restrukturyzacja...”, PROW 2007-2013, System Jednolitej Płatności Obszarowej), systemów informatycznych wykorzystywanych przez ARiMR (ZSZiK, System Identyfikacji Działek Rolnych (LPIS) w technologii GIS System Identyfikacji i Rejestracji Zwierząt), zasad kontroli na miejscu w ramach Agencji Płatniczej WPR.

W 2008 r. Urząd Komitetu Integracji Europejskiej zaprosił ARiMR do udziału w realizacji projektu *Wsparcie reform sektorowych dla Ukrainy* finansowanego w ramach Programu polskiej pomocy zagranicznej udzielanej za pośrednictwem Ministra Spraw Zagranicznych RP. Celem projektu było wsparcie ukraińskiej administracji rządowej i samorządowej w wypełnianiu zobowiązań i celów związanych z europejskimi aspiracjami Ukrainy. Struktura wdrożeniowa projektu opierała się na realizacji trzech komponentów:

- Misje i zadania administracji publicznej ze szczególnym uwzględnieniem jej roli w relacjach z Unią Europejską,
- Budowa i wzmacnianie samorządu terytorialnego,
- Wsparcie strukturalne rolnictwa.

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w ramach Komponentu 3 samodzielnie zorganizowała i przeprowadziła szkolenia dla przedstawicieli właściwych ukraińskich instytucji, tj. pracowników Ministerstwa Polityki Agrarnej Ukrainy oraz Gabinetu Ministrów Ukrainy – Biura Koordynacji Integracji Europejskiej i Euro – Atlantyckiej. W ramach działań projektowych ARiMR zrealizowała dwie wizyty konsultacyjno-szkoleniowe w Kijowie oraz przyjęła delegację 9 przedstawicieli ukraińskich instytucji administracji publicznej (centralnej i regionalnej) działających w sektorze rolnictwa, a także zorganizowała staż dla przedstawiciela Gabinetu Ministrów Ukrainy, zajmującego się kwestiami integracji z UE.

Strona ukraińska zgłosiła gotowość i chęć udziału w kolejnych projektach tego rodzaju w najbliższych latach. Zwrócono także uwagę na potrzebę organizowania spotkań szkoleniowych zarówno na szczeblu centralnym, jak i na szczeblu mikroregionu, tj. obszarze granicy polsko – ukraińskiej na szczeblu wojewódzkim.

### **3. Udział ARiMR w pracach organów pomocniczych Unii Europejskiej**

#### **Praca w grupach roboczych Rady Unii Europejskiej**

W 2008 roku 54 ekspertów z ramienia ARiMR uczestniczyło w pracach 24 grup roboczych Rady Unii Europejskiej w obszarze rolnictwa, statystyki i badań naukowych, biorąc aktywny udział w przygotowaniu przepisów prawnych UE, aby najpełniej uwzględniły specyfikę państw członkowskich. Wyznaczeni do prac w organach UE pracownicy ARiMR są odpowiedzialni za uzgodnienia zapisów do instrukcji wyjazdowych na posiedzenia komitetów i grup roboczych Rady UE we współpracy z instytucją wiodącą – MRiRW oraz za przekazywanie informacji ze spotkań tych grup i komitetów.

W 2008 roku 2 pracowników Agencji wzięło udział w 2 posiedzeniach grup roboczych Rady Unii Europejskiej.

#### **Praca w komitetach roboczych Komisji Europejskiej**

W 2008 roku 52 ekspertów ARiMR brało udział w pracach 26 Komitetów Komisji Europejskiej, uczestnicząc bezpośrednio w posiedzeniach komitetów, najważniejszych z punktu widzenia zadań ARiMR, tj. Komitetu Zarządzającego ds. Płatności Bezpośrednich, Komitetu ds. Struktur Rolnych i Rozwoju Obszarów Wiejskich STAR oraz Komitetu Zarządzającego ds. Rybołówstwa. Łącznie w 16 posiedzeniach organów roboczych KE wzięło udział 11 pracowników Agencji.

#### **System „Koordynacja”**

W 2008 roku w ramach systemu „Koordynacja”, za pośrednictwem którego odbywa się elektroniczna wymiana dokumentów między instytucjami unijnymi a ministerstwami i urzędami centralnymi w Polsce, do Agencji wpłynęło około 7 tys. dokumentów, tj. agend, harmonogramów posiedzeń Rady UE, sprawozdań z posiedzeń organów roboczych UE, propozycji aktów prawnych UE, dokumentów roboczych, komunikatów, raportów.

Wszystkie otrzymywane dokumenty były systematycznie przekazywane do analizy i konsultacji wyznaczonym ekspertom.

### **4. System Elektronicznej Wymiany Dokumentów Polska (EWD P)**

W 2008 r., jak w roku poprzednim, w systemie pracowali eksperci ARiMR z 5 grup pilotażowych, w pracach których uczestniczy Agencja, tj.:

- F.9 Grupa robocza ds. specjalnych produktów roślinnych i włókien tekstylnych;
- F.20 Grupa robocza ekspertów weterynarii;
- D.9 Grupa robocza ds. zwalczania nadużyć finansowych;
- G.14 Grupa robocza ds. badań naukowych;
- J.1 Grupa robocza ds. Środowiska Naturalnego.

W grudniu 2008 r. KERM podjął decyzję o pełnym wdrożeniu systemu EWD-P z początkiem 2009 r. Zgodnie z ustaleniami wdrożenie 123 grup roboczych Rady UE do systemu nastąpi w trzech kolejnych etapach: I transza- 2 lutego 2009 r., II transza – 1 kwietnia 2009 r., III transza – 1 czerwca 2009 r.

### **5. Several Funds Common System 2007-2013 (SFC)**

SFC - Several Funds Common System 2007-2013 to aplikacja informatyczna stworzona przez Komisję Europejską, dostępna poprzez przeglądarkę internetową, umożliwiająca wymianę danych pomiędzy państwami członkowskimi a Komisją Europejską w zakresie programów realizowanych w ramach

następujących funduszy europejskich w okresie 2007-2013: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR), Fundusz Spójności (FS), Europejski Fundusz Społeczny (EFS), Europejski Fundusz Rolny Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz Europejski Fundusz Rybołówstwa (EFR). System zapewnia elektroniczną wymianę dokumentów, ich konsultację, zaawansowane funkcje monitoringu, oceny i sprawozdawczości, (deklaracje wydatków, przewidywania finansowe).

Od maja 2007 r. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa stała się bezpośrednim użytkownikiem systemu SFC2007. W 2008 r. edytorski dostęp do systemu (operacyjne kody dostępu i hasła) posiadało 11 pracowników Agencji.



## VII. Realizacja Planu Finansowego Agencji w 2008 r.

Plan finansowy ARiMR na 2008 r., stanowiący załącznik nr 13 do ustawy budżetowej na 2008 rok – Część A, B i C – został sporządzony w układzie memoriałowym (przychodowo – kosztowym).

W planie finansowym ARiMR na 2008 r. koszty dotyczące dopłat do oprocentowania kredytów bankowych zostały oszacowane przy stopie redyskonta weksli NBP, wynoszącej 4,75% w stosunku rocznym, a następnie weryfikowane w wyniku zmian stóp redyskonta weksli NBP odpowiednio od dnia 28 lutego 2008 r. wynoszącej 5,75%, od dnia 27 marca 2008 r. wynoszącej 6,00%, od dnia 26 czerwca 2008 r. wynoszącej 6,25%.

Planowane na 2008 rok przychody ogółem, ujęte w części A planu finansowego, zostały ustalone w kwocie 1 861 373 tys. zł w wyniku decyzji, w trybie art. 152 ustawy z dnia 30.06.2005 r. o *finansach publicznych* (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.), ustalającej przyznanie ARiMR, zgodnie z zapisami art. 21 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. Nr 98, poz. 634) dotacji podmiotowej z budżetu państwa w kwocie 396 953 tys. zł oraz zwiększającej dotację celową z budżetu państwa na działalność statutową o kwotę 76 081 tys. zł, jak również zwiększającej dotację celową z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych o kwotę 79 752 tys. zł. Ponadto zwiększone zostały planowane przychody własne o kwotę 22 057 tys. zł oraz zmniejszone zostały planowane pozostałe przychody z budżetu państwa w ramach pomocy technicznej o kwotę 25 282 tys. zł.

Realizacja przychodów ogółem w 2008 r. wyniosła 1 880 688 tys. zł.

Planowane koszty ogółem na 2008 r. zostały ostatecznie ustalone w wysokości 2 521 605 tys. zł, natomiast realizacja kosztów wyniosła 2 425 547 tys. zł.

Źródłem finansowania ww. kosztów były planowane środki do dyspozycji ARiMR w 2008 r. w łącznej kwocie 1 861 373 tys. zł, zrealizowane w kwocie 1 880 688 tys. zł.

W związku z realizacją zadań w 2008 r. poniesione zostały koszty w następujących grupach:

- koszty działalności bieżącej - realizacja w kwocie 1 209 582 tys. zł,
- koszty krajowej działalności pomocowej - realizacja w kwocie 1 016 011 tys. zł,
- koszty z tytułu finansowania lub dofinansowania realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych - realizacja w kwocie 199 954 tys. zł.

W grupie kosztów działalności bieżącej największą pozycję stanowiły koszty osobowe w kwocie 553 630 tys. zł, w tym:

- wynagrodzenia w kwocie 473 672 tys. zł,
- składki od wynagrodzeń płacone przez pracodawcę w kwocie 79 958 tys. zł.

Wśród pozostałych kosztów bieżących w kwocie 655 952 tys. zł, należy wymienić:

- amortyzację stanowiącą kwotę 247 405 tys. zł,
- pozostałe koszty rodzajowe związane z bieżącym funkcjonowaniem Agencji w kwocie 408 547 tys. zł, w tym:
  - kwalifikowane do nich pozostałe koszty związane z zatrudnieniem pracowników, tj. odpisy na ZFŚS i wpłaty na PFRON,
  - wydatki związane z utrzymaniem i eksploatacją systemu informatycznego i łączny telekomunikacyjnych,
  - pozostałe koszty związane z utrzymaniem struktur biurowych w Centrali i Oddziałach Regionalnych ARiMR oraz zapewnieniem ich funkcjonowania.

W grupie kosztów w zakresie krajowej działalności pomocowej największą pozycję stanowiły dopłaty do oprocentowania inwestycyjnych kredytów bankowych, które to koszty wyniosły 716 134 tys. zł.

Wśród pozostałych kosztów w zakresie krajowej działalności pomocowej należy wymienić:

- dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych przeznaczonych na likwidację skutków klęsk żywiołowych – realizacja w kwocie 201 424 tys. zł,
- dofinansowanie ponoszonych przez producentów rolnych kosztów zbioru, transportu i unieszkodliwiania padłych zwierząt gospodarskich z gatunku bydło, owce, kozy, świnie lub konie – realizacja w kwocie 46 484 tys. zł,
- finansowanie zalesiania gruntów rolnych – realizacja w kwocie 39 490 tys. zł,

oraz pozostałe koszty w zakresie krajowej działalności pomocowej, w tym: z tytułu wsparcia działalności administracyjnej grup producentów rolnych, działalności informacyjno-promocyjnej, finansowania zadań w zakresie identyfikacji i rejestracji zwierząt oraz z tytułu współfinansowania projektu Transition Facility 2006/018-180.04-04 „Przygotowanie ARiMR do wdrażania nowej WPR” – realizacja w kwocie 12 479 tys. zł.

W grupie kosztów z tytułu finansowania lub dofinansowania realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych należy wymienić następujące koszty:

- na budowę i rozbudowę oprogramowania dla systemów: ZSZK (IACS), IRZ (I&R), PROW w kwocie 64 227 tys. zł,
- na budowę Systemu Ewidencji Działek Rolnych (LPIS) w kwocie 29 272 tys. zł,
- pozostałe koszty majątkowe w kwocie 106 455 tys. zł (sprzęt informatyczny, oprogramowanie, infrastruktura techniczna, adaptacja i modernizacja lokali biurowych, wykup lokali terenowych, zakup środków transportu oraz pozostałe nakłady majątkowe).

W części B - Dane uzupełniające - przedstawione zostały wybrane dane bilansowe. Główne pozycje to:

- Aktywa, w tym: aktywa trwale oraz aktywa obrotowe,
- Zobowiązania według wartości nominalnej.

Ponadto ARiMR w 2008 r., oprócz finansowania zadań dotyczących działalności statutowej, realizowała również zadanie zlecone w zakresie dopłat do oprocentowania kredytów bankowych, udzielonych na podstawie § 20 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 stycznia 1996 r. (Dz. U. Nr 16 poz. 82 z późn. zm.), przeznaczonych na wznowienie produkcji w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej znajdujących się na obszarach dotkniętych w lipcu 1997 r. klęską powodzi, finansowanych ze środków będących w gestii MRiRW.

Natomiast w zakresie pozostałych programów realizowanych przez ARiMR w 2008 r., tj.:

- programów Wspólnej Polityki Rolnej (dopłaty bezpośrednie, PROW 2004-2006, pomoc na rynku owoców i warzyw, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013),
- programów Wspólnej Polityki Rybackiej,
- Sektorowych Programów Operacyjnych („Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich, 2004-2006” oraz „Rybołówstwo i przetwórstwo ryb, 2004-2006”

nie były tworzone plany finansowe, gdyż realizacja tych programów jest w odrębny sposób określona w procedurach regulujących zasady ich realizacji.

Szczegółowe informacje dotyczące wykonania planu finansowego za 2008 r. znajdują się w Załączniku 11.

## VIII. ANEKS - Wykaz Załączników

<b>Załącznik 1. Zatrudnienie w ARiMR</b>	
Wykres 1	Zatrudnienie w ARiMR na 31.12.2008 r.
Wykres 2	Zatrudnienie w ARiMR wg płci, wg stanu na 31.12.2008 r.
Wykres 3	Zatrudnienie w ARiMR wg wykształcenia, wg stanu na 31.12.2008 r.
Wykres 4	Zatrudnienie w ARiMR wg wieku, wg stanu na 31.12.2008 r.
<b>Załącznik 2. Wykaz aktów prawnych dotyczących funkcjonowania ARiMR opublikowanych w 2008 r.</b>	
Tabela 1	Prawodawstwo Unii Europejskiej
Tabela 2	Prawodawstwo krajowe: Ustawy
Tabela 3	Prawodawstwo krajowe: Rozporządzenia
<b>Załącznik 3. Zaangażowanie kapitałowe ARiMR w spółkach akcyjnych tworzących rynki hurtowe.</b>	
Tabela 4	Zaangażowanie kapitałowe ARiMR w spółkach akcyjnych tworzących rynki hurtowe na dzień 31.12.2008 r.
<b>Załącznik 4. Wykorzystanie pomocy technicznej przez ARiMR</b>	
Tabela 5	Wykorzystanie pomocy technicznej przez ARiMR w 2008 r.
<b>Załącznik 5. Realizacja WPR</b>	
Tabela 6	Liczba podmiotów wpisanych do ewidencji producentów
Tabela 7	Jednolite Płatności Obszarowe - liczba wniosków i powierzchnia deklарowana
Tabela 8	Uzupełniające Płatności Obszarowe - liczba wniosków i powierzchnia deklарowana
Tabela 9a	Kwota zrealizowanych płatności w ramach płatności bezpośrednich do gruntów rolnych w Kampanii 2008
Tabela 9b	Kwota zrealizowanych płatności w ramach płatności bezpośrednich do gruntów rolnych w Kampanii 2007
Tabela 9c	Kwota zrealizowanych płatności w ramach płatności bezpośrednich do gruntów rolnych w Kampanii 2006
Tabela 9d	Kwota zrealizowanych płatności w ramach płatności bezpośrednich do gruntów rolnych w Kampanii 2005
Tabela 9e	Kwota zrealizowanych płatności w ramach płatności bezpośrednich do gruntów rolnych w Kampanii 2004
Tabela 10	Kwota zrealizowanych płatności w ramach płatności bezpośrednich do gruntów rolnych narastająco do 31.12.2008 r. za okres 2004-2008
Tabela 11	Obsługa spraw w ramach dopłat do roślin energetycznych w ramach Kampanii 2005 - 2008
Wykres 5	Kwoty zrealizowanych płatności w ramach płatności bezpośrednich do gruntów rolnych (JPO, UPO, oddzielna płatność z tytułu cukru, owoców i warzyw, owoców miękkich, roślin energetycznych) narastająco do 31.12.2008 r. (w mln zł)
Wykres 6	Liczba wniosków w ramach Jednolitej Płatności Obszarowej w Kampanii 2007 oraz Kampanii 2008 (w tys.)
Wykres 7	Powierzchnia deklарowana w ramach Jednolitej Płatności Obszarowej w Kampanii 2007 oraz Kampanii 2008 (w tys. ha)
<b>PROW 2004-2006</b>	
Tabela 12	PROW 2004-2006, Działanie 1 "Renty strukturalne", dane narastająco do 31.12.2008 r.
Tabela 13	PROW 2004-2006, Działanie 2 „Wspieranie gospodarstw niskotowarowych”, dane narastająco do 31.12.2008 r.
Wykres 8	PROW 2004 – 2006, Działanie 2 "Wspieranie gospodarstw niskotowarowych". Kwota zrealizowanych płatności, dane narastająco na 31.12.2008 r. (w mln zł).
Tabela 14	PROW 2004 - 2006, Działanie 4 "Wspieranie przedsięwzięć rolnośrodowiskowych" - wnioski złożone w okresie 1.09.2004 -31.12.2007, dane na 31.12.2008 r.
Tabela 15	PROW 2004 - 2006, Działanie 4 "Wspieranie przedsięwzięć rolnośrodowiskowych" - wydane decyzje przyznające płatność, dane na 31.12.2008 r.
Tabela 16	PROW 2004 -2006, Działanie 4 "Wspieranie przedsięwzięć rolnośrodowiskowych" - kwoty zrealizowanych płatności, dane na 31.12.2008 r.
Tabela 17	PROW 2004 -2006, Działanie 5 "Zalesianie gruntów rolnych", dane na 31.12.2008 r.

Tabela 18	PROW 2004-2006, Działanie 6 „Dostosowanie gospodarstw rolnych do standardów UE”, narastająco do 31.12.2008 r.
Tabela 19	PROW 2004-2006, Działanie 7 "Grupy producentów rolnych", narastająco do 31.12.2008 r.
Tabela 20	PROW 2004-2006, Działanie 8 "Pomoc techniczna", dane na 31.12.2008 r.
Wykres 9	Struktura płatności w PROW 2004-2006 w podziale na działania, dane na 31.12.2008 r.
<b>WSPÓLNA ORGANIZACJA RYNKÓW OWOCÓW I WARZYW</b>	
Tabela 21	Liczba zarejestrowanych wniosków o pomoc finansową w ramach wspólnej organizacji rynków owoców i warzyw - dane na 31.12.2008 r.
<b>PROW 2007-2013</b>	
Tabela 22	PROW 2007-2013, Zestawienie wartości płatności zrealizowanych w 2008 r.
Tabela 23	PROW 2007- 2013, Działanie 112 „Ułatwianie startu młodym rolnikom”, narastająco do 31.12.2008 r. (w zł)
Tabela 24	PROW 2007-2013, Działanie 113 „Renty strukturalne”, narastająco do 31.12.2008 r. (w zł)
Tabela 25	PROW 2007-2013, Działanie 121 „Modernizacja gospodarstw rolnych”, narastająco do 31.12.2008 r.(w zł)
Wykres 10	PROW 2007-2013, Liczba złożonych wniosków i podpisanych umów w Działaniu 121 „Modernizacja gospodarstw rolnych”, narastająco do 31.12.2008 r.
Tabela 26	PROW 2007-2013, Działanie 123 „Zwiększanie wartości dodanej podstawowej produkcji rolniczej i leśnej”, narastająco do 31.12.2008 r. ( w zł )
Wykres 11	PROW 2007-2013, Liczba złożonych wniosków w Działaniu 123 „Zwiększanie wartości dodanej podstawowej produkcji rolniczej i leśnej”, narastająco do 31.12.2008 r.
Tabela 27.	PROW 2007-2013, Działanie 141 „Wspieranie gospodarstw niskotowarowych”, narastająco do 31.12.2008 r. (w zł)
Wykres 12	PROW 2007-2013, Kwota zrealizowanych płatności w Działaniu 141 „Wspieranie gospodarstw niskotowarowych”, narastająco do 31.12.2008 r. (w mln zł)
Tabela 28	PROW 2007-2013, Działanie 142 „Grupy producentów rolnych”, narastająco do 31.12.2008 r. (w zł)
Wykres 13	PROW 2007-2013, Wartość złożonych wniosków, wartość podpisanych umów, kwota zrealizowanych płatności w ramach działania Działanie 142 „Grupy producentów rolnych” (w mln zł)
Tabela 29	PROW 2007-2013, Działanie 211/212 „ONW”, narastająco do 31.12.2008 r. (w zł)
Tabela 30	PROW 2007-2013, Działanie 214 „Program rolnośrodowiskowy”, narastająco do 31.12.2008 r. (w zł)
Tabela 31	PROW 2007-2013, Działanie 221/223 „Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne”, narastająco do 31.12.2008 r. (w zł)
Tabela 32	PROW 2007-2013, Działanie 311 „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej”, narastająco do 31.12.2008 r.(w zł)
<b>Załącznik 6. Realizacja programów finansowanych z funduszy strukturalnych UE i Programu Operacyjnego „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013”</b>	
Tabela 33	Informacja o stanie realizacji SPO "Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006", narastająco od uruchomienia Programu, dane na 31.12.2008 r..
Tabela 34	Informacja o stanie realizacji Działania 1.1 "Inwestycje w gospodarstwach rolnych", narastająco od uruchomienia Działania, dane na 31.12.2008 r.
Tabela 35	Informacja o stanie realizacji Działania 1.2 "Ułatwianie startu młodym rolnikom", narastająco od uruchomienia działania, dane na 31.12.2008 r.
Tabela 36	Informacja o stanie realizacji Działania 1.5 "Poprawa przetwórstwa i marketingu artykułów rolnych", narastająco od uruchomienia Działania, dane na 31.12.2008 r.
Tabela 37	Informacja o stanie realizacji Działania 2.1 "Przywracanie potencjału produkcji leśnej zniszczonego naturalną katastrofą i/lub pożarem oraz wprowadzenie odpowiednich instrumentów zapobiegawczych", dane narastająco na dzień 31.12.2008 r.
Tabela 38	Informacja o stanie realizacji Działania 2.4 "Różnicowanie działalności rolniczej i zbliżonej do rolnictwa w celu zapewnienia różnorodności działań lub alternatywnych źródeł dochodów", dane narastająco na 31.12.2008 r.
Tabela 39	Informacja o stanie realizacji Działania 2.6 "Rozwój i ulepszanie infrastruktury technicznej związanej z rolnictwem", narastająco od uruchomienia Działania, dane na 31.12.2008 r..
Wykres 14	Liczba umów czynnych i zrealizowanych projektów w ramach Działania 1.1 "Inwestycje w gospodarstwach rolnych"

Wykres 15	Liczba zrealizowanych płatności w ramach Działania 1.2 "Ułatwianie startu młodym rolnikom"
Wykres 16	Liczba umów czynnych i zrealizowanych projektów w ramach Działania 1.5 "Poprawa przetwórstwa i marketingu artykułów rolnych"
Wykres 17	Liczba umów czynnych i zrealizowanych projektów w ramach Działania 2.4 "Różnicowanie działalności rolniczej i zbliżonej do rolnictwa w celu zapewnienia różnorodności działań lub alternatywnych źródeł dochodów".
Wykres 18	Liczba umów czynnych i zrealizowanych projektów w ramach Działania 2.6 "Rozwój i ulepszenie infrastruktury technicznej związanej z rolnictwem"
Wykres 19	Kwota zrealizowanych płatności w ramach SPO "Restrukturyzacja..." Działanie 1.1, Działanie 1.2, Działanie 1.5, Działanie 2.1, Działanie 2.4, Działanie 2.6 wg stanu na 31.12.2008 r. (w mln zł)
Tabela 40	Informacja o stanie realizacji SPO "Rybołówstwo...", narastająco od uruchomienia Programu, dane na 31.12.2008 r.
Tabela 41	Informacja o stanie realizacji Działania 1.2 „Pomoc publiczna z tytułu tymczasowego zaprzestania działalności połowowej” w ramach Programu Operacyjnego „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013”, narastająco wg stanu na 31.12.2008 r.
Wykres 20	Kwota zrealizowanych płatności w ramach SPO "Rybołówstwo...", wg stanu na 31.12.2008 r. (w %)
<b>Załącznik 7. Realizacja instrumentów pomocy krajowej</b>	
Tabela 42	Lista Banków współpracujących z ARiMR, wg stanu na dzień 31.12.2008 r. w zakresie kredytów udzielanych na podstawie rozporządzenia RM z dnia 26.04.2007 r.
Tabela 43	Oprocentowanie kredytów inwestycyjnych i kłeskowych objętych dopłatami ARiMR, stan na 31.12.2008 r. w zakresie kredytów udzielanych na podstawie rozporządzenia RM z dnia 26.04.2007 r.
Tabela 44	Liczba i kwota kredytów inwestycyjnych z dopłatą ARiMR do oprocentowania, udzielonych w okresie 01.01. - 31.12.2008r. w zakresie kredytów udzielanych na podstawie rozporządzenia RM z dnia 26.04.2007 r.
Tabela 45	Struktura preferencyjnych kredytów inwestycyjnych udzielonych w okresie 01.01.- 31.12.2008 r., w układzie wojewódzkim, w zakresie kredytów udzielanych na podstawie rozporządzenia RM z dnia 26.04.2007 r.
Tabela 46	Liczba i kwota kredytów zaciągniętych przez młodych rolników za okres 1.01.- 31.12.2008 r., w zakresie kredytów udzielanych na podstawie rozporządzenia RM z dnia 26.04.2007 r.
Tabela 47	Liczba i kwota kredytów inwestycyjnych podstawowych za okres 01.01 - 31.12.2008 r., wg województw w zakresie kredytów udzielanych na podstawie rozporządzenia RM z dnia 26.04.2007 r..
Tabela 48	Liczba i kwota kredytów udzielonych w ramach programów branżowych za okres 01.01. - 31.12.2008 r., wg województw - w zakresie kredytów udzielanych na podstawie rozporządzenia RM z dnia 26.04.2007 r.
Tabela 49.	Liczba i kwota kredytów na zakup gruntów rolnych za okres 01.01. - 31.12.2008 r., wg województw, w zakresie kredytów udzielanych na podstawie rozporządzenia RM z dnia 26.04.2007 r.
Tabela 50	Liczba i kwota kredytów na zakup gruntów rolnych przeznaczonych na utworzenie lub urządzenie gospodarstwa rolnego za okres 01.01 - 31.12.2008 r., wg województw, w zakresie kredytów udzielanych na podstawie rozporządzenia RM z dnia 26.04.2007 r.
Tabela 51	Liczba i kwota kredytów na nowe technologie za okres 01.01 - 31.12.2008 r., wg województw, w zakresie kredytów udzielanych na podstawie rozporządzenia RM z dnia 26.04.2007 r.
Wykres 21	Liczba i kwota kredytów udzielonych na nowe technologie w 2008 r.
Tabela 52	Liczba i kwota kredytów inwestycyjnych z dopłatą ARiMR, wg celu kredytów, za okres 01.01. - 31.12.2008 r., w zakresie kredytów udzielanych na podstawie rozporządzenia RM z dnia 26.04.2007 r.
Tabela 53	Informacja o przedsięwzięciach realizowanych przy udziale kredytów inwestycyjnych z dopłatą ARiMR do oprocentowania, wg działalności, za okres 01.01. - 31.12.2008 r. , w zakresie kredytów udzielanych na podstawie rozporządzenia RM z dnia 26.04.2007 r.
Tabela 54	Nakłady kredytów inwestycyjnych z dopłatą ARiMR do oprocentowania za okres 01.01.-31.12.2008 r., w zakresie kredytów udzielanych na podstawie rozporządzenia RM z dnia 26.04.2007 r.
Tabela 55	Liczba i kwota kredytów udzielonych w okresie 01.01 -31.12.2008 r., na podstawie rozporządzenia RM z dnia 26.04.2007 r., na wznowienie produkcji na obszarach dotkniętych kłeskami żywiołowymi, w podziale na banki.
Tabela 56	Liczba i kwota kredytów udzielonych w okresie 01.01.-31.12.2008 r., na podstawie rozporządzenia RM z dnia 26.04.2007 r., na wznowienie produkcji na obszarach dotkniętych kłeskami żywiołowymi, w podziale na województwa
Tabela 57	Dopłaty ARiMR do oprocentowania kredytów inwestycyjnych udzielonych w latach 1994-2008, w układzie kasowym, w tys. zł, wg rodzajów linii kredytowych

Tabela 58	Dopłaty do oprocentowania kredytów inwestycyjnych udzielonych przez ARiMR w 2008 r., układzie kasowym, wg banków
Tabela 59	Dopłaty do oprocentowania kredytów na likwidację skutków klęsk żywiołowych przekazane bankom w 2008 r., w układzie kasowym, wg banków
Tabela 60	Dopłaty w 2008 r. do oprocentowania kredytów klęskowych na likwidację skutków powodzi, w układzie kasowym, wg banków – na podstawie rozporządzenia RM z dnia 21.02.1995 r.
Tabela 61	Realizacja pomocy finansowej ze środków krajowych dla grup producentów rolnych w 2008 r.
Tabela 62	Realizacja pomocy finansowej ze środków krajowych dla grup producentów rolnych w latach 2002-2008, wg rodzaju produktu, ze względu na który grupa została utworzona
Tabela 63	Poręczenia i gwarancje spłaty kredytów bankowych udzielone przez ARiMR w latach 1994-2008
Tabela 64	Wysokość środków przekazanych w 2008 r. na dodatkową krajową płatność do upraw roślin energetycznych do powierzchni uprawy rzepaku
Wykres 22	Struktura liczby kredytów inwestycyjnych udzielonych w 2008 r., wg linii
Wykres 23	Struktura kwoty kredytów inwestycyjnych udzielonych w 2008 r., wg linii
Wykres 24	Liczba kredytów inwestycyjnych udzielonych w 2008 r.
Wykres 25	Kwota kredytów inwestycyjnych udzielonych w 2008 r.
<b>Załącznik 8. Realizacja kontroli i audytu działalności ARiMR</b>	
Tabela 65	Wykaz planowych działań audytorskich zrealizowanych przez Departament Audytu Wewnętrznego ARiMR w 2008 r.
Tabela 66	Wykaz pozaplanowych działań audytorskich zrealizowanych przez Departament Audytu Wewnętrznego w 2008 r.
Tabela 67	Przekrój i zakres tematyczny kontroli planowanych i zrealizowanych przez Departament Kontroli Wewnętrznej ARiMR w 2008 r.
Tabela 68	Zakres i przekrój tematyczny kontroli doraźnych zrealizowanych przez Departament Kontroli Wewnętrznej ARiMR w 2008 r.
Tabela 69	Przekrój i zakres tematyczny kontroli podmiotów współpracujących z ARiMR przeprowadzonych przez Departament Kontroli Wewnętrznej ARiMR w 2008 r.
Tabela 70	Wykaz audytów zewnętrznych, czynności sprawdzających i kontroli zewnętrznych zrealizowanych w ARiMR w 2008 r.
<b>Załącznik 9. Realizacja kontroli beneficjentów przez ARiMR</b>	
Tabela 71	Liczba kontroli sprawdzających (weryfikujących) dotyczących wykonania kontroli zleconych przez ARiMR instytucjom zewnętrznym w 2008 r.
Tabela 72	Liczba kontroli na miejscu oraz poziom nieprawidłowości w ramach płatności bezpośrednich (Kampania 2008)
Tabela 73	Liczba kontroli administracyjnych w ramach Programu SAPARD w 2008 r.
Tabela 74	Liczba kontroli ex-post w ramach Programu SAPARD w 2008 r.
Tabela 75	Wyniki kontroli na miejscu zrealizowanych w 2008 r. w ramach Działania 1 „Renty strukturalne” – przejmujący użytki rolne
Tabela 76	Wyniki kontroli na miejscu zrealizowanych w 2008 r. w ramach Działania 1 „Renty strukturalne” – przekazujący gospodarstwo
Tabela 77	Wyniki kontroli na miejscu zrealizowanych w 2008 r. w ramach Działania 2 „Wspieranie gospodarstw niskotowarowych”.
Tabela 78	Wyniki kontroli na miejscu zrealizowanych w 2008 r. w ramach Działania 4 „Wspieranie przedsięwzięć rolnośrodowiskowych i poprawy dobrostanu zwierząt”.
Tabela 79	Wyniki kontroli na miejscu zrealizowanych w 2008 r. w ramach Działania 5 „Zalesianie gruntów rolnych”
Tabela 80	Wyniki kontroli na miejscu zrealizowanych w 2008 r. w ramach Działania 6 „Dostosowanie gospodarstw rolnych do standardów UE”
Tabela 81	Wyniki kontroli na miejscu zrealizowanych w 2008 r. w ramach Działania 7 „Grupy producentów rolnych”
Tabela 82	Wyniki kontroli na miejscu zrealizowanych w 2008 r. w ramach Działania 8 „Pomoc techniczna”
Tabela 83	Liczba zrealizowanych kontroli na miejscu w ramach Działania „Program rolnośrodowiskowy” PROW 2007-2013 w 2008 r.

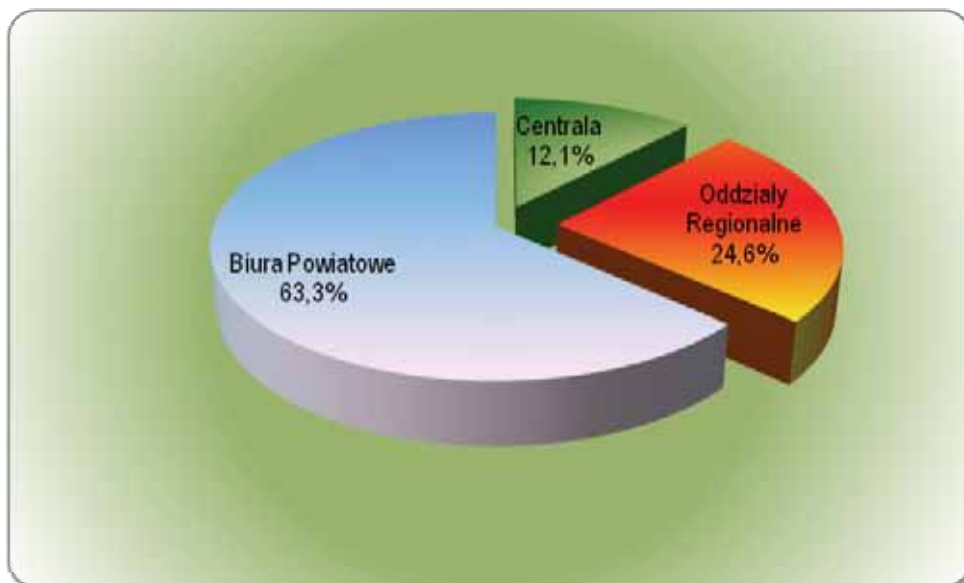
Tabela 84	Liczba zrealizowanych kontroli na miejscu w ramach działania „Modernizacja gospodarstw rolnych” PROW 2007-2013 w 2008 r.
Tabela 85	Liczba kontroli na miejscu przeprowadzonych w ramach SPO „Restrukturyzacja...” w 2008 r.
Tabela 86	Liczba kontroli na miejscu przeprowadzonych w ramach SPO „Rybołówstwo...” w 2008 r.
Tabela 87	Statystyka przeprowadzonych kontroli na miejscu Wstępnie Uznaných Grup Producentów Owoców i Warzyw w 2008 r. wg województw
Tabela 88	Wyniki kontroli na miejscu zrealizowanych w 2008 r. w ramach kontroli przetwórców i skupujących w mechanizmie „Pomoc finansowa dla producentów owoców miękkich do przetwórstwa”
Tabela 89	Liczba kontroli interwencyjnych IRZ siedzib stad wykonanych w 2008 r.
Tabela 90	Kontrole z tytułu zawartości THC w konopiach włóknistych w 2008 r.
<b>Załącznik 10. Wizyty delegacji zagranicznych w ARiMR</b>	
Tabela 91	Zestawienie wizyt delegacji zagranicznych w ARiMR w 2008 r.
<b>Załącznik 11. Wykonanie planu finansowego ARiMR za 2008 rok</b>	
<b>Część A</b>	Plan finansowy ARiMR
<b>Część B</b>	Dane uzupełniające
<b>Część C</b>	Informacje dodatkowe



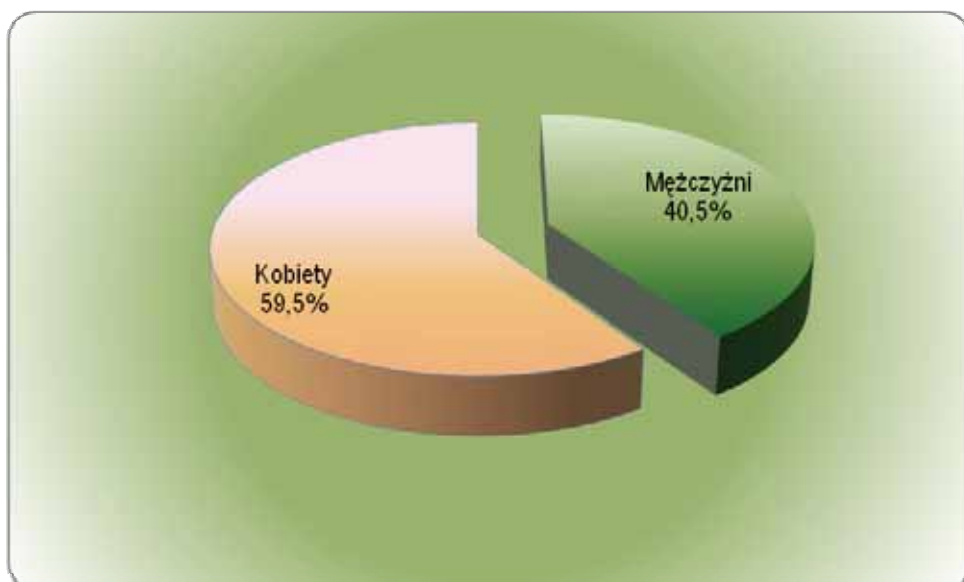


## Załącznik 1. Zatrudnienie w ARiMR

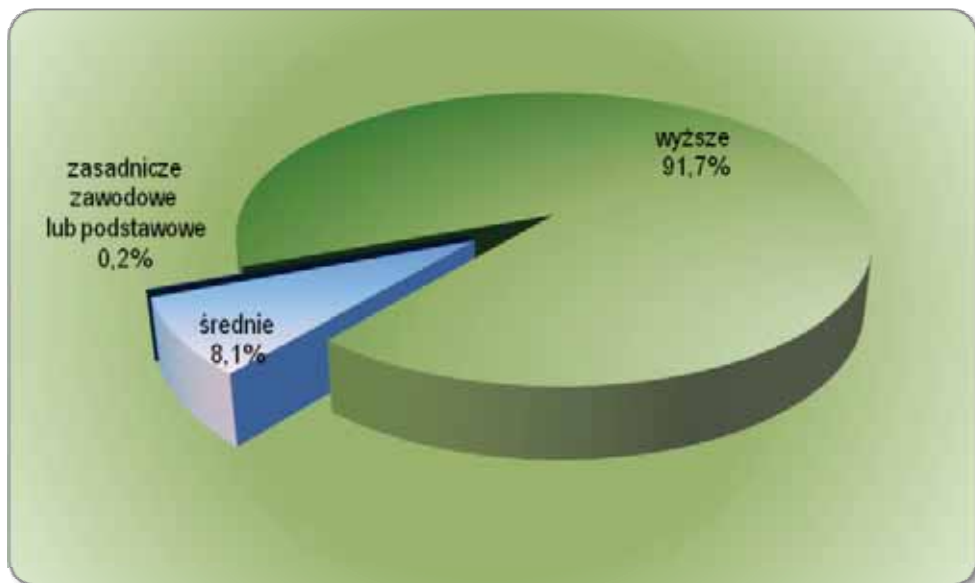
Wykres 1. Zatrudnienie w ARiMR na 31.12.2008 r.



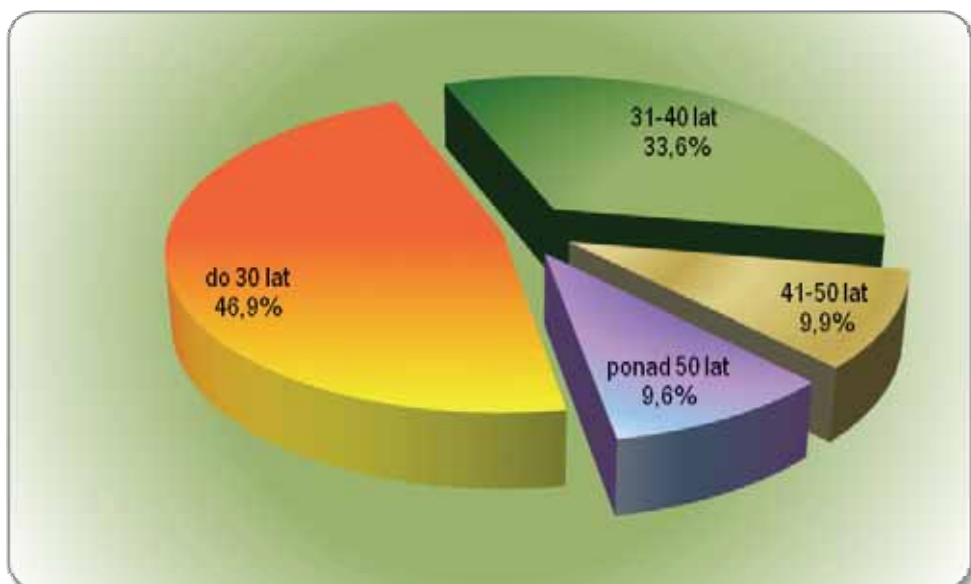
Wykres 2. Zatrudnienie w ARiMR wg płci, wg stanu na 31.12.2008 r.



**Wykres 3.** Zatrudnienie w ARiMR wg wykształcenia, wg stanu na 31.12.2008 r.



**Wykres 4.** Zatrudnienie w ARiMR wg wieku, wg stanu na 31.12.2008 r.



## Załącznik 2. Wykaz aktów prawnych dotyczących funkcjonowania ARiMR opublikowanych w 2008 r.

**Tabela 1.** Prawodawstwo Unii Europejskiej

L.p.	Tytuł aktu prawnego
1.	Rozporządzenie Komisji (WE) ustanawiające szczegółowe zasady publikacji informacji o beneficjentach Europejskiego Funduszu Gwarancji i Europejskiego Funduszu Rolniczego Rozwoju Obszarów Wiejskich.
2.	Rozporządzenie zmieniające rozporządzenie (WE) nr 795/2004, 796/2004 oraz 1973/2004, odnośnie konopi kwalifikujących się do płatności bezpośrednich na podstawie rozporządzenia (WE) Nr 1782/2003 (Dz. Urz. UE L 2008.303.7).
3.	Rozporządzenie zmieniające rozporządzenie (WE) Nr 1973/2004 ustanawiające szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1782/2003 w odniesieniu do systemów wsparcia przewidzianych w tytułach IV i IVa tego rozporządzenia oraz wykorzystania odłogowanych gruntów do produkcji surowców (szczegółowe zasady wsparcia w sektorze bawełny) (Dz. Urz. UE L 2004.345.1).
4.	Decyzja zezwalająca w 2008 r. na wypłatę zaliczkową jednolitej płatności obszarowej w Polsce.
5.	Rozporządzenie Komisji (WE) zmieniające rozporządzenie (WE) nr 885/2006 ustanawiające szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) Nr 1290/2005 w zakresie akredytacji agencji płatniczych i innych jednostek, jak również rozliczenia rachunków EFRG i EFRROW (Dz. Urz. UE L 2006.171.90).

**Tabela 2.** Prawodawstwo krajowe: Ustawy

L.p.	Tytuł aktu prawnego
1.	Ustawa z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. 2008 Nr 98, poz. 634)
2.	Ustawa z dnia 29 lutego 2008 r. o zmianie ustawy o płatnościach do gruntów rolnych i płatności cukrowej oraz ustawy o opłacie skarbowej (Dz. U. 2008 Nr 44, poz. 262).
3.	Ustawa z dnia 29 lutego 2008 r. o zmianie ustawy o organizacji rynków owoców i warzyw, rynku chmielu, rynku tytoniu oraz rynku suszu paszowego (Dz. U. 2008 Nr 52, poz. 303).
4.	Ustawa z dnia 25 lipca 2008 r. o zmianie ustawy o organizacji rynków owoców i warzyw, rynku chmielu, rynku tytoniu oraz rynku suszu paszowego (Dz. U. 2008 nr 158, poz. 989).
5.	Ustawa z dnia 6 grudnia 2008 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2008 nr 237 poz. 1655).
6.	Ustawa z dnia 19 grudnia 2008 r. o zmianie ustawy o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2009 Nr 20, poz. 105).
7.	Ustawa z dnia 10 stycznia 2008 r. o zmianie ustawy o zawodzie lekarza weterynarii i izbach lekarsko-weterynaryjnych oraz o zmianie ustawy o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt (Dz. U. 2008 nr 43, poz. 258).
8.	Ustawa z dnia 29 lutego 2008 r. o zmianie ustawy o uruchamianiu środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej przeznaczonych na finansowanie wspólnej polityki rolnej (Dz. U. 2008 nr 52, poz. 304).
9.	Ustawa z dnia 24 października 2008 r. o zmianie ustawy o uruchamianiu środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej przeznaczonych na finansowanie wspólnej polityki rolnej oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. 2008 nr 214, poz. 1349).
10.	Ustawa z dnia 7 listopada 2008 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z wdrażaniem funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności
11.	Ustawa z dnia 25 lipca 2008 r. o zmianie ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich oraz o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (Dz. U. 2008 Nr 145, poz. 918).

12.	Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 10 września 2008 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (Dz. U. 2008 Nr 170, poz. 1051).
13.	Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 3 listopada 2008 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt (Dz. U. 2008 Nr 204, poz. 1281).
14.	Ustawa z dnia 25 lipca 2008 r. o zmianie ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich oraz ustawy o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (Dz. U. 2008 Nr 145, poz. 918).
15.	Ustawa z dnia 24 października 2008 r. o zmianie ustawy o uruchamianiu środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej przeznaczonych na finansowanie wspólnej polityki rolnej oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. 2008 Nr 214, poz.1349).

**Tabela 3. Prawodawstwo krajowe: Rozporządzenia**

L.p.	Tytuł aktu prawnego
1.	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 kwietnia 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. 2008 Nr 78, poz.470).
2.	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 lipca 2008 r. w sprawie procedur urzędowych kontroli produktów pochodzenia zwierzęcego przeprowadzanych przez organy Inspekcji Weterynaryjnej (Dz. U. 2008 Nr 143, poz.895).
3.	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 27 marca 2008 r. w sprawie zmniejszenia stawki płatności cukrowej za 2007 r. (Dz. U. 2008 Nr 54, poz.332).
4.	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 czerwca 2008 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Renty strukturalne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. 2008 Nr 108, poz.693).
5.	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 listopada 2008 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Renty strukturalne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. 2008 Nr 210, poz.1325).
6.	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 28 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Program rolnośrodowiskowy” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 (Dz. U. 2008 Nr 34, poz. 200).
7.	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 30 czerwca 2008 r. w sprawie wykazu artykułów rolno-spożywczych przywożonych z zagranicy oraz ich minimalnych ilości podlegających kontroli jakości handlowej (Dz. U. 2008 Nr 128, poz. 823).
8.	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 października 2008 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków, jakie powinny spełniać jednostki organizacyjne, którym można powierzyć wykonywanie czynności kontrolnych w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. 2008 Nr 183, poz. 1138).
9.	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 3 października 2008 r. w sprawie wzoru formularza wykazu producentów, którzy spełnili wymagania dotyczące produkcji w rolnictwie ekologicznym (Dz. U. 2008 Nr 183, poz. 1140).
10.	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 października 2008 r. w sprawie sposobu ustalania weterynaryjnego numeru identyfikacyjnego (Dz. U. 2008 Nr 193, poz. 1193).
11.	Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 października 2008 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia działalności w zakresie sektora akwakultury (Dz. U. 2008 Nr 190, poz. 1167).
12.	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 24 października 2008 r. w sprawie sposobu rozliczania przez zakłady ubezpieczeń dotacji oraz zakresu i trybu składania sprawozdań (Dz. U. 2008 Nr 199, poz. 1231).
13.	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 października 2008 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków wynagradzania za pracę i przyznawania innych świadczeń związanych z pracą pracownikom jednostek doradztwa rolniczego (Dz. U. 2008 Nr 195, poz. 1208).

14.	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 października 2008 r. w sprawie wysokości krajowej rezerwy krajowej ilości referencyjnej w roku kwotowym 2008/2009 (Dz. U. 2008 Nr 195, poz. 1206).
15.	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 grudnia 2008 r. w sprawie minimalnej ilości materiału siewnego, jaka powinna być użyta do obsiania lub obsadzenia 1 ha powierzchni gruntów ornych (Dz. U. 2008 Nr 236, poz. 1639).
16.	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 28 maja 2008 r. w sprawie terminów dokonywania przez wnioskodawców, podmioty skupujące i pierwsze jednostki przetwórcze określonych czynności dotyczących płatności do upraw roślin energetycznych (Dz. U. 2008 Nr 103, poz. 662).
17.	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 7 listopada 2008 r. w sprawie stawki płatności do pomidorów za 2008 r. (Dz. U. 2008 Nr 201, poz. 1246).
18.	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 grudnia 2008 r. w sprawie przekazywania przez agencje płatnicze jednostce koordynującej informacji niezbędnych do publikacji wykazu beneficjentów (Dz. U. 2008 Nr 235, poz. 1603).
19.	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z 7 listopada 2008 r. w sprawie stawki płatności cukrowej za 2008 r. (Dz. U. 2008 Nr 201, poz. 1245).
20.	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 grudnia 2008 r. w sprawie stawek płatności za ilość skrobi zawartej w ziemniakach skrobiowych (Dz. U. 2008 Nr 236, poz. 1622).
21.	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 19 sierpnia 2008 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie rodzajów roślin objętych płatnością uzupełniającą oraz szczegółowych warunków i trybu przyznawania płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (Dz. U. 2008 Nr 157, poz. 987).
22.	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 marca 2008 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakie powinny spełniać wnioski w sprawach dotyczących płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (Dz. U. 2009 Nr 40, poz. 328).
23.	Rozporządzenie Rady Ministrów z 23 grudnia 2008 r. w sprawie stawki zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej na 1 litr oleju w 2009 r. (Dz. U. 2009 Nr 1).
24.	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 lutego 2008 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Ułatwienie startu młodym rolnikom” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. 2008 Nr 24, poz. 147).
25.	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 lipca 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach działania „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. 2008 Nr 139, poz. 883).
26.	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 marca 2008 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Modernizacja gospodarstw rolnych” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. 2008 Nr 47, poz. 279).
27.	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 września 2008 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Modernizacja gospodarstw rolnych” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. 2008 Nr 173, poz. 1076).
28.	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 października 2008 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowego sposobu sprawowania nadzoru nad podmiotami, które wykonują jako delegowane zadania instytucji zarządzającej w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. 2008 Nr 191, poz. 1175).
29.	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 kwietnia 2008 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Zwiększanie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej „ objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. 2008 Nr 57, poz. 346).
30.	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 października 2008 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu zadań instytucji zarządzającej wykonywanych przez niektóre podmioty jako zadania delegowane oraz sposobu ich wykonywania w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. 2008 Nr 183, poz. 1137).
31.	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 października 2008 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków, jakie powinny spełniać jednostki organizacyjne, którym można powierzyć wykonywanie czynności kontrolnych

	w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. 2008 Nr 183, poz. 1138).
32.	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 24 kwietnia 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Poprawianie i rozwijanie infrastruktury związanej z rozwojem i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa przez scalanie gruntów” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. 2008 Nr 80, poz. 480).
33.	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 25 czerwca 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach działania „Wdrażanie projektów współpracy” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. 2008 Nr 128, poz. 822).
34.	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 maja 2008 r. w sprawie szczegółowych kryteriów i sposobu wyboru lokalnej grupy działania do realizacji lokalnej strategii rozwoju w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. 2008 Nr 103, poz. 659).
35.	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 lipca 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach działania „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. 2008 Nr 138, poz. 868).
36.	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 maja 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach działania „Funkcjonowanie lokalnej grupy działania” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. 2008 Nr 103, poz. 660).
37.	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 1 kwietnia 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach działania „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. 2008 Nr 60, poz. 373).
38.	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2008 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. 2008 Nr 85, poz. 519).
39.	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. 2008 Nr 38, poz. 220).
40.	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2008 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. 2008 Nr 156, poz. 974).
41.	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 lutego 2008 r. w sprawie stawek opłat za dojazd do miejsca oceny, czynności związane z dokonaniem oceny, badania laboratoryjne i wydawanie świadectw jakości handlowej oraz sposobu i terminu wnoszenia tych opłat (Dz. U. 2009 Nr 36, poz. 282).
42.	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 kwietnia 2008 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2008 (Dz. U. 2008 Nr 84, poz. 508).
43.	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 23 września 2008 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2008 (Dz. U. 2008 Nr 194, poz. 1197).
44.	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 grudnia 2008 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2008 (Dz. U. 2009 Nr 9, poz. 44).
45.	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 2008 r. w sprawie wykazu podmiotów zobowiązanych do przekazywania sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej z wykorzystaniem aplikacji SHRIMP (Dz. U. 2008 Nr 153, poz. 951).
46.	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 30 grudnia 2008 r. w sprawie udzielania pomocy finansowej na przygotowanie wniosku o rejestrację nazw i oznaczeń geograficznych pierwotnych produktów rolnych (Dz. U. 2009 Nr 9, poz. 51).
47.	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 20 czerwca 2008 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu i kierunków działań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. 2008 Nr 107, poz. 680).
48.	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 czerwca 2008 r. w sprawie maksymalnych cen mleka i przetworów mlecznych dostarczanych do przedszkoli i szkół w roku szkolnym 2008/2009 (Dz. U. 2008 Nr 102, poz. 653).

49.	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 grudnia 2008 r. w sprawie wysokości dopłat do składek z tytułu ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich w 2009 r. (Dz. U. 2008 nr 225, poz. 1488).
50.	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 24 listopada 2008 r. w sprawie maksymalnych sum ubezpieczenia dla poszczególnych upraw rolnych i zwierząt gospodarskich na 2009 r. (Dz. U. 2008 nr 210, poz. 1326).
51.	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 lutego 2008 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. 2008 Nr 24, poz. 147).
52.	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 20 marca 2008 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. 2009 Nr 48, poz. 391).
53.	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 lipca 2008 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. 2008 Nr 134, poz. 853).
54.	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 października 2008 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania pomocy finansowej na wspieranie przedsięwzięć rolnośrodowiskowych i poprawy dobrostanu zwierząt objętej planem rozwoju obszarów wiejskich (Dz. U. 2008 Nr 190, poz. 1160).
55.	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 stycznia 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków trybu udzielania pomocy finansowej na dostosowanie gospodarstw rolnych do standardów Unii Europejskiej objętej planem rozwoju obszarów wiejskich (Dz. U. 2008 Nr 9, poz. 55).
56.	Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 14 października 2008 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie przyznania Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa akredytacji jako agencji płatniczej w zakresie uruchamiania środków pochodzących z Europejskiego Funduszu Rolniczego Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. 2008 Nr 183, poz. 1134).
57.	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 maja 2008 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. 2008 Nr 93, poz. 596).
58.	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 9 kwietnia 2008 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Grupy producentów rolnych” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. 2008 Nr 72, poz. 425).
59.	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 9 kwietnia 2008 r. w sprawie wykazu produktów i grup produktów, dla których mogą być tworzone grupy producentów rolnych, minimalnej rocznej wielkości produkcji towarowej oraz minimalnej rocznej wielkości produkcji towarowej oraz minimalnej liczby członków grupy producentów rolnych (Dz. U. 2008 Nr 72, poz. 424).
60.	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 22 stycznia 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Działania informacyjne i promocyjne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. 2008 Nr 20, poz. 118).
61.	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 20 maja 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Szkolenia zawodowe dla osób zatrudnionych w rolnictwie i leśnictwie” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. 2008 Nr 95, poz. 604).
62.	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 25 czerwca 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Poprawianie i rozwijanie infrastruktury związanej z rozwojem i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa przez gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. 2008 Nr 122, poz. 791).
63.	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 marca 2008 r. w sprawie rodzajów roślin objętych płatnością uzupełniającą oraz szczegółowych warunków i trybu przyznawania płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (Dz. U. 2008 Nr 44, poz. 265).
64.	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 kwietnia 2008 r. w sprawie wzoru imiennego upoważnienia do wykonywania czynności kontrolnych dotyczących płatności bezpośredniej, płatności uzupełniającej, płatności cukrowej oraz płatności do pomidorów (Dz. U. 2008 Nr 76, poz. 456).
65.	Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 14 sierpnia 2008 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie przyznania

	Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa tymczasowej akredytacji jako agencji płatniczej w zakresie uruchamiania środków pochodzących z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji oraz Europejskiego Funduszu Rolniczego Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. 2008 Nr 153, poz. 954).
66.	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 7 maja 2008 r. w sprawie szkoleń dla podmiotów, których dotyczą działania objęte Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013, oraz doradzania odnośnie do sporządzania dokumentacji niezbędnej do uzyskania pomocy finansowej (Dz. U. 2008 Nr 89, poz. 545).
67.	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 19 sierpnia 2008 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie rodzajów roślin objętych płatnością uzupełniającą oraz szczegółowych warunków i trybu przyznawania płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (Dz. U. 2008 Nr 157, poz. 987).
68.	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 19 grudnia 2008 r. w sprawie określenia sposobu zagospodarowania owoców i warzyw nieprzeznaczonych do sprzedaży (Dz. U. 2009 Nr 5, poz. 29).
69.	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie działań w zakresie technologii bezpiecznych dla środowiska stosowanych w produkcji i zagospodarowaniu odpadów (Dz. U. 2009 Nr 5, poz. 28).
70.	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie warunków wstępnego uznawania grup producentów owoców i warzyw, uznawania organizacji producentów owoców i warzyw i ich zrzeszeń oraz warunków i wymagań, jakie powinny spełniać plany dochodzenia do uznania (Dz. U. 2009 Nr 5, poz. 27).
71.	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 4 grudnia 2008 r. w sprawie wysokości dopłat do składek z tytułu ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich w roku 2009 (Dz. U. 2008 Nr 22, poz. 1488).
72.	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 grudnia 2008 r. w sprawie współczynnika przydziału indywidualnych ilości referencyjnych z krajowej rezerwy przeznaczonej dla dostawców hurtowych w roku kwotowym 2008/2009 (Dz. U. 2008 Nr 224, poz. 1479).
73.	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 lipca 2008 r. w sprawie informacji, które powinny być zawarte w powiadomieniu o terminie planowanego zbioru rośliny energetycznej, powiadomieniu o zmianie tego terminu oraz w oświadczeniu o ilości zebranych roślin energetycznych (Dz. U. 2008 Nr 133, poz. 845).
74.	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 22 kwietnia 2008 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2008 (Dz. U. 2008 Nr 84, poz. 508).
75.	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 grudnia 2008 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2008 (Dz. U. 2009 Nr 9, poz. 44).
76.	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 28 maja 2008 r. w sprawie terminów dokonywania przez wnioskodawców, podmioty skupujące i pierwsze jednostki przetwórcze określonych czynności dotyczących płatności do upraw roślin energetycznych (Dz. U. 2008 Nr 103, poz. 662).
77.	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 20 sierpnia 2008 r. w sprawie współczynnika zabezpieczającego przed wypłatą płatności związanej w nadmiernej wysokości (Dz. U. 2008 Nr 154, poz. 961).
78.	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 5 czerwca 2008 r. w sprawie wysokości kar pieniężnych za naruszenia określone w art. 45 ust. 1 ustawy o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (Dz. U. 2008 Nr 107, poz. 684).
79.	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 28 maja 2008 r. w sprawie metod i sposobu ustalania ilości zebranych roślin energetycznych (Dz. U. 2008 Nr 100, poz. 646).
80.	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 marca 2008 r. w sprawie dodatkowych informacji, które powinien zawierać wniosek o zatwierdzenie skupującego owoce miękkie i przetwórcy owoców miękkich (Dz. U. 2008 nr 44, poz. 264).
81.	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 28 maja 2008 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków zatwierdzenia podmiotów skupujących i pierwszych jednostek przetwórczych oraz warunków, jakie powinny spełniać te podmioty i jednostki po uzyskaniu zatwierdzenia (Dz. U. 2008 Nr 96, poz. 614).
82.	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 marca 2008 r. w sprawie rodzajów roślin, innych niż wymienione w art. 33 ust. 1 lit. a rozporządzenia nr 1973/2004, do których przysługują płatności do roślin energetycznych (Dz. U. 2008 Nr 44, poz. 268).
83.	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 22 kwietnia 2008 r. w sprawie roślin objętych pomocą do plantacji trwałych oraz zryczałtowanych kosztów związanych z założeniem tych plantacji (Dz. U. 2008 Nr 73, poz. 439).



84.	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 28 maja 2008 r. w sprawie rejestrów prowadzonych przez wnioskodawców, podmioty skupujące i jednostki przetwórcze (Dz. U. 2008 Nr 105, poz. 672).
85.	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 22 kwietnia 2008 r. w sprawie zwrotu pomocy do plantacji trwałych (Dz. U. 2008 Nr 73, poz. 441).
86.	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2008 r. w sprawie sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej w rolnictwie lub rybołówstwie oraz informacji o nieudzielaniu pomocy (Dz. U. 2008 Nr 91, poz. 563).
87.	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 maja 2008 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wysokości i sposobu pobierania opłat związanych z identyfikacją i rejestracją konia, wydaniem i doręczeniem paszportu konia lub jego duplikatu i opłat za czynności związane z wydawaniem i doręczaniem paszportów bydła lub ich duplikatów (Dz. U. 2008 Nr 94, poz.602).

### Załącznik 3. Zaangażowanie kapitałowe ARiMR w spółkach akcyjnych tworzących rynki hurtowe.

Tabela 4. Zaangażowanie kapitałowe ARiMR w spółkach akcyjnych tworzących rynki hurtowe na dzień 31.12. 2008 r.

Lp.	Nazwa Rynku Hurtowego	Ilość akcji	Wartość nominalna akcji (w zł)
1.	Warszawski Rolno-Spożywczy Rynek Hurtowy S.A. w Broniszach	15 000	15 000 000
2.	Pomorskie Hurtowe Centrum Rolno-Spożywcze S.A. w Gdańsku	5 000	5 000 000
3.	Lubelski Rynek Hurtowy S.A. w Elizówce k/Lublina	270 000	27 000 000
4.	Dolnośląskie Centrum Hurtu Rolno-Spożywczego S.A. we Wrocławiu	534 098	53 409 800
5.	Łódzki Rolno-Spożywczy Rynek Hurtowy S.A. w likwidacji w Ksawerowie	5 000	5 000 000
6.	Rolno-Spożywczy Rynek Hurtowy S.A. w Radomiu	105 000	5 250 000
7.	Rolno-Spożywczy Rynek Hurtowy "Giełda Elbląska" S.A. w Elblągu	30 000	3 000 000
8.	Zielonogórski Rynek Rolno-Towarowy S.A. w Zielonej Górze	30 000	3 000 000
9.	Wałbrzyski Rynek Hurtowy S.A. w Wałbrzychu	3 500	3 500 000
10.	Podkarpackie Centrum Hurtowe "AGROHURT" S.A. w Rzeszowie	46 000	4 600 000
11.	Małopolski Rynek Hurtowy S.A. w Tarnowie	35 233	1 056 990
12.	Rolno-Przemysłowy Rynek Hurtowy "Giełda Hurtowa" S.A. w Legnicy	1 700	1 700 000
13.	Podlaskie Centrum Rolno-Towarowe S.A. w Białymstoku	5 036	3 323 760
<b>RAZEM</b>		<b>1 085 567</b>	<b>130 840 550</b>

## Załącznik 4. Wykorzystanie pomocy technicznej przez ARiMR

Tabela 5. Wykorzystanie pomocy technicznej przez ARiMR w 2008 r.

POMOC TECHNICZNA SPO Restrukturyzacja...				
Lp.	Nazwa i numer wniosku o dofinansowanie projektu	Kwota otrzymanej refundacji w zł	Środki z UE (75%)	Środki krajowe (25%)
<b>Kadry i Szkolenia</b>		<b>4 161 403</b>	<b>3 121 052</b>	<b>1 040 351</b>
1.	Zatrudnienie osób zaangażowanych przy realizacji projektów w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego - "Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006" w Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. (OR00-61420-OR0000093/05 II etap)	1 836 522	1 377 392	459 131
2.	Zatrudnienie osób zaangażowanych przy realizacji projektów w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego - "Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006" w Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. (OR00-61420-OR0000173/06 I etap)	2 324 881	1 743 661	581 220
<b>Systemy Informatyczne</b>		<b>2 287 942</b>	<b>1 715 957</b>	<b>571 986</b>
3.	Rozbudowa Oprogramowania Funduszy Strukturalnych Agencji (OFSA), wspierającego manualne procedury obsługi wniosków o dofinansowanie oraz wniosków o refundację w ramach Działań Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich”. (OR00-61421-OR0000123/06)	2 287 942	1 715 957	571 986
<b>Kontrola na Miejscu</b>		<b>321 456</b>	<b>241 092</b>	<b>80 364</b>
4.	Obsługa procesu prowadzenia kontroli w miejscu realizacji projektu w ramach SPO "Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004 - 2006." (OR00-61420-OR0000084/05- I etap)	297 056	222 792	74 264
5.	Wykonanie ekspertyzy pod tytułem: „Analiza wymagań nakładanych na rolników przez instrument cross compliance w aspekcie kontroli na miejscu realizowanych przez ARiMR. Porównanie i analiza zakresu kontroli realizowanych w ramach SPO i PROW w świetle wymogów cross compliance”. (OR00-61420-OR0000174/06)	24 400	18 300	6 100
<b>Promocja Instrumentów Wsparcia</b>		<b>146 500</b>	<b>109 875</b>	<b>36 625</b>
6.	Organizacja i realizacja szkoleń służących podnoszeniu i dostosowaniu kwalifikacji osób biorących udział w procesie wdrażania, monitorowania i kontroli SPO "Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004 - 2006". (OR00-61421-OR0000070/05)	146 500	109 875	36 625
<b>Razem Pomoc Techniczna SPO „Restrukturyzacja...” w 2008</b>		<b>6 917 301</b>	<b>5 187 976</b>	<b>1 729 325</b>
POMOC TECHNICZNA PROW 2004-2006				
Lp.	Nazwa i numer wniosku o dofinansowanie projektu	Kwota otrzymanej refundacji w zł	Środki z UE (80%)	Środki krajowe (20%)
<b>Systemy Informatyczne</b>		<b>57 503 456</b>	<b>46 002 765</b>	<b>11 500 691</b>
1.	Zapewnienie funkcjonowania Systemu Informatycznego Agencji (SIA) do obsługi wdrażania działań Planu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2004-2006 (PROW)	27 724 628	22 179 702	5 544 926
2.	Zapewnienie funkcjonowania Systemu Informatycznego Agencji (SIA) do obsługi wdrażania działań Planu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2004-2006 (PROW) – KONTYNUACJA	29 778 828	23 823 062	5 955 766

<b>Kontrola na Miejscu</b>		<b>5 824 486</b>	<b>4 659 589</b>	<b>1 164 897</b>
3.	Realizacja kontroli na miejscu w ramach PROW 2004-2006	5 824 486	4 659 589	1 164 897
<b>Promocja Instrumentów Wsparcia</b>		<b>328 797</b>	<b>263 038</b>	<b>65 759</b>
4.	Działania informacyjno-szkoleniowe z zakresu PROW dla pracowników Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	163 032	130 426	32 606
5.	Udział ARiMR w Międzynarodowych Targach Poznańskich Polagra FoodFord 2006 i Polagra Farm 2006	165 765	132 612	33 153
<b>Razem Pomoc Techniczna PROW 2004-2006 w 2008 r.</b>		<b>63 656 739</b>	<b>50 925 391</b>	<b>12 731 348</b>
<b>Łączne wpływy osiągnięte w 2008 r.</b>		<b>70 574 040</b>	<b>56 459 232</b>	<b>14 114 808</b>

### Załącznik 5. Realizacja WPR

Tabela 6. Liczba podmiotów wpisanych do ewidencji producentów

Województwo	Narastająco do 31.12.2007 r.	Narastająco do 31.12.2008 r.	Przyrost w 2008 r.
Dolnośląskie	83 051	85 227	2 176
Kujawsko - pomorskie	87 033	89 301	2 268
Lubelskie	234 482	240 055	5 573
Lubuskie	28 528	29 324	796
Łódzkie	164 669	168 448	3 779
Małopolskie	194 117	197 741	3 624
Mazowieckie	277 953	284 460	6 507
Opolskie	39 840	40 837	997
Podkarpackie	177 889	181 627	3 738
Podlaskie	103 284	105 612	2 328
Pomorskie	52 264	53 714	1 450
Śląskie	80 614	82 587	1 973
Świętokrzyskie	123 311	125 952	2 641
Warmińsko - mazurskie	55 604	57 367	1 763
Wielkopolskie	151 994	155 987	3 993
Zachodniopomorskie	39 934	41 167	1 233
<b>RAZEM</b>	<b>1 894 567</b>	<b>1 939 406</b>	<b>44 839</b>

Tabela 7. Jednolite Płatności Obszarowe - liczba wniosków i powierzchnia deklarowana\*

Województwo	Kampania 2006		Kampania 2007		Kampania 2008	
	Wnioski*	Powierzchnia deklarowana (ha)**	Wnioski*	Powierzchnia deklarowana (ha)**	Wnioski*	Powierzchnia deklarowana (ha)**
Dolnośląskie	62 160	883 801,69	60 992	893 217,40	59 141	881 952,34
Kujawsko - pomorskie	69 491	1 049 517,48	68 620	1 039 364,38	67 524	1 034 177,27
Lubelskie	185 253	1 345 999,60	184 377	1 357 570,03	181 563	1 354 297,73
Lubuskie	21 379	391 111,57	21 164	400 872,66	20 607	401 979,37
Łódzkie	133 175	981 732,15	131 673	983 023,43	129 098	972 637,70
Małopolskie	140 344	524 165,31	137 964	522 631,92	132 840	514 047,97
Mazowieckie	221 580	1 913 485,21	219 791	1 933 203,36	214 463	1 901 744,42
Opolskie	29 860	504 176,54	29 321	505 729,90	28 723	504 117,23
Podkarpackie	130 110	544 670,74	128 172	551 130,84	124 444	542 250,05
Podlaskie	84 299	1 018 618,24	83 572	1 024 973,84	82 844	1 022 100,72
Pomorskie	40 271	715 537,14	39 957	712 282,76	39 152	711 881,05
Śląskie	55 485	349 100,84	54 455	353 817,31	52 231	344 372,02
Świętokrzyskie	95 980	510 313,97	94 923	509 160,29	92 397	510 253,81
Warmińsko - mazurskie	44 129	974 144,10	43 869	969 297,32	43 101	965 956,35
Wielkopolskie	125 085	1 727 636,66	124 171	1 731 543,18	122 894	1 731 619,85
Zachodniopomorskie	30 013	815 814,30	29 644	831 153,59	28 643	824 889,10
<b>RAZEM</b>	<b>1 468 614</b>	<b>14 241 825,54</b>	<b>1 462 665</b>	<b>14 316 972,21</b>	<b>1 419 465</b>	<b>14 218 276,98</b>

\* powierzchnia zadeklarowana we wnioskach obszarowych zarejestrowanych w bazie ZSZK na koniec grudnia 2008 r.

\*\*nie uwzględnia wniosków wycofanych

Tabela 8. Uzupelniające Płatności Obszarowe - liczba wniosków i powierzchnia deklarowana

Województwo	Kampania 2006						Kampania 2007						Kampania 2008					
	Uzupelniająca Płatność Obszarowa - inne rośliny - 2006		Uzupelniająca Płatność Obszarowa - Chmiel - 2006		Uzupelniająca Płatność Obszarowa - 2007		Uzupelniająca Płatność Obszarowa - Chmiel - 2007		Uzupelniająca Płatność Obszarowa - inne rośliny - 2008		Uzupelniająca Płatność Obszarowa - Chmiel - 2008		Płatność zwierzęca 2008		Przejsiowa płatność z tytułu owoców miękkich		Oddzielna płatność z tytułu owoców i warzyw (płatność do pomidorów)	
	Wnioski*	Powierzchnia deklarowana (ha)*	Wnioski*	Powierzchnia deklarowana (ha)*	Wnioski*	Powierzchnia deklarowana (ha)*	Wnioski*	Powierzchnia deklarowana (ha)*	Wnioski*	Powierzchnia deklarowana (ha)*	Wnioski*	Powierzchnia deklarowana (ha)*	Wnioski*	Powierzchnia deklarowana (ha)*	Wnioski*	Powierzchnia deklarowana (ha)*	Wnioski*	Powierzchnia deklarowana (ha)*
Dolnośląskie	60 668	799 426,67	12	39,10	12	40,42	14 059	66 860,44	50 463	675 412,29	11	38,94	13 125	64 737,23	142	546,69	6	310,79
Kujawsko - pomorskie	67 969	927 301,35	4	10,57	5	11,30	25 756	82 450,58	63 220	817 098,13	4	10,57	25 150	81 842,63	826	1 083,38	430	45 092,29
Lubelskie	180 120	1 136 800,90	1 046	1 830,54	1 009	1 802,33	74 039	160 336,22	169 190	919 390,55	995	1 820,39	70 095	156 972,56	17 257	13 235,81	374	23 052,28
Lubuskie	20 703	355 197,42	2	14,51	2	14,81	5 448	49 194,77	16 980	276 847,22	2	14,51	5 136	47 969,93	54	238,03	6	998,95
Łódzkie	129 380	840 238,23	1	7,58	1	0,32	57 251	124 644,75	119 151	660 398,01	0	0,00	54 214	120 522,45	1 401	1 20,30	381	18 165,36
Małopolskie	139 357	449 567,83	0	0,00	1	0,48	62 118	108 725,29	108 249	247 459,07	1	1,12	58 833	107 020,57	747	416,60	0	0,00
Mazowieckie	210 344	1 645 356,31	5	8,88	6	16,46	102 384	389 492,61	181 405	1 094 827,53	6	16,46	97 628	385 011,09	6 315	9 127,31	34	1 484,01
Opolskie	29 593	467 111,41	4	100,81	4	94,72	9 268	29 514,93	27 462	435 290,53	4	94,57	8 683	29 086,59	6	21,24	0	0,00
Podkarpackie	129 013	468 890,51	5	21,59	7	25,43	55 358	106 800,00	108 984	266 488,62	6	26,72	52 782	102 253,35	1 489	656,49	1	0,00
Podlaskie	83 885	968 948,74	0	0,00	0	0,00	48 600	319 338,63	76 666	559 973,92	0	0,00	48 435	331 586,62	710	518,61	0	0,00
Pomorskie	39 322	648 766,48	0	0,00	0	0,00	17 428	85 856,69	34 421	520 557,66	0	0,00	16 968	85 298,17	692	750,15	0	0,00
Śląskie	54 722	319 827,52	1	1,15	1	1,15	18 830	42 276,01	44 567	239 759,32	1	1,15	18 140	41 957,40	32	92,05	1	114,24
Świętokrzyskie	92 384	411 378,50	6	7,91	6	7,44	44 686	80 312,04	81 213	286 659,49	4	5,92	42 360	77 303,55	4 634	2 307,40	59	1 424,05
Warmińsko - mazurskie	43 603	923 918,52	0	0,00	2	6,04	21 322	237 167,57	34 654	595 014,26	0	0,00	20 968	240 346,94	435	851,05	0	0,00
Wielkopolskie	123 041	1 564 389,17	45	203,87	117 541	1 289 827,79	42	198,06	50 182	167 453,95	37	177,31	48 231	163 757,67	391	767,70	705	77 718,81
Zachodniopomorskie	28 775	748 174,03	0	0,00	24 123	567 867,92	0	0,00	7 799	72 795,33	23 421	618 895,66	0	0,00	7 299	1 339,13	0	0,00
<b>RAZEM</b>	<b>1 431 879</b>	<b>12 673 293,59</b>	<b>1 131</b>	<b>2 246,51</b>	<b>1 286 899</b>	<b>9 341 829,71</b>	<b>1 098</b>	<b>2 218,96</b>	<b>614 528</b>	<b>2 123 219,81</b>	<b>1 256 100</b>	<b>2 207,66</b>	<b>588 047</b>	<b>2 105 258,46</b>	<b>35 500</b>	<b>33 071,94</b>	<b>1 997</b>	<b>168 360,78</b>

\*nie uwzględnia wniosków wycofanych

**Tabela 9a. Kwota zrealizowanych płatności w ramach płatności bezpośrednich do gruntów rolnych w Kampanii 2008**

Województwo	Kampania 2008							Przejęciowa płatność z tytułu owoców miękkich	Oddzielna płatność z tytułu cukru
	Jednolite płatności obszarowe	Uzupelniające płatności obszarowe - inne rośliny	Uzupelniające płatności obszarowe - chmiel historyczny	Uzupelniające płatności obszarowe - chmiel	Uzupelniające płatności obszarowe - płatności zwierzęce	Oddzielna płatność z tytułu owoców i warzyw	Przejęciowa płatność z tytułu owoców miękkich		
Dolnośląskie	124 331 387,62	77 505 905,38	10 885,45	7 304,19	8 005 745,86	41 536,68	61 806,34	20 654 169,43	
Kujawsko-pomorskie	225 425 751,78	142 683 328,56	3 117,21	2 148,06	17 721 102,34	3 750 587,50	531 773,82	53 583 284,51	
Lubelskie	173 930 422,68	96 879 826,05	352 233,09	247 649,68	20 229 628,16	32 066,11	175 378,47	24 313 057,45	
Lubuskie	65 177 451,70	36 977 512,62	0,00	0,00	7 207 703,86	0,00	72 118,73	1 240 068,61	
Łódzkie	202 751 254,79	109 055 227,36	0,00	0,00	26 288 942,46	1 160 532,46	231 423,92	10 309 357,96	
Małopolskie	113 064 123,71	43 716 002,85	0,00	0,00	23 349 772,63	0,00	124 957,86	1 062 407,88	
Mazowieckie	314 836 506,42	145 030 291,60	0,00	0,00	66 092 419,38	5 174,93	1 992 164,60	18 502 735,28	
Opolskie	76 969 231,24	51 975 181,50	15 591,94	10 744,34	4 838 480,20	0,00	0,00	13 027 466,64	
Podkarpackie	97 612 505,73	37 280 106,81	4 400,76	3 908,88	18 083 041,01	0,00	141 819,11	3 151 250,33	
Podlaskie	191 387 145,06	83 145 223,60	0,00	0,00	64 705 045,53	0,00	214 549,23	4 341 279,74	
Pomorskie	118 829 980,37	69 230 982,08	0,00	0,00	15 407 564,70	0,00	412 087,57	10 743 099,37	
Śląskie	47 357 583,69	25 347 228,83	680,23	468,74	6 005 635,23	0,00	4 904,84	1 231 307,11	
Świętokrzyskie	76 244 848,34	35 670 443,76	792,61	546,18	11 679 088,33	99 985,19	370 756,79	5 628 381,52	
Warmińsko-Mazurskie	155 933 791,82	74 322 042,28	0,00	0,00	42 678 884,67	0,00	326 164,72	2 317 297,93	
Wielkopolskie	308 163 261,26	190 394 554,09	51 425,05	30 594,46	31 004 286,56	7 023 688,62	163 326,93	41 356 973,30	
Zachodniopomorskie	90 828 283,52	55 098 684,35	0,00	0,00	6 948 547,45	0,00	323 515,29	4 966 921,65	
<b>Razem</b>	<b>2 382 843 529,73</b>	<b>1 274 312 541,72</b>	<b>439 136,34</b>	<b>303 364,53</b>	<b>370 246 088,37</b>	<b>12 113 561,49</b>	<b>5 146 748,22</b>	<b>216 429 058,71</b>	

**Tabela 9b. Kwota zrealizowanych płatności w ramach płatności bezpośrednich do gruntów rolnych w Kampanii 2007**

Województwo	Kampania 2007						Odziedlna płatność z tytułu cukru
	Jednolite płatności obszarowe	Uzupelniające płatności obszarowe - inne rośliny	Uzupelniające płatności obszarowe - chmiel historyczny	Uzupelniające płatności obszarowe - chmiel	Uzupelniające płatności obszarowe - płatności zwierzęce	Rośliny energetyczne	
Dolnośląskie	263 211 491,43	193 839 445,21	20 586,98	18 300,56	22 043 955,17	1 026 084,55	47 024 366,20
Kujawsko-pomorskie	310 785 425,24	236 629 853,04	5 559,92	5 116,18	31 466 610,59	295 028,01	79 297 967,60
Lubelskie	403 323 748,82	264 476 072,73	925 038,74	809 228,17	59 445 639,02	674 126,37	66 078 742,80
Lubuskie	118 827 975,22	79 478 270,12	7 632,40	6 569,55	17 178 463,58	307 632,33	4 098 528,50
Łódzkie	291 509 077,44	190 957 606,62	3 987,16	0,00	47 193 679,93	98 318,18	15 434 373,10
Małopolskie	153 717 516,69	72 453 915,44	0,00	525,20	39 531 452,96	40 823,08	2 900 573,60
Mazowieckie	567 670 575,89	319 551 243,56	4 670,97	6 691,80	148 516 875,47	211 806,58	36 898 171,50
Opolskie	151 165 043,48	124 501 500,22	53 027,07	42 885,42	10 894 994,90	2 167 132,67	37 614 003,50
Podkarpackie	161 916 030,95	76 758 786,29	11 356,56	10 341,04	35 693 355,29	391 042,03	9 984 975,10
Podlaskie	306 313 435,99	162 250 146,59	0,00	0,00	127 161 384,10	62 521,48	9 587 006,60
Pomorskie	211 392 911,62	149 674 095,07	0,00	0,00	32 420 123,88	379 328,48	20 100 645,70
Śląskie	102 407 436,05	69 297 284,93	604,91	520,67	15 413 125,82	182 349,94	4 002 459,00
Świętokrzyskie	149 727 520,91	82 137 182,69	3 860,91	3 133,10	29 257 100,52	24 521,07	14 688 592,30
Warmińsko-mazurskie	287 556 764,17	172 472 378,19	0,00	2 734,67	91 131 553,98	167 276,02	7 287 298,40
Wielkopolskie	516 351 958,71	388 357 862,63	102 723,30	88 606,48	64 409 867,71	2 283 886,69	86 749 923,10
Zachodniopomorskie	242 624 676,58	178 063 137,68	0,00	0,00	24 824 939,65	4 025 425,83	20 450 248,40
<b>Razem</b>	<b>4 238 503 589,19</b>	<b>2 760 898 781,01</b>	<b>1 109 028,92</b>	<b>994 652,84</b>	<b>796 553 112,57</b>	<b>12 337 283,31</b>	<b>462 197 875,40</b>

**Tabela 9c.** Kwota zrealizowanych płatności w ramach płatności bezpośrednich do gruntów rolnych w Kampanii 2006

Województwo	Jednolite płatności obszarowe	Uzupelniające płatności obszarowe - Inne rośliny	Uzupelniające płatności obszarowe - chmiel	ONW	Rośliny energetyczne	Oddzielna płatność z tytułu cukru
Dolnośląskie	240 739 813,70	246 818 424,51	37 643,53	47 025 941,79	105 646,70	40 447 349,90
Kujawsko-pomorskie	284 816 536,24	286 856 238,86	10 176,28	68 362 799,28	51 261,06	68 491 926,30
Lubelskie	367 877 343,79	352 558 948,72	1 740 472,78	86 977 796,86	21 815,07	58 443 297,20
Lubuskie	106 552 242,79	109 765 073,59	13 969,50	40 031 443,09	163 982,90	3 673 474,10
Łódzkie	268 149 835,78	260 117 679,92	7 297,65	97 667 225,01	21 187,65	13 835 268,40
Małopolskie	142 046 419,99	137 879 775,22	0,00	52 352 250,89	15 410,92	2 652 229,70
Mazowieckie	519 217 651,43	506 639 975,81	8 549,22	239 656 299,26	185 701,59	33 023 428,00
Opolskie	138 085 128,82	145 052 763,25	97 054,83	10 563 082,80	52 901,50	32 249 295,30
Podkarpackie	148 248 857,17	144 676 945,11	20 785,79	42 225 357,06	89 379,68	8 977 541,60
Podlaskie	279 647 942,70	301 197 462,39	0,00	175 306 266,44	147 487,99	8 084 727,50
Pomorskie	194 871 924,19	200 902 831,86	0,00	63 500 210,39	103 299,51	17 220 627,80
Śląskie	94 308 608,38	97 933 931,78	1 107,16	19 714 595,74	53 446,32	3 247 200,20
Świętokrzyskie	138 074 185,16	125 936 449,83	7 066,59	36 623 550,95	78 510,32	13 349 257,50
Warmińsko-mazurskie	264 070 925,68	283 766 666,93	0,00	94 859 221,43	169 177,29	6 126 988,10
Wielkopolskie	472 644 279,58	485 235 579,16	194 804,63	162 213 067,35	338 058,52	74 809 729,60
Zachodniopomorskie	220 727 621,38	229 477 306,54	0,00	58 155 958,10	99 897,66	16 769 696,20
<b>Razem</b>	<b>3 880 079 316,78</b>	<b>3 914 816 053,48</b>	<b>2 138 927,96</b>	<b>1 295 235 066,44</b>	<b>1 697 164,68</b>	<b>401 402 037,30</b>

**Tabela 9d.** Kwota zrealizowanych płatności w ramach płatności bezpośrednich do gruntów rolnych w Kampanii 2005

Województwo	Jednolite płatności obszarowe	Uzupelniające płatności obszarowe - Inne rośliny	Uzupelniające płatności obszarowe - chmiel	ONW	Rośliny energetyczne
Dolnośląskie	197 615 944,16	224 305 163,22	33 889,64	46 012 536,52	57 861,45
Kujawsko-pomorskie	231 695 335,99	257 569 264,70	9 196,12	67 066 153,17	17 878,93
Lubelskie	297 580 690,24	317 356 254,96	1 599 742,22	84 951 902,79	1 608,17
Lubuskie	85 407 323,76	95 770 221,31	12 632,69	38 330 445,14	77 624,20
Łódzkie	218 981 191,64	235 913 885,26	6 594,75	96 018 540,32	7 123,75
Małopolskie	116 600 584,89	126 335 503,94	0,00	51 956 207,92	3 855,26
Mazowieckie	423 977 937,03	458 990 319,61	8 047,69	235 128 094,18	120 326,37
Opolskie	112 506 462,71	130 771 732,22	91 595,72	10 432 322,14	13 906,30
Podkarpackie	121 622 822,30	132 776 026,45	18 670,63	41 668 747,39	43 044,67
Podlaskie	227 294 827,77	270 564 066,09	0,00	170 748 277,98	88 972,26
Pomorskie	158 890 149,71	179 740 008,30	0,00	61 473 613,44	23 879,13
Śląskie	77 343 251,14	89 231 046,69	1 000,52	18 948 797,87	12 282,93
Świętokrzyskie	112 617 741,67	114 573 152,45	6 116,25	35 602 392,81	39 205,15
Warmińsko-mazurskie	215 285 413,02	255 264 371,84	0,00	92 820 609,38	19 415,25
Wielkopolskie	384 489 775,93	436 283 042,51	169 845,32	160 689 447,13	193 862,22
Zachodniopomorskie	177 848 030,51	203 447 557,29	10 283,64	56 235 297,87	68 358,00
<b>Razem</b>	<b>3 159 757 482,47</b>	<b>3 528 891 616,84</b>	<b>1 967 615,19</b>	<b>1 268 083 386,05</b>	<b>789 204,04</b>



**Tabela 9e. Kwota zrealizowanych płatności w ramach płatności bezpośrednich do gruntów rolnych w Kampanii 2004**

Województwo	Jednolite płatności obszarowe	Kampania 2004		ONW
		Uzupelniające płatności obszarowe - inne rośliny	Uzupelniające płatności obszarowe - chmiel	
Dolnośląskie	181 440 897,93	225 386 507,26	37 875,93	41 768 350,62
Kujawsko-pomorskie	214 561 584,13	259 928 733,16	14 264,31	62 836 439,53
Lubelskie	262 740 890,01	306 556 051,87	1 851 031,09	76 624 669,61
Lubuskie	74 923 345,08	91 772 201,24	14 710,38	34 514 105,96
Łódzkie	196 559 070,21	229 837 800,51	7 684,68	86 204 044,87
Małopolskie	101 841 545,43	120 725 741,54	0,00	45 859 326,36
Mazowieckie	377 682 461,45	447 423 316,94	17 376,71	209 620 124,98
Opolskie	104 022 073,26	133 372 870,92	102 171,77	9 826 452,73
Podkarpackie	103 197 356,97	124 553 433,85	21 066,98	36 571 693,46
Podlaskie	206 578 424,75	269 563 792,35	0,00	149 723 739,15
Pomorskie	145 516 228,80	179 741 816,21	0,00	55 638 656,41
Śląskie	67 917 229,63	85 758 235,41	1 135,47	15 527 363,80
Świętokrzyskie	100 773 771,29	111 463 683,01	10 868,04	30 576 010,85
Warmińsko-mazurskie	197 628 335,84	259 355 414,87	0,00	86 400 960,85
Wielkopolskie	353 384 329,72	438 311 278,37	193 992,52	151 400 514,00
Zachodniopomorskie	164 652 893,69	202 936 227,73	11 810,89	51 852 876,49
<b>Razem</b>	<b>2 853 420 438,19</b>	<b>3 486 687 105,24</b>	<b>2 283 988,77</b>	<b>1 144 945 329,67</b>

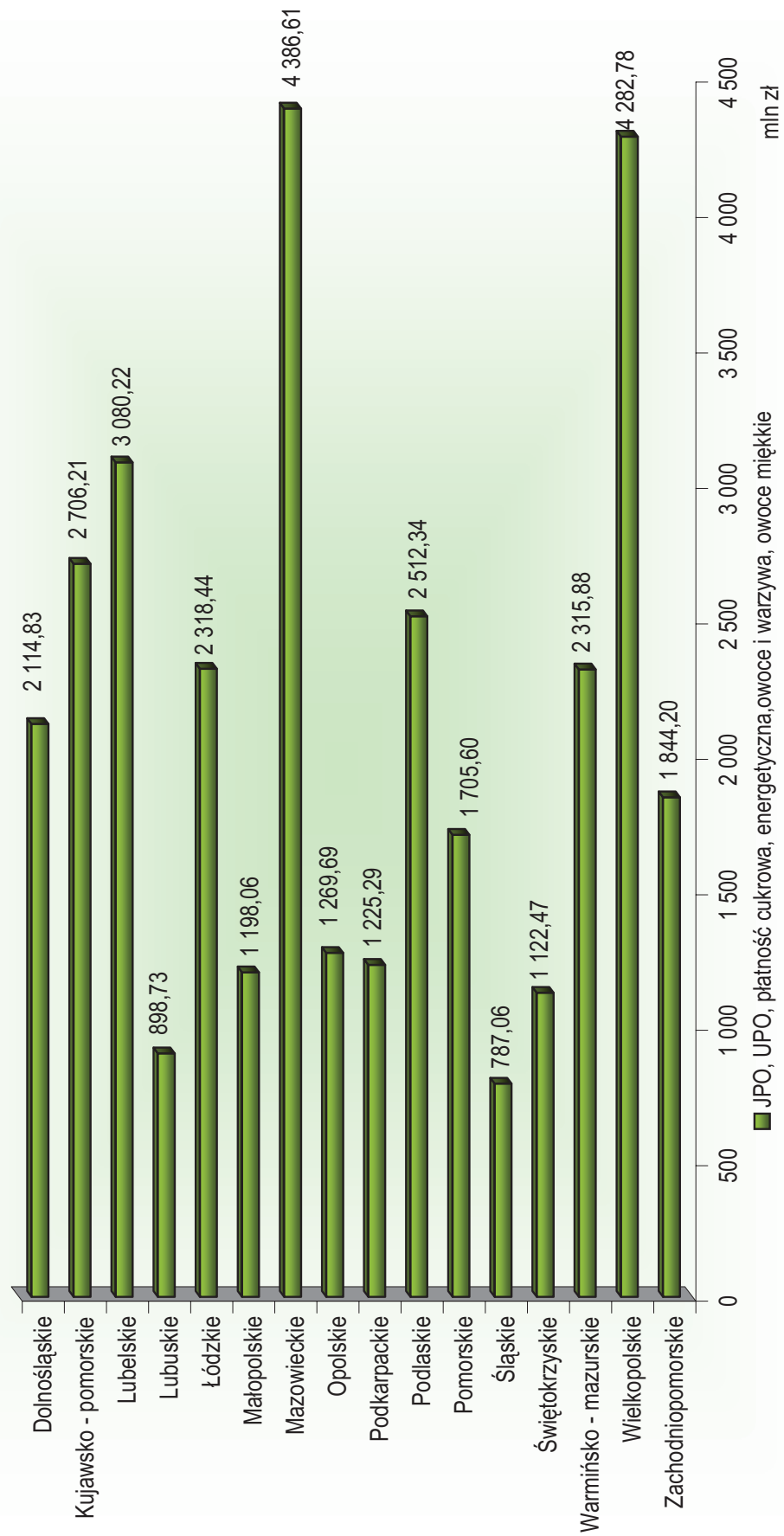
**Tabela 10. Kwota zrealizowanych płatności w ramach płatności bezpośrednich do gruntów rolnych narastająco do 31.12.2008 r. za okres 2004-2008**

Województwo	Jednolite płatności obszarowe	Uzupelniające płatności obszarowe - inne rośliny	Uzupelniające płatności obszarowe - chmiel	Uzupelniające płatności obszarowe - płatności zwierzęce	Oddzielna płatność z tytułu kukru	Oddzielna płatność z tytułu owoców i warzyw	Przejęciowa płatność z tytułu owoców miękkich	Rośliny energetyczne	Razem
Dolnośląskie	1 007 339 534,84	967 855 445,58	166 476,28	30 049 701,03	108 125 885,53	41 536,68	61 806,34	1 189 572,70	2 114 829 958,98
Kujawsko-pomorskie	1 267 284 633,38	1 183 667 418,32	49 578,08	49 187 712,93	201 373 178,41	3 750 587,50	531 773,82	364 168,00	2 706 209 050,44
Lubelskie	1 505 453 095,54	1 337 827 154,33	7 525 395,77	79 675 267,18	148 835 097,45	32 066,11	175 378,47	697 549,61	3 080 221 004,46
Lubuskie	450 888 338,55	413 763 278,88	55 514,52	24 386 157,44	9 012 071,21	0,00	72 118,73	549 239,43	898 726 718,76
Łódzkie	1 177 950 429,86	1 025 882 199,67	25 564,24	73 482 622,39	39 578 999,46	1 160 532,46	231 423,92	126 629,56	2 318 438 401,58
Małopolskie	627 270 190,71	501 110 938,99	525,20	62 881 225,59	6 615 211,18	0,00	124 957,86	60 089,26	1 198 063 138,79
Mazowieckie	2 203 385 132,22	1 877 635 147,52	45 336,39	214 609 294,85	88 424 334,78	5 174,93	1 992 184,60	517 834,54	4 386 614 419,83
Opolskie	582 747 939,51	585 674 048,11	413 071,09	15 733 475,10	82 890 765,44	0,00	0,00	2 233 940,47	1 269 693 239,72
Podkarpackie	632 599 573,12	516 045 298,51	90 530,64	53 776 396,30	22 113 767,03	0,00	141 819,11	523 466,38	1 225 290 851,09
Podlaskie	1 211 221 776,27	1 086 720 691,02	0,00	191 866 429,63	22 013 013,84	0,00	214 549,23	298 981,73	2 512 335 441,72
Pomorskie	829 501 194,69	779 289 733,52	0,00	47 827 688,58	48 084 372,87	0,00	412 087,57	506 507,12	1 705 601 584,35
Śląskie	389 334 108,89	367 567 727,64	5 517,70	21 418 961,05	8 480 986,31	0,00	4 904,84	248 079,19	787 060 265,62
Świętokrzyskie	577 438 067,37	469 780 911,74	32 383,88	40 936 188,85	33 686 231,32	99 995,19	370 756,79	142 236,54	1 122 466 771,48
Warmińsko-mazurskie	1 120 475 230,53	1 045 180 874,11	2 734,67	133 810 438,65	15 731 584,43	0,00	326 164,72	355 868,56	2 315 882 895,67
Wielkopolskie	2 035 033 605,20	1 938 582 316,76	831 991,76	95 414 154,27	202 916 626,00	7 023 669,62	163 326,93	2 815 807,43	4 282 781 496,97
Zachodniopomorskie	896 681 505,68	869 022 913,59	22 094,53	31 773 487,10	42 186 866,25	0,00	323 515,29	4 193 681,49	1 844 204 063,93
<b>Razem</b>	<b>16 514 604 356,36</b>	<b>14 965 606 098,29</b>	<b>9 266 714,55</b>	<b>1 166 829 200,94</b>	<b>1 080 028 971,41</b>	<b>12 113 561,49</b>	<b>5 146 748,22</b>	<b>14 823 652,03</b>	<b>33 768 419 303,29</b>

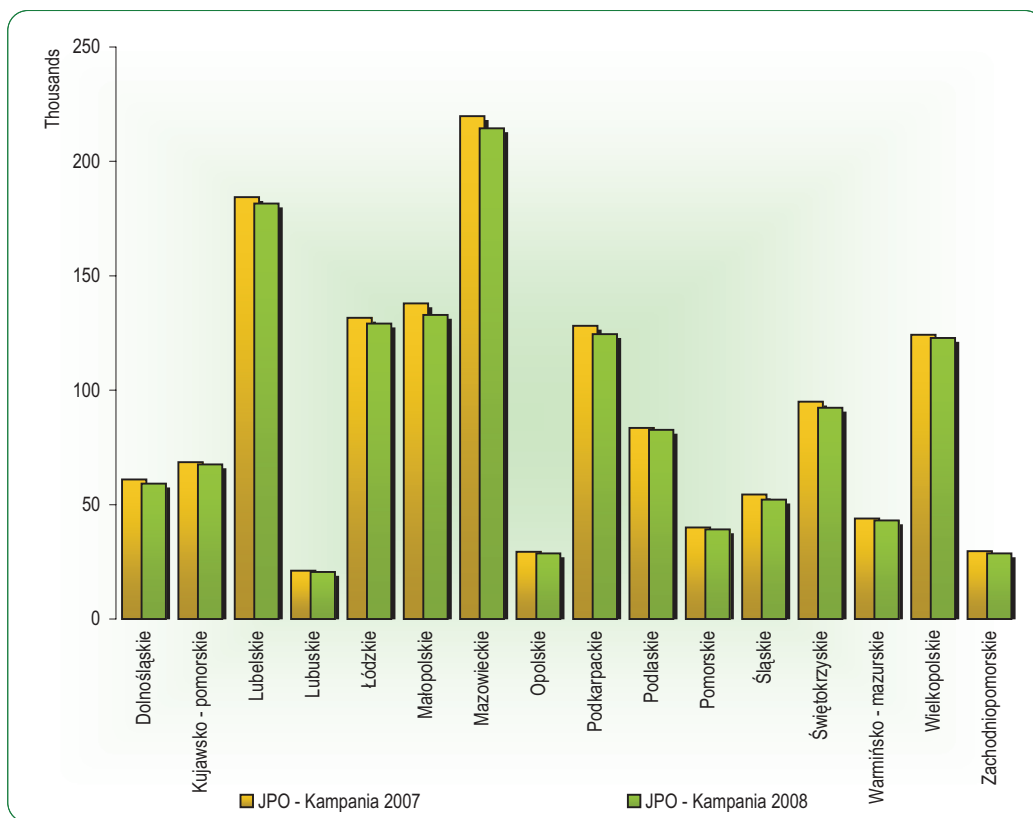
**Tabela 11.** Obsługa spraw w ramach dopłat do roślin energetycznych w ramach Kampanii 2005 - 2008

Województwo	Kampania 2005			Kampania 2006			Kampania 2007			Kampania 2008	
	Liczba beneficjentów	Kwota wypłacona	Powierzchnia, do której przyznano dopłatę	Liczba beneficjentów	Kwota wypłacona	Powierzchnia, do której przyznano dopłatę	Liczba beneficjentów	Kwota wypłacona (zł)	Powierzchnia, do której przyznano dopłatę (ha)	Liczba złożonych wniosków	Powierzchnia zadeklarowana (ha)
Dolnośląskie	17	57 861,45	266,25	50	105 646,70	383,87	371	1 026 064,55	6 040,90	526	7 956,71
Kujawsko - pomorskie	10	17 878,93	82,27	28	51 261,06	186,29	161	295 028,01	1 733,66	77	1 045,75
Lubelskie	2	1 608,17	7,40	20	21 815,07	78,96	585	674 126,37	3 967,34	563	3 538,87
Lubuskie	13	77 624,20	367,18	34	163 982,90	601,59	67	307 632,33	1 781,52	35	1 395,90
Łódzkie	6	7 123,75	32,78	18	21 187,65	76,80	75	98 318,18	579,06	94	1 447,98
Małopolskie	2	3 855,26	17,74	17	15 410,92	55,97	32	40 823,08	240,43	26	290,09
Mazowieckie	35	120 326,37	554,78	54	185 701,59	672,15	87	211 806,58	1 135,35	133	2 142,76
Opolskie	10	13 906,30	63,99	22	52 901,50	192,38	958	2 167 132,67	12 763,61	984	13 338,64
Podkarpackie	15	43 044,67	204,32	35	89 379,68	333,75	460	391 042,03	2 303,09	645	3 672,93
Podlaskie	6	88 972,26	486,73	11	147 487,99	536,19	7	62 521,48	388,23	20	618,72
Pomorskie	16	23 879,13	109,88	28	103 299,51	375,99	93	379 328,48	2 234,10	75	5 482,33
Śląskie	11	12 282,93	56,52	27	53 446,32	211,59	60	182 349,94	1 049,55	44	805,31
Świętokrzyskie	14	39 205,15	185,44	31	78 510,32	296,26	34	24 521,07	144,42	57	249,43
Warmińsko - mazurskie	17	19 415,25	89,52	49	169 177,29	612,34	46	167 276,02	1 040,24	65	2 546,50
Wielkopolskie	26	193 862,22	894,34	41	338 058,52	1 231,01	333	2 283 886,69	13 424,51	616	5 886,45
Zachodniopomorskie	9	68 358,00	314,55	28	99 897,66	361,58	707	4 025 425,83	23 835,30	316	8 566,65
<b>RAZEM</b>	<b>209</b>	<b>789 204,04</b>	<b>3 732,59</b>	<b>493</b>	<b>1 697 164,68</b>	<b>6 206,72</b>	<b>4076</b>	<b>12 337 283,31</b>	<b>72 641,30</b>	<b>4276</b>	<b>58 985,02</b>

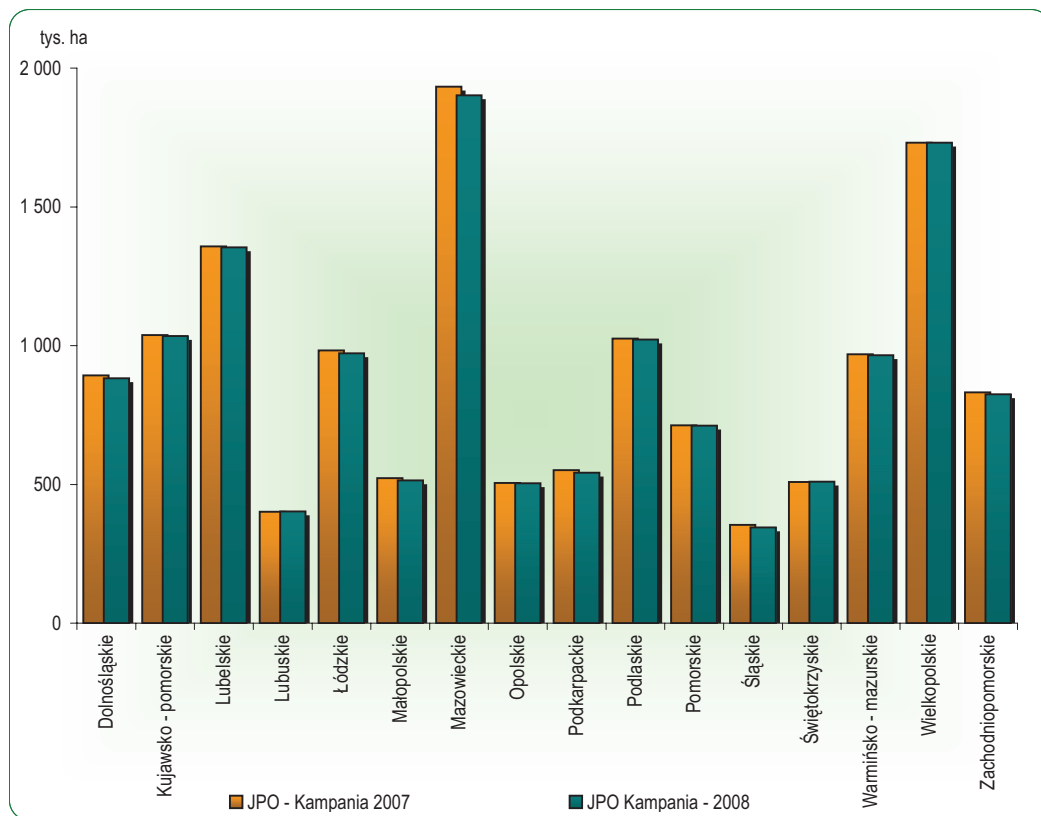
**Wykres 5.** Kwoty zrealizowanych płatności w ramach płatności bezpośrednich do gruntów rolnych ( JPO,UPO, oddzielna płatności z tytułu cukru, owoców i warzyw, owoców miękkich, roślin energetycznych) narastająco do 31.12.2008 r. (w mln zł)



**Wykres 6.** Liczba wniosków w ramach Jednolitej Płatności Obszarowej w Kampanii 2007 oraz Kampanii 2008 (w tys.)



**Wykres 7.** Powierzchnia deklarowana w ramach Jednolitej Płatności Obszarowej w Kampanii 2007 oraz Kampanii 2008 (w tys. ha)



**PROW 2004-2006**

**Tabela 12. PROW 2004-2006, Działanie 1 "Renty strukturalne", dane narastająco do 31.12.2008 r.**

Województwo	Wnioski złożone*		Wnioski wycofane przez rolnika		Wnioski podlegające dalszej weryfikacji**		Wnioski z wydanymi postanowieniami		Wydane decyzje przyznające pomoc***		Wydane decyzje odmawiające przyznania pomocy		Wnioski, do których nastąpiło przekazanie gospodarstwa rolnego		Kwota zrealizowanych płatności (w zł)
	liczba	kwota w zł	liczba	kwota w zł	liczba	kwota w zł	liczba	kwota w zł	liczba	kwota w zł***	liczba	kwota w zł***	liczba	kwota w zł***	
Dolnośląskie	3 138	5 058 498,31	154	281 465,51	2 984	4 777 032,80	2 955	4 756 243,54	2 900	4 614 005,68	80	117 773,24	2 967	4 615 708,91	111 086 126,24
Kujawsko - pomorskie	4 566	7 272 145,77	243	359 884,66	4 323	6 912 261,11	4 262	6 920 535,98	4 191	6 760 414,74	127	197 908,43	4 237	6 815 452,89	164 133 232,05
Lubelskie	5 821	9 364 234,89	234	399 857,80	5 587	8 964 377,09	5 572	8 977 594,82	5 498	8 829 147,36	85	129 105,22	5 710	8 866 566,74	206 180 288,68
Lubuskie	600	958 557,82	20	32 155,36	580	926 402,46	561	904 196,98	558	895 748,91	25	37 005,60	562	898 855,71	22 099 309,02
Łódzkie	6 334	9 952 419,76	244	487 432,30	6 090	9 464 987,46	5 993	9 576 763,44	5 811	9 094 945,82	261	399 749,77	5 844	9 113 056,17	226 765 232,71
Mazowieckie	2 561	3 641 316,19	37	103 994,67	2 524	3 537 321,52	2 445	3 510 879,86	2 395	3 408 063,27	100	138 333,80	2 406	3 388 526,61	83 982 268,28
Mazowieckie	10 303	15 802 442,29	409	688 276,57	9 894	15 134 165,72	9 724	15 295 253,06	9 460	14 828 126,26	416	620 688,61	9 598	14 628 238,26	361 588 259,51
Opolskie	1 690	2 538 051,94	48	127 715,64	1 642	2 410 336,30	1 589	2 403 004,24	1 571	2 430 219,35	38	57 309,80	1 588	2 354 985,65	60 589 736,20
Podkarpackie	2 749	3 961 937,31	61	104 137,33	2 688	3 857 799,98	2 640	3 819 855,92	2 622	3 774 800,07	66	89 888,18	2 630	3 783 483,44	93 462 815,79
Podlaskie	4 809	7 744 345,40	189	336 594,69	4 620	7 407 750,71	4 565	7 319 814,73	4 423	7 198 557,99	179	263 199,17	4 316	7 276 263,79	190 153 895,06
Pomorskie	1 719	2 833 085,27	55	454 854,34	1 664	2 378 230,93	1 639	4 095 870,30	1 608	2 665 827,22	60	88 249,47	1 620	2 659 528,79	63 990 932,31
Śląskie	1 644	2 410 242,38	66	93 580,09	1 578	2 316 662,29	1 555	2 287 570,61	1 523	2 224 985,41	61	84 372,35	1 511	2 220 310,28	53 630 592,99
Świętokrzyskie	3 637	5 505 331,46	101	216 033,04	3 536	5 289 298,42	3 399	5 145 698,12	3 340	5 050 150,65	145	211 210,53	3 356	5 043 328,58	122 926 346,72
Warmińsko - mazurskie	1 966	3 357 523,06	47	145 544,55	1 919	3 211 978,51	1 898	3 217 475,38	1 861	3 164 839,07	39	67 279,16	1 886	3 184 796,89	76 824 566,99
Wielkopolskie	5 340	8 525 608,83	204	347 153,50	5 136	8 178 455,33	5 020	8 029 015,98	4 939	8 240 363,87	192	291 416,80	4 931	8 124 733,11	194 283 033,23
Zachodniopomorskie	1 464	2 399 056,54	50	114 588,34	1 414	2 284 468,20	1 356	2 138 382,70	1 328	2 175 843,15	91	195 136,53	1 340	2 185 441,55	52 081 215,92
<b>RAZEM</b>	<b>58 341</b>	<b>91 324 797,22</b>	<b>2 162</b>	<b>4 273 248,39</b>	<b>56 179</b>	<b>87 051 548,83</b>	<b>55 173</b>	<b>88 398 155,66</b>	<b>54 028</b>	<b>85 356 038,82</b>	<b>1 965</b>	<b>2 988 626,66</b>	<b>54 502</b>	<b>85 159 277,37</b>	<b>2 083 777 851,70</b>

\*W kolumnie "Wnioski złożone" ujęto również wnioski później wycofane przez rolnika.

\*\* Kolumna obejmuje wnioski złożone minus wnioski wycofane przez rolnika

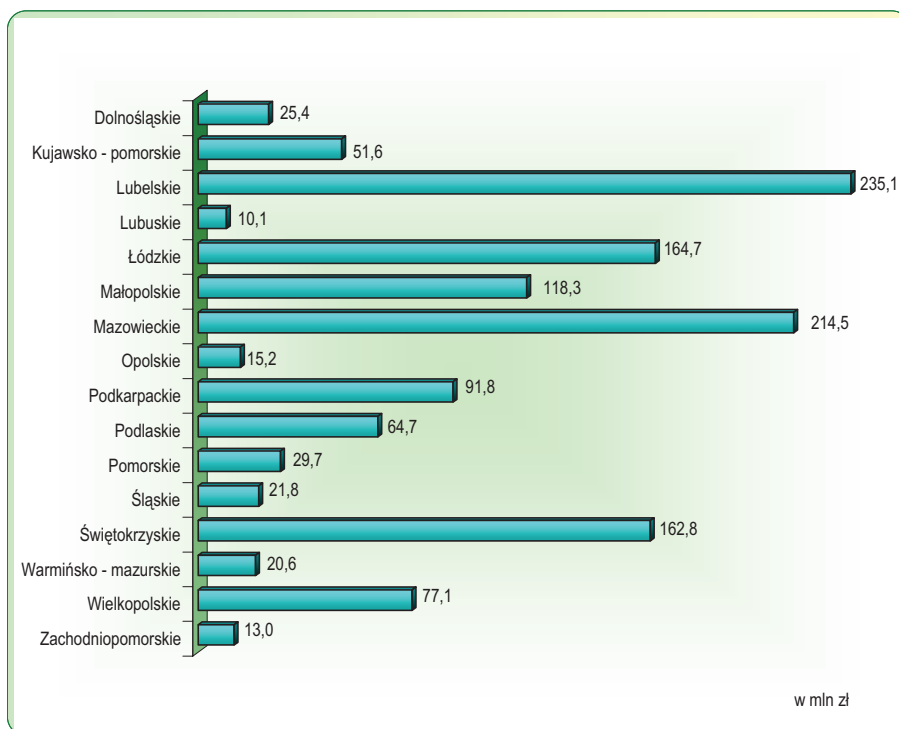
\*\*\*Kwota wykazana w kolumnie jest kwotą obliczoną na podstawie miesięcznej wysokości wnioskowanej renty strukturalnej

\*\*\*\*Liczba decyzji wysłanych do beneficjentów, z którymi ARIMR jest związana zgodnie z art. 110 KPA

**Tabela 13.** PROW 2004 - 2006 Działanie 2 Wspieranie gospodarstw niskotowarowych, dane narastająco do 31.12.2008 r.

Województwo	Liczba złożonych wniosków	Liczba decyzji przyznających pomoc	Kwota zrealizowanych płatności (zł)
Dolnośląskie	3 451	3 006	25 381 423,31
Kujawsko - pomorskie	7 215	6 137	51 636 415,72
Lubelskie	30 619	27 841	235 095 098,91
Lubuskie	1 343	1 131	10 127 638,59
Łódzkie	22 229	19 829	164 680 074,70
Małopolskie	15 875	14 363	118 282 751,10
Mazowieckie	28 878	25 237	214 495 956,72
Opolskie	1 893	1 679	15 220 465,35
Podkarpackie	11 524	10 237	91 815 235,69
Podlaskie	8 775	7 703	64 696 523,62
Pomorskie	4 256	3 695	29 693 441,17
Śląskie	2 992	2 679	21 781 128,66
Świętokrzyskie	23 128	20 238	162 836 090,92
Warmińsko - mazurskie	2 872	2 524	20 616 980,59
Wielkopolskie	11 434	9 640	77 057 549,28
Zachodniopomorskie	2 238	1 717	12 961 767,70
<b>RAZEM</b>	<b>178 722</b>	<b>157 656</b>	<b>1 316 378 542,03</b>

**Wykres 8.** PROW 2004 - 2006 Działanie 2 "Wspieranie gospodarstw niskotowarowych" . Kwota zrealizowanych płatności, dane narastająco na 31.12.2008 r. (w mln zł)



**Tabela 14. PROW 2004 - 2006, Działanie 4 "Wsparanie przedsięwzięć rolnośrodowiskowych" - wnioski złożone w okresie 1.09.2004 - 31.12.2007, dane na 31.12.2008 r.**

Województwo	Liczba wniosków w podziale na pakiety*																	
	Pakiet S01		Pakiet S02		Pakiet P01		Pakiet P02		Pakiet K01		Pakiet K02		Pakiet G01		Suma			
	Pierwotne	Kontynuacyjne	Pierwotne	Kontynuacyjne	Pierwotne	Kontynuacyjne	Pierwotne	Kontynuacyjne	Pierwotne	Kontynuacyjne	Pierwotne	Kontynuacyjne	Pierwotne	Kontynuacyjne				
Dolnośląskie	102	55	680	559	896	360	75	1 670	363	10	4	54	23	5 011				
Kujawsko - pomorskie	382	221	229	228	619	220	14	3 706	1 135	11	3	10	5	6 812				
Lubelskie	87	70	1 411	1 139	3 053	1 107	59	8 979	1 968	6	0	112	42	18 209				
Lubuskie	11	5	354	244	438	166	20	1 787	734	1	1	6	5	3 811				
Łódzkie	32	20	299	229	117	31	6	4 948	985	6	2	29	22	6 735				
Małopolskie	111	44	1 806	1 771	515	154	40	1 693	283	4	1	174	126	6 812				
Mazowieckie	196	69	1 377	1 165	1 683	387	53	4 771	761	9	7	46	29	10 716				
Opolskie	12	13	54	58	90	4	3	2 165	838	0	0	8	9	3 307				
Pockarpackie	296	176	1 550	1 248	1 711	774	271	1 816	291	6	1	31	25	8 390				
Podlaskie	101	63	870	659	1 483	494	68	2 579	407	5	4	57	40	6 990				
Pomorskie	191	141	303	231	827	418	26	3 933	1 566	36	13	90	54	7 875				
Śląskie	16	13	193	133	131	37	15	1 120	163	0	0	30	16	1 905				
Świętokrzyskie	309	139	1 089	1 229	1 158	380	54	4 726	650	7	5	36	22	9 829				
Warmińsko - mazurskie	325	154	768	622	200	82	15	1 743	423	7	4	28	20	4 439				
Wielkopolskie	45	36	91	127	1 395	572	70	6 328	1 652	13	6	54	35	10 469				
Zachodniopomorskie	70	49	1 104	563	786	361	68	2 701	1 181	4	2	13	8	6 945				
<b>RAZEM</b>	<b>2 286</b>	<b>1 268</b>	<b>12 178</b>	<b>10 205</b>	<b>15 102</b>	<b>5 596</b>	<b>693</b>	<b>54 665</b>	<b>13 400</b>	<b>125</b>	<b>53</b>	<b>778</b>	<b>481</b>	<b>118 245</b>				

\*Zgodnie z § 6 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 lipca 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania pomocy finansowej na wspieranie przedsięwzięć rolnośrodowiskowych (poprawy dobrostanu zwierząt objętej planem rozwoju obszarów wiejskich, płatność rolnośrodowiskowa może być udzielona na realizację równocześnie nie więcej niż 3 pakietów).

**Tabela 15. PROW 2004 - 2006, Działanie 4 "Wsparanie przedsięwzięć rolnośrodowiskowych" - wydane decyzje przyznające płatności, dane na 31.12.2008 r.**

Województwo	Liczba wydanych decyzji przyznających płatność																	
	Pakiet S01		Pakiet S02		Pakiet P01		Pakiet P02		Pakiet K01		Pakiet K02		Pakiet G01		Suma			
	Pierwotne	Kontynuacyjne	Pierwotne	Kontynuacyjne	Pierwotne	Kontynuacyjne	Pierwotne	Kontynuacyjne	Pierwotne	Kontynuacyjne	Pierwotne	Kontynuacyjne	Pierwotne	Kontynuacyjne				
Dolnośląskie	91	51	619	543	826	347	74	1 486	348	5	3	39	22	4 601				
Kujawsko - pomorskie	282	220	216	221	587	217	14	3 268	1 125	6	3	9	5	6 196				
Lubelskie	82	69	1 307	1 113	2 925	1 067	46	8 447	1 954	4	0	103	39	17 311				
Lubuskie	8	5	342	242	413	162	20	1 666	725	1	1	4	5	3 628				
Łódzkie	31	17	267	224	107	27	6	4 540	970	3	2	28	22	6 251				
Małopolskie	92	33	1 691	1 727	459	152	39	1 550	282	1	1	162	123	6 389				
Mazowieckie	156	66	1 199	1 121	1 568	373	50	4 300	745	8	7	41	29	9 799				
Opolskie	12	13	46	56	86	52	2	2 027	836	0	0	8	9	3 150				
Pockarpackie	265	172	1 481	1 231	1 647	771	184	1 698	288	2	1	31	25	8 057				
Podlaskie	87	58	815	652	1 396	487	66	2 390	399	3	3	48	37	6 576				
Pomorskie	176	138	264	220	791	401	38	3 726	1 561	24	13	76	52	7 506				
Śląskie	15	13	158	127	118	34	14	1 032	131	0	0	26	16	1 718				
Świętokrzyskie	260	134	1 027	1 188	1 048	378	33	4 146	611	5	5	32	19	8 909				
Warmińsko - mazurskie	303	154	718	611	185	80	14	1 619	422	3	4	25	20	4 198				
Wielkopolskie	33	32	86	122	1 321	550	60	5 971	1 631	9	4	48	33	9 939				
Zachodniopomorskie	60	5	1 042	549	736	355	32	2 555	1 167	2	1	7	7	6 574				
<b>RAZEM</b>	<b>1 953</b>	<b>1 180</b>	<b>11 278</b>	<b>9 947</b>	<b>14 213</b>	<b>5 453</b>	<b>649</b>	<b>50 421</b>	<b>13 195</b>	<b>76</b>	<b>48</b>	<b>687</b>	<b>463</b>	<b>110 802</b>				

**Tabela 16.** PROW 2004 -2006, Działanie 4 "Wsparzenie przedsięwzięć rolnośrodowiskowych" - kwoty zrealizowanych płatności, dane na 31.12.2008 r.

Województwo	Kwota zrealizowanych płatności								Suma
	Pakiet S01	Pakiet S02	Pakiet P01	Pakiet P02	Pakiet K01	Pakiet K02	Pakiet G01		
Dolnośląskie	728 308,32	16 987 957,81	11 874 343,10	751 222,86	25 253 619,00	11 969,26	288 007,81		55 895 428,16
Kujawsko - pomorskie	2 269 609,20	8 729 146,17	4 181 519,98	83 892,80	25 590 029,34	3 653,70	255 201,60		41 113 052,79
Lubelskie	534 444,24	23 824 146,15	18 276 095,63	371 902,08	34 731 477,52	72,00	1 378 147,40		79 116 285,02
Lubuskie	110 180,20	9 690 639,46	12 572 511,41	1 112 116,80	30 234 829,34	5 884,62	42 910,00		53 769 071,83
Łódzkie	115 557,66	6 832 472,83	707 633,72	7 930,40	17 315 327,15	4 358,12	608 006,50		25 591 286,37
Małopolskie	235 400,64	15 631 987,59	2 149 267,29	560 764,64	4 357 762,58	911,36	2 111 616,67		25 047 700,77
Mazowieckie	763 336,94	21 960 639,79	11 523 361,10	349 446,60	19 975 533,73	25 898,02	472 334,80		55 070 550,98
Opolskie	116 545,20	1 114 781,03	971 135,78	17 232,00	25 161 556,04	0,00	94 627,00		27 475 877,05
Podkarpackie	1 028 053,02	19 404 785,91	16 256 753,57	1 795 162,10	9 207 924,48	2 362,60	569 038,10		48 264 079,78
Podlaskie	472 670,24	13 195 255,86	6 752 858,59	215 485,20	9 574 420,03	411,90	1 365 969,46		31 577 071,28
Pomorskie	1 348 863,60	7 306 259,35	7 445 092,12	281 515,72	51 699 550,18	87 513,59	1 641 518,80		69 810 313,36
Śląskie	94 074,86	2 898 239,83	1 011 736,56	89 649,40	8 373 778,77	0,00	248 474,20		12 715 953,62
Świętokrzyskie	725 872,57	12 881 121,94	4 114 538,47	39 923,60	11 832 680,41	3 698,80	270 063,00		29 867 898,79
Warmińsko - mazurskie	2 309 205,05	20 794 493,41	3 648 142,05	174 434,40	26 253 369,93	3 357,98	928 419,90		54 111 422,72
Wielkopolskie	423 160,48	16 579 496,30	16 952 966,84	229 963,38	51 155 275,08	25 561,66	1 470 819,40		86 837 243,14
Zachodniopomorskie	669 986,48	40 875 997,71	18 487 256,51	561 995,60	57 920 333,23	10 486,20	107 617,90		118 633 673,63
<b>RAZEM</b>	<b>11 945 268,69</b>	<b>238 707 421,14</b>	<b>136 925 212,72</b>	<b>6 642 637,58</b>	<b>408 637 456,81</b>	<b>186 139,81</b>	<b>11 852 772,54</b>		<b>814 896 909,29</b>

S01 Rolnictwo zrównoważone

S02 Rolnictwo ekologiczne

P01 Utrzymanie łąk ekstensywnych

P02 Utrzymanie pastwisk ekstensywnych

K01 Ochrona gleb i wód

K02 Strefy buforowe

G01 Zachowanie lokalnych ras zwierząt gospodarskich



Tabela 17. PROW 2004 -2006, Działanie 5 "Zalesianie gruntów rolnych", dane na 31.12.2008 r.

Województwo	Wnioski złożone w 2004 r.		Wnioski złożone w 2005 r.		Wnioski złożone w 2006 r.		Liczba wydanych decyzji przyznających pomoc			Kwota zrealizowanych płatności (zł)*
	Liczba złożonych wniosków o pomoc	Całkowita powierzchnia przeznaczona do zalesienia (ha)	Liczba złożonych wniosków o pomoc	Całkowita powierzchnia przeznaczona do zalesienia (ha)	Liczba złożonych wniosków o pomoc	Całkowita powierzchnia przeznaczona do zalesienia (ha)	2004	2005	2006	
Dolnośląskie	88	626,85	140	760,53	168	1 898,48	67	114	149	24 010 723,80
Kujawsko - pomorskie	140	532,11	269	985,01	193	1 505,42	121	206	181	21 227 050,87
Lubelskie	205	593,34	325	1 121,59	326	2 061,01	170	271	300	25 661 853,75
Lubuskie	48	246,27	124	761,66	107	1 091,19	31	99	95	15 660 977,88
Łódzkie	143	454,32	282	751,61	284	1 577,64	132	208	262	19 171 028,40
Małopolskie	33	92,23	131	186,37	129	315,07	24	108	115	3 975 025,90
Mazowieckie	239	939,16	610	3 269,14	632	4 445,51	204	501	585	61 274 259,65
Opolskie	26	79,51	58	91,39	64	331,99	25	41	56	3 549 438,00
Podkarpackie	286	647,44	703	1 404,74	526	2 296,68	255	566	493	27 460 222,25
Podlaskie	183	606,52	284	948,20	288	1 506,62	155	246	265	19 717 652,84
Pomorskie	103	536,19	177	1 004,77	169	1 632,09	84	155	155	26 243 879,80
Śląskie	29	73,00	84	431,88	92	777,19	24	67	81	10 115 368,90
Świętokrzyskie	132	391,83	345	672,74	303	1 024,25	119	288	266	12 362 954,37
Warmińsko - mazurskie	215	920,10	450	2 942,95	497	5 225,15	162	374	473	73 590 321,35
Wielkopolskie	148	591,45	279	1 035,79	201	1 670,68	122	202	178	20 473 587,90
Zachodniopomorskie	43	44,38	104	978,26	108	1 344,32	36	78	97	20 018 459,03
<b>RAZEM</b>	<b>2 061</b>	<b>7 374,70</b>	<b>4 365</b>	<b>17 346,63</b>	<b>4 087</b>	<b>28 703,29</b>	<b>1 731</b>	<b>3 524</b>	<b>3 751</b>	<b>384 512 804,69</b>

\* przedstawione wartości uwzględniają pomniejszenia wydatków z tytułu zwrotów bankowych

**Tabela 18. PROW 2004-2006, Działanie 6 Dostosowanie gospodarstw rolnych do standardów UE, narastająco do 31.12.2008 r.**

Województwo	Liczba złożonych wniosków	Kwota wnioskowana (zł)	Liczba decyzji przyznających pomoc	Kwota zrealizowanych płatności (zł)
Dolnośląskie	692	22 945 411	663	17 856 278,81
Kujawsko - pomorskie	13 776	486 755 671	12 868	440 657 943,62
Lubelskie	3 152	97 434 526	3 010	85 466 474,53
Lubuskie	579	25 703 931	557	20 385 543,50
Łódzkie	6 087	195 634 192	5 652	172 354 193,02
Małopolskie	990	27 470 113	912	24 584 226,48
Mazowieckie	14 847	537 531 878	13 694	479 475 049,11
Opolskie	649	27 063 401	609	21 953 187,48
Podkarpackie	724	20 249 291	675	17 984 177,29
Podlaskie	6 408	235 952 404	5949	213 849 167,88
Pomorskie	4 865	149 898 557	4512	133 933 231,65
Śląskie	684	22 554 645	649	19 882 138,24
Świętokrzyskie	1 643	45 980 959	1380	37 052 051,56
Warmińsko - mazurskie	4 541	194 022 393	4292	171 000 550,93
Wielkopolskie	16 264	620 964 058	14748	541 814 666,58
Zachodniopomorskie	1 347	50 863 502	1215	39 226 686,62
<b>RAZEM</b>	<b>77 248</b>	<b>2 761 024 934</b>	<b>71 385</b>	<b>2 437 475 567</b>

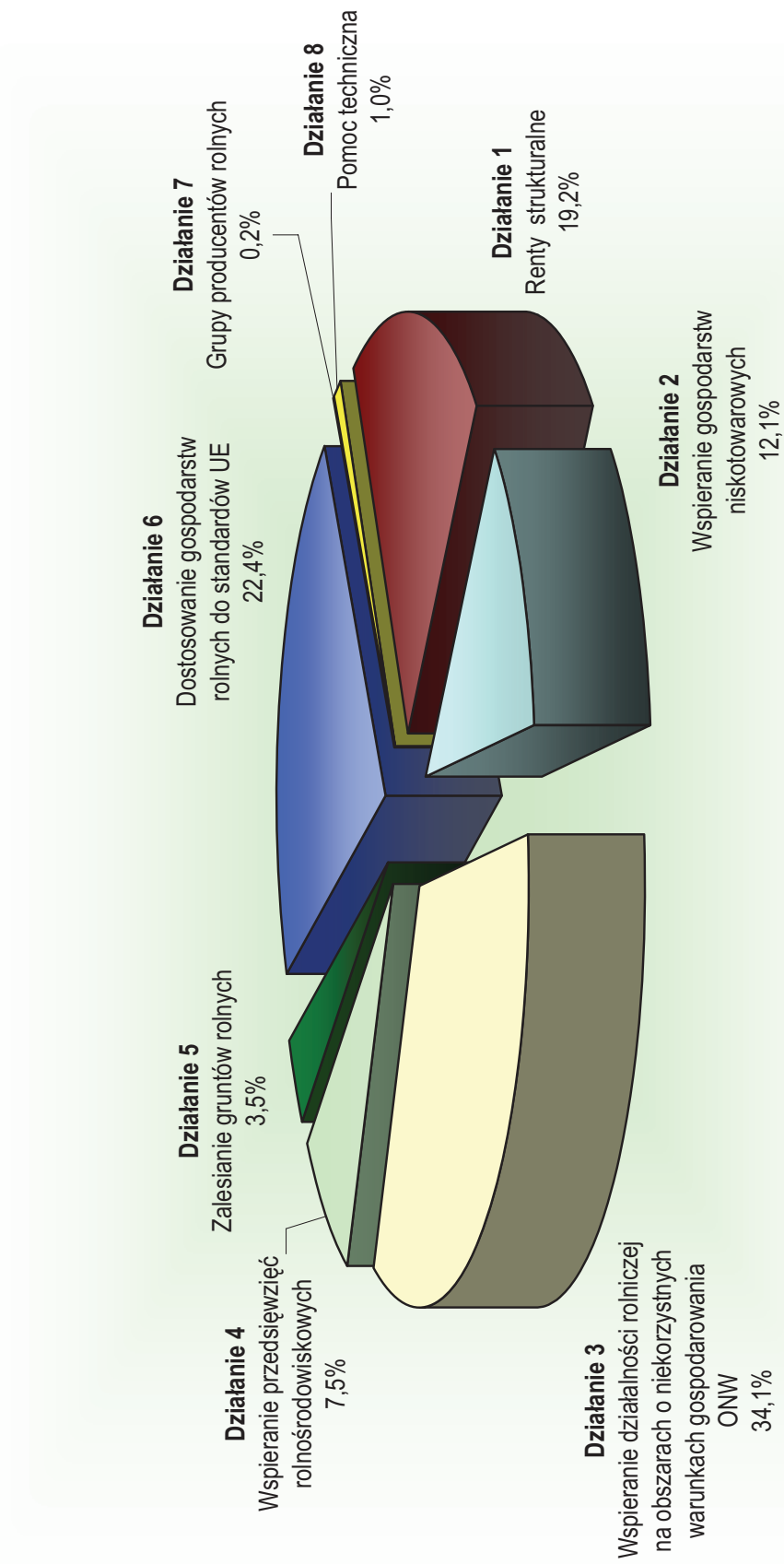
**Tabela 19. PROW 2004-2006, Działanie 7 "Grupy producentów rolnych", narastająco do 31.12.2008 r.**

Województwo	Liczba złożonych wniosków o pomoc	Liczba decyzji przyznających pomoc	Kwota zrealizowanych płatności (zł)
Dolnośląskie	12	11	1 710 158,94
Kujawsko - pomorskie	21	20	6 133 391,62
Lubelskie	4	4	739 123,14
Lubuskie	4	4	2 123 935,44
Łódzkie	0	0	0,00
Małopolskie	3	3	763 655,60
Mazowieckie	3	3	1 026 041,02
Opolskie	12	12	2 692 906,43
Podkarpackie	5	5	522 261,26
Podlaskie	0	0	0,00
Pomorskie	4	4	1 498 611,76
Śląskie	1	1	0,00
Świętokrzyskie	1	1	0,00
Warmińsko - mazurskie	3	3	865 875,78
Wielkopolskie	23	22	5 112 794,27
Zachodniopomorskie	7	7	1 009 127,61
<b>RAZEM</b>	<b>103</b>	<b>100</b>	<b>24 197 882,87</b>

**Tabela 20. PROW 2004-2006, Działanie 8 "Pomoc techniczna", dane na 31.12.2008 r.**

Realizacja Działania 8 - Pomoc techniczna	
Liczba złożonych wniosków o udzielenie pomocy technicznej	184
Liczba rozpatrywanych wniosków o udzielenie pomocy technicznej	110
Liczba podpisanych umów	96
Wnioskowana kwota pomocy techn. na podstawie rozpatrywanych wniosków o udzielenie pomocy technicznej	144 850 683,14
Kwota zakontraktowana (zł)	117 046 648,42
Kwota zrealizowanych płatności (zł)	108 341 043,79

**Wykres 9.** Struktura płatności w PROW 2004-2006 w podziale na działania, dane na 31.12.2008 r.



**Tabela 21. Liczba zarejestrowanych wniosków o pomoc finansową w ramach wspólnej organizacji rynków owoców i warzyw - dane na 31.12.2008 r.**

Województwo	Pomoc finansowa dla uznanych organizacji producentów owoców i warzyw na defansowanie funduszu operacyjnego			Pomoc finansowa dla wstępnie uznanych grup producentów owoców i warzyw			Pomoc dla organizacji producentów dostarczających pomidory do przetwórstwa (dotyczy roku gospodarczego 2004/2005)			Pomoc dla organizacji producentów dostarczających pomidory do przetwórstwa (dotyczy roku gospodarczego 2005/2006)			Pomoc dla organizacji producentów dostarczających pomidory do przetwórstwa (dotyczy roku gospodarczego 2006/2007)			Pomoc dla organizacji producentów dostarczających pomidory do przetwórstwa (dotyczy roku gospodarczego 2007/2008)		
	Liczba wniosków o przyznanie pomocy finansowej	Liczba wydanych decyzji przyznających pomoc	Kwota zrealizowanych płatności	Liczba wniosków o przyznanie pomocy finansowej	Liczba wydanych decyzji przyznających pomoc	Kwota zrealizowanych płatności	Liczba wniosków o przyznanie pomocy finansowej	Liczba wydanych decyzji przyznających pomoc	Kwota zrealizowanych płatności	Liczba wniosków o przyznanie pomocy finansowej	Liczba wydanych decyzji przyznających pomoc	Kwota zrealizowanych płatności	Liczba wniosków o przyznanie pomocy finansowej	Liczba wydanych decyzji przyznających pomoc	Kwota zrealizowanych płatności	Liczba wniosków o przyznanie pomocy finansowej	Liczba wydanych decyzji przyznających pomoc	Kwota zrealizowanych płatności
Dolnośląskie			547 556,81	3														
Kujawsko - pomorskie			28 922 604,84	99	87	7 052 931,85	8	8	8 731 952,80	10	10	6 631 836,72	12	12	8 328 538,53			
Lubelskie			7 889 709,93	65	48	3 005 823,33	7	7	4 083 884,42	7	7	3 198 171,78	7	7	2 776 617,40			
Lubuskie			8 340 424,50	9	7							0,00						
Łódzkie	4	4	417 822,37	16	15	2 100 726,16	1	1	2 893 389,75	1	1	2 438 496,46	1	1	2 177 037,57			
Małopolskie			6 446 748,09	11	7							0,00						
Mazowieckie	15	11	2 671 343,28	63	48	44 108 216,20			119 350,28	1	1	135 322,39	1	1	51 080,22			
Opolskie			0,00			0,00						0,00						
Podkarpackie			0,00			0,00						0,00						
Podlaskie			0,00			0,00						0,00						
Pomorskie			14 165,62	2	1							0,00						
Śląskie			0,00									0,00						
Świętokrzyskie			1 106 133,03	17	12	490 680,67	1	1	156 623,78	1	1	212 586,01	2	2	110 799,50			
Warmińsko - mazurskie			0,00			490 680,67	1	1	378 995,94	1	1	164 922,60						
Wielkopolskie	20	20	612 744,47	68	59	9 592 932,31	4	4	13 205 043,85	5	5	10 540 673,05	5	5	11 218 808,45			
Zachodniopomorskie			0,00															
<b>Razem</b>	<b>39</b>	<b>35</b>	<b>3 701 910,12</b>	<b>354</b>	<b>287</b>	<b>22 243 094,24</b>	<b>21</b>	<b>21</b>	<b>29 569 240,82</b>	<b>25</b>	<b>25</b>	<b>23 322 009,01</b>	<b>26</b>	<b>26</b>	<b>24 662 881,67</b>			

**Tabela 22.** PROW 2007-2013 Zestawienie wartości płatności zrealizowanych w 2008 r.

Nazwa działania	Wysokość wypłaconych środków w 2008 r. (zł)		
	Środki UE	Środki krajowe	Ogółem
Ułatwianie startu młodym rolnikom	94 950 000,00	31 650 000,00	126 600 000,00
Renty strukturalne	855 304 865,55	285 108 735,89	1 140 413 601,44
- zobowiązania 2004-2006	783 911 927,47	261 310 952,57	1 045 222 880,04
- zobowiązania 2007-2013	71 392 938,08	23 797 783,32	95 190 721,40
Modernizacja gospodarstw rolnych	4 246 158,81	1 415 386,28	5 661 545,09
Zobowiązania z okresu 2004-2006 dla działania "Wspieranie gospodarstw niskotowarowych"	483 982 911,80	161 328 116,14	645 311 027,94
Grupy producentów rolnych	18 416 357,50	6 138 786,44	24 555 143,94
- zobowiązania 2004-2006	11 203 011,17	3 734 337,36	14 937 348,53
- zobowiązania 2007-2013	7 213 346,33	2 404 449,08	9 617 795,41
Wspieranie gospodarowania na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW)	1 574 108 688,91	393 532 489,95	1 967 641 178,86
Program rolnośrodowiskowy (Płatności rolnośrodowiskowe)	555 174 356,62	138 793 638,55	693 967 995,17
Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne	80 963 023,16	20 240 755,79	101 203 778,95
<b>RAZEM</b>	<b>3 667 146 362,35</b>	<b>1 038 207 909,04</b>	<b>4 705 354 271,39</b>

**Tabela 23. PROW 2007-2013 Działanie 112 Ułatwienie startu młodym rolnikom, narastająco do 31.12.2008 r. (w zł)**

Województwo	Limit środków na 2008 r.		Złożone wnioski			Zawarte decyzje			Złożone wnioski o płatność			Zrealizowane płatności		
	publiczne ogółem	wkład UE	Liczba	Kwota ogółem	EFRROW	Liczba	Kwota ogółem	EFRROW	Liczba	Kwota ogółem	EFRROW	Liczba	Kwota ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	24 100 128,74	18 075 096,55	206	10 300 000,00	7 725 000,00	54	2 700 000,00	2 025 000,00	49	2 450 000,00	1 837 500,00	48	2 400 000,00	1 800 000,00
Kujawsko - pomorskie	42 715 399,87	32 036 549,90	664	33 200 000,00	24 900 000,00	271	13 550 000,00	10 162 500,00	262	13 100 000,00	9 825 000,00	255	12 750 000,00	9 562 500,00
Lubelskie	62 494 124,77	46 870 593,58	812	40 600 000,00	30 450 000,00	346	17 300 000,00	12 975 000,00	325	16 250 000,00	12 187 500,00	317	15 850 000,00	11 887 500,00
Lubuskie	10 581 894,89	7 936 421,16	83	4 150 000,00	3 112 500,00	52	2 600 000,00	1 950 000,00	31	1 550 000,00	1 162 500,00	31	1 550 000,00	1 162 500,00
Łódzkie	49 862 335,32	37 396 751,49	611	30 550 000,00	22 912 500,00	261	13 050 000,00	9 787 500,00	248	12 400 000,00	9 300 000,00	228	11 400 000,00	8 550 000,00
Małopolskie	20 443 558,20	15 332 668,65	96	4 800 000,00	3 600 000,00	47	2 350 000,00	1 762 500,00	43	2 150 000,00	1 612 500,00	43	2 150 000,00	1 612 500,00
Mazowieckie	92 688 542,54	69 516 406,91	1 243	62 150 000,00	46 612 500,00	547	27 350 000,00	20 512 500,00	529	26 450 000,00	19 837 500,00	515	25 750 000,00	19 312 500,00
Opolskie	15 069 504,35	11 302 128,26	118	5 900 000,00	4 425 000,00	74	3 700 000,00	2 775 000,00	53	2 650 000,00	1 987 500,00	52	2 600 000,00	1 950 000,00
Podkarpackie	17 174 804,39	12 881 103,29	158	7 900 000,00	5 925 000,00	79	3 950 000,00	2 962 500,00	70	3 500 000,00	2 625 000,00	65	3 250 000,00	2 437 500,00
Podlaskie	43 712 648,02	32 784 486,01	617	30 850 000,00	23 137 500,00	271	13 550 000,00	10 162 500,00	257	12 850 000,00	9 637 500,00	250	12 500 000,00	9 375 000,00
Pomorskie	22 936 674,97	17 202 506,23	222	11 100 000,00	8 325 000,00	123	6 150 000,00	4 612 500,00	88	4 400 000,00	3 300 000,00	88	4 400 000,00	3 300 000,00
Śląskie	13 795 246,83	10 346 435,12	121	6 050 000,00	4 537 500,00	46	2 300 000,00	1 725 000,00	44	2 200 000,00	1 650 000,00	43	2 150 000,00	1 612 500,00
Świętokrzyskie	23 989 324,99	17 991 993,74	223	11 150 000,00	8 362 500,00	105	5 250 000,00	3 937 500,00	100	5 000 000,00	3 750 000,00	102	5 100 000,00	3 825 000,00
Warmińsko -mazurskie	26 427 036,28	19 820 277,21	247	12 350 000,00	9 262 500,00	99	4 950 000,00	3 712 500,00	97	4 850 000,00	3 637 500,00	97	4 850 000,00	3 637 500,00
Wielkopolskie	70 638 308,37	52 978 731,28	987	49 350 000,00	37 012 500,00	409	20 450 000,00	15 337 500,00	391	19 550 000,00	14 662 500,00	361	18 050 000,00	13 537 500,00
Zachodniopomorskie	17 396 415,49	13 047 311,62	93	4 650 000,00	3 487 500,00	47	2 350 000,00	1 762 500,00	37	1 850 000,00	1 387 500,00	37	1 850 000,00	1 387 500,00
<b>Razem</b>	<b>554 025 948,00</b>	<b>415 519 461,00</b>	<b>6 501</b>	<b>325 050 000,00</b>	<b>243 787 500,00</b>	<b>2 831</b>	<b>141 550 000,00</b>	<b>106 162 500,00</b>	<b>2 624</b>	<b>131 200 000,00</b>	<b>98 400 000,00</b>	<b>2 532</b>	<b>126 600 000,00</b>	<b>94 950 000,00</b>

**Tabela 24. PROW 2007-2013 Działanie 113 Renty strukturalne, narastająco do 31.12.2008 r. (w zł)\*\***

Województwo	Kampania 2007						Kampania 2008						Zrealizowane płatności zobowiązania 2007-2013		Zrealizowane płatności zobowiązania 2004-2006	
	Wnioski złożone			Wydane decyzje			Wnioski złożone			Wydane decyzje			kwota ogółem	EFROW	kwota ogółem	EFROW
	liczba	kwota ogółem *	EFROW *	liczba	kwota ogółem *	EFROW *	liczba	kwota ogółem *	EFROW *	liczba	kwota ogółem *	EFROW *	kwota ogółem	EFROW	kwota ogółem	EFROW
Dolnośląskie	423	357 627,00	268 220,25	307	321 306,61	240 979,96	427	431 883,38	323 912,54	242	248 313,19	186 234,89	4 401 892,88	3 301 414,92	64 047 671,56	48 035 605,58
Kujawsko - pomorskie	763	660 983,12	495 737,34	560	614 498,37	460 873,78	650	666 929,18	500 196,89	321	345 029,95	258 772,01	7 746 309,47	5 809 721,38	94 416 166,86	70 811 926,56
Lubelskie	874	794 378,77	595 784,08	733	756 824,14	567 618,10	919	920 174,08	690 130,56	625	639 346,78	479 510,08	11 068 640,01	8 301 468,88	117 961 560,71	88 470 908,57
Lubuskie	86	80 780,95	60 585,71	67	72 823,61	54 617,71	87	92 103,22	69 077,42	36	39 068,33	29 301,25	844 437,96	633 327,57	12 390 938,25	9 293 176,45
Łódzkie	753	677 720,11	508 290,08	582	609 121,78	456 841,33	690	709 879,25	532 409,44	410	424 597,94	318 448,46	7 798 669,46	5 848 994,09	125 841 321,77	94 380 725,14
Małopolskie	456	409 868,24	307 401,18	359	364 914,02	273 685,52	434	433 188,14	324 891,11	331	335 071,92	251 303,94	5 529 306,13	4 146 974,28	47 443 071,27	35 582 169,14
Mazowieckie	1 398	1 255 810,02	941 857,51	1 035	1 084 769,90	813 577,42	1 312	1 351 070,68	1 013 303,01	817	853 236,17	639 927,13	14 496 371,10	10 872 263,38	205 752 003,18	154 313 558,77
Opolskie	263	236 154,78	177 116,09	217	227 739,25	170 804,44	243	249 235,57	186 926,68	160	166 994,89	125 246,17	3 046 650,10	2 284 984,49	33 794 042,86	25 345 450,95
Podkarpackie	541	470 312,36	352 734,27	410	407 577,55	305 683,16	476	462 171,23	346 628,42	351	354 097,07	265 572,80	6 285 796,34	4 714 342,05	52 229 431,42	39 171 933,14
Podlaskie	545	477 985,81	358 496,86	434	456 125,82	342 094,37	496	494 844,21	371 133,16	312	322 536,52	241 902,39	6 292 717,96	4 719 531,77	99 682 584,34	74 761 735,78
Pomorskie	251	231 430,56	173 572,92	171	189 614,95	142 211,21	238	254 548,47	190 911,35	137	146 919,81	110 189,86	2 615 393,45	1 961 541,30	36 159 032,98	27 119 199,30
Śląskie	328	268 534,82	201 401,12	233	238 768,83	179 076,62	247	246 181,52	184 636,14	137	140 398,00	105 298,50	2 928 574,09	2 196 428,24	30 991 467,06	23 243 516,19
Świętokrzyskie	684	570 469,43	427 852,07	473	486 850,31	365 137,73	551	539 639,74	404 729,81	363	373 026,67	279 770,00	6 642 929,75	4 982 190,49	70 055 143,10	52 541 204,97
Warmińsko - mazurskie	392	344 240,00	258 180,00	280	305 996,44	229 497,33	370	385 147,27	288 860,45	223	245 449,51	184 087,13	3 952 456,73	2 964 337,97	43 920 560,12	32 940 332,92
Wielkopolskie	882	797 252,37	597 939,28	653	708 574,01	531 430,51	798	837 487,06	628 115,29	411	440 759,41	330 569,56	9 188 803,55	6 891 591,31	110 292 037,70	82 716 012,19
Zachodniopomorskie	245	231 465,78	173 599,34	164	180 547,39	135 410,54	238	247 581,18	185 685,89	125	134 289,43	100 717,07	2 351 772,42	1 763 825,96	30 824 597,01	23 119 380,99
<b>Razem</b>	<b>8 884</b>	<b>7 865 024,12</b>	<b>5 898 768,08</b>	<b>6 678</b>	<b>7 026 052,98</b>	<b>5 269 539,73</b>	<b>8 176</b>	<b>8 322 064,18</b>	<b>6 241 548,13</b>	<b>5 001</b>	<b>5 209 134,99</b>	<b>3 906 851,24</b>	<b>95 190 721,40</b>	<b>71 392 938,08</b>	<b>1 175 801 630,19</b>	<b>881 845 836,64</b>

\*Prognozowane wysokości miesięcznych płatności.

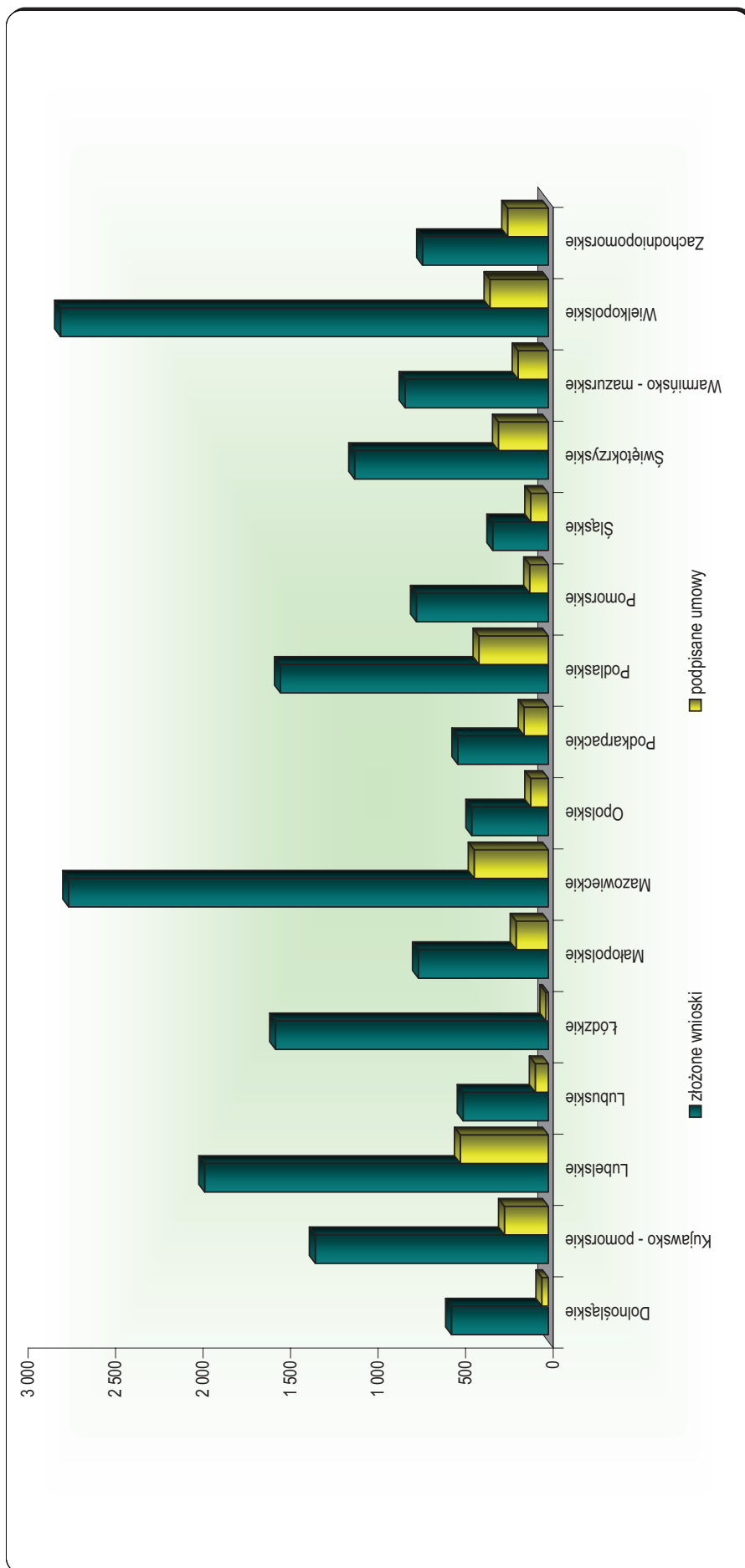
\*\*Limit środków : publiczne ogółem 7 878 641 400,00 zł; wkład UE 5 906 981 050,00 zł

**Tabela 25. PROW 2007-2013 Działanie 121 Modernizacja gospodarstw rolnych, narastająco do 31.12.2008 r.(w zł)**

Województwo	Limit środków na 2007 r.		Złożone wnioski			Zawarte umowy			Złożone wnioski o płatność			Zrealizowane płatności		
	publiczne ogółem	wkład UE	Liczba	Kwota ogółem	EFRROW	Liczba	Kwota ogółem	EFRROW	Liczba	Kwota ogółem	EFRROW	Liczba	Kwota ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	94 024 775,89	70 518 581,92	554	95 409 241,05	71 556 930,79	38	6 358 681,10	4 769 010,83	10	1 807 229,00	1 355 421,75	0	0,00	0,00
Kujawsko - pomorskie	173 814 000,13	130 360 500,10	1 332	171 717 343,04	128 788 007,28	251	29 049 250,45	21 786 937,84	68	6 762 194,32	5 071 645,74	2	174 360,00	130 770,00
Lubelskie	186 348 523,98	139 761 392,98	1 964	186 290 738,00	139 718 053,50	503	49 416 759,90	37 062 569,93	243	21 173 795,93	15 880 346,95	7	674 358,30	505 768,72
Lubuskie	90 774 147,45	68 080 610,59	487	92 604 810,93	69 453 608,20	75	14 530 176,30	10 897 632,23	27	4 743 936,20	3 557 952,15	2	301 447,29	226 085,47
Łódzkie	151 647 237,18	113 735 427,88	1 559	150 281 568,17	112 711 176,13	15	1 432 261,80	1 074 196,35	2	114 559,50	85 919,63	0	0,00	0,00
Miętopolskie	62 523 572,53	46 892 679,40	743	62 564 606,08	46 923 454,56	185	15 642 904,20	11 732 178,15	102	7 832 110,84	5 874 083,13	2	109 518,00	82 138,50
Mazowieckie	322 591 557,24	241 943 667,93	2 741	320 266 134,98	240 199 601,24	424	48 547 750,43	36 410 812,82	88	8 764 977,32	6 573 732,99	3	164 421,00	123 315,75
Opolskie	65 120 437,34	48 840 328,00	438	64 688 953,41	48 516 715,06	101	14 454 578,20	10 840 933,65	31	3 922 996,80	2 942 247,60	8	843 871,00	632 903,25
Podkarpackie	52 289 826,45	39 217 369,84	518	52 659 394,55	39 494 545,91	139	15 933 962,80	11 950 472,10	59	6 633 173,91	4 974 880,43	4	561 539,60	421 154,70
Podlaskie	218 179 990,91	163 634 993,18	1 531	217 124 967,95	162 843 725,96	397	59 235 481,50	44 426 611,13	59	8 151 517,78	6 113 638,34	1	300 000,00	225 000,00
Pomorskie	120 546 785,30	90 410 088,98	754	124 038 580,81	93 028 935,61	107	18 650 092,00	13 987 569,00	7	866 488,50	649 866,68	2	82 171,60	61 628,70
Śląskie	42 458 056,10	31 843 542,07	318	42 655 041,73	31 991 281,30	101	12 393 741,20	9 295 305,90	38	4 222 410,95	3 166 808,21	4	445 639,10	334 229,32
Świętokrzyskie	82 822 683,39	62 117 012,54	1 107	82 444 085,00	61 833 063,75	286	23 237 861,10	17 428 395,83	10	627 924,30	470 943,23	2	188 102,00	141 076,50
Warmińsko - mazurskie	130 100 945,49	97 575 709,11	819	134 120 883,40	100 590 662,55	173	28 949 486,70	21 712 115,03	62	9 194 646,70	6 895 985,03	3	257 118,00	192 838,50
Wielkopolskie	423 096 997,17	317 322 747,88	2 788	420 544 784,50	315 408 588,38	334	48 516 439,10	36 387 323,33	147	19 032 875,30	14 274 656,48	3	287 762,80	215 822,10
Zachodniopomorskie	143 386 933,64	107 540 200,23	719	145 094 479,00	108 820 859,25	233	45 207 669,10	33 905 751,83	69	12 685 704,85	9 514 278,64	6	1 271 236,40	953 427,30
<b>Razem</b>	<b>2 359 726 470,17</b>	<b>1 769 794 852,63</b>	<b>18 372</b>	<b>2 362 505 612,60</b>	<b>1 771 879 209,45</b>	<b>3 362</b>	<b>431 557 095,88</b>	<b>323 667 821,93</b>	<b>1 022</b>	<b>116 536 542,20</b>	<b>87 402 406,68</b>	<b>49</b>	<b>5 661 545,09</b>	<b>4 246 158,81</b>



**Wykres 10.** Liczba złożonych wniosków i podpisanych umów w Działaniu 121 Modernizacja gospodarstw rolnych PROW 2007-2013, narastająco do 31.12.2008 r.

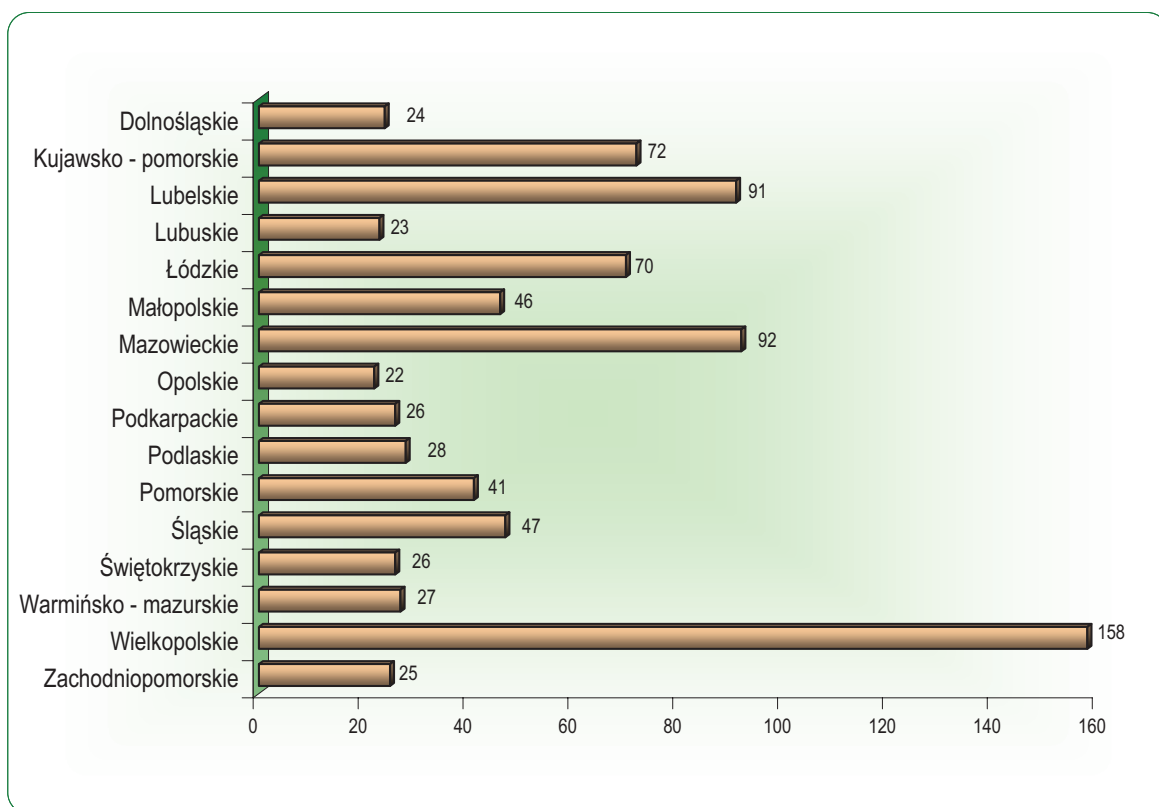


**Tabela 26.** PROW 2007-2013 Działanie 123 Zwiększanie wartości dodanej podstawowej produkcji rolniczej i leśnej, narastająco do 31.12.2008 r. ( w zł ) \*

Województwo	Złożone wnioski			Zawarte umowy		
	Liczba	Kwota ogółem	EFRROW	Liczba	Kwota ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	24	110 915 762,75	83 186 822,06	0	0,00	0,00
Kujawsko - pomorskie	72	145 869 876,14	109 402 407,11	0	0,00	0,00
Lubelskie	91	182 550 493,15	136 912 869,86	0	0,00	0,00
Lubuskie	23	51 828 991,20	38 871 743,40	0	0,00	0,00
Łódzkie	70	116 971 907,90	87 728 930,93	0	0,00	0,00
Małopolskie	46	84 012 752,91	63 009 564,68	0	0,00	0,00
Mazowieckie	92	200 582 430,62	150 436 822,97	1	621 949,60	466 462,20
Opolskie	22	33 854 572,95	25 390 929,71	0	0,00	0,00
Podkarpackie	26	42 493 763,95	31 870 322,96	0	0,00	0,00
Podlaskie	28	66 445 787,47	49 834 340,60	0	0,00	0,00
Pomorskie	41	60 597 186,50	45 447 889,88	0	0,00	0,00
Śląskie	47	69 424 319,86	52 068 239,90	1	312 511,60	234 383,70
Świętokrzyskie	26	33 983 884,25	25 487 913,19	1	274 011,60	205 508,70
Warmińsko - mazurskie	27	63 145 228,35	47 358 921,26	0	0,00	0,00
Wielkopolskie	158	303 422 497,31	227 566 872,98	0	0,00	0,00
Zachodniopomorskie	25	65 437 258,80	49 077 944,10	0	0,00	0,00
<b>Razem</b>	<b>818</b>	<b>1 631 536 714,11</b>	<b>1 223 652 535,58</b>	<b>3</b>	<b>1 208 472,80</b>	<b>906 354,60</b>

\* Limit środków: publiczne ogółem 3 961 650 000,00 zł ; wkład UE 2 971 237 500,00 zł

**Wykres 11.** Liczba złożonych wniosków w Działaniu 123 Zwiększanie wartości dodanej podstawowej produkcji rolniczej i leśnej PROW 2007-2013, narastająco do 31.12.2008 r.



**Tabela 27.** PROW 2007-2013 Działanie 141 Wspieranie gospodarstw niskotowarowych, narastająco do 31.12.2008 r. (w zł)

Województwo	Zrealizowane płatności - zobowiązania z lat 2004-2006		
	liczba płatności	kwota ogółem	EFROW
Dolnośląskie	2 671	11 997 784,77	8 998 331,90
Kujawsko - pomorskie	5 642	25 343 130,54	19 007 333,80
Lubelskie	25 334	113 797 034,58	85 347 712,60
Lubuskie	956	4 294 227,72	3 220 668,40
Łódzkie	18 372	82 524 635,64	61 893 430,80
Małopolskie	13 734	61 691 342,58	46 268 472,60
Mazowieckie	23 328	104 786 343,36	78 589 699,20
Opolskie	1 391	6 248 191,17	4 686 139,90
Podkarpackie	7 705	34 609 858,35	25 957 374,50
Podlaskie	6 848	30 760 325,76	23 070 227,20
Pomorskie	3 398	15 263 374,26	11 447 522,20
Śląskie	2 357	10 587 337,59	7 940 497,30
Świętokrzyskie	19 002	85 354 513,74	64 015 837,80
Warmińsko - mazurskie	2 281	10 245 955,47	7 684 460,90
Wielkopolskie	8 975	40 314 533,25	30 235 877,50
Zachodniopomorskie	1 668	7 492 439,16	5 619 325,20
<b>Razem</b>	<b>143 662</b>	<b>645 311 027,94</b>	<b>483 982 911,80</b>

**Wykres 12.** Kwota zrealizowanych płatności w Działaniu 141 Wspieranie gospodarstw niskotowarowych PROW 2007-2013 , narastająco do 31.12.2008 r. (w mln zł)

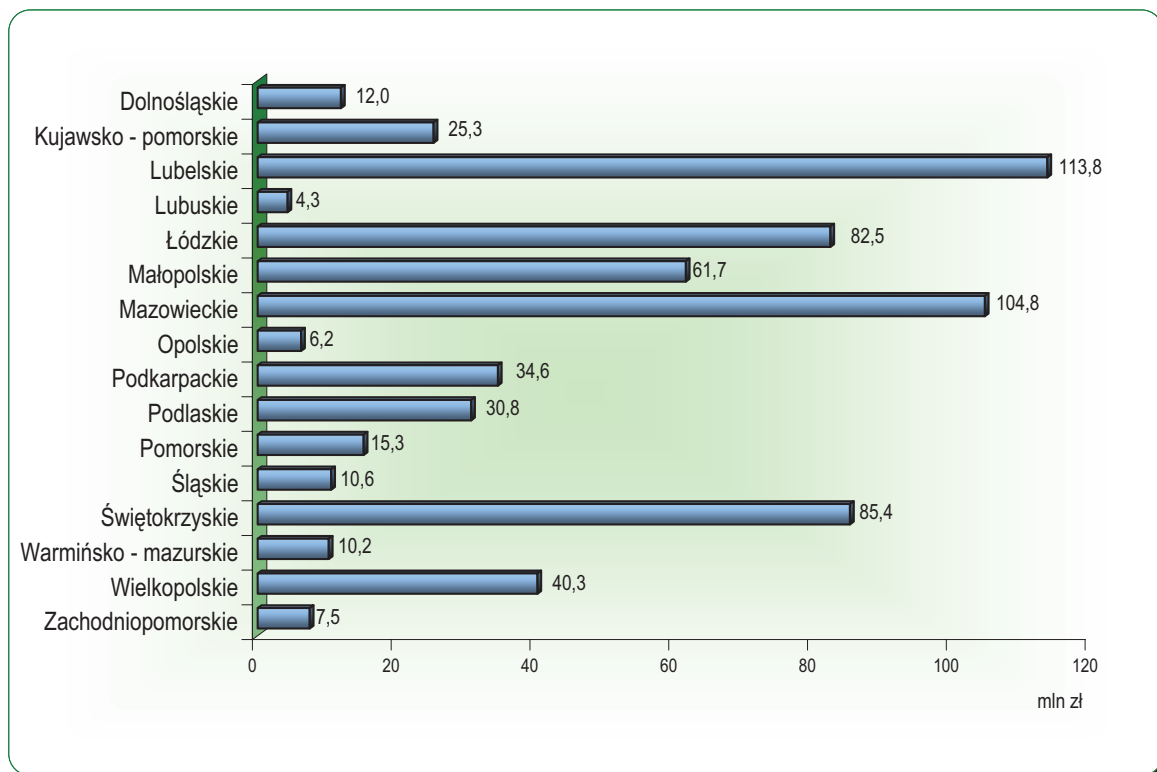


Tabela 28. PROW 2007-2013 Działanie 142 Grupy Producentów Rolnych narastająco do 31.12.2008 r. (w zł) \*

Województwo	Zobowiązania z lat 2007-2013												Zobowiązania z lat 2004-2006											
	Złożone wnioski				Zawarte umowy				Złożone wnioski o płatność				Zrealizowane płatności				Złożone wnioski o płatność				Zrealizowane płatności			
	Liczba	Kwota ogółem	EFROW		Liczba	Kwota ogółem	EFROW		Liczba	Kwota ogółem	EFROW		Liczba	Kwota ogółem	EFROW		Liczba	Kwota ogółem	EFROW		Liczba	Kwota ogółem	EFROW	
Dolnośląskie	28	5 124 950,00	3 843 712,50		18	3 140 800,00	2 355 600,00		15	2 582 183,06	1 936 637,29		12	1 820 417,38	1 365 312,98		16	3 124 530,88	2 343 398,16		8	1 565 435,43	1 174 076,55	
Kujawsko - pomorskie	23	3 916 725,30	2 937 543,98		21	3 370 100,40	2 527 575,30		8	1 278 225,00	958 668,75		6	1 024 717,35	768 537,98		27	5 287 371,16	3 965 528,37		16	3 409 379,19	2 557 034,37	
Lubelskie	3	525 675,00	394 256,25		3	525 675,00	394 256,25		1	237 872,96	178 404,72		1	230 776,87	173 082,65		7	1 408 171,70	1 056 128,78		4	914 141,90	685 606,41	
Lubuskie	19	5 301 040,30	3 975 780,23		18	5 160 613,80	3 870 460,35		8	2 086 633,60	1 564 975,20		2	581 806,93	436 355,19		2	766 200,00	574 650,00		4	1 074 017,36	805 513,02	
Łódzkie	3	705 150,00	528 862,50		3	705 150,00	528 862,50		1	82 023,35	61 517,51		0	0,00	0,00		0	0,00	0,00		0	0,00	0,00	
Małopolskie	3	392 147,50	294 110,63		3	392 147,50	294 110,62		2	215 971,70	161 978,77		1	187 751,56	140 813,67		3	1 083 007,02	812 255,27		3	527 297,59	395 473,18	
Mazowieckie	7	1 513 619,93	1 135 214,94		7	1 513 619,93	1 135 214,94		4	558 498,34	418 873,75		3	462 863,67	347 147,74		8	1 663 640,88	1 247 730,66		2	338 232,50	253 674,37	
Opolskie	19	3 838 208,01	2 878 656,01		17	3 625 750,89	2 719 313,16		9	1 851 801,27	1 388 850,95		7	1 127 961,32	845 970,98		10	1 980 053,29	1 485 039,97		10	1 531 162,55	1 148 371,87	
Podkarpackie	4	251 100,00	188 325,00		3	196 100,00	147 075,00		0	0,00	0,00		0	0,00	0,00		4	493 191,97	369 893,97		4	455 404,68	341 553,49	
Podlaskie	6	1 391 484,05	1 043 613,04		6	1 391 484,05	1 043 613,03		0	0,00	0,00		0	0,00	0,00		0	0,00	0,00		0	0,00	0,00	
Pomorskie	22	3 207 320,59	2 405 490,44		20	3 038 586,84	2 278 940,12		17	2 456 388,52	1 842 291,39		10	1 504 212,12	1 128 159,04		3	464 037,89	348 028,42		2	322 576,15	241 932,10	
Śląskie	8	1 793 332,25	1 344 999,19		8	1 793 332,25	1 344 999,18		2	320 118,38	240 088,79		0	0,00	0,00		2	549 016,01	411 762,00		1	256 727,55	192 545,66	
Świętokrzyskie	2	228 159,85	171 119,89		2	228 159,85	171 119,88		0	0,00	0,00		0	0,00	0,00		2	127 899,86	95 924,89		1	66 625,51	49 969,13	
Warmińsko - mazurskie	10	2 108 246,15	1 581 184,61		10	2 108 246,15	1 581 184,61		9	1 426 145,76	1 069 609,32		6	1 025 233,26	768 924,93		4	784 532,14	588 399,10		2	559 316,20	419 487,15	
Wielkopolskie	32	5 960 032,12	4 470 024,09		30	5 789 485,02	4 342 113,76		17	2 025 654,57	1 519 240,93		8	989 246,89	741 935,13		19	3 971 947,71	2 978 960,79		16	3 115 855,99	2 336 891,93	
Zachodniopomorskie	14	3 324 875,00	2 493 656,25		14	3 324 875,00	2 493 656,24		10	2 876 022,75	2 157 017,06		3	662 808,06	497 106,04		15	3 162 618,83	2 371 964,12		4	801 175,93	600 881,94	
<b>Razem</b>	<b>203</b>	<b>39 582 066,04</b>	<b>29 686 549,53</b>		<b>183</b>	<b>36 304 126,66</b>	<b>27 228 094,94</b>		<b>103</b>	<b>17 997 539,25</b>	<b>13 498 154,44</b>		<b>59</b>	<b>9 617 795,41</b>	<b>7 213 346,33</b>		<b>122</b>	<b>24 866 219,34</b>	<b>18 649 664,51</b>		<b>77</b>	<b>14 937 348,53</b>	<b>11 203 011,17</b>	

\* Limit środków: publiczne ogółem 504 210 000,00 zł; wkład UE 378 157 500,00 zł

**Wykres 13.** Wartość złożonych wniosków, wartość podpisanych umów, kwota zrealizowanych płatności w ramach Działania 142 Grupy Producentów Rolnych PROW 2007-2013 (w mln zł)

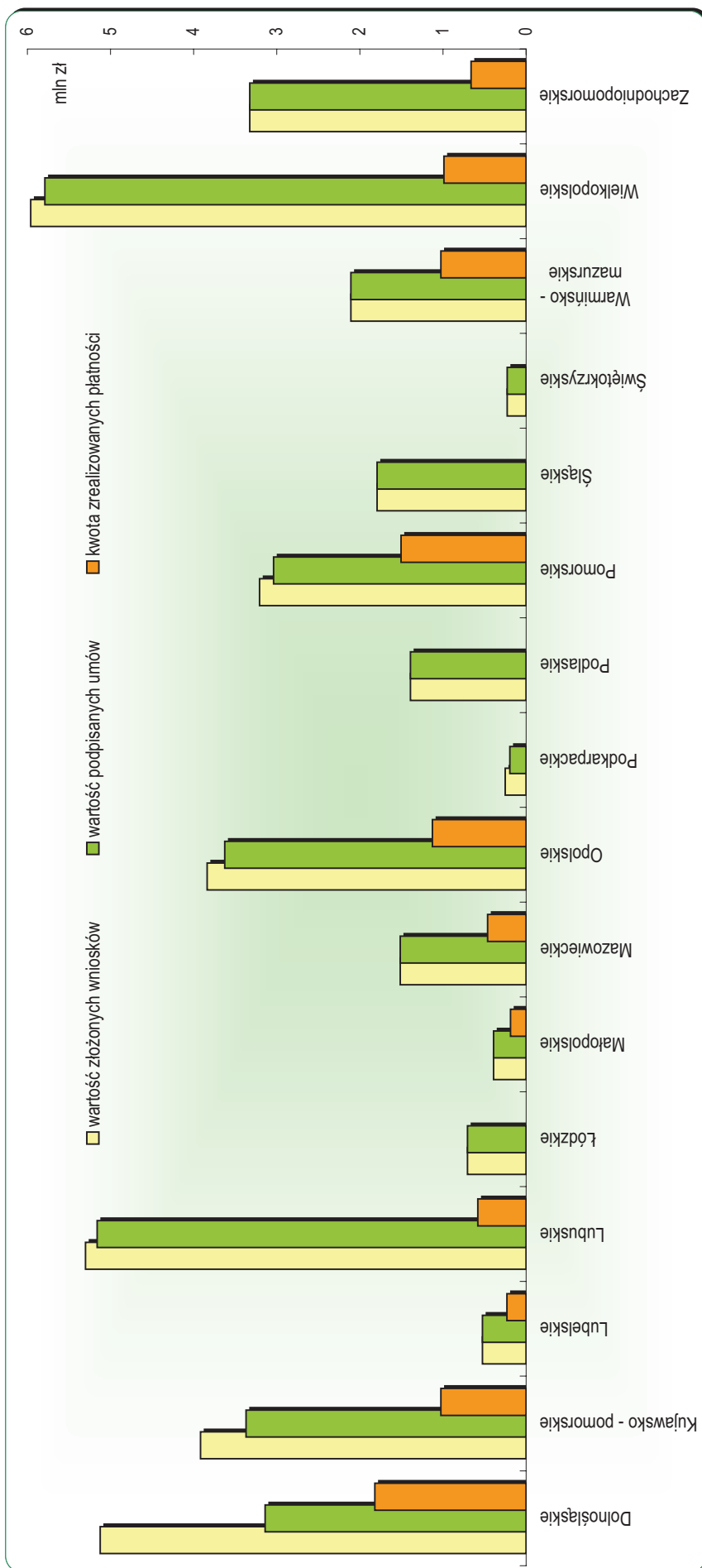


Tabela 29. PROW 2007-2013 Działanie 211/212 ONW, narastająco do 31.12.2008r. (w zł)

Województwo	Kampania 2007				Kampania 2008				Zrealizowane płatności	
	Wnioski złożone	wydane decyzje	kwota decyzji		Wnioski złożone	wydane decyzje	kwota decyzji		ogółem	EFRROW
			Ogółem	EFRROW			Ogółem	EFRROW		
Dolnośląskie	21 481	20 877	49 288 960,72	39 430 712,58	21 322	14 850	27 662 394,16	22 129 915,33	70 380 740,11	56 304 486,05
Kujawsko - pomorskie	31 549	30 933	69 593 885,58	55 675 108,46	31 289	24 957	53 205 271,86	42 564 217,49	114 098 736,72	91 278 790,37
Lubelskie	68 446	66 414	90 319 974,83	72 255 979,86	68 540	45 597	56 824 425,13	45 459 540,10	118 768 823,19	95 014 693,15
Lubuskie	16 931	16 526	41 347 106,01	33 077 684,81	16 864	12 507	25 590 370,17	20 472 296,14	59 719 603,03	47 775 862,58
Łódzkie	77 805	75 901	101 821 940,09	81 457 472,07	77 684	58 136	74 801 999,11	59 841 599,29	159 323 382,15	126 658 212,84
Małopolskie	57 110	55 659	53 789 036,90	43 015 229,52	56 292	44 126	41 136 091,93	32 908 873,54	85 166 462,61	68 132 959,01
Mazowieckie	144 079	139 506	250 255 044,27	200 204 035,42	144 260	88 296	154 512 988,17	123 610 390,54	347 639 230,22	278 110 593,31
Opolskie	7 203	6 941	11 852 794,46	9 482 235,57	7 180	4 738	6 460 204,84	5 168 163,87	16 262 403,11	13 009 881,13
Podkarpackie	45 916	44 792	44 777 672,12	35 822 137,70	46 445	34 279	31 090 572,25	24 872 457,80	63 745 127,01	50 985 848,04
Podlaskie	70 759	69 940	179 213 413,54	143 370 730,83	71 179	52 932	128 930 719,09	103 144 575,27	277 680 255,05	222 143 742,06
Pomorskie	24 128	23 643	65 303 024,47	52 242 419,58	24 399	17 851	45 466 731,35	36 373 385,08	102 338 162,08	81 870 383,36
Śląskie	20 083	19 262	22 419 450,41	17 935 660,33	20 717	12 412	12 987 711,36	10 390 169,09	29 384 389,95	23 507 414,77
Świętokrzyskie	40 852	39 228	39 805 631,06	31 844 504,85	40 355	22 837	23 314 445,86	18 651 556,69	52 940 735,05	42 352 377,75
Warmińsko - mazurskie	31 876	31 329	96 346 000,44	77 076 800,35	31 562	20 841	58 881 646,88	47 105 317,50	140 040 284,38	112 032 046,19
Wielkopolskie	78 995	77 292	167 073 544,55	133 658 835,64	78 801	59 999	114 760 049,72	91 808 039,78	249 701 276,87	199 760 527,75
Zachodniopomorskie	19 125	18 606	60 000 471,14	48 000 376,91	18 855	11 362	29 969 489,15	23 975 591,32	81 451 565,33	65 161 150,55
<b>RAZEM</b>	<b>756 338</b>	<b>736 849</b>	<b>1 343 187 280,59</b>	<b>1 074 549 824,47</b>	<b>755 704</b>	<b>525 520</b>	<b>885 595 111,03</b>	<b>708 476 088,92</b>	<b>1 967 641 178,86</b>	<b>1 574 108 689,91</b>

\* Limit środków publicznych ogółem 8 819 173 125,00 zł; wkład UE 7 055 338 500,00 zł

Tabela 30. PROW 2007-2013 Działanie 214 Program rolnośrodowiskowy, narastająco do 31.12.2008 r. (w zł)\*

Województwo	Zobowiązania z lat 2007-2013						Zobowiązania z lat 2004-2006					
	Złożone wnioski			Zawarte umowy			Zrealizowane płatności			Zrealizowane płatności		
	Liczba	Ogółem	kwota EFRROW	Liczba	Ogółem	kwota EFRROW	Liczba	Ogółem	kwota EFRROW	Liczba	Ogółem	kwota EFRROW
Dolnośląskie	839	9 469 615,35	7 575 692,28	403	3 148 175,63	2 518 540,50	0	0,00	0,00	3 159	48 638 820,37	38 911 055,10
Kujawsko - pomorskie	2 039	20 410 734,48	16 328 587,58	1 258	10 410 626,24	8 328 500,99	0	0,00	0,00	4 251	35 407 908,04	28 326 325,24
Lubelskie	2 312	13 351 105,46	10 660 884,38	1 933	9 531 817,87	7 625 454,14	0	0,00	0,00	11 376	64 705 772,16	51 764 613,81
Lubuskie	524	7 568 558,22	6 054 846,58	229	3 012 252,22	2 409 801,78	0	0,00	0,00	2 441	44 840 268,25	35 872 213,77
Łódzkie	903	3 591 279,05	2 873 023,24	700	2 352 461,55	1 881 969,24	0	0,00	0,00	3 997	20 848 342,27	16 678 673,43
Małopolskie	1 603	8 542 379,96	6 833 903,98	1 012	4 576 856,36	3 661 485,09	0	0,00	0,00	3 555	16 367 494,15	13 083 990,81
Mazowieckie	2 030	15 428 990,09	12 343 192,07	894	4 675 861,27	3 740 689,02	2	1 415,82	1 132,65	6 620	45 801 147,46	36 640 912,87
Opolskie	227	2 072 346,70	1 657 877,36	182	1 421 602,99	1 137 282,39	0	0,00	0,00	2 508	23 245 919,36	18 586 735,34
Podkarpackie	1 589	7 878 479,85	6 302 783,88	1 201	4 160 090,67	3 328 064,54	0	0,00	0,00	5 543	36 224 711,19	28 979 765,50
Podlaskie	1 679	12 717 493,32	10 173 994,66	802	4 940 973,28	3 952 778,62	0	0,00	0,00	4 642	28 839 887,59	23 071 905,19
Pomorskie	1 296	14 645 291,71	11 716 233,37	914	8 965 824,95	7 172 659,96	0	0,00	0,00	5 158	56 612 462,69	45 289 969,41
Śląskie	278	1 945 508,58	1 556 406,86	151	696 514,84	557 211,87	0	0,00	0,00	1 245	11 876 624,80	9 501 298,40
Świętokrzyskie	1 882	7 241 286,96	5 793 029,57	1 172	3 755 182,34	3 004 145,87	0	0,00	0,00	5 837	21 590 578,49	17 272 457,71
Warmińsko - mazurskie	1 194	19 366 327,25	15 493 061,80	868	12 893 394,76	10 314 715,81	0	0,00	0,00	2 873	44 133 539,26	35 306 829,98
Wielkopolskie	2 075	16 743 207,13	13 394 565,70	1 669	11 123 327,17	8 898 861,74	0	0,00	0,00	8 218	87 911 502,22	70 329 197,05
Zachodniopomorskie	1 032	18 978 891,46	15 183 113,17	467	7 562 169,73	6 049 735,78	0	0,00	0,00	4 524	106 921 601,05	85 537 279,36
<b>Razem</b>	<b>21 502</b>	<b>179 951 495,61</b>	<b>143 961 196,49</b>	<b>13 855</b>	<b>93 227 121,67</b>	<b>74 581 697,34</b>	<b>2</b>	<b>1 415,82</b>	<b>1 132,65</b>	<b>75 947</b>	<b>693 966 579,35</b>	<b>555 173 223,97</b>

\* Limit środków publicznych ogółem 8 236 955 625,00 zł; wkład UE 6 637 564 500,00 zł

Tabela 31. PROW 2007-2013 221/223 Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne, narastająco do 31.12.2008 r. (w zł)\*

Województwo	Działanie 221 Zalesianie gruntów rolnych													Działanie 223 Zalesianie gruntów innych niż rolne										
	Kompania 2007				Kompania 2008				Kompania 2008					zobowiązania z lat 2007-2013					Zrealizowane płatności					
	Liczba	Kwota ogółem	EFROW	Liczba	Kwota ogółem	EFROW	Liczba	Kwota ogółem	EFROW	Liczba	Kwota ogółem	EFROW	Liczba	Kwota ogółem	EFROW	Liczba	Kwota ogółem	EFROW	liczba płatności	kwota ogółem	EFROW	liczba płatności	kwota ogółem	EFROW
Dobrużskie	141	5 013 306,28	4 010 645,02	102	3 239 127,90	2 351 302,32	70	1 866 052,30	1 303 841,64	3	43 057,90	34 445,32	21	180 979,60	144 783,06	2	19 119,00	15 252,20	103	3 265 293,30	2 612 234,64	209	3 241 936,80	2 593 545,44
Kujawsko - pomorskie	131	2 841 646,30	2 273 317,04	98	2 215 762,20	1 652 607,78	85	1 811 686,40	1 113 494,72	1	13 320,90	10 656,72	16	103 069,80	82 455,04	1	6 549,00	5 239,20	100	2 335 832,10	1 868 305,68	343	2 811 550,00	2 249 240,00
Lubuskie	226	3 563 348,70	2 850 678,96	169	2 728 961,40	2 191 969,12	157	2 036 627,80	2 109 302,24	12	365 248,80	292 199,84	56	294 251,30	235 401,04	8	28 639,50	22 911,60	171	2 746 200,00	2 197 032,00	463	3 219 227,80	2 575 382,24
Lubuskie	64	2 194 937,10	1 759 949,88	43	1 267 463,60	1 013 970,88	32	983 350,30	722 860,24	0	0,00	0,00	9	190 167,70	152 134,16	2	9 940,80	7 952,84	43	1 267 463,60	1 013 970,88	720	2 040 850,90	1 632 860,72
Łódzkie	221	3 507 254,20	2 806 803,36	176	2 434 469,90	1 935 575,92	169	5 007 688,50	4 006 070,80	4	90 104,80	72 083,68	13	120 712,80	96 570,24	1	2 456,90	1 964,72	181	2 572 276,50	2 057 821,20	349	1 829 173,75	1 483 339,00
Mazowieckie	88	1 341 598,48	1 075 269,14	59	1 015 832,30	812 665,84	53	399 633,70	319 706,96	0	0,00	0,00	14	70 372,70	56 298,16	0	0,00	0,00	59	1 015 832,30	812 665,84	173	498 562,80	398 850,24
Mazowieckie	517	18 359 231,20	14 687 384,96	347	11 593 954,10	9 275 147,28	354	5 412 186,93	4 297 749,54	25	59 938,20	447 963,96	57	309 887,50	247 910,00	4	43 105,50	34 484,40	356	11 715 719,40	9 372 975,52	822	6 684 269,65	5 491 431,72
Opolskie	36	1 066 339,90	888 283,04	22	818 374,90	654 699,92	31	924 781,20	739 824,96	0	0,00	0,00	12	63 111,40	50 489,12	0	0,00	0,00	22	818 374,90	654 699,92	55	455 566,60	384 469,28
Podlaskie	289	4 022 638,70	3 218 110,86	248	3 259 550,90	2 607 640,72	173	1 914 926,87	1 581 941,48	6	152 489,60	121 992,48	88	1 657 117,40	1 325 693,92	13	65 023,80	52 019,04	253	3 272 133,90	2 617 771,12	807	3 521 327,25	2 817 061,80
Podlaskie	117	2 192 284,70	1 753 811,76	96	1 739 536,90	1 384 428,52	109	1 927 082,50	1 541 666,00	2	28 736,80	21 389,44	22	221 497,80	177 198,24	2	56 126,80	44 901,44	97	1 749 433,90	1 399 946,32	471	3 031 361,55	2 425 113,24
Pomorskie	73	3 770 240,70	3 016 192,56	67	3 005 003,54	2 684 002,60	62	2 012 008,40	1 610 067,20	2	54 815,60	43 852,48	11	99 280,50	79 408,40	0	0,00	0,00	68	3 606 633,50	2 865 226,90	297	3 461 482,10	2 769 185,68
Pomorskie	48	748 627,20	598 901,76	38	655 203,60	524 163,04	37	1 037 276,70	829 821,36	0	0,00	0,00	6	48 005,70	38 494,56	0	0,00	0,00	38	655 203,60	524 163,04	93	1 403 883,45	1 123 108,76
Świętokrzyskie	250	3 218 504,00	2 574 803,20	208	2 468 809,60	1 975 047,68	183	2 163 138,50	1 722 510,80	0	0,00	0,00	16	92 545,40	74 036,32	1	8 097,60	6 478,08	208	2 468 809,60	1 975 047,68	447	1 627 706,05	1 302 164,84
Warmińsko -mazurskie	222	10 513 168,96	8 410 534,86	181	8 893 347,20	7 114 677,76	139	5 893 805,20	4 450 884,16	15	653 454,20	522 763,36	31	312 512,90	250 010,32	9	69 072,60	55 258,08	182	8 894 749,30	7 115 799,44	755	10 129 835,60	8 103 864,48
Warmińsko -mazurskie	179	4 004 619,90	3 205 680,88	123	2 729 927,60	2 183 442,08	136	2 841 677,90	2 213 542,32	3	112 747,70	90 195,16	16	105 318,35	84 254,68	0	0,00	0,00	124	2 749 969,60	2 189 879,68	321	2 880 361,70	2 312 241,36
Zachodniopomorskie	66	4 041 365,50	3 233 092,40	42	2 776 653,90	2 221 323,12	36	1 866 831,20	1 357 464,96	0	0,00	0,00	14	183 576,00	146 860,90	0	0,00	0,00	42	2 776 653,90	2 221 323,12	135	2 296 594,35	1 813 275,48
<b>Razem</b>	<b>2 678</b>	<b>70 418 088,94</b>	<b>56 334 469,59</b>	<b>2 019</b>	<b>51 092 959,70</b>	<b>41 282 397,76</b>	<b>1 826</b>	<b>37 899 236,34</b>	<b>30 907 386,11</b>	<b>73</b>	<b>2 071 814,30</b>	<b>1 657 451,44</b>	<b>403</b>	<b>4 652 398,85</b>	<b>3 241 938,68</b>	<b>43</b>	<b>308 139,50</b>	<b>246 504,40</b>	<b>2 047</b>	<b>51 910 078,60</b>	<b>41 528 062,88</b>	<b>5 950</b>	<b>49 293 700,35</b>	<b>39 434 862,28</b>

\* Limit środków publicznych ogółem: 2 353 565 724,28 zł; wkład UE: 1 882 868 579,42 zł.

Tabela 32. PROW 2007-2013 Działanie 311 Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej, narastająco do 31.12.2008 r. (w zł)

Województwo	Limit środków publicznych			Złożone wnioski			Zwane umowy		
	liczba	Kwota ogółem	wkład UE	Liczba	Kwota ogółem	EFROW	Liczba	Kwota ogółem	EFROW
	ogółem			ogółem			ogółem		
Dziwnów	3 589 775,37	6 289 081,53	127	11 075 975,44	8 306 981,50	0	0,00	0,00	
Kujawsko - pomorskie	10 717 592,59	8 038 164,44	176	15 412 899,95	11 558 674,98	0	0,00	0,00	
Lubuskie	32 862 895,44	24 846 939,08	500	40 005 306,61	30 008 979,96	3	292 825,00	218 618,75	
Lubuskie	3 458 016,24	2 983 512,16	72	6 397 586,19	4 798 169,04	0	0,00	0,00	
Łódzkie	22 163 428,70	16 540 071,53	340	27 857 838,44	20 968 378,83	0	0,00	0,00	
Mazowieckie	19 854 854,25	14 881 215,68	910	23 861 182,30	17 970 886,72	0	0,00	0,00	
Mazowieckie	38 641 210,81	27 480 908,11	523	45 893 774,20	34 420 330,65	0	0,00	0,00	
Opolskie	4 946 863,01	3 709 922,28	90	6 759 637,51	5 069 728,13	0	0,00	0,00	
Podlaskie	16 671 150,47	12 503 812,85	282	20 138 841,26	15 104 100,05	2	200 000,00	150 000,00	
Podlaskie	13 580 147,24	10 185 110,43	221	18 486 067,72	13 863 800,73	0	0,00	0,00	
Pomorskie	6 458 011,72	4 843 508,79	215	18 315 609,68	13 778 707,41	0	0,00	0,00	
Śląskie	6 893 126,94	5 169 846,21	109	8 528 376,22	6 397 033,67	5	364 201,00	273 150,75	
Świętokrzyskie	17 083 863,75	12 812 972,82	280	21 000 736,95	15 759 562,70	13	1 079 419,00	809 564,25	
Warmińsko -mazurskie	6 320 807,28	4 740 455,47	165	14 424 049,00	10 818 036,75	2	200 000,00	150 000,00	
Warmińsko -mazurskie	19 007 629,39	14 257 722,01	594	51 296 221,50	38 446 986,13	0	0,00	0,00	
Zachodniopomorskie	4 099 234,50	3 074 425,68	96	8 854 435,00	6 640 826,25	1	96 856,50	71 892,38	
<b>Razem</b>	<b>229 007 357,67</b>	<b>171 755 669,26</b>	<b>4 050</b>	<b>338 478 540,15</b>	<b>253 888 905,14</b>	<b>26</b>	<b>2 232 301,56</b>	<b>1 674 226,15</b>	

**Załącznik 6. Realizacja programów finansowanych z funduszy strukturalnych UE  
oraz Programu Operacyjnego „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013”**

**Tabela 33.** Informacja o stanie realizacji SPO "Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006",  
następująco od uruchomienia Programu, dane na 31.12.2008 r.

Działanie*	Limit środków dla działań w latach 2004-2006 w zł **		Wnioski złożone			Zawarte umowy / Wydane decyzje*** (czynne)			Zrealizowane płatności****		
	liczba	kwota ogółem (zł)	wykorzystanie limitu	liczba	kwota ogółem (zł)	wykorzystanie limitu	liczba płatności	kwota ogółem (zł)	w tym wkład UE (zł)	wykorzystanie limitu	
1.1. Inwestycje w gospodarstwach rolnych	42 582	4 573 355 807,86	206,71%	24 231	2 491 050 769,93	112,59%	28 158	2 409 364 011,70	1 302 605 168,26	108,90%	
1.2. Ułatwianie startu młodym rolnikom	18 858	942 900 000,00	133,05%	14 151	707 550 000,00	99,84%	14 151	707 550 000,00	530 662 500,00	99,84%	
1.5. Poprawa przetworstwa i marketingu artykułów rolnych	1 646	2 928 442 872,33	156,58%	1 114	1 801 673 743,58	96,33%	1 159	1 557 106 065,69	1 078 078 309,74	83,25%	
2.1. Przywracanie potencjału produkcji leśnej zniszczonego naturalną katastrofą (lub pożarem oraz wprowadzenie odpowiednich instrumentów zapobiegawczych	57	82 345 525,00	159,30%	39	52 128 165,00	100,85%	43	51 589 915,00	39 812 451,40	99,81%	
2.4. Różnicowanie działalności rolniczej i zbliżonej do rolnictwa w celu zapewnienia różnorodności działań lub alternatywnych źródeł dochodów	7 170	524 782 386,36	170,47%	4 108	297 018 273	96,48%	4 398	279 190 611,51	195 433 428,06	90,69%	
2.6. Rozwój i ulepszenie infrastruktury technicznej związanej z rolnictwem	4 953	261 049 632,59	165,88%	3 394	153 849 254,34	97,76%	3 528	146 126 966,64	102 288 876,66	92,86%	
3.1. Wsparcie systemu zarządzania i wdrażania Programu	220	79 504 746,00	160,66%	180	50 631 476,00	102,31%	232	24 839 634,17	22 340 721,75	50,19%	
3.2. Rozwój instytucjonalny	142	110 664 214,00	339,96%	132	34 453 501,00	105,84%	148	25 450 087,27	20 041 410,00	78,18%	
3.3. Informowanie i promocja Programu	151	22 185 940,00	280,77%	118	9 377 579,00	118,68%	131	3 186 223,97	3 005 404,50	40,32%	
<b>RAZEM</b>	<b>75 779</b>	<b>9 525 231 124,14</b>	<b>176,45%</b>	<b>47 467</b>	<b>5 597 732 761,66</b>	<b>103,70%</b>	<b>51 948</b>	<b>5 204 403 515,95</b>	<b>3 294 268 270,37</b>	<b>96,41%</b>	

\* Działania wdrażane przez ARMR

\*\* Limit finansowy przekazany przez MRIRW w dniu 8-01-2008 r.

\*\*\* W ramach priorytetu Pomoc techniczna w przypadku projektów realizowanych przez MRIRW, Minister RIRW wydaje decyzję o dofinansowaniu projektu

\*\*\*\*W przypadku działań związanych z „Pomocą techniczną” kwota zrealizowanych płatności dotyczy kwot wypłaconych przez Agencję i nie jest tożsama z kwotą refundacji pochodzącej z budżetu Państwa i nie jest wypłacana przez ARMR



**Tabela 34 . Informacja o stanie realizacji Działania 1.1 "Inwestycje w gospodarstwach rolnych", narastająco od uruchomienia Działania, dane na 31.12.2008 r.**

Województwo	Wnioski złożone			Zwarte umowy (czyjme)			Wnioski o płatność				Zrealizowane płatności			
	liczba	kwota ogółem (zł)	w tym wkład UE (zł)	liczba	kwota ogółem (zł)	w tym wkład UE (zł)	liczba projektów	liczba złożonych wniosków o płatność	kwota ogółem (zł)	w tym wkład UE (zł)	liczba projektów*	liczba płatności	kwota ogółem (zł)	w tym wkład UE (zł)
Dolnośląskie	1 584	219 138 856,26	117 997 846,32	763	108 596 242,75	58 474 899,73	763	832	107 867 437,93	58 082 466,37	756	823	105 365 778,05	57 150 884,39
Kujawsko-pomorskie	3 677	380 781 951,15	205 036 434,49	1 981	204 688 555,34	110 216 914,01	1 981	2 328	204 539 288,53	110 136 528,81	1 963	2 298	196 015 506,38	106 849 290,01
Lubelskie	4 548	378 622 598,96	203 873 706,39	3 014	240 721 091,54	129 619 048,92	3 014	3 253	237 200 906,40	127 723 584,62	2 993	3 229	233 110 251,57	125 950 013,23
Lubuskie	716	110 318 361,91	59 402 194,66	266	41 737 937,11	22 474 273,75	266	316	41 386 612,25	22 290 483,44	264	314	40 518 248,20	22 141 288,08
Łódzkie	4 099	342 296 879,70	184 313 703,78	2 370	199 422 590,15	107 381 394,30	2 370	2 690	194 023 951,10	104 474 434,83	2 327	2 638	184 889 092,63	99 624 033,57
Małopolskie	1 959	152 306 900,67	82 011 407,75	1 214	95 580 080,45	51 455 427,75	1 214	1 365	92 969 476,76	50 060 487,30	1 200	1 348	91 006 254,69	49 811 112,32
Mazowieckie	6 578	634 410 029,13	341 605 399,05	4 051	372 455 103,00	200 552 747,04	4 051	4 819	366 305 399,09	197 241 368,02	4 028	4 778	364 380 107,26	194 695 327,46
Opolskie	1 118	136 279 534,71	73 381 287,65	591	71 704 805,10	38 610 279,53	591	624	70 634 355,92	38 033 883,82	588	622	70 047 169,36	38 812 887,28
Podkarpackie	1 174	119 176 077,54	64 171 733,83	573	56 733 026,19	30 548 552,45	573	721	56 733 026,19	30 548 552,45	568	713	54 052 765,88	29 514 333,33
Podlaskie	3 085	341 008 666,65	183 620 050,60	2 027	211 815 469,56	114 054 483,19	2 027	2 330	211 549 516,49	113 911 277,69	2 020	2 321	206 073 809,72	111 413 885,44
Pomorskie	1 803	252 860 837,18	136 155 834,91	845	117 625 691,08	63 336 910,35	845	1 071	117 625 691,08	63 336 910,35	840	1 067	117 193 054,58	64 237 030,61
Śląskie	983	113 140 073,27	60 921 577,69	540	58 317 047,43	31 401 486,96	540	657	57 634 978,69	31 034 219,29	537	654	57 110 643,43	30 980 548,31
Świętokrzyskie	2 626	179 982 688,42	96 902 985,72	1 693	113 877 975,69	61 318 909,76	1 693	2 058	111 682 461,45	60 125 940,56	1 685	2 047	110 230 296,43	60 350 597,12
Warmińsko-mazurskie	1 755	256 361 220,16	138 040 656,50	813	127 162 689,16	68 472 216,99	813	993	126 885 831,66	68 323 139,88	802	976	122 297 183,11	66 636 088,30
Wielkopolskie	5 581	752 781 101,40	405 343 688,50	2 925	385 327 274,67	207 483 916,37	2 925	3 764	385 270 906,12	207 453 564,08	2 907	3 730	374 137 768,77	199 123 093,96
Zachodniopomorskie	1 296	203 910 028,75	109 797 707,39	565	86 305 190,71	45 933 564,06	565	611	84 390 968,92	45 441 290,79	557	600	82 936 081,64	45 314 774,85
<b>RAZEM</b>	<b>42 582</b>	<b>4 573 355 807,86</b>	<b>2 462 576 195,24</b>	<b>24 231</b>	<b>2 491 050 769,93</b>	<b>1 341 335 025,06</b>	<b>24 231</b>	<b>28 432</b>	<b>2 466 690 768,78</b>	<b>1 328 218 112,18</b>	<b>24 035</b>	<b>28 158</b>	<b>2 409 364 011,70</b>	<b>1 302 605 168,26</b>

\* zakończonych i w trakcie realizacji

**Tabela 35.** Informacja o stanie realizacji Działania 1.2 "Ułatwienie startu młodym rolnikom", narastająco od uruchomienia Działania, dane na 31.12.2008 r.

Województwo	Wnioski złożone		Zawarte umowy (czynne)		Zrealizowane płatności			
	liczba	kwota ogółem (zł)	liczba	kwota ogółem (zł)	liczba projektów*	liczba płatności	kwota ogółem (zł)	w tym wkład UE (zł)
Dolnośląskie	839	41 950 000,00	617	30 850 000,00	617	617	30 850 000,00	23 137 500,00
Kujawsko-pomorskie	1 458	72 900 000,00	1 129	56 450 000,00	1 129	1 129	56 450 000,00	42 337 500,00
Lubelskie	2 087	104 350 000,00	1 547	77 350 000,00	1 547	1 547	77 350 000,00	58 012 500,00
Lubuskie	307	15 350 000,00	220	11 000 000,00	220	220	11 000 000,00	8 250 000,00
Łódzkie	1 774	88 700 000,00	1 310	65 500 000,00	1 310	1 310	65 500 000,00	49 125 000,00
Małopolskie	723	36 150 000,00	531	26 550 000,00	531	531	26 550 000,00	19 912 500,00
Mazowieckie	3 040	152 000 000,00	2 348	117 400 000,00	2 348	2 348	117 400 000,00	88 050 000,00
Opolskie	531	26 550 000,00	402	20 100 000,00	402	402	20 100 000,00	15 075 000,00
Podkarpackie	525	26 250 000,00	372	18 600 000,00	372	372	18 600 000,00	13 950 000,00
Podlaskie	1 516	75 800 000,00	1 156	57 800 000,00	1 156	1 156	57 800 000,00	43 350 000,00
Pomorskie	775	38 750 000,00	574	28 700 000,00	574	574	28 700 000,00	21 525 000,00
Śląskie	424	21 200 000,00	339	16 950 000,00	339	339	16 950 000,00	12 712 500,00
Świętokrzyskie	747	37 350 000,00	629	31 450 000,00	629	629	31 450 000,00	23 587 500,00
Warmińsko-mazurskie	962	48 100 000,00	700	35 000 000,00	700	700	35 000 000,00	26 250 000,00
Wielkopolskie	2 564	128 200 000,00	1 844	92 200 000,00	1 844	1 844	92 200 000,00	69 150 000,00
Zachodniopomorskie	586	29 300 000,00	433	21 650 000,00	433	433	21 650 000,00	16 237 500,00
<b>RAZEM</b>	<b>18 858</b>	<b>942 900 000,00</b>	<b>14 151</b>	<b>707 550 000,00</b>	<b>14 151</b>	<b>14 151</b>	<b>707 550 000,00</b>	<b>530 662 500,00</b>

\* zakończonych i w trakcie realizacji

**Tabela 36.** Informacja o stanie realizacji Działania 1.5 "Poprawa przetwórstwa i marketingu artykułów rolnych", narastająco od uruchomienia Działania, dane na 31.12.2008 r.

Województwo	Wnioski złożone			Zawarte umowy (czynne)			Wnioski o płatność				Zrealizowane płatności			
	liczba	kwota ogółem (zł)	w tym wkład UE (zł)	liczba	kwota ogółem (zł)	w tym wkład UE (zł)	liczba projektów	liczba złożonych wniosków o płatność	kwota ogółem (zł)	w tym wkład UE (zł)	liczba projektów*	liczba płatności	kwota ogółem (zł)	w tym wkład UE (zł)
Dońskie	49	74 507 022,00	52 154 915,40	28	46 281 488,00	32 387 041,60	28	31	44 971 234,65	31 479 884,26	25	28	38 425 518,11	26 744 582,76
Kujawsko-pomorskie	105	216 588 871,68	151 612 210,18	84	145 353 744,89	101 747 621,42	84	89	145 160 170,84	101 612 119,59	77	82	120 043 570,04	83 406 373,69
Lubelskie	134	280 591 866,99	196 414 306,89	107	191 415 409,96	133 990 786,97	107	119	189 110 697,73	132 377 488,41	101	112	163 995 320,52	113 979 730,92
Lubuskie	39	74 883 291,81	52 418 304,27	27	27 171 327,36	19 019 929,15	27	34	26 885 088,83	18 919 562,18	26	33	26 441 911,05	18 423 475,99
Łódzkie	140	231 130 953,11	161 791 667,18	79	131 532 254,15	92 072 577,91	79	87	129 437 080,40	90 605 956,28	77	84	114 937 163,13	78 610 319,55
Mazowieckie	93	165 379 059,66	115 765 341,76	70	107 331 075,00	75 131 752,50	70	82	107 148 299,85	75 003 809,90	67	78	99 263 019,56	68 725 939,79
Mazowieckie	218	415 148 009,09	290 603 606,36	145	296 535 835,64	207 575 084,95	145	154	295 357 011,37	206 749 907,96	137	149	261 154 208,40	180 671 282,10
Opolskie	43	68 523 282,00	47 966 283,40	25	43 454 598,77	30 418 219,14	25	27	42 325 418,09	29 627 792,86	25	27	41 875 832,61	28 976 974,20
Podkarpackie	54	60 002 942,00	42 002 059,40	38	35 388 017,50	24 778 612,25	38	42	34 300 697,50	24 010 488,25	38	41	33 766 590,50	23 581 132,49
Podlaskie	65	195 151 674,70	136 606 172,29	51	148 182 753,50	103 727 927,45	51	62	148 182 753,50	103 727 927,45	51	62	146 824 564,50	102 265 078,81
Pomorskie	74	107 282 686,89	75 104 880,82	54	63 481 791,77	44 437 254,24	54	61	63 481 791,77	44 437 254,24	53	60	62 937 647,77	43 707 304,40
Śląskie	109	88 701 373,95	62 090 961,72	62	36 924 453,60	25 847 117,52	62	65	36 785 475,16	25 749 832,61	61	63	36 292 625,62	25 273 712,74
Świętokrzyskie	42	72 483 345,70	50 738 341,99	34	51 157 159,50	35 810 011,65	34	39	50 915 415,45	35 640 790,82	32	37	43 042 637,50	30 127 278,80
Warmińsko-mazurskie	100	199 333 381,75	138 833 367,23	69	145 513 543,89	101 859 480,72	69	78	134 024 770,02	93 817 339,01	65	73	124 629 153,44	86 613 303,38
Wielkopolskie	341	506 506 175,00	354 554 322,50	217	292 047 769,05	204 433 438,34	217	234	292 047 769,05	204 433 438,34	194	206	220 677 911,44	151 971 923,81
Zachodniopomorskie	40	173 218 956,00	121 253 289,20	24	39 892 521,00	27 924 764,70	24	26	36 017 900,50	25 212 530,35	22	24	22 798 391,50	14 999 896,31
<b>RAZEM</b>	<b>1 646</b>	<b>2 928 442 872,33</b>	<b>2 049 910 010,63</b>	<b>1 114</b>	<b>1 801 673 745,58</b>	<b>1 261 171 620,51</b>	<b>1 114</b>	<b>1 230</b>	<b>1 776 151 574,71</b>	<b>1 243 306 102,30</b>	<b>1 051</b>	<b>1 159</b>	<b>1 557 106 065,69</b>	<b>1 078 078 308,74</b>

\* zakończonych i w trakcie realizacji

**Tabela 37.** Informacja o stanie realizacji Działania 2.1 "Przywracanie potencjału produkcji leśnej zniszczonego naturalną katastrofą i/lub pożarem oraz wprowadzenie odpowiednich instrumentów zapobiegawczych", dane narastająco na 31.12.2008 r.

Województwo	Wnioski złożone			Zawarte umowy (czynne)			Wnioski o płatność				Zrealizowane płatności			
	liczba	kwota ogółem (zł)	w tym wkład UE (zł)	liczba	kwota ogółem (zł)	w tym wkład UE (zł)	liczba projektów	liczba złożonych wniosków o płatność	kwota ogółem (zł)	w tym wkład UE (zł)	liczba projektów*	liczba płatności	kwota ogółem (zł)	w tym wkład UE (zł)
Lubuskie	2	6 142 992,00	4 914 393,60	2	5 681 304,00	4 545 043,20	2	2	5 681 304,00	4 545 043,20	2	2	5 681 304,00	3 358 997,60
Opolskie	2	1 491 688,00	1 193 350,40	2	1 086 307,00	869 045,60	2	2	1 086 307,00	869 045,60	2	2	1 086 307,00	843 570,36
Warmińsko - mazurskie	53	74 710 845,00	59 768 676,00	35	45 360 554,00	36 288 443,20	35	39	44 822 304,00	35 857 843,20	35	39	44 822 304,00	35 609 883,44
<b>RAZEM</b>	<b>57</b>	<b>82 345 525,00</b>	<b>65 876 420,00</b>	<b>39</b>	<b>52 128 165,00</b>	<b>41 702 532,00</b>	<b>39</b>	<b>43</b>	<b>51 989 915,00</b>	<b>41 271 932,00</b>	<b>39</b>	<b>43</b>	<b>51 989 915,00</b>	<b>39 812 451,40</b>

\* zakończonych i w trakcie realizacji

**Tabela 38.** Informacja o stanie realizacji Działania 2.4 "Różnicowanie działalności rolniczej i zbliżonej do rolnictwa w celu zapewnienia różnorodności działań lub alternatywnych źródeł dochodów", narastająco od uruchomienia Działania, dane na 31.12.2008 r.

Województwo	Wnioski złożone			Zawarte umowy (czynne)			Wnioski o płatność				Zrealizowane płatności			
	liczba	kwota ogółem (zł)	w tym wkład UE (zł)	liczba	kwota ogółem (zł)	w tym wkład UE (zł)	liczba złożonych wniosków o płatność	liczba projektów	kwota ogółem (zł)	w tym wkład UE (zł)	liczba projektów*	liczba płatności	kwota ogółem (zł)	w tym wkład UE (zł)
Dolnośląskie	307	22 579 578,00	15 805 704,60	105	8 101 729,00	5 671 210,30	105	113	7 975 714,17	5 582 999,92	95	102	6 994 953,50	4 896 467,45
Kujawsko-pomorskie	395	29 433 966,99	20 603 776,89	238	18 458 474,50	12 920 932,15	238	260	18 458 474,50	12 920 932,15	235	255	17 513 263,73	12 259 284,61
Lubelskie	1 273	82 552 031,88	57 766 422,32	807	52 266 229,00	36 586 360,30	807	887	50 942 180,63	35 659 526,44	789	864	49 077 750,86	34 354 425,60
Lubuskie	100	7 885 778,95	5 520 045,27	39	2 874 082,50	2 011 857,75	39	44	2 858 104,50	2 000 673,15	37	42	2 720 751,50	1 904 526,05
Łódzkie	507	37 653 254,00	26 357 277,80	263	19 720 670,50	13 804 469,35	263	287	19 543 797,63	13 680 686,34	245	265	17 576 093,50	12 303 265,45
Mazowieckie	724	52 674 409,84	36 872 086,89	455	32 995 997,50	23 097 198,25	455	501	32 676 742,23	22 873 719,56	448	492	31 806 144,10	22 284 300,87
Mazowieckie	788	61 105 127,00	42 773 588,90	448	34 678 542,00	24 274 979,40	448	488	34 513 967,29	24 159 777,10	439	478	33 559 777,03	23 491 843,92
Opolskie	165	12 981 855,09	9 087 298,66	90	7 149 287,00	5 004 500,90	90	96	7 122 350,64	4 985 645,45	88	94	6 757 315,50	4 730 120,85
Podkarpackie	489	32 304 856,84	22 613 399,79	310	19 938 566,50	13 956 996,55	310	358	19 856 955,51	13 899 888,86	298	342	18 441 399,20	12 908 979,44
Podlaskie	480	34 377 082,19	24 063 957,53	252	17 524 509,55	12 267 156,69	252	276	17 170 037,79	12 019 026,45	247	270	16 556 563,50	11 589 594,45
Pomorskie	241	17 573 787,14	12 301 651,00	112	7 748 733,00	5 424 113,10	112	120	7 748 733,00	5 424 113,10	109	116	7 600 546,00	5 320 382,20
Śląskie	257	19 593 465,82	13 715 426,07	161	12 001 229,50	8 400 860,65	161	179	11 798 875,65	8 259 212,96	159	176	11 442 038,15	8 009 426,71
Świętokrzyskie	523	36 507 767,90	25 555 437,53	342	24 213 798,36	16 949 658,85	342	383	24 042 372,81	16 829 660,97	330	373	22 738 203,04	15 916 742,13
Warmińsko-mazurskie	225	17 831 123,72	12 481 786,60	120	9 339 768,00	6 537 837,60	118	143	8 896 640,91	6 227 648,64	110	131	7 814 170,37	5 469 919,25
Wielkopolskie	572	48 286 808,00	33 800 765,60	302	24 972 061,40	17 480 442,98	302	340	24 972 061,40	17 480 442,98	298	332	24 168 072,61	16 917 650,83
Zachodniopomorskie	144	11 441 493,00	8 009 045,10	64	5 034 594,50	3 524 216,15	64	70	4 807 911,52	3 365 538,06	60	66	4 423 568,92	3 096 498,25
<b>RAZEM</b>	<b>7 170</b>	<b>524 782 386,36</b>	<b>367 347 670,45</b>	<b>4 108</b>	<b>297 018 272,81</b>	<b>207 912 790,97</b>	<b>4 106</b>	<b>4 545</b>	<b>293 384 920,18</b>	<b>205 369 444,13</b>	<b>3 987</b>	<b>4 398</b>	<b>279 190 611,51</b>	<b>195 433 428,06</b>

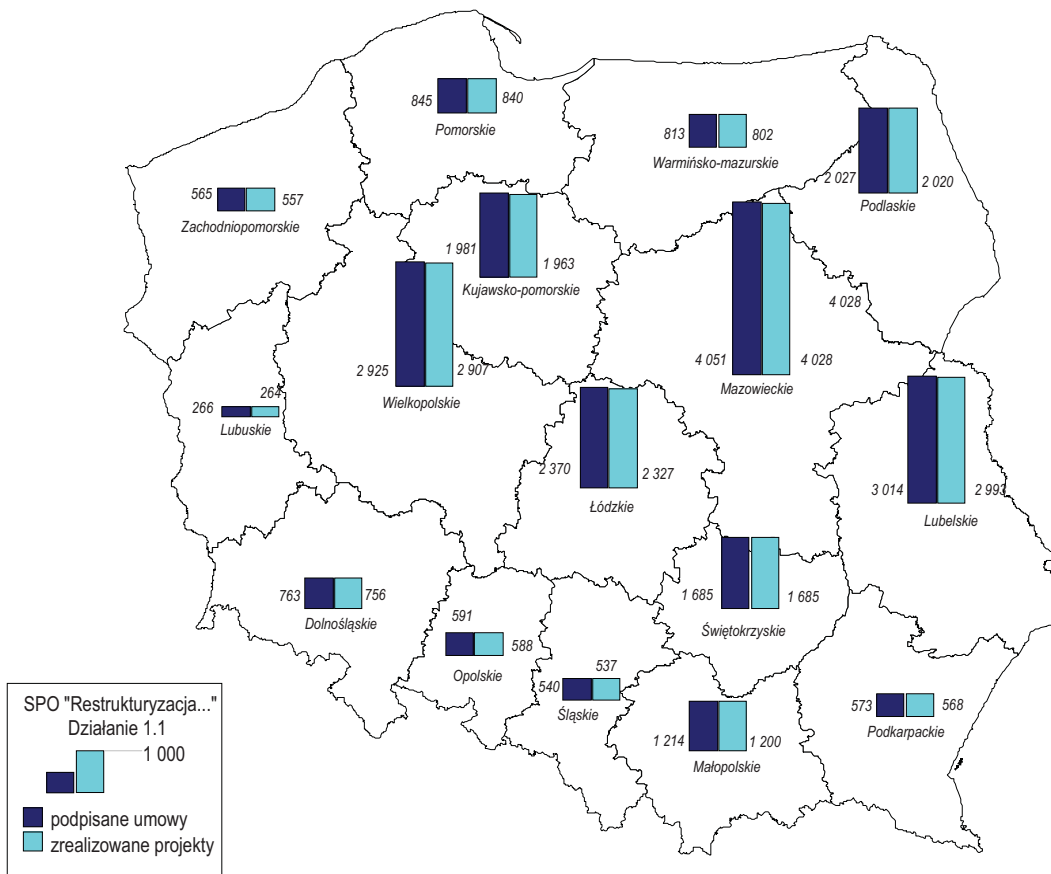
\* zakończonych i w trakcie realizacji

**Tabela 39.** Informacja o stanie realizacji Działania 2.6 "Rozwój i ulepszenie infrastruktury technicznej związanej z rolnictwem", narastająco od uruchomienia Działania, dane na 31.12.2008 r.

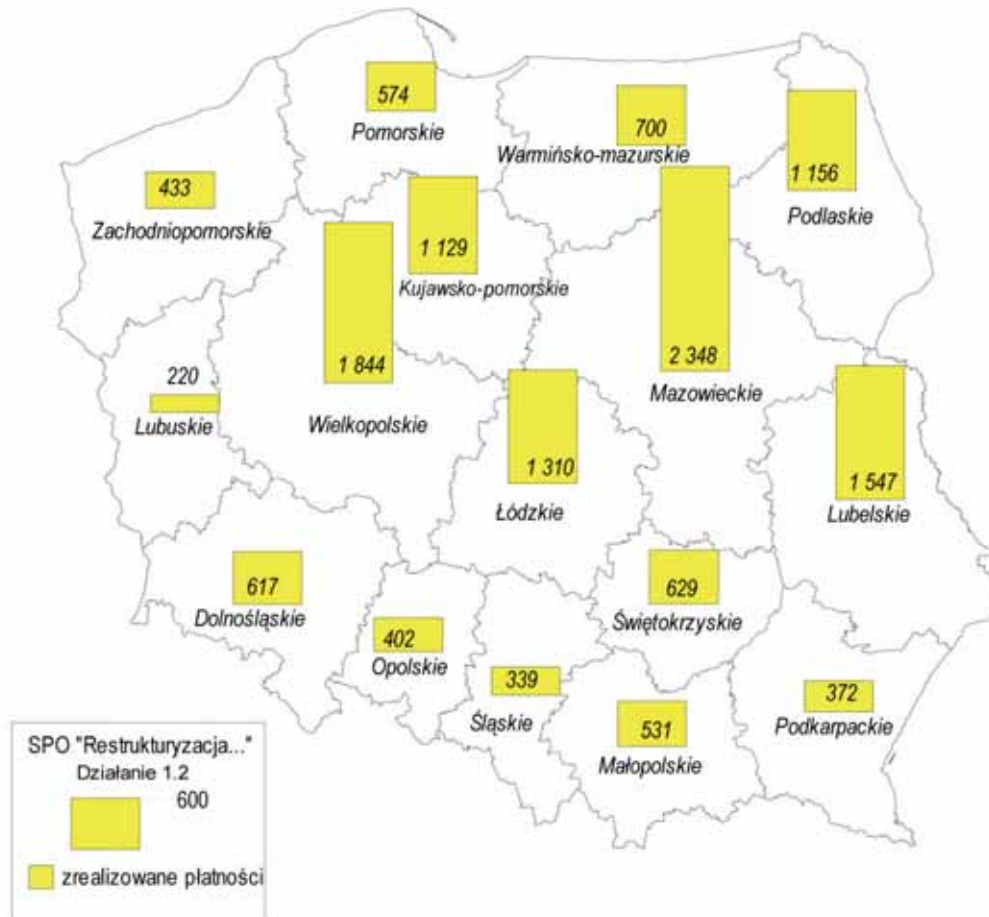
Województwo	Wnioski złożone			Zawarte umowy (czynne)			Wnioski o płatność			Zrealizowane płatności				
	liczba	kwota ogółem (zł)	w tym wkład UE (zł)	liczba	kwota ogółem (zł)	w tym wkład UE (zł)	liczba projektów	liczba złożonych wniosków o płatność	kwota ogółem (zł)	w tym wkład UE (zł)	liczba projektów*	liczba płatności	kwota ogółem (zł)	w tym wkład UE (zł)
Dolnośląskie	93	9 535 556,00	6 674 889,20	38	3 281 471,00	2 297 029,70	38	40	3 219 140,06	2 253 398,04	35	37	2 919 138,50	2 043 396,95
Kujawsko-pomorskie	341	20 681 401,63	14 476 981,14	210	11 231 182,00	7 861 827,40	210	221	11 175 032,50	7 822 522,75	206	217	10 258 844,00	7 181 190,80
Lubelskie	941	31 131 681,49	21 792 177,04	663	19 042 703,00	13 329 892,10	663	685	18 679 182,33	13 075 427,63	654	675	18 081 662,50	12 657 163,75
Lubuskie	53	3 271 279,06	2 289 895,34	35	2 548 291,00	1 783 803,70	35	39	2 540 831,50	1 778 582,05	34	38	2 334 914,50	1 634 440,15
Łódzkie	464	23 894 580,00	16 726 206,00	283	14 162 893,00	9 914 025,10	283	301	14 077 201,70	9 854 041,19	277	292	13 445 004,89	9 411 503,42
Małopolskie	232	9 356 357,80	6 549 450,46	169	5 756 941,50	4 029 859,05	169	174	5 673 279,09	3 971 295,36	168	173	5 479 637,50	3 835 746,25
Mazowieckie	693	42 490 078,00	29 743 054,60	508	28 876 265,50	20 213 385,85	508	530	28 688 054,65	20 081 638,26	505	528	28 355 243,21	19 848 670,26
Opolskie	233	7 376 534,00	5 163 573,80	180	5 088 991,00	3 562 283,70	180	189	5 028 198,92	3 519 739,24	177	186	4 840 363,00	3 388 254,10
Podkarpackie	152	5 377 348,81	3 764 144,17	97	3 228 957,50	2 260 270,25	97	101	3 217 489,89	2 252 242,92	96	100	3 175 431,50	2 222 802,05
Podlaskie	548	20 101 866,71	14 071 306,70	412	13 811 597,00	9 668 117,90	412	419	13 811 597,00	9 668 117,90	411	417	13 576 743,00	9 503 720,10
Pomorskie	289	17 359 431,06	12 151 801,74	140	5 218 302,00	3 652 811,40	140	150	5 036 948,00	3 525 863,60	140	149	4 967 631,00	3 477 341,70
Śląskie	105	5 776 276,25	4 043 393,38	75	2 977 419,50	2 084 193,65	75	78	2 939 420,00	2 057 594,00	74	77	2 908 196,50	2 035 737,55
Świętokrzyskie	308	12 007 636,06	8 405 345,24	243	9 324 937,00	6 527 455,90	243	271	9 324 937,00	6 527 455,90	239	265	8 205 225,04	5 743 657,53
Warmińsko-mazurskie	114	13 043 521,43	9 130 465,00	59	4 706 378,00	3 294 464,60	59	64	4 296 375,68	3 007 462,98	59	63	4 236 816,50	2 965 771,55
Wielkopolskie	342	33 460 766,00	23 422 536,20	236	20 620 994,34	14 434 696,04	236	268	20 620 994,34	14 434 696,04	233	262	19 663 255,50	13 764 278,85
Zachodniopomorskie	65	6 185 318,29	4 329 722,80	46	3 971 931,00	2 780 351,70	46	50	3 890 298,55	2 723 208,99	45	49	3 678 859,50	2 575 201,65
<b>RAZEM</b>	<b>4 953</b>	<b>261 049 632,59</b>	<b>182 734 742,81</b>	<b>3 394</b>	<b>153 849 254,34</b>	<b>107 694 478,04</b>	<b>3 394</b>	<b>3 580</b>	<b>152 218 981,21</b>	<b>106 553 286,85</b>	<b>3 353</b>	<b>3 528</b>	<b>146 126 966,64</b>	<b>102 288 876,66</b>

\* zakończonych i w trakcie realizacji

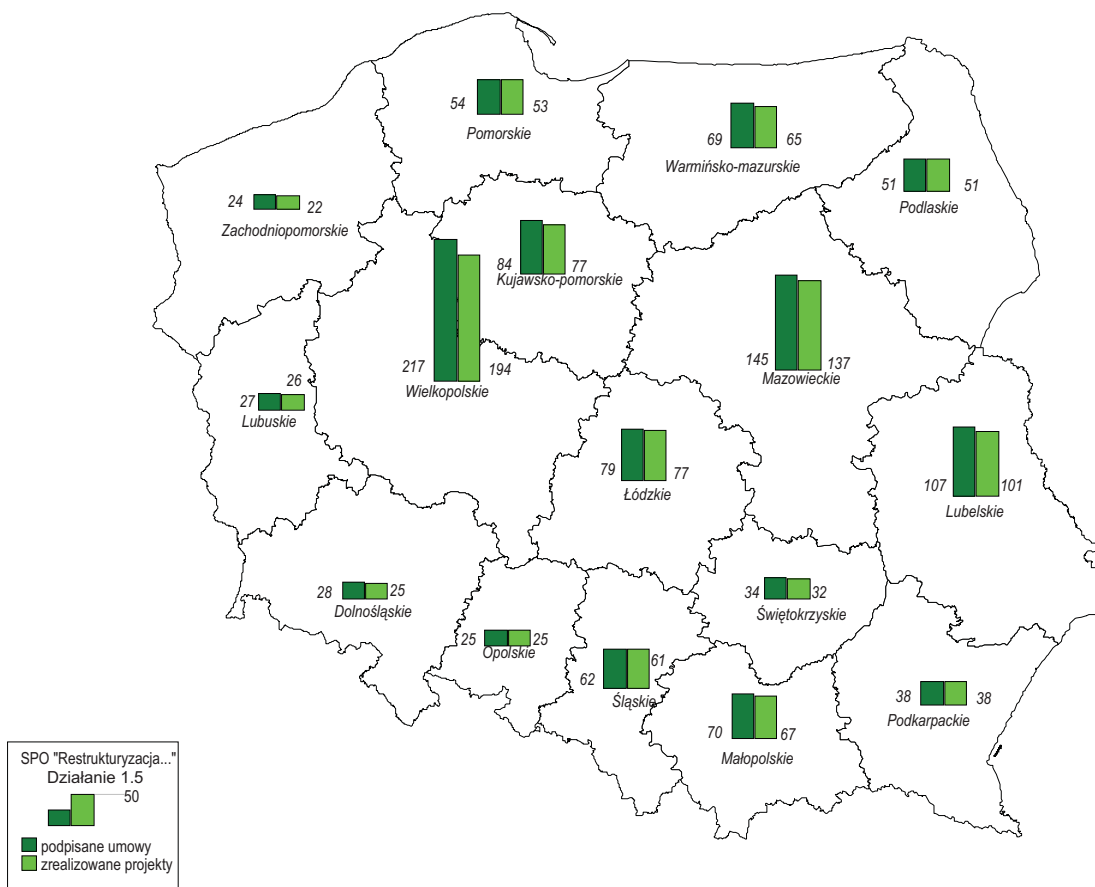
Wykres 14. Liczba umów czynnych i zrealizowanych projektów w ramach Działania 1.1 "Inwestycje w gospodarstwach rolnych"



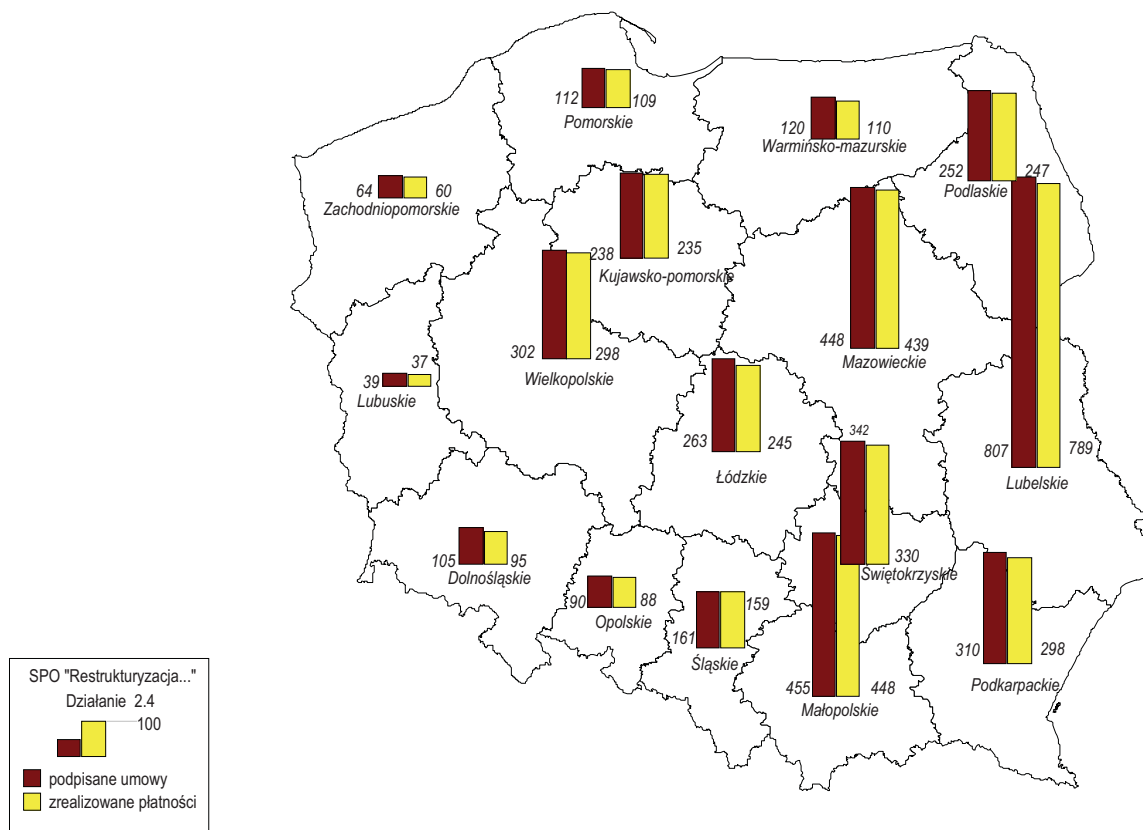
Wykres 15. Liczba zrealizowanych płatności w ramach Działania 1.2 "Ułatwienie startu młodym rolnikom"



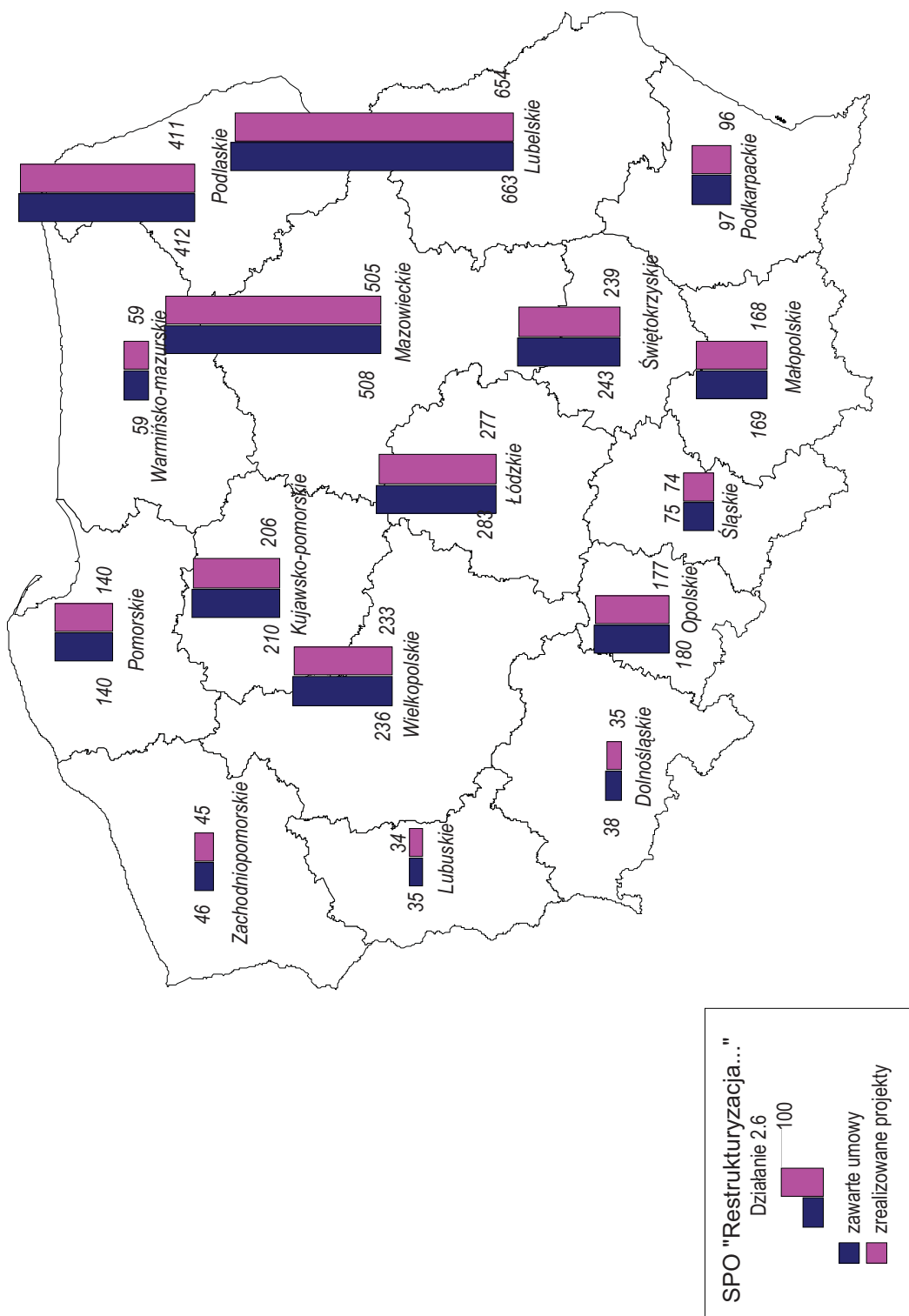
**Wykres 16.** Liczba umów czynnych i zrealizowanych projektów w ramach Działania 1.5 “Poprawa przetwórstwa i marketingu artykułów rolnych”



**Wykres 17.** Liczba umów czynnych i zrealizowanych projektów w ramach Działania 2.4 “Różnicowanie działalności rolniczej i zbliżonej do rolnictwa w celu zapewnienia różnorodności działań lub alternatywnych źródeł dochodów”.

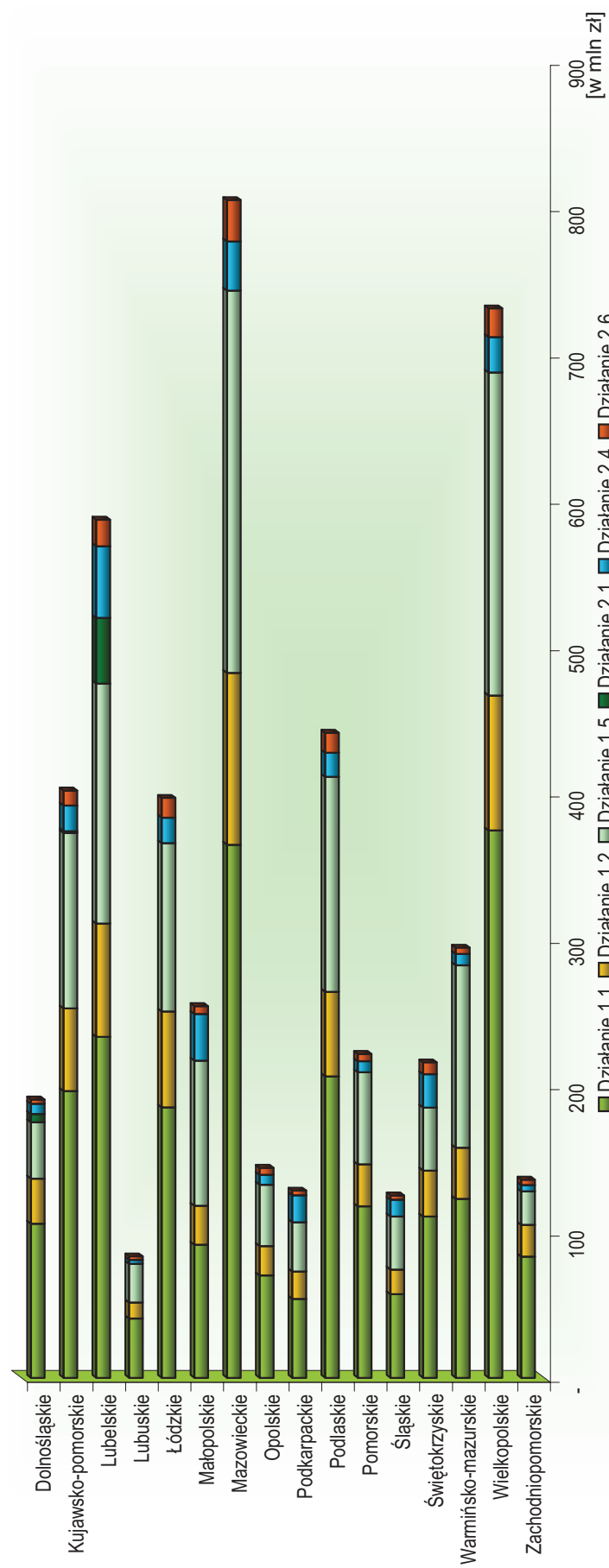


**Wykres 18.** Liczba umów czynnnych i zrealizowanych projektów w ramach Działania 2.6 "Rozwój i ulepszanie infrastruktury technicznej związanej z rolnictwem"





**Wykres 19.** Kwota zrealizowanych płatności w ramach SPO "Restrukturyzacja..." Działanie 1.1, Działanie 1.2, Działanie 1.5, Działanie 2.1 Działanie 2.4, Działanie 2.6, wg stanu na 31.12.2008 r. (w mln zł)



**Tabela 40. Informacja o stanie realizacji SPO "Rybołówstwo... ", narastająco od uruchomienia Programu, dane na 31.12.2008 r.**

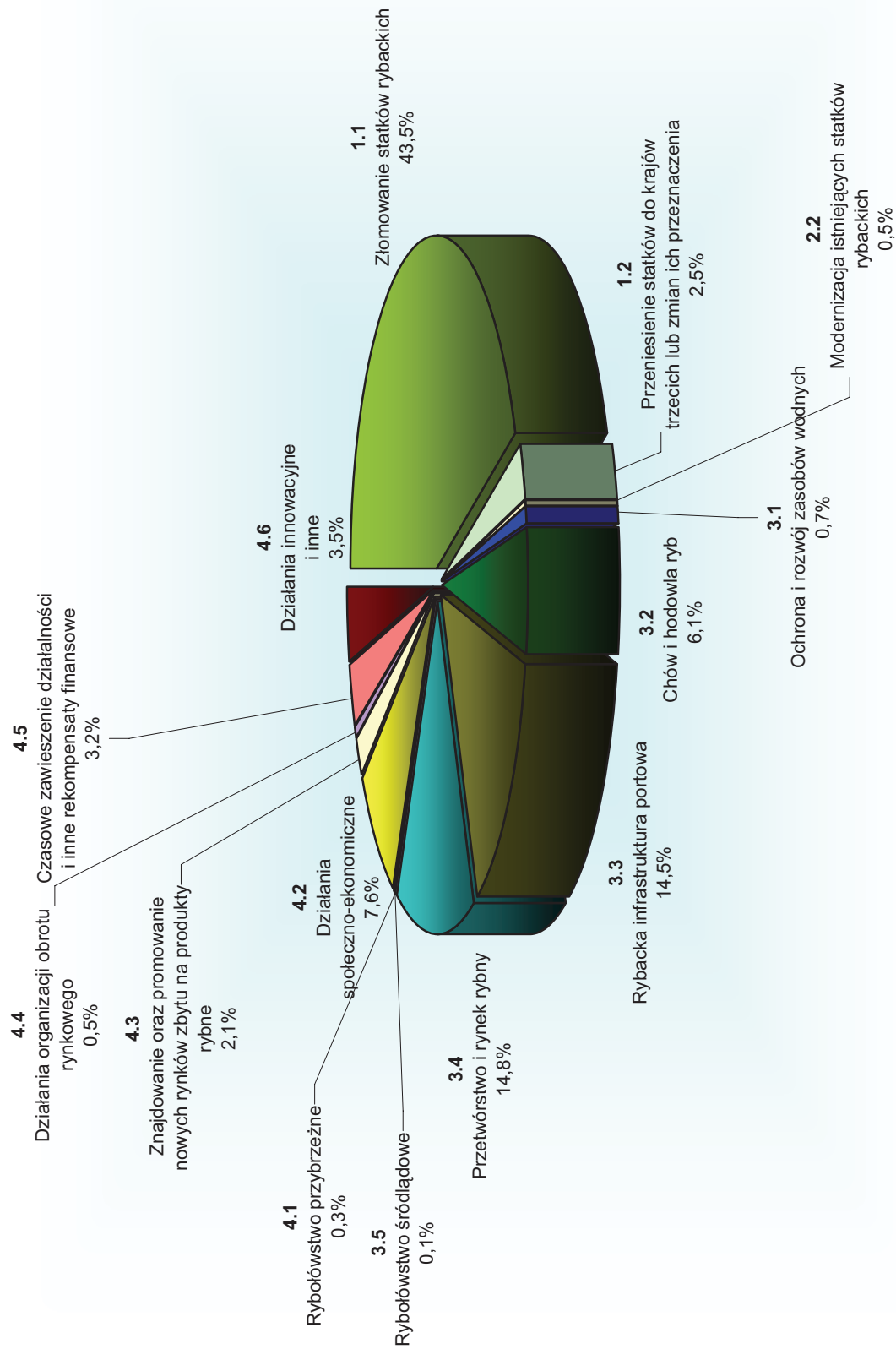
Działanie	Limit środków dla działań w latach 2004-2006 w zł*	Wnioski złożone			Zawarte umowy (czynne)			Zrealizowane płatności						
		liczba	kwota ogółem (zł)	w tym wkład UE (zł)	wykorzystanie limitu %	liczba	kwota ogółem (zł)	w tym wkład UE (zł)	wykorzystanie limitu %	liczba projektów	liczba wniosków o płatność	kwota ogółem (zł)	w tym wkład UE (zł)	wykorzystanie limitu %
1.1 Zmowanie staków rybactwach	353 974 032,46	433	411 282 890,91	308 462 018,18	116,19%	380	344 948 003,26	258 281 002,08	97,28%	380	380	344 367 071,17	258 275 319,22	97,29%
1.2 Przeniesienie staków do krajów trzecich lub zmian ich przeznaczenia	22 475 665,45	79	28 284 521,94	21 213 391,46	125,85%	59	20 156 625,44	15 118 969,03	89,68%	59	59	20 105 245,19	15 078 933,86	89,45%
1.3 Wspólne przedsięwzięcia	-	nd	-	-	nd	nd	0,00	-	nd	nd	-	-	-	nd
2.1 Budowa nowych staków rybactwach	-	nd	-	-	nd	nd	0,00	-	nd	nd	-	-	-	nd
2.2 Modernizacja istniejących staków rybactwach	26 699 894,76	194	12 011 074,04	10 449 634,42	44,99%	157	7 866 468,86	6 877 354,42	29,46%	113	113	4 053 701,66	3 546 989,95	15,18%
2.3 Wyciążanie (bez pomocy publicznej) związane z odnową	nd	nd	0,00	-	nd	nd	0,00	-	nd	nd	0	0,00	-	nd
3.1 Ochrona i rozwój zasobów wodnych	5 540 379,95	17	23 138 205,89	17 353 854,42	47,63%	4	6 284 473,00	4 713 354,75	113,43%	4	6	5 717 715,00	4 288 286,25	103,20%
3.2 Chów i hodowla ryb	71 043 419,20	410	126 337 993,90	82 119 306,06	177,83%	256	67 797 130,32	53 153 145,88	95,43%	236	282	48 701 939,64	36 813 500,85	68,55%
3.3 Rybacka infrastruktura portowa	137 227 369,82	86	302 889 160,88	190 820 171,36	220,72%	52	148 729 342,20	111 547 006,63	108,38%	46	59	115 199 413,20	86 399 216,63	83,95%
3.4 Przetwórstwo i rynek ryby	248 817 965,83	272	357 015 647,72	314 173 769,98	143,48%	211	228 856 610,63	184 910 276,66	91,98%	185	194	117 037 163,11	92 434 963,66	47,04%
3.5 Rybołówstwo siłolodowe	426 907,36	22	545 755,68	480 265,00	127,64%	19	449 543,97	393 351,14	105,30%	19	19	440 348,17	385 304,64	103,15%
4.1 Rybołówstwo przybrzeżne	3 378 451,35	49	10 629 278,80	7 971 959,10	314,62%	28	4 664 360,98	3 498 263,23	138,06%	15	15	2 505 776,80	1 879 332,60	74,17%
4.2 Działania społeczno-ekonomiczne	65 107 728,56	1 662	74 034 113,83	37 017 656,92	113,71%	1 534	67 638 935,30	33 919 463,48	104,19%	1 519	4 154	60 484 095,89	30 242 044,74	92,90%
4.3 Znajdowanie oraz promowanie nowych rynków zbytu na produkty rybne	26 979 036,22	164	35 514 104,75	25 215 014,37	131,64%	107	25 263 857,31	19 104 513,43	93,64%	84	89	16 903 095,96	12 750 465,13	62,65%
4.4 Działania organizacji obrotu rybnikowego	3 587 535,76	60	9 594 577,50	6 428 366,92	267,44%	40	4 364 788,44	3 273 591,33	121,67%	33	42	3 590 865,30	2 693 148,97	100,09%
4.5 Czasowe zawieszenie działalności i inne rekompensaty finansowe	27 963 156,23	1 281	29 888 097,24	22 416 072,93	106,88%	1 143	25 080 193,28	18 810 141,96	89,69%	1 142	1 142	25 025 012,66	18 788 755,26	89,49%
4.6 Działania innowacyjne i inne	43 463 394,60	66	116 466 552,27	87 349 914,21	268,03%	45	49 803 198,00	37 352 396,50	114,61%	37	51	28 085 150,31	21 063 862,74	64,63%
<b>RAZEM</b>	<b>1 036 674 837,54</b>	<b>4 785</b>	<b>1 537 631 175,35</b>	<b>1 131 470 595,33</b>	<b>148,32%</b>	<b>4 035</b>	<b>1 001 503 520,99</b>	<b>750 932 832,52</b>	<b>96,61%</b>	<b>3 872</b>	<b>6 605</b>	<b>792 216 594,06</b>	<b>586 620 124,50</b>	<b>76,42%</b>

\* Limit finansowy zgodny z Tabelą D art. 154 rozporządzenia Komisji (WE) z dnia 20 grudnia 2007 r.

**Tabela 41 . Informacja o stanie realizacji Działania 1.2 "Pomoc publiczna z tytułu tymczasowego zaprzestania działalności połowowej" w ramach Programu Operacyjnego „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybactwach 2007-2013”, narastająco , wg stanu na 31.12.2008 r.**

Województwo	Zawarte umowy			Zrealizowane płatności		
	liczba	kwota ogółem (zł)	w tym wkład UE (zł)	liczba płatności	kwota ogółem (zł)	w tym wkład UE (zł)
Pomorskie	408	31 827 120,00	-	406	31 705 280,00	23 778 945,00
Warmińsko - mazurskie	29	2 198 520,00	-	29	2 198 520,00	1 648 800,00
Zachodniopomorskie	299	21 880 160,00	-	290	21 352 340,00	16 014 255,00
<b>RAZEM</b>	<b>736</b>	<b>55 905 800,00</b>	<b>-</b>	<b>725</b>	<b>55 256 120,00</b>	<b>41 442 000,00</b>

**Wykres 20.** Kwota zrealizowanych płatności w ramach SPO "Rybołówstwo...", wg stanu na 31.12.2008 r. (w %)



## Załącznik 7. Realizacja instrumentów pomocy krajowej

**Tabela 42.** Lista Banków współpracujących z ARiMR, wg stanu na dzień 31.12.2008 r., w zakresie kredytów udzielanych na podstawie rozporządzenia RM z dnia 26.04.2007 r.

Lp.	BANK	Linie kredytowe										
		nIP	nKZ	nMR	nGP	nGR	nNT	nBR10	nBR14	nBR15	nKL/01	nKL/02
1	Bank Gospodarki Żywnościowej S.A.	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
2	Bank BPH S.A.	*	*	*		*	*					
3	Bank Polskiej Spółdzielczości S.A.	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
4	ING Bank Śląski S.A.	*	*	*			*		*			*
5	SGB Gospodarczy Bank Wielkopolski S	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
6	Bank Zachodni WBK S.A.	*	*	*		*	*	*				*
7	Mazowiecki Bank Regionalny S.A.	*	*	*		*	*		*	*	*	*
8	Bank PEKAO SA	*	*	*			*			*	*	*

\* bank udzielił w 2008 r. kredytów z dopłatą Agencji

- nIP - kredyty na realizację inwestycji w gospodarstwach rolnych, działach specjalnych produkcji rolnej i przetwórstwie produktów rolnych  
nKZ - kredyty na zakup gruntów rolnych  
nMR - kredyty na utworzenie lub urządzenie gospodarstw rolnych przez osoby, które nie przekroczyły 40 roku życia  
nGP - kredyty realizację inwestycji w rolnictwie i przetwórstwie produktów rolnych przez grupy producentów rolnych powstałe na mocy ustawy z dnia 15 września 2000 roku o grupach producentów rolnych i ich związkach oraz o zmianie innych ustaw  
nGR - kredyty na zakup nieruchomości rolnych przeznaczonych na utworzenie lub powiększenie gospodarstwa rodzinnego  
nNT - kredyty na realizację inwestycji w zakresie nowych technologii produkcji w rolnictwie  
nBR - kredyty na realizację przedsięwzięć inwestycyjnych objętych programami branżowymi  
L/01 - kredyty kłeszkowe inwestycyjne  
L/02 - kredyty kłeszkowe obrotowe

**Tabela 43.** Oprocentowanie kredytów inwestycyjnych i kłeszkowych objętych dopłatami ARiMR, stan na 31.12.2008 r.-w zakresie kredytów udzielanych na podstawie rozporządzenia RM z dnia 26.04.2007.

Lp.	BANK	Wskaźnik	Oprocentowanie	Oprocentowanie płacone bankowi przez kredytobiorcę w liniach:	
				nIP	nBR10, nBR13, nBR14, nBR15, nMR, nKZ, nGR, nGP, nNT, nKL01, nKL02
1	Bank Gospodarki Żywnościowej S.A.	1,50	7,8750	3,9375	3,5000
2	Bank Polskiej Spółdzielczości S.A.	1,50	7,8750	3,9375	3,5000
3	SGB GBW S.A.	1,50	7,8750	3,9375	3,5000
4	Mazowiecki Bank Regionalny S.A.	1,50	7,8750	3,9375	3,5000
5	Bank BPH S.A.	1,30	6,8250	3,5000	3,5000
6	PKO BP S.A.	1,30	6,8250	3,5000	3,5000
7	ING Bank Śląski S.A.	1,30	6,8250	3,5000	3,5000
8	Bank Zachodni WBK S.A.	1,30	6,8250	3,5000	3,5000

- nIP- kredyty na realizację przedsięwzięć inwestycyjnych w rolnictwie  
nMR- kredyty na utworzenie lub urządzenie gospodarstwa rolnego przez osoby, które nie przekroczyły 40 roku życia  
nKZ- kredyty na zakup gruntów rolnych  
nOR- kredyty na osadnictwo rolnicze na gruntach Skarbu Państwa  
nKL- kredyty kłeszkowe  
nGP- kredyty na przedsięwzięcia inwestycyjne w rolnictwie, przetwórstwie rolno-spożywczym o usługach dla rolnictwa przez grupy producentów rolnych  
nGR- kredyty na zakup nieruchomości rolnych przeznaczonych na utworzenie lub urządzenie gospodarstwa rodzinnego  
nNT- kredyty na realizację przedsięwzięć inwestycyjnych w zakresie nowych technologii produkcji w rolnictwie  
nBR- kredyty na realizację przedsięwzięć inwestycyjnych objętych programami branżowymi

**Tabela 44.** Liczba i kwota kredytów inwestycyjnych z dopłat Agencji do oprocentowania udzielonych w okresie 01.01.-31.12.2008 r.\*, w zakresie kredytów udzielanych na podstawie rozporządzenia RM z dnia 26.04.2007 r.

Lp.	Nazwa banku	nBR10		nBR14		nBR15		nGP		nGR		nIP		nKZ		nMR		nNT		Razem	
		Liczba	Kwota (tys. zł)	Liczba	Kwota (tys. zł)	Liczba	Kwota (tys. zł)	Liczba	Kwota (tys. zł)	Liczba	Kwota (tys. zł)	Liczba	Kwota (tys. zł)	Liczba	Kwota (tys. zł)	Liczba	Kwota (tys. zł)	Liczba	Kwota (tys. zł)	Liczba	Kwota (tys. zł)
1	Bank BPH S.A.	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	216,00	9	1 338,88	9	1 234,58	11	3 096,88	2	650,00	32	6 534,34
2	Bank BPS SA	2	59,00	4	2 965,00	69	9 258,20	1	1 099,00	54	10 161,28	435	52 618,27	1 701	133 502,43	2 384	360 786,98	499	107 285,59	5 149	677 735,75
3	Bank Zachodni WBK SA	2	1 325,10	0	0,00	0	0,00	0	0,00	11	4 101,54	21	9 825,34	44	13 505,09	51	9 460,24	30	11 450,02	159	49 667,33
4	BGŻ S.A.	1	200,00	4	3 401,42	21	12 102,33	1	787,00	75	15 220,48	159	57 757,74	661	124 378,13	1 132	284 983,01	319	118 262,15	2 373	617 102,26
5	Bank Pekao S.A.	0	0,00	0	0,00	3	1 696,00	0	0,00	0	0,00	7	1 957,80	30	3 421,91	35	6 710,10	5	741,79	80	14 527,60
6	GBW S.A.	5	985,35	2	490,00	10	1 611,36	1	288,70	200	46 885,31	341	37 350,48	1 418	175 313,65	1 398	225 684,24	201	51 281,24	3 576	539 870,33
7	ING BSK SA	0	0,00	1	115,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	13	7 070,38	11	5 434,06	1	264,51	11	9 346,36	37	22 230,31
8	MR Bank S.A.	0	0,00	4	5 380,00	61	6 776,68	0	0,00	16	2 236,60	189	14 255,99	845	67 318,36	1 211	186 957,60	305	59 940,60	2 631	342 845,83
<b>x</b>		<b>10</b>	<b>2 569,45</b>	<b>15</b>	<b>12 331,42</b>	<b>164</b>	<b>31 444,57</b>	<b>3</b>	<b>2 154,70</b>	<b>357</b>	<b>78 821,21</b>	<b>1 174</b>	<b>182 172,88</b>	<b>4 719</b>	<b>524 108,21</b>	<b>6 223</b>	<b>1 077 953,56</b>	<b>1 372</b>	<b>358 957,75</b>	<b>14 037</b>	<b>2 270 513,75</b>

\*dane wg stanu dzień 18.02.2009 r.

**Tabela 45.** Struktura preferencyjnych kredytów inwestycyjnych udzielonych w okresie 01.01.-31.12.2008 r.\*, w ukladzie wojewódzkim w zakresie kredytów udzielanych na podstawie rozporządzenia RM z dnia 26.04.2007 r.

Lp.	Województwo	nBR10		nBR14		nBR15		nGP		nGR		nIP		nKZ		nMR		nNT		Razem	
		Liczba	Kwota (tys. zł)	Liczba	Kwota (tys. zł)	Liczba	Kwota (tys. zł)	Liczba	Kwota (tys. zł)	Liczba	Kwota (tys. zł)	Liczba	Kwota (tys. zł)	Liczba	Kwota (tys. zł)	Liczba	Kwota (tys. zł)	Liczba	Kwota (tys. zł)	Liczba	Kwota (tys. zł)
1	Dolnośląskie	4	1 790,45	0	0,00	1	96,00	1	268,70	48	8 457,99	81	19 777,09	292	33 924,14	249	41 263,59	62	21 362,50	738	126 940,46
2	Kujawsko - pomorskie	2	320,00	1	200,00	1	2 384,00	1	787,00	44	11 420,01	117	12 475,00	709	97 715,37	492	91 511,62	88	37 039,71	1 455	253 852,71
3	Lubelskie	1	20,00	0	0,00	3	616,00	0	0,00	6	1 527,70	95	19 635,18	514	27 400,16	755	102 871,38	51	13 048,61	1 425	165 119,03
4	Lubuskie	0	0,00	0	0,00	1	42,84	0	0,00	1	227,20	25	17 399,02	92	19 088,29	69	27 706,61	7	2 126,85	195	66 590,61
5	Łódzkie	0	0,00	1	200,00	7	3 126,17	0	0,00	0	0,00	73	12 714,43	342	23 807,68	584	77 955,72	160	20 863,09	1 167	138 667,09
6	Małopolskie	0	0,00	0	0,00	1	500,00	0	0,00	7	283,00	8	2 056,15	37	2 024,24	62	12 805,46	9	1 742,06	124	19 410,91
7	Mazowieckie	0	0,00	4	6 420,00	81	7 706,14	0	0,00	0	0,00	180	14 441,99	778	65 245,89	1 338	207 013,05	278	74 145,65	2 659	374 972,72
8	Opolskie	1	39,00	2	184,97	5	1 892,32	1	1 099,00	3	990,38	74	14 366,07	282	33 084,83	213	34 766,32	44	17 320,06	625	103 742,95
9	Podkarpackie	0	0,00	1	295,00	2	170,40	0	0,00	0	0,00	14	1 874,00	88	6 781,20	90	17 693,31	13	1 682,21	208	28 496,12
10	Podlaskie	0	0,00	1	800,00	42	4 670,08	0	0,00	9	1 116,97	152	12 687,72	299	25 694,72	726	116 936,72	130	34 830,02	1 359	196 736,23
11	Pomorskie	0	0,00	0	0,00	2	558,80	0	0,00	48	8 813,75	36	5 067,25	229	45 311,47	233	43 478,26	146	33 494,86	694	136 724,39
12	Śląskie	0	0,00	1	267,49	1	1 050,00	0	0,00	1	609,00	12	2 091,00	29	4 858,84	103	28 891,06	17	6 607,00	164	44 374,39
13	Świętokrzyskie	0	0,00	1	1 380,00	2	196,56	0	0,00	0	0,00	25	4 641,98	141	4 564,30	123	14 562,47	4	2 560,90	296	27 906,21
14	Warmińsko - mazurskie	0	0,00	1	490,00	6	2 059,79	0	0,00	27	5 244,04	69	8 373,24	214	39 934,33	385	85 588,26	254	52 878,27	956	194 567,93
15	Wielkopolskie	1	300,00	2	2 093,96	7	4 274,50	0	0,00	62	14 309,32	144	19 566,38	512	69 062,66	661	135 310,73	99	37 720,96	1 488	282 638,51
16	Zachodniopomorskie	1	100,00	0	0,00	2	2 101,17	0	0,00	101	25 821,85	69	15 006,38	161	25 610,09	140	39 599,00	10	1 535,00	484	109 773,49
<b>Razem</b>		<b>10</b>	<b>2 569,45</b>	<b>15</b>	<b>12 331,42</b>	<b>164</b>	<b>31 444,57</b>	<b>3</b>	<b>2 154,70</b>	<b>357</b>	<b>78 821,21</b>	<b>1 174</b>	<b>182 172,88</b>	<b>4 719</b>	<b>524 108,21</b>	<b>6 223</b>	<b>1 077 953,56</b>	<b>1 372</b>	<b>358 957,75</b>	<b>14 037</b>	<b>2 270 513,75</b>

\*dane wg stanu dzień 18.02.2009 r.

**Tabela 46.** Liczba i kwota kredytów zaciągniętych przez młodych rolników za okres 1.01.- 31.12.2008 r.\*, w zakresie kredytów udzielanych na podstawie rozporządzenia RM z dnia 26.04.2007 r.

Województwo	nMR/01		nMR/02		Razem	
	Liczba	Kwota (tys. zł)	Liczba	Kwota (tys. zł)	Liczba	Kwota (tys. zł)
Dolnośląskie	11	2 609,25	238	38 654,34	249	41 263,59
Kujawsko - pomorskie	16	7 414,21	476	84 097,41	492	91 511,62
Lubelskie	45	7 961,85	710	94 909,51	755	102 871,36
Lubuskie	6	1 143,28	63	26 563,34	69	27 706,62
Łódzkie	25	4 812,53	559	73 143,19	584	77 955,72
Małopolskie	1	184,00	61	12 621,46	62	12 805,46
Mazowieckie	28	12 095,82	1 310	194 917,21	1 338	207 013,03
Opolskie	4	973,30	209	33 793,02	213	34 766,32
Podkarpackie	3	369,43	87	17 323,88	90	17 693,31
Podlaskie	16	2 388,37	710	114 548,36	726	116 936,73
Pomorskie	12	5 327,97	221	38 150,29	233	43 478,26
Śląskie	5	805,10	98	28 085,96	103	28 891,06
Świętokrzyskie	6	1 175,94	117	13 386,53	123	14 562,47
Warmińsko - mazurskie	12	3 813,83	373	81 774,44	385	85 588,27
Wielkopolskie	22	8 246,02	639	127 064,71	661	135 310,73
Zachodniopomorskie	9	2 856,64	131	36 742,37	140	39 599,01
<b>Razem</b>	<b>221</b>	<b>62 177,54</b>	<b>6 002</b>	<b>1 015 776,02</b>	<b>6 223</b>	<b>1 077 953,56</b>

\*dane wg stanu dzień 18.02.2009 r.

nMR/01 - kredyty na utworzenie gospodarstw rolnych (nowe gospodarstwa)

nMR/02 - kredyty na urządzenie gospodarstw rolnych (istniejące gospodarstwa)

**Tabela 47.** Liczba i kwota kredytów inwestycyjnych podstawowych za okres 01.01 - 31.12.2008 r.\*, wg województw, w zakresie kredytów udzielanych na podstawie rozporządzenia RM z dnia 26.04.2007 r.

Województwo	nIP/01		nIP/02		nIP/04		Razem	
	Liczba	Kwota (tys. zł)	Liczba	Kwota (tys. zł)	Liczba	Kwota (tys. zł)	Liczba	Kwota (tys. zł)
Dolnośląskie	77	12 164,18	2	6 679,00	2	933,91	81	19 777,09
Kujawsko - pomorskie	112	10 175,25	1	2 000,00	4	299,76	117	12 475,01
Lubelskie	87	9 853,58	5	1 150,00	3	8 631,60	95	19 635,18
Lubuskie	22	2 814,02	2	14 070,00	1	515,00	25	17 399,02
Łódzkie	64	9 543,74	4	2 400,73	5	769,96	73	12 714,43
Małopolskie	8	2 056,15	0	0,00	0	0,00	8	2 056,15
Mazowieckie	172	12 345,49	4	1 240,50	4	856,00	180	14 441,99
Opolskie	74	14 366,07	0	0,00	0	0,00	74	14 366,07
Podkarpackie	14	1 874,00	0	0,00	0	0,00	14	1 874,00
Podlaskie	151	11 847,92	0	0,00	1	839,80	152	12 687,72
Pomorskie	33	4 629,70	1	274,05	2	163,50	36	5 067,25
Śląskie	8	1 110,63	1	500,00	3	480,36	12	2 090,99
Świętokrzyskie	24	2 791,98	1	1 850,00	0	0,00	25	4 641,98
Warmińsko - mazurskie	68	8 150,57	0	0,00	1	222,67	69	8 373,24
Wielkopolskie	136	12 182,76	3	5 461,62	5	1 922,00	144	19 566,38
Zachodniopomorskie	66	13 280,51	0	0,00	3	1 725,87	69	15 006,38
<b>Razem</b>	<b>1 116</b>	<b>129 186,55</b>	<b>24</b>	<b>35 625,90</b>	<b>34</b>	<b>17 360,43</b>	<b>1 174</b>	<b>182 172,88</b>

\*dane wg stanu na dzień 18.02.2009 r.

nIP/01 - kredyty inwestycyjne dla gospodarstw rolnych;

nIP/02 - kredyty inwestycyjne dla przetwórstwa rolno-spożywczego;

nIP/04 - kredyty inwestycyjne dla działów specjalnych produkcji rolnej;

**Tabela 48.** Liczba i kwota kredytów udzielonych w ramach programów branżowych okres 01.01. - 31.12.2008 r.\*, wg województw, w zakresie kredytów udzielanych na podstawie rozporządzenia RM z dnia 26.04.2007 r.

Województwo	nBR/10r		Razem nBR/10		nBR14/ch		nBR/14d		nBR/14p		Razem nBR/14		nBR/15p		nBR/15r		Razem nBR/15	
	Liczba	Kwota (tys. zł)	Liczba	Kwota (tys. zł)	Liczba	Kwota (tys. zł)	Liczba	Kwota (tys. zł)	Liczba	Kwota (tys. zł)	Liczba	Kwota (tys. zł)	Liczba	Kwota (tys. zł)	Liczba	Kwota (tys. zł)	Liczba	Kwota (tys. zł)
Dolnośląskie	4	1 790,45	4	1 790,45	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	96,00	1	96,00
Kujawsko - pomorskie	2	320,00	2	320,00	0	0,00	1	200,00	0	0,00	0	0,00	1	200,00	0	0,00	1	2 384,00
Lubelskie	1	20,00	1	20,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	3	616,00
Lubuskie	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	42,64
Łódzkie	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	200,00	1	200,00	2	2 800,00	5	326,17	7	3 126,17
Małopolskie	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	500,00	1	500,00
Mazowieckie	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	4	6 420,00	4	6 420,00	0	0,00	81	7 706,14	81	7 706,14
Opolskie	1	39,00	1	39,00	0	0,00	0	0,00	2	184,96	2	184,96	0	0,00	5	1 892,32	5	1 892,32
Podkarpackie	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	295,00	1	295,00	0	0,00	2	170,40	2	170,40
Podlaskie	0	0,00	0	0,00	1	800,00	0	0,00	0	0,00	1	800,00	0	0,00	42	4 670,08	42	4 670,08
Pomorskie	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	413,00	1	145,80	2	558,80
Śląskie	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	267,49	1	267,49	1	1 050,00	0	0,00	1	1 050,00
Świętokrzyskie	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	1 380,00	0	0,00	1	1 380,00	0	0,00	2	196,56	2	196,56
Warmińsko - mazurskie	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	490,00	1	490,00	0	0,00	6	2 059,79	6	2 059,79
Wielkopolskie	1	300,00	1	300,00	0	0,00	0	0,00	2	2 093,97	2	2 093,97	1	2 999,50	6	1 275,00	7	4 274,50
Zachodniopomorskie	1	100,00	1	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	2 101,17	0	0,00	2	2 101,17
<b>Razem</b>	<b>10</b>	<b>2 569,45</b>	<b>10</b>	<b>2 569,45</b>	<b>1</b>	<b>800,00</b>	<b>2</b>	<b>1 580,00</b>	<b>12</b>	<b>9 951,42</b>	<b>15</b>	<b>12 331,42</b>	<b>7</b>	<b>9 363,67</b>	<b>157</b>	<b>22 080,90</b>	<b>164</b>	<b>31 444,57</b>

\*dane wg stanu na dzień 18.02.2009 r.

nBR/10r - kredyty na inwestycje w ramach programu rozwoju wspólnego użytkowania maszyn i urządzeń rolniczych dla gospodarstw rolnych  
nBR/14ch - kredyty na realizację inwestycji w ramach " Programu wspierania restrukturyzacji i modernizacji przemysłu mięsnego, chłodnictwa składowego oraz przetwórstwa jaj w Polsce"  
nBR/14d - kredyty na realizację inwestycji w ramach " Programu wspierania restrukturyzacji i modernizacji przemysłu mięsnego, chłodnictwa składowego oraz przetwórstwa jaj w Polsce"  
nBR/14p - kredyty na realizację inwestycji w ramach " Programu wspierania restrukturyzacji i modernizacji przemysłu mięsnego, chłodnictwa składowego oraz przetwórstwa jaj w Polsce"  
nBR/15p - kredyty na realizację inwestycji w ramach "Branżowego programu mleczarstwa" dla przetwórstwa  
nBR/15r - kredyty na realizację inwestycji w ramach "Branżowego programu mleczarstwa" dla gospodarstw rolnych

**Tabela 49.** Liczba i kwota kredytów na zakup gruntów rolnych za okres 01.01. - 31.12.2008 r.\*, wg województw w zakresie kredytów udzielanych na podstawie rozporządzenia RM z dnia 26.04.2007 r.

Województwo	nKZ01		nKZ02		Razem		Powierzchnia zakupionych gruntów (ha)
	Liczba	Kwota (tys. zł)	Liczba	Kwota (tys. zł)	Liczba	Kwota (tys. zł)	
Dolnośląskie	287	32 545,64	5	1 378,50	292	33 924,14	3 218
Kujawsko - pomorskie	667	93 604,01	42	4 111,36	709	97 715,37	5 648
Lubelskie	498	21 525,92	16	5 874,24	514	27 400,16	3 473
Lubuskie	89	17 920,54	3	1 167,75	92	19 088,29	2 936
Łódzkie	318	21 945,71	24	1 861,97	342	23 807,68	2 011
Małopolskie	37	2 024,24	0	0,00	37	2 024,24	162
Mazowieckie	713	59 850,03	65	5 395,86	778	65 245,89	4 691
Opolskie	275	31 739,30	7	1 345,54	282	33 084,84	2 954
Podkarpackie	84	6 171,57	4	609,62	88	6 781,19	1 035
Podlaskie	277	24 521,87	22	1 172,84	299	25 694,71	2 310
Pomorskie	219	39 570,79	10	5 740,68	229	45 311,47	3 478
Śląskie	28	4 819,84	1	39,00	29	4 858,84	362
Świętokrzyskie	135	4 411,65	6	152,65	141	4 564,30	559
Warmińsko - mazurskie	205	34 495,55	9	5 438,79	214	39 934,34	4 230
Wielkopolskie	491	66 059,04	21	3 003,62	512	69 062,66	3 739
Zachodniopomorskie	149	21 548,59	12	4 061,50	161	25 610,09	3 261
<b>Razem</b>	<b>4 472</b>	<b>482 754,29</b>	<b>247</b>	<b>41 353,92</b>	<b>4 719</b>	<b>524 108,21</b>	<b>44 067</b>

\*dane wg stanu na dzień 28.02.2009 r.

nKZ/01 - kredyt na zakup gruntów rolnych w celu powiększenia gospodarstwa rolnego,

nKZ/02 - kredyt na zakup gruntów rolnych w celu utworzenia nowego gospodarstwa rolnego,

**Tabela 50.** Liczba i kwota kredytów na zakup gruntów rolnych przeznaczonych na utworzenie lub urządzenie gospodarstwa rolnego za okres 01.01 - 31.12.2008 r.\*, wg województw, w zakresie kredytów udzielanych na podstawie rozporządzenia RM z dnia 26.04.2007 r.

Województwo	nGR/01		nGR/02		Razem	
	Liczba	Kwota (tys. zł)	Liczba	Kwota (tys. zł)	Liczba	Kwota (tys. zł)
Dolnośląskie	2	583,04	46	7 874,95	48	8 457,99
Kujawsko - pomorskie	1	290,98	43	11 129,03	44	11 420,01
Lubelskie	1	48,00	5	1 479,70	6	1 527,70
Lubuskie	0	0,00	1	227,20	1	227,20
Łódzkie	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Małopolskie	0	0,00	7	283,00	7	283,00
Mazowieckie	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Opolskie	0	0,00	3	990,38	3	990,38
Podkarpackie	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Podlaskie	3	309,00	6	807,97	9	1 116,97
Pomorskie	2	498,60	46	8 315,15	48	8 813,75
Śląskie	0	0,00	1	609,00	1	609,00
Świętokrzyskie	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Warmińsko - mazurskie	3	514,46	24	4 729,57	27	5 244,03
Wielkopolskie	2	867,62	60	13 441,70	62	14 309,32
Zachodniopomorskie	14	3 645,68	87	22 176,18	101	25 821,86
<b>Razem</b>	<b>28</b>	<b>6 757,38</b>	<b>329</b>	<b>72 063,83</b>	<b>357</b>	<b>78 821,21</b>

\*dane wg stanu na dzień 28.02.2009 r.

nGR/01 - kredyty na zakup gruntów rolnych w celu utworzenia nowego gospodarstwa rolnego

nGR/02 - kredyty na zakup gruntów rolnych w celu powiększenia gospodarstwa rolnego



**Tabela 51.** Liczba i kwota kredytów na nowe technologie za okres 01.01 - 31.12.2008 r.\*, wg województw w zakresie kredytów udzielanych na podstawie RM z dnia 26.04.2007 r.

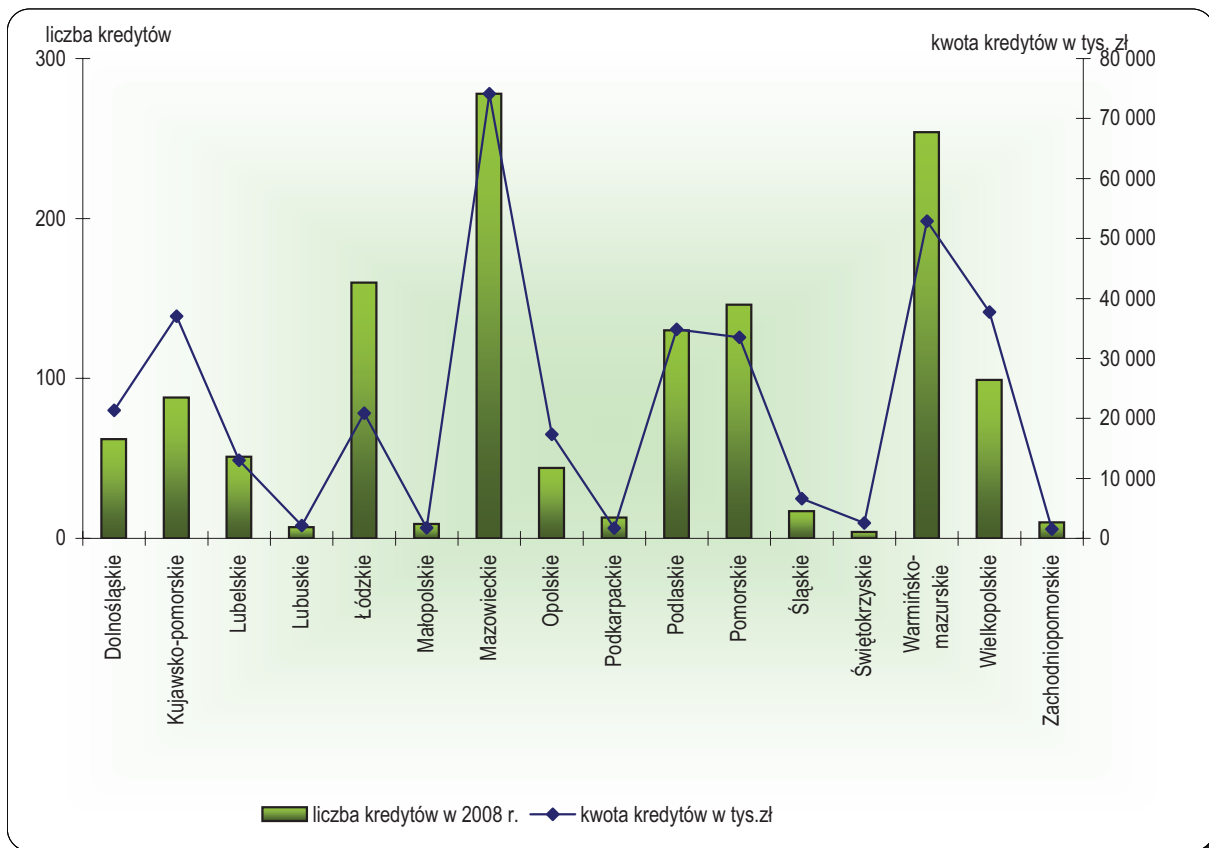
Województwo	nNT/01		nNT/02		Razem	
	Liczba	Kwota (tys. zł)	Liczba	Kwota (tys. zł)	Liczba	Kwota (tys. zł)
Dolnośląskie	59	19 256,50	3	2 106,00	62	21 362,50
Kujawsko-pomorskie	83	25 091,71	5	11 948,00	88	37 039,71
Lubelskie	50	12 892,27	1	156,34	51	13 048,61
Lubuskie	7	2 126,85	0	0,00	7	2 126,85
Łódzkie	156	19 119,69	4	1 743,40	160	20 863,09
Małopolskie	9	1 742,06	0	0,00	9	1 742,06
Mazowieckie	263	44 757,02	15	29 388,63	278	74 145,65
Opolskie	43	17 152,96	1	167,10	44	17 320,06
Podkarpackie	13	1 682,21	0	0,00	13	1 682,21
Podlaskie	130	34 830,02	0	0,00	130	34 830,02
Pomorskie	144	33 301,29	2	193,57	146	33 494,86
Śląskie	16	5 807,00	1	800,00	17	6 607,00
Świętokrzyskie	4	2 560,90	0	0,00	4	2 560,90
Warmińsko-mazurskie	251	51 818,19	3	1 060,08	254	52 878,27
Wielkopolskie	84	25 366,36	15	12 354,60	99	37 720,96
Zachodniopomorskie	10	1 535,00	0	0,00	10	1 535,00
<b>Razem</b>	<b>1 322</b>	<b>299 040,03</b>	<b>50</b>	<b>59 917,72</b>	<b>1 372</b>	<b>358 957,75</b>

\*dane wg stanu na dzień 28.02.2009 r.

nNT/01 - kredyty inwestycyjne na nowe technologie produkcji w rolnictwie dla gospodarstw rolnych

nNT/02 - kredyty inwestycyjne na nowe technologie produkcji w rolnictwie dla działów specjalnych produkcji rolnej

**Wykres 21.** Liczba i kwota kredytów udzielonych na nowe technologie w 2008 r.



**Tabela 52.** Liczba i kwota kredytów inwestycyjnych z dopłat ARIMR, wg celu kredytów za okres 01.01. - 31.12.2008 r.\*, w zakresie kredytów udzielanych na podstawie rozporządzenia RM z dnia 26.04.2007 r.

Lp	Cel kredytu	Kod	Liczba kredytów	Kwota kredytów		Udział % w ogólnej kwocie
				(w tys. zł)	liczbie kredytów	
1	Zwiększenie oferty towarowej i usługowej oraz jej lepsze dostosowanie do wymagań rynku	A	787	346 641,76	5,6	15,3
2	Poprawa wymagań w zakresie dobrotąnu zwierząt	C	816	221 189,78	5,8	9,7
3	Poprawa efektywności produkcji polegająca w szczególności na zmniejszeniu kosztów wytwarzania	D	5 162	745 661,32	36,8	32,8
4	Utrzymanie lub poprawa wymagań w zakresie ochrony środowiska	E	68	10 305,90	0,5	0,5
5	Poprawa jakości i promocja produktów rolnych	H	378	72 041,12	2,7	3,2
6	Poprawa struktury agrarnej	K	5 907	765 863,08	42,1	33,7
7	Wznowienie produkcji po klęsce pożaru spowodowanego wyładowaniem atmosferycznym	NA	0	0,00	0,0	0,0
8	Wznowienie produkcji po klęsce gradobicia	NG	0	0,00	0,0	0,0
9	Wznowienie produkcji po klęsce huraganu	NH	0	0,00	0,0	0,0
10	Wznowienie produkcji po klęsce nadmiernych opadów atmosferycznych	NO	0	0,00	0,0	0,0
11	Wznowienie produkcji po klęsce powodzi	NP	0	0,00	0,0	0,0
12	Wznowienie produkcji po klęsce suszy	NS	0	0,00	0,0	0,0
13	Wznowienie produkcji po klęsce wymarznienia	NW	0	0,00	0,0	0,0
14	Wznowienie produkcji po klęsce osuwisk ziemi	NZ	0	0,00	0,0	0,0
15	Lepsze wykorzystanie zasobów pracy	O	917	108 612,79	6,5	4,8
16	Tworzenie bazy surowcowej upraw roślin energetycznych	P	2	188,00	0,0	0,0
<b>RAZEM:</b>			<b>14 037</b>	<b>2 270 513,75</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>

\*dane wg stanu na dzień: 18.02.2009 r.

**Tabela 53.** Informacja o przedsięwzięciach realizowanych przy udziale kredytów inwestycyjnych z dopłat ARIMR do oprocentowania, wg działalności za okres 01.01. - 31.12.2008 r. \*, w zakresie kredytów rozporządzenia RM z dnia 26.04.2007 r.

Lp	Kod	Działalność	Liczba przedsięwzięć	Koszt przedsięwzięć (w tys. zł)	Udział własny kredytobiorców (w tys. zł)	Kwota kredytów	
						(w tys. zł)	Udział w łącznej kwocie kredytów (w %)
1	01.11.A	Uprawa zbóż	3 942	900 754,36	236 929,51	663 824,85	29,2
2	01.11.B	Uprawa ziemniaków, korzeni i bulw o dużej zawartości skrobi i inulinny	68	10 317,25	2 414,85	7 902,41	0,4
3	01.11.C	Uprawa roślin przemysłowych i inne uprawy rolne, gdzie indziej nie sklasyfikowane	779	125 634,05	31 888,11	93 745,94	4,1
4	01.12.A	Uprawa warzyw	314	61 251,19	16 230,72	45 020,46	2,0
5	01.13.Z	Uprawa owoców, orzechów roślin wyk. do produkcji napojów i przypraw	506	97 844,94	26 795,07	71 049,86	3,1
6	01.21.Z	Chów i hodowia bydła	3 012	530 407,37	127 074,70	403 332,67	17,8
7	01.23.Z	Chów i hodowia trzody chlewniej	625	93 387,83	22 166,84	71 220,99	3,1
8	01.24.Z	Chów i hodowia drobiu	38	14 813,54	5 153,30	9 660,24	0,4
9	1.d.s	Uprawy w szklarniach ogrzewanych i nie ogrzewanych powyżej 25 m <sup>2</sup> .	91	109 581,11	34 206,20	75 354,91	3,3
10	15.11.Z	Produkcja mięsa, z wyjątkiem drobiowego i króliczego	12	13 775,30	4 402,80	9 372,50	0,4
11	15.12.Z	Produkcja mięsa drobiowego i króliczego	3	13 703,47	4 860,47	8 843,00	0,4
12	15.13.A	Produkcja konserw, przetworów z mięsa, z przetworów mięsnych i z kwi	6	11 039,09	3 450,11	7 588,97	0,3
13	15.31.Z	Przetwórstwo ziemniaków	0	0,00	0,00	0,00	0,0
14	15.32.Z	Produkcja soków z owoców i warzy	0	0,00	0,00	0,00	0,0
15	15.33.A	Przetwórstwo owoców i warzyw, gdzie indziej nie sklasyfikowane	11	10 515,62	3 259,52	7 256,10	0,3
16	15.51.Z	Przetwórstwo mleka i wyrób serów	8	21 238,90	6 619,61	14 619,29	0,6
17	2.d.s	Uprawy w tunelach foliowych ogrzewanych powyżej 50 m <sup>2</sup>	29	11 529,25	3 530,14	7 999,12	0,4
18	4.d.s	Uprawy roślin "in vitro"	0	0,00	0,00	0,00	0,0
19	5.d.s	Drobń nieśny powyżej 80 szt. lub reżny powyżej 100 szt. oraz wylęganie drobiu.	165	200 856,15	64 686,47	136 169,67	6,0
20	55.23.Z	Pozostałe miejsca krótkotrwałego zakwaterowania (agroturystyka)	0	0,00	0,00	0,00	0,0
21	X	Pozostałe działalności	4 428	880 656,16	243 103,41	637 552,75	28,1
<b>RAZEM:</b>			<b>14 037</b>	<b>3 107 265,59</b>	<b>836 751,83</b>	<b>2 270 513,75</b>	<b>100,0</b>

\*dane wg stanu na dzień: 18.02.2009 r.

**Tabela 54.** Nakłady kredytów inwestycyjnych z dopłat ARiMR do oprocentowania za okres 01.01. - 31.12.2008 r.\* w zakresie kredytów udzielanych na podstawie rozporządzenia RM z dnia 26.04.2007 r.

Lp	Przeznaczenie kredytu	Kod	Jednostka miary	Wielkość nakładu	Kwota kredytu (w tys.zł)
1	Zakup, budowa, budynków inwentarskich	101	m <sup>2</sup>	1 037 907,38	354 280,20
2	Przebudowa, remont połączony z modernizacją budynków inwentarskich	102	m <sup>2</sup>	182 455,32	64 877,76
3	Budowa budynków dla przetwórstwa produktów rolnych	103	m <sup>2</sup>	18 466,87	14 998,09
4	Remont połączony z modernizacją budynków dla przetwórstwa produktów rolnych	104	m <sup>2</sup>	16 746,35	6 615,70
5	zakup, budowa, przebudowa, remont połączony z modernizacją innych budynków	105	m <sup>2</sup>	635 709,28	145 522,13
6	Zakup, budowa silosów	108	tona	72 822,17	16 496,19
7	Budowa, modernizacja dróg	109a	m <sup>2</sup>	0,00	0,00
8	Utworzenie placów	109b	m <sup>2</sup>	92 588,78	7 910,85
9	Budowa przyłączy do sieci kanalizacyjnej	109c	szt.	9,00	463,20
10	Budowa, modernizacja ujęć wody	109d	szt.	7 148,00	2 457,71
11	Budowa, modernizacja oczyszczalni ścieków	109e	szt.	5,00	1 749,87
12	Zakup gruntów rolnych	110	ha	66 578,40	719 963,83
13	Zakup maszyn lub urządzeń do produkcji rolnej	111	szt.	13 263,04	409 452,68
14	Zakup ciągników	112	szt.	3 822,00	239 997,05
15	Zakup kombajnów	113	szt.	362,00	110 687,76
16	Zakup maszyn lub urządzeń dla przetwórstwa produktów rolnych	114	szt.	80,00	10 972,08
17	Zakup kompletnych linii technologicznych	115	szt.	161,01	36 901,90
18	Zakup innych maszyn lub urządzeń	116	szt.	2 322,00	2 740,90
19	Zakup samochodów specjalistycznych	117	szt.	7,00	1 066,78
20	Zakup stada podstawowego	118	szt.	0,00	0,00
21	Zakup materiału nasadzeniowego roślin wieloletnich	120	szt.	1 647 946,40	7 115,80
	Pozostałe	200	-	327 505,33	116 243,27
<b>RAZEM</b>					<b>2 270 513,75</b>

\* dane wg stanu na dzień 18.02.2009 r.

**Tabela 55.** Liczba i kwota kredytów udzielonych w okresie 01.01. -31.12.2008 r., na podstawie rozporządzenia RM z dnia 26.04.2007 r., na wznowienie produkcji na obszarach dotkniętych klęskami żywiołowymi, w podziale na banki\*.

Lp.	Bank	Kredyty inwestycyjne (KL/01)		Kredyty obrotowe (KL/02)		Łącznie kredyty	
		Liczba	Kwota (tys. zł)	Liczba	Kwota (tys. zł)	Liczba	Kwota (tys. zł)
1	Bank BPH Spółka Akcyjna	0	0,00	0	0,00	0	0,00
2	Bank BPS S.A.	136	2 591,96	12 811	340 907,28	12 947	343 499,24
3	Bank Zachodni WBK SA	0	0,00	41	11 428,69	41	11 428,69
4	BGŻ S.A. Centrala	1	65,00	863	95 459,57	864	95 524,57
5	PEKAO S.A.	0	0,00	86	3 654,30	86	3 654,30
6	GBW S.A.	15	301,40	16 766	392 497,44	16 781	392 798,84
7	ING BSK SA Centrala	0	0,00	5	7 494,79	5	7 494,79
8	MR Bank S.A. Centrala	10	113,90	9 331	192 253,10	9 341	192 367,00
<b>RAZEM</b>		<b>162</b>	<b>3 072,26</b>	<b>39 903</b>	<b>1 043 695,17</b>	<b>40 065</b>	<b>1 046 767,43</b>

\*dane wg stanu na dzień 18.02.2009 r.

**Tabela 56.** Liczba i kwota kredytów udzielonych w okresie 01.01.-31.12.2008 r., na podstawie rozporządzenia RM z dnia 26.04.2007 r., na wznowienie produkcji na obszarach dotkniętych klęskami żywiołowymi, w podziale na województwa\*.

Lp.	Bank	Kredyty inwestycyjne		Kredyty obrotowe		Łącznie kredyty	
		Liczba	Kwota (tys. zł)	Liczba	Kwota (tys. zł)	Liczba	Kwota (tys. zł)
1	Dolnośląskie	1	65,00	430	15 179,95	431	15 244,95
2	Kujawsko - pomorskie	1	12,00	7 620	186 541,75	7 621	186 553,75
3	Lubelskie	34	472,62	1 810	36 452,37	1 844	36 924,99
4	Lubuskie	0	0,00	654	20 426,82	654	20 426,82
5	Łódzkie	12	245,69	7 838	148 346,89	7 850	148 592,58
6	Małopolskie	2	111,83	377	12 151,32	379	12 263,15
7	Mazowieckie	0	0,00	8 482	242 403,07	8 482	242 403,07
8	Opolskie	1	70,00	97	1 875,93	98	1 945,93
9	Podkarpackie	2	103,04	177	3 954,65	179	4 057,69
10	Podlaskie	9	353,00	72	2 554,88	81	2 907,88
11	Pomorskie	0	0,00	2 450	73 581,51	2 450	73 581,51
12	Śląskie	89	1 502,47	233	5 472,66	322	6 975,13
13	Świętokrzyskie	10	82,81	1 885	52 236,25	1 895	52 318,86
14	Warmińsko - mazurskie	0	0,00	2 654	54 647,28	2 654	54 647,28
15	Wielkopolskie	0	0,00	3 205	89 773,87	3 205	89 773,87
16	Zachodniopomorskie	1	54,00	1 919	98 095,97	1 920	98 149,97
<b>RAZEM</b>		<b>162</b>	<b>3 072,26</b>	<b>39 903</b>	<b>1 043 695,17</b>	<b>40 065</b>	<b>1 046 767,43</b>

\*dane wg stanu na dzień 18.02.2009 r.

Tabela 57. Dopłaty Agencji do oprocentowania kredytów inwestycyjnych udzielonych w latach 1994-2008 w układzie kasowym, w tys. zł, wg rodzajów linii kredytowych

Lp.	Nazwa linii kredytowej	Lata 1994 - 2003	2004	2005	2006	2007	2008				Ogółem w latach 1994-2008
							Ogółem	w tym: zobowiązania roku poprzedniego płatne w roku bieżącym	w tym: dopłaty do kredytów inwestycyjnych udzielonych w latach 1994-2007	w tym: dopłaty do kredytów inwestycyjnych udzielonych w 2008 r.	
1	IP Kredyty inwestycyjne podstawowe	1 106 606,00	46 658,00	49 157,00	34 794,86	41 256,72	57 096,92	8 005,79	47 627,89	1 463,24	1 335 569,50
2	BR Kredyty branżowe	1 085 268,00	91 965,00	87 744,00	50 385,77	44 505,11	48 032,72	5 717,29	41 959,04	356,39	1 407 900,60
3	KZ Kredyty na zakup gruntów	502 401,00	40 077,00	50 131,00	45 108,02	61 484,00	97 220,24	14 025,87	78 545,13	4 649,24	796 421,26
4	MR Kredyty dla młodych rolników	2 726 392,00	264 139,00	285 580,00	220 708,12	269 473,16	398 278,32	54 340,92	330 283,41	13 653,99	4 164 570,60
5	MP Kredyty na miejsca pracy	113 885,00	2 340,00	1 546,00	569,83	308,39	195,64	30,84	164,80	-	118 844,86
6	RP Kredyty na rozpoczęcie lub zwiększenie produkcji	6 281,00	9,00	3,00	0,38	0,00	-	-	-	-	6 293,38
7	WP Kredyty na wznowienie produkcji	415,00	-	-	-	-	-	-	-	-	415,00
8	DA Stosowanie i zwiększanie dopłat	50 430,00	89,00	62,00	27,02	13,26	10,60	1,70	8,90	-	50 631,88
9	OR Kredyty na osadnictwo rolnicze	1 249,00	172,00	161,00	119,99	160,37	171,15	27,42	143,73	-	2 033,51
10	RE Kredyty regionalne	0,00	807,00	236,00	0,29	0,00	-	-	-	-	1 043,29
11	GP Pomoc dla grup producentów	42,00	343,00	603,00	521,25	432,51	521,07	85,57	395,30	40,20	2 462,83
12	DM/IR Zasady stosowania i zwiększenia dopłat w przetwórstwie mięsa oraz kredytów na realizację inwestycji w gospodarstwach rolnych	3,00	28,00	19,00	8,52	5,84	4,53	1,13	3,40	-	68,89
13	GR Kredyty na zakup nieruchomości rolnych	0,00	361,00	2 955,00	4 495,89	8 347,48	14 579,04	1 925,96	12 007,16	645,92	30 738,41
14	NT Kredyty na realizację przedsięwzięć inwestycyjnych w zakresie nowych technologii w rolnictwie	0,00	1 843,00	8 090,00	13 808,25	31 343,93	66 567,92	7 375,81	55 051,27	4 140,84	121 653,10
15	DMBRZ Kredyty na zwiększenie dopłat	0,00	8,00	308,00	156,38	97,08	47,18	6,77	40,41	-	616,64
16	DMMRZ Kredyt zwiększanie dopłat agencji do oprocentowania kredytu	0,00	53,00	109,00	65,02	58,79	64,48	5,37	59,11	-	350,29
<b>R A Z E M</b>		<b>5 592 972,00</b>	<b>448 892,00</b>	<b>486 704,00</b>	<b>370 769,60</b>	<b>457 486,64</b>	<b>662 789,81</b>	<b>91 550,44</b>	<b>566 289,55</b>	<b>24 949,82</b>	<b>8 039 614,05</b>

**Tabela 58.** Dopłaty do oprocentowania kredytów inwestycyjnych udzielone przez ARIMR w 2008 r., w układzie kasowym, wg banków

Lp.	Bank	2008			
		Ogółem (w tys. zł)	w tym: zobowiązania roku poprzedniego płatne w roku bieżącym (w tys. zł)	w tym: dopłaty do kredytów inwestycyjnych udzielonych w 2008 r. (w tys. zł)	w tym: dopłaty do kredytów inwestycyjnych udzielonych w latach 1994-2007 (w tys. zł)
1	Bank Gospodarki Żywnościowej SA	140 669,59	15 019,51	5 433,09	120 217,00
2	Bank Przemysłowo-Handlowy S.A. PBK	2 755,46	545,04	88,46	2 121,96
3	Bank Polskiej Spółdzielczości SA	205 205,07	31 697,08	7 314,83	166 193,16
4	Bank MILLENIUM	1 317,77	128,03	0,00	1 189,74
5	Gospodarczy Bank Wielkopolski SA	157 953,58	25 091,91	5 070,39	127 791,28
6	Bank Zachodni WBK	20 805,85	2 464,29	588,84	17 752,72
7	Bank Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych SA	3 691,71	715,28	0,00	2 976,43
8	BRE Bank SA	1 067,80	102,42	0,00	965,38
9	Bank Handlowy SA	271,83	32,91	0,00	238,92
10	Powszechna Kasa Oszczędności BP SA	20 374,16	1 708,08	0,00	18 666,08
11	Bank Polska Kasa Opieki SA	12 092,60	1 105,84	116,13	10 870,63
12	NOBLE BANK	221,70	47,60	0,00	174,10
13	Rabobank Polska SA	82,15	7,49	0,00	74,66
14	ING Bank Śląski SA	6 284,46	500,47	285,89	5 498,10
15	Bank Ochrony Środowiska SA	2 912,23	230,42	0,00	2 681,81
16	GETIN Bank	55,60	4,46	0,00	51,14
17	Nordea Bank SA	303,43	28,39	0,00	275,04
18	Kredyt Bank SA	4 542,45	435,10	0,00	4 107,35
19	RAIFFEISEN BANK	540,70	47,52	0,00	493,18
20	Mazowiecki Bank Regionalny SA	101 641,66	11 638,60	6 052,19	83 950,87
	<b>R A Z E M</b>	<b>682 789,81</b>	<b>91 550,44</b>	<b>24 949,82</b>	<b>566 289,55</b>

**Tabela 59.** Dopłaty do oprocentowania kredytów na likwidację skutków klęsk żywiołowych przekazane bankom w 2008 r., w układzie kasowym, wg banków

Lp.	Bank	Razem dopłaty do oprocentowania kredytów klęskowych (w tys. zł)	kredyty klęskowe - obrotowe		kredyty klęskowe - inwestycyjne	
			w tym: zobowiązania roku poprzedniego płatne w roku bieżącym (w tys. zł)	w tym: dopłaty do oprocentowania kredytów klęskowych - obrotowych w 2008 r. (w tys. zł)	w tym: zobowiązania roku poprzedniego płatne w roku bieżącym (w tys. zł)	w tym: dopłaty do oprocentowania kredytów klęskowych - inwestycyjnych w 2008 r. (w tys. zł)
1	Bank Milenium SA	131,45	13,15	118,30	0,00	0,00
2	Bank Gospodarki Żywnościowej SA	22 952,83	1 857,93	21 068,34	4,77	21,79
3	Bank Ochrony Środowiska S.A.	19,89	1,70	18,19	0,00	0,00
4	ING Bank Śląski SA	1 353,30	98,90	1 253,82	0,05	0,53
5	Bank Polskiej Spółdzielczości SA	66 704,78	11 829,57	54 492,09	75,47	307,65
6	Bank Zachodni WBK SA	4 708,90	589,02	4 119,88	0,00	0,00
7	Gospodarczy Bank Wielkopolski SA	69 636,11	13 558,75	55 981,31	15,53	80,52
8	Bank PEKAO SA	541,32	41,16	500,16	0,00	0,00
9	Bank PKO BP SA	491,84	45,98	435,99	0,94	8,93
10	Kredyt Bank SA	375,65	29,18	346,47	0,00	0,00
11	BISE Bank S.A.	892,66	188,57	704,09	0,00	0,00
12	BRE Bank SA	375,51	57,79	317,72	0,00	0,00
13	Mazowiecki Bank Regionalny SA	27 419,54	4 044,32	23 348,27	2,91	24,04
14	RAIFFEISEN BANK	259,63	19,33	240,30	0,00	0,00
	<b>R A Z E M</b>	<b>195 863,41</b>	<b>32 375,35</b>	<b>162 944,93</b>	<b>99,67</b>	<b>443,46</b>

**Tabela 60.** Dopłaty w 2008 r. do oprocentowania kredytów klęskowych na likwidację skutków powodzi - w układzie kasowym, wg banków - z rozporządzenia Rady Ministrów z 21.02.1995 r. - zadania zlecone

Lp.	Bank	Ogółem na likwidację skutków powodzi 1997 r. (w tys. zł)	w tym: zobowiązania roku poprzedniego płatne w roku bieżącym (w tys. zł)	w tym: dopłaty do kredytów klęskowych na likwidację skutków powodzi 1997 r. udzielonych w 2008 r. (w tys. zł)
1	Bank Gospodarki Żywnościowej SA	1,17	0,22	0,95
2	ING BSK	0,84	0,23	0,61
3	Bank Polskiej Spółdzielczości S.A.	4,97	0,63	4,34
4	Bank Zachodni SA	3,62	1,03	2,59
5	Bank PKO BP SA	0,45	0,00	0,45
x	<b>R A Z E M</b>	<b>11,05</b>	<b>2,11</b>	<b>8,94</b>

**Tabela 61. Realizacja pomocy finansowej dla grup producentów rolnych w 2008 r.**

Województwo	Liczba GPR, którym Agencja udzieliła pomocy w latach						Kwota pomocy (w zł) wypłacona na podstawie umów zawartych w latach			Razem
	2002-2003	2004	2005	2006	2007	2008	w 2008		Razem	
							kwota umów	kwota wypłacona (stan na 31.12.2008)*		
do 2007r.										
	2	6	5	4	3	1	1 190 981,55	25 865,79	1 452,24	1 192 433,79
Donoszące										
Kujawsko - pomorskie	4	6	3	3	2	2	1 360 373,93	67 357,60	16 034,59	1 376 408,52
Lubelskie	4	8	7	6	4	3	2 320 172,31	139 072,80	0,00	2 320 172,31
Łódzkie	0	2	1	1	2	2	545 813,83	97 515,20	73 812,05	619 625,88
Mazowieckie	5	9	7	7	3	2	1 498 815,38	84 443,60	37 823,57	1 537 638,95
Mazowieckie	3	6	5	4	1	1	2 189 373,08	46 357,60	0,00	2 189 373,08
Opolskie	1	2	2	2	1	1	548 787,17	41 900,00	30 421,18	579 208,35
Podkarpackie	3	5	5	5	3	3	1 106 156,75	105 174,20	12 459,00	1 118 615,75
Podlaskie	1	4	3	3	3	2	1 242 729,11	87 320,65	40 963,05	1 283 692,16
Pomorskie	1	1	1	1	0	0	508 420,08	0,00	0,00	508 420,08
Świętokrzyskie	0	2	2	1	2	2	671 553,41	77 857,60	27 457,95	699 011,36
Warmińsko - mazurskie	1	2	2	2	1	1	340 444,73	64 228,95	41 555,94	382 003,67
Wielkopolskie	5	7	6	5	3	0	1 935 147,46	0,00	0,00	1 935 147,46
Zachodniopomorskie	1	1	0	0	0	0	166 587,52	0,00	0,00	166 587,52
<b>Razem</b>	<b>31</b>	<b>61</b>	<b>49</b>	<b>44</b>	<b>28</b>	<b>20</b>	<b>15 828 366,31</b>	<b>837 093,99</b>	<b>281 982,57</b>	<b>15 908 348,88</b>

\* w ramach zawartych umów pomoc będzie kontynuowana w 2009 r.

**Tabela 62. Realizacja pomocy finansowej ze środków krajowych dla grup producentów rolnych w latach 2002-2008, wg rodzaju produktu, ze względu na który grupa została utworzona**

Rodzaj produktu, ze względu na który GPR została zarejestrowana	Grupy producentów rolnych, którym przyznano pomoc w oparciu o zawarte umowy						Kwota pomocy (w zł) wypłacona z tytułu umów zawartych w latach					Ogółem wypłacona pomoc finansowa za lata 2002-2008 (stan na 31.12.2008r)		
	2002-2003	2004	2005	2006	2007	2008	Kwota pomocy (w zł) przyznana na podstawie umów zawartych do wniosków o pomoc złożonych przez grupy						w 2008 r. (stan na 31.12.2008r. w trakcie realizacji)	
							2002-2004	2005	2006	2007	2008			
Buraki cukrowe	1	1	0	0	0	0	211 324,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	166 597,52
Droń domowy żywy, mięso i jadalne produkty drobiowe, świeże, chłodzone i mrożone	1	2	1	1	1	0	411 594,00	8 245,76	121 288,32	85 137,28	0,00	85 137,28	0,00	579 802,40
Jajka prasie	0	1	0	0	0	0	26 900,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kwiaty świeże, cięte, doniczkowe	0	1	1	1	1	1	181 997,00	10 307,20	161 717,76	127 705,92	92 715,20	127 705,92	73 812,05	555 539,73
Liście lityoniu suszone	0	8	8	8	8	8	1 401 494,00	1 151 936,00	968 718,24	652 520,96	350 368,99	1 233 526,08	1 452,24	3 938 608,53
Mleko	0	1	1	1	1	1	87 919,00	153 165,89	121 288,32	85 137,28	46 357,60	73 909,60	85 137,28	408 588,07
Owce, kozy żywe	1	1	1	1	0	0	50 774,00	9 400,00	6 300,00	0,00	0,00	47 413,82	4 989,52	61 015,90
Owoce i warzywa	12	20	16	11	5	2	2 823 442,00	632 339,00	783 724,46	183 230,64	53 422,05	2 244 421,37	135 095,61	3 637 683,77
Szyski chmielowe	1	2	2	2	1	0	315 980,00	56 234,91	87 150,00	21 596,20	0,00	271 372,36	72 876,53	412 904,38
Trzoda chlewna żywa	6	9	9	9	6	4	2 148 209,00	597 712,00	594 874,87	356 551,83	162 301,20	1 930 286,22	497 524,49	3 402 994,42
Złazmo zbóż	9	14	10	10	5	4	2 091 933,00	508 580,00	487 563,97	188 101,83	131 928,95	1 762 384,18	349 425,21	2 744 614,16
Żywiec wołowy	0	1	0	0	0	0	41 580,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
<b>Razem</b>	<b>31</b>	<b>61</b>	<b>49</b>	<b>44</b>	<b>28</b>	<b>20</b>	<b>9 793 146,00</b>	<b>3 067 920,76</b>	<b>3 332 623,94</b>	<b>1 699 781,94</b>	<b>837 093,99</b>	<b>8 277 038,99</b>	<b>3 007 477,31</b>	<b>15 908 348,88</b>

Tabela 63. Poręczenia i gwarancje spłaty kredytów bankowych udzielane przez ARIMR w latach 1994-2008

Wyszczególnienie	Łącznie w latach 1994-2000		2001		2002		2003		2004		2005		2006		2007				2008		Ogółem 1994-2008		
	liczba	tys. zł	liczba	tys. zł	liczba	tys. zł	liczba	tys. zł	liczba	tys. zł	liczba	tys. zł	liczba	tys. zł	do 30.04.		po 30.04.		liczba	tys. zł	liczba	tys. zł	
															liczba	tys. zł	liczba	tys. zł					
1. a) poręczenia	311	93 702	26	9 054	18	9 019	6	3 345	7	3 456	0	0	3	1 772	0	0	0	0	2	670	373	121 018	
	240	63 580	25	8 714	18	9 019	6	3 345	7	3 456	0	0	3	1 772	0	0	0	0	1	287	300	90 173	
b) gwarancje	71	30 122	1	340	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	383	73	30 845	
Udzielono ogółem:	146	34 488	7	3 225	4	731	6	3 745	1	500	1	541	2	1 122	0	0	0	0	1	287	168	44 639	
2. a) poręczenia	132	30 830	7	3 225	4	731	6	3 745	1	500	1	541	2	1 122	0	0	0	0	1	287	154	40 981	
	14	3 658	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	14	3 658	
b) gwarancje	15	1 821	4	1 375	4	408	4	1 728	1	313	1	442	1	922	0	0	0	0	1	266	31	7 275	
Stan czynnych poręczeń na dzień 31.12.2007r.***	6	526	0	0	1	218	2	95	1	152	0	0	1	243	0	0	0	0	0	0	0	11	1 234
Realizacja roszczeń ogółem, w tym:	3	338	0	0	1	218	2	95	1	152	0	0	1	243	0	0	0	0	0	0	0	8	1 046
a) poręczenia	3	188	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	188	
b) gwarancje																							
1. Limit przyznany Bankom na udzielenie poręczeń spłaty kredytów studenckich			108	1 271	465	5 453	796	10 046	964	11 951	974	15 250	564	8 089	575	7 962	0	0	612	7 756			
			88	1 052	383	5 024	641	8 908	768	11 211	726	10 706	609	8 711	462	6 584	0	0	443	6 044	4 120	56 240	
2. Łączna wartość i liczba udzielonych poręczeń:****			52	526	261	3 286	495	6 634	647	8 917	648	8 478	584	6 760	456	4 267	0	0	439	2 582	3 582	41 450	
3. Stan czynnych poręczeń na dzień 31.12.2007r.																							
4. Realizacja roszczeń ogółem																							
1. Udzielono ogółem																							
2. Stan czynnych poręczeń ogółem																							
3. Realizacja roszczeń ogółem																							

\* - Poręczenia spłaty kredytów studenckich udzielane są przez Agencję pożyczkową od roku akademickiego 2000/2001

\*\* - Poręczenia i gwarancje spłaty kredytów klasycznych udzielane są przez Agencję pożyczkową od roku 2005

\*\*\* Aktualnie Agencja nie posiada zobowiązań z tytułu udzielonych gwarancji.

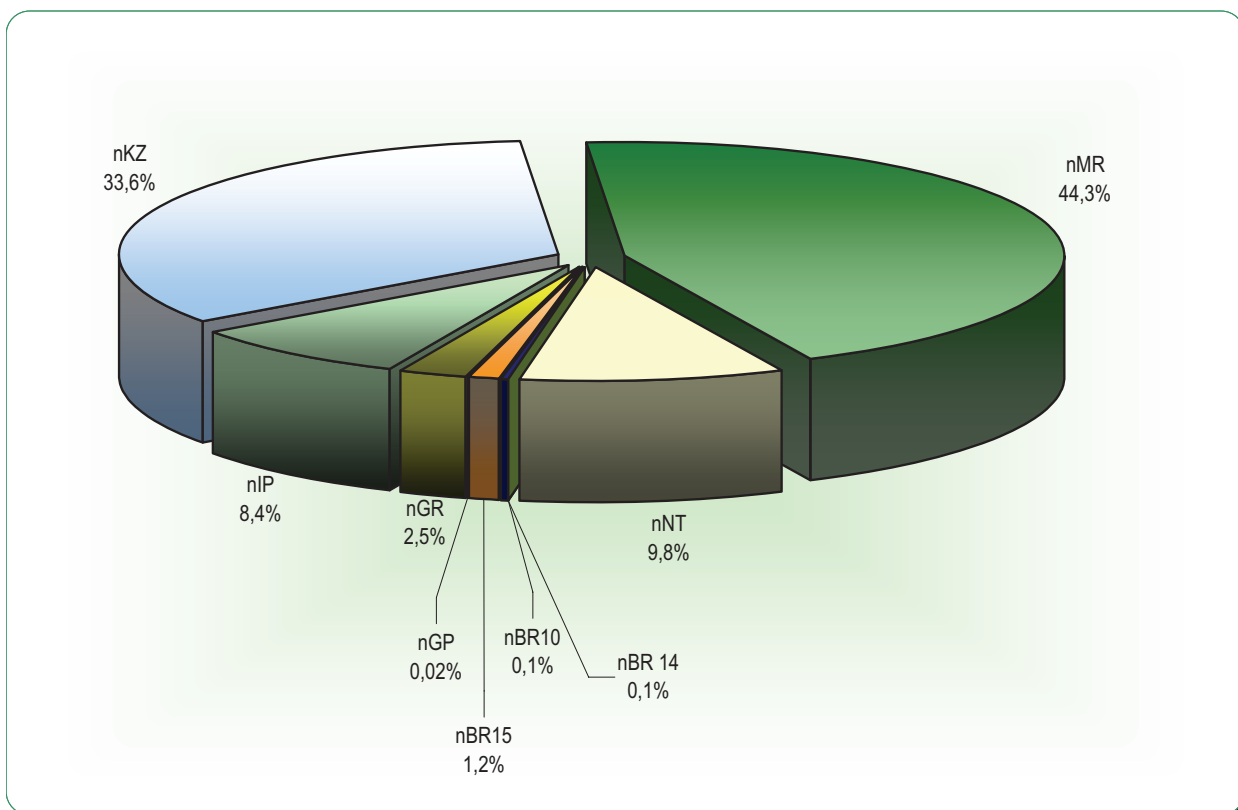
\*\*\*\* Podana wartość udzielonych poręczeń uwzględnia zawarte aneksy do umów poręczeń.

**Tabela 64.** Wysokość środków przekazanych w 2008 r. na dodatkową krajową płatność do upraw roślin energetycznych do powierzchni uprawy rzepaku

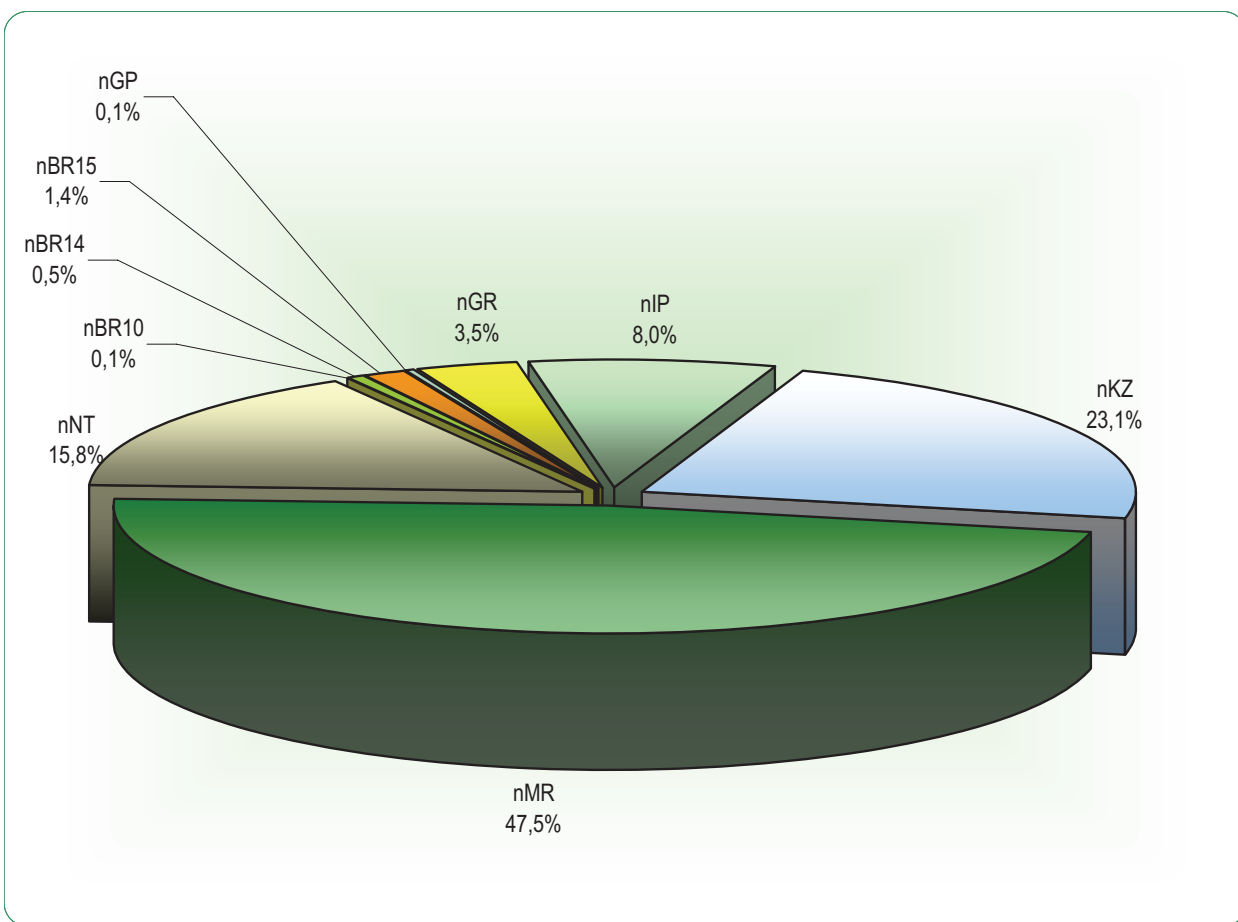
Oddział Regionalny	Ogółem wysokość środków przekazanych w 2008 r.
Dolnośląski	586 346,54
Kujawsko-pomorski	273 876,14
Lubelski	574 895,39
Lubuski	135 894,36
Łódzki	57 480,58
Małopolski	31 633,23
Mazowiecki	78 702,79
Opolski	1 679 901,25
Podkarpacki	347 053,72
Pomorski	246 174,42
Śląski	73 544,20
Świętokrzyski	20 959,69
Warmińsko-mazurski	50 804,55
Wielkopolski	966 970,60
Zachodniopomorski	1 611 958,35
<b>Razem</b>	<b>6 736 195,81</b>



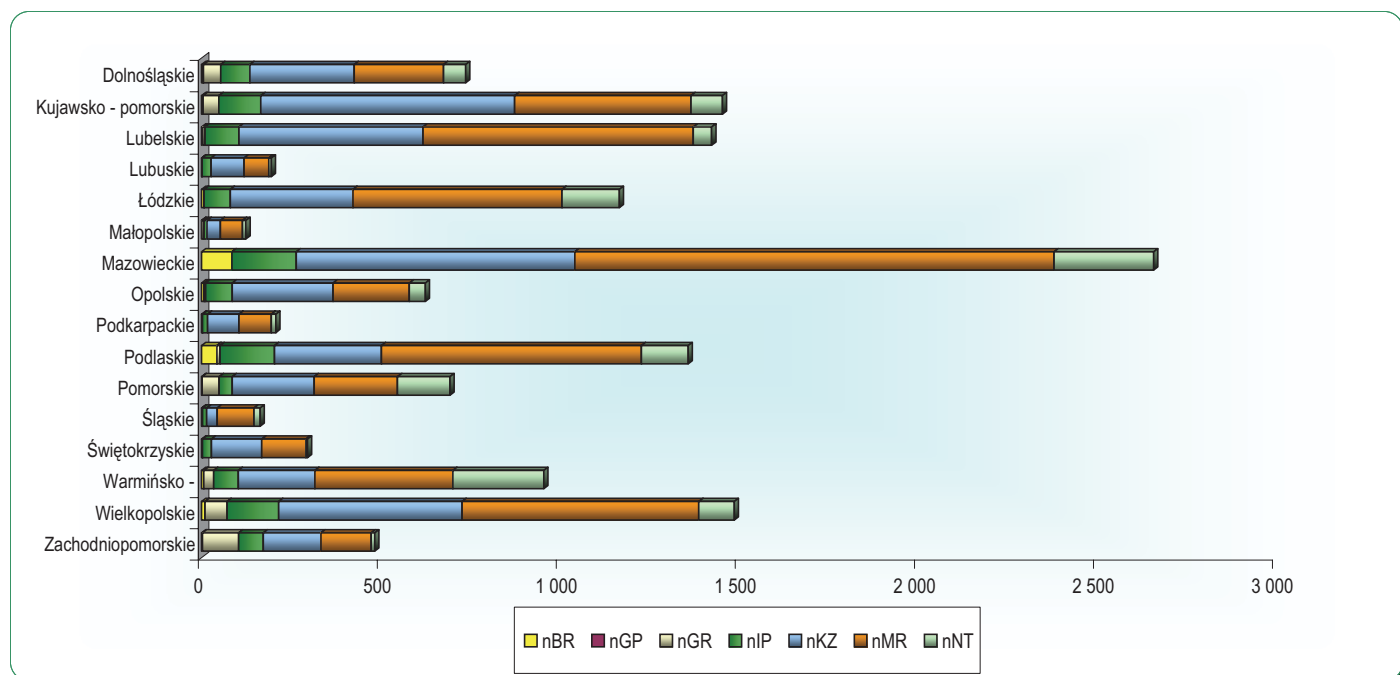
Wykres 22. Struktura liczby kredytów inwestycyjnych udzielonych w 2008 r., wg linii



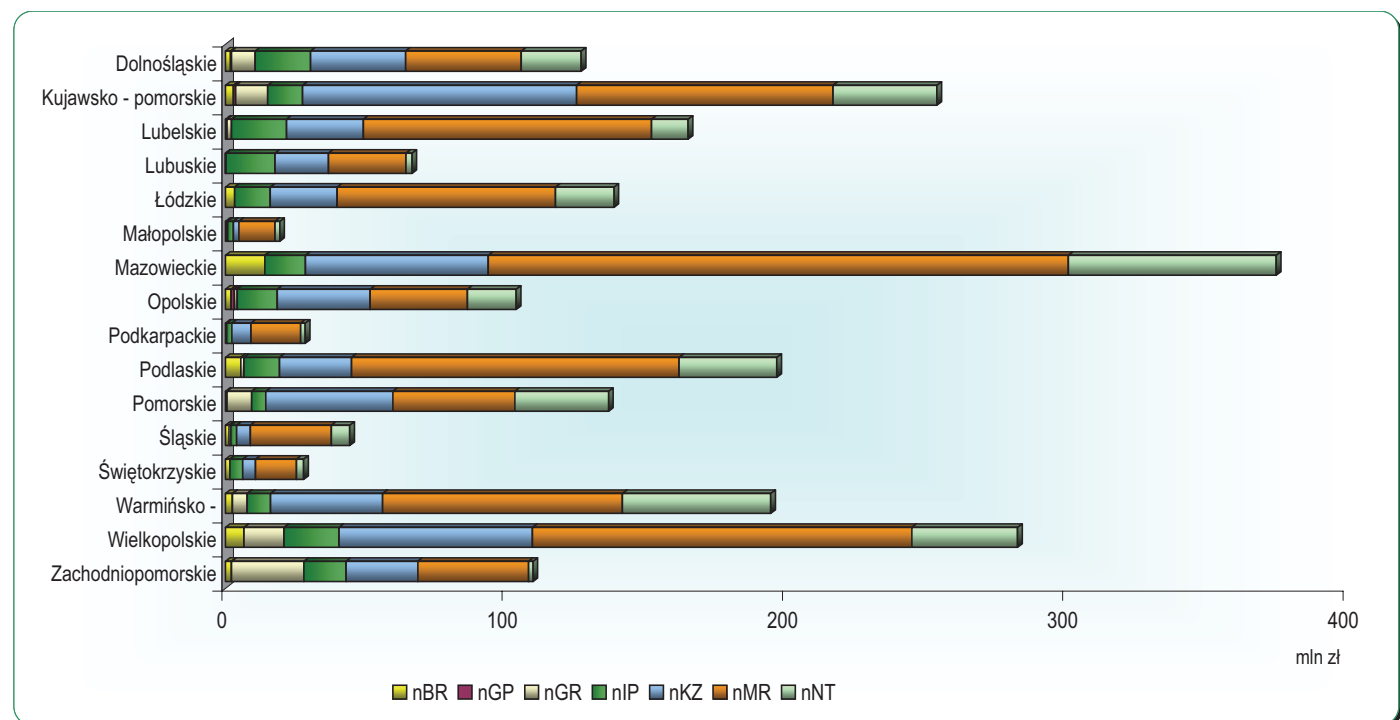
Wykres 23. Struktura kwoty kredytów inwestycyjnych udzielonych w 2008 r., wg linii



**Wykres 24.** Liczba kredytów inwestycyjnych udzielonych w 2008 r.



**Wykres 25.** Kwota kredytów inwestycyjnych udzielonych w 2008 r.



## Załącznik 8. Realizacja kontroli i audytu działalności ARiMR

Tabela 65. Wykaz planowych działań audytorskich zrealizowanych przez Departament Audytu Wewnętrznego ARiMR w 2008 r.

Nazwa zadania audytowego / kontrolnego	Zakres audytu
<p>Realizacja płatności – rynek owoców i warzyw świeżych i przetworzonych</p>	<p><b>Zakres podmiotowy:</b> Centrala ARiMR: – Departament Księgowości, – Departament Finansowy, – Departament Płatności Bezpośrednich.</p> <p><b>Zakres przedmiotowy:</b> Audytem objęto pulę płatności w ramach rynku owoców i warzyw świeżych i przetworzonych wypłaconych w roku 2007 i 2008 (stan na 30.06.2008): – Wypłaty pomocy dla uznanych organizacji producentów owoców i warzyw za rok 2007 (kod klasyfikacji budżetowej 050208031502013), – Wypłaty pomocy dla wstępnie uznanych organizacji producentów owoców i warzyw za rok 2007 (kod klasyfikacji budżetowej 050208111509004), – Wypłaty pomocy z tytułu dostarczenia pomidorów do przetwórstwa w roku 2006/2007(kod klasyfikacji budżetowej 050208061511055), – Wypłaty pomocy z tytułu dostarczenia pomidorów do przetwórstwa w roku 2007/2008(kod klasyfikacji budżetowej 050208061511056),</p> <p>2. Badaniem objęto proces realizacji płatności, w szczególności zaś takie części procesu jak: – Ewidencjonowanie płatności; – Procesowanie LZP, korekt LZP w poszczególnych jednostkach w centrali ARiMR uczestniczących w procesie realizacji płatności; – Dokonywania przelewów (Videotel), – Występowanie zwrotów bankowych.</p>
<p>Realizacja kontroli na miejscu – płatności bezpośrednie do gruntów rolnych (Kampania 2008)</p>	<p><b>Zakres podmiotowy:</b> Centrala ARiMR: – Departament Kontroli na Miejscu (DKM), Oddziały Regionalne: – Biura Kontroli na Miejscu (BKM): – Łódzki OR, – Świętokrzyski OR, – Warmińsko-Mazurski OR. Wykonawcy Kontroli na Miejscu (WK): – OPGK Kraków Sp. z o.o., ul. Grzegórzecka 10; 31-530 Kraków, – Małopolska Grupa Geodezyjno-Projektowa S.A., 33-100 Tarnów, – Okręgowe Przedsiębiorstwo Geodezyjno-Kartograficzne Sp. z o.o., ul. 1 Maja 13; 10-117 Olsztyn.</p> <p>Czynności kontrolne u wybranych beneficjentów.</p> <p><b>Zakres przedmiotowy:</b> Audytem objęto: 1. Organizację i zarządzanie kampanią kontrolną przez WK: – Przyjęte zasady organizacji i zarządzania procesem realizacji usługi kontroli na miejscu – Funkcjonujące procedury pisemne oraz inne regulacje wewnętrzne w szczególności określające zasady sprawowanego nadzoru i weryfikacji prowadzonych prac, gwarantujące jednolitość i jakość realizowania zadań, – Zasady współpracy pomiędzy BKM i WK, – Zasady nadzoru nad realizacją kampanii i współpracy z ARiMR.</p>

	<p>2. Obsługa i zarządzanie dokumentacją oraz sposób realizacji procesu kontroli na miejscu:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– Zasady organizacji i zarządzania dokumentacją powstającą w procesie kontroli na miejscu,</li> <li>– Zasady przekazywania dokumentacji, przechowywania tymczasowe oraz sposobu ochrony i zabezpieczania dokumentacji,</li> <li>– Sposób przeprowadzania kontroli na miejscu.</li> </ul>
<p>Audyty procesu realizacji płatności dla oddzielnej płatności z tytułu cukru</p>	<p><b>Zakres podmiotowy:</b> Centrala ARiMR:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– Departament Płatności Bezpośrednich,</li> <li>– Departament Księgowości,</li> <li>– Departament Windykacji,</li> <li>– Departament Finansowy.</li> </ul> <p><b>Zakres przedmiotowy:</b></p> <p>1. Audytem objęto pulę zrealizowanych płatności z tytułu cukru w kampanii 2007 dla stanu wypłat na dzień 30 czerwca 2008 roku.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– Zestawienia zleceń płatności i korekt do zleceń płatności w ramach oddzielnej płatności cukrowej dla kampanii 2006 (kod klasyfikacji budżetowej 05030103000001) i dla kampanii 2007 (kod klasyfikacji budżetowej 05030103000002) wg stanu na dzień 30.06.2008;</li> <li>– Zestawienia zrealizowanych płatności w ramach oddzielnej płatności cukrowej dla kampanii 2006 i 2007 wg stanu na dzień 30.06.2008;</li> <li>– Raport „tabela X” dla płatności z tytułu cukru w kampanii 2007 wg stanu na dzień 30.06.2008;</li> <li>– Raporty zwrotów bankowych dla zrealizowanych płatności w ramach oddzielnej płatności cukrowej dla kampanii 2006 i 2007 wg stanu na dzień 30.06.2008.</li> </ul> <p>2. Badaniem objęto proces realizacji płatności, w szczególności zaś takie etapy procesu jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– Ewidencjonowanie płatności cukrowych jako zobowiązań Agencji;</li> <li>– Procesowanie LZP, korekt LZP oraz list z pomniejszeniami w poszczególnych jednostkach w centrali uczestniczących w procesie realizacji płatności cukrowych;</li> <li>– Realizację przelewów w kontekście prawidłowych kwot przelewów płatności cukrowych 2007;</li> <li>– Występowanie zwrotów bankowych w kampanii płatności cukrowych 2007.</li> </ul>
<p>Autoryzacja płatności – obsługa wniosków oraz pozostałe płatności obsługiwane w ARiMR w ramach obsługi wniosku o płatności bezpośrednie do gruntów rolnych</p>	<p><b>Zakres podmiotowy:</b> Biura Powiatowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– w Wielkopolskim OR: BP Krotoszyn, BP Grodzisk Wielkopolski, BP Kościan,</li> <li>– w Lubelskim OR: BP Tomaszów Lubelski, BP Krasnystaw, BP Lubartów,</li> <li>– w Podlaskim OR: BP Grajewo,</li> </ul> <p>Centrala ARiMR:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– w Mazowieckim OR: BP Sierpc.</li> </ul> <p><b>Zakres przedmiotowy:</b></p> <p>1. Audytem objęto ocenę obsługi wniosków o pozostałe płatności obsługiwane w ramach wniosków o płatności bezpośrednie do gruntów rolnych, tj:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– Płatności do upraw roślin energetycznych,</li> <li>– Płatności do powierzchni upraw chmielu,</li> <li>– Płatności do powierzchni roślin przeznaczonych na paszę (płatności zwierzęce), w aspekcie następujących faz procesu rozpatrywania wniosków: <ul style="list-style-type: none"> <li>• Przyjęcie i rejestracja</li> <li>• Weryfikacja formalna i kontrola kompletności</li> <li>• Kontrola administracyjna, w szczególności sposób wyjaśniania błędów</li> <li>• Naliczenie płatności oraz wydawanie decyzji administracyjnych</li> </ul> </li> </ul> <p>2. Badanie audytowe obejmowało wnioski do pozostałych płatności obsługiwanych w ramach obsługi wniosków o płatności bezpośrednie do gruntów rolnych. W każdym wskazanym w drodze analizy ryzyka Biurze Powiatowym, poddano przeglądowi od 5 do 10 wybranych losowo wniosków.</p>

<p>Audyt w zakresie trybu udzielania gwarancji i poręczeń spłaty kredytów inwestycyjnych</p>	<p><b>Zakres podmiotowy:</b> Centrala ARiMR: – Departament Pomocy Krajowej, – Departament Windykacji.</p> <p><b>Zakres przedmiotowy:</b> Audytem objęto: 1. Udzielanie przez ARiMR gwarancji oraz poręczeń spłaty kredytów bankowych, w tym m.in. przestrzegania wewnętrznych zarządzeń w zakresie ograniczeń wysokości udzielonej pomocy i udzielania jej uprawnionym podmiotom, 2. Ewidencjonowanie i przechowywanie dokumentacji dotyczącej udzielonych poręczeń lub gwarancji oraz wniosków odrzuconych, 3. Wypełnianie procedur i przekazywanie z Banku do ARiMR dokumentacji dot. wniosku o udzielenie poręczenia lub gwarancji oraz zawartych umów, 4. Sposób zaspokajania przez Agencję roszczeń banków oraz roszczeń Agencji wobec kredytobiorców z tytułu zawartych umów poręczenia lub gwarancji, 5. Sposób badania i weryfikacji przez Agencję: – Realizacji postanowień umowy z Kredytobiorcą i Bankiem, w tym ustanawiania dodatkowych zabezpieczeń w postaci poręczenia lub gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego lub innego podmiotu, do którego zastosowanie mają przepisy o udzielaniu pomocy publicznej, – Czy kredyt został uruchomiony przez bank w części lub całości na cele inne, niż określono w umowie kredytu, – Czy kredyt został wykorzystany przez kredytobiorcę w części lub całości na cele inne, niż określono w umowie kredytu.</p>
<p>Audyt funkcjonowania i obsługi systemu planowania finansowego w ARiMR</p>	<p><b>Zakres podmiotowy:</b> Centrala ARiMR: – Departament Finansowy, – Departament Kontroli na Miejscu, – Departament Zarządzania Systemami Informatycznymi, – Departament Eksploatacji Systemów Informatycznych, – Mazowiecki Oddział Regionalny.</p> <p><b>Zakres przedmiotowy:</b> Audytem objęto: 1. Obowiązujące uregulowania zewnętrzne i wewnętrzne dotyczące opracowywania planu finansowego w ARiMR, 2. Tworzenie przez komórki organizacyjne w Centrali i Oddziały Regionalne w ARiMR projektu rocznego planu finansowego oraz wprowadzania do niego zmian, 3. Szacowanie kosztów na etapie przygotowania założeń do planu, 4. Proces sporządzania przez Departament Finansowy planu finansowego dla ARiMR na 2008 r., 5. Współpracę pomiędzy audytowanymi jednostkami uczestniczącymi w procesie planowania a DF, jako odpowiedzialnym między innymi za opracowywanie zbiorczych planów finansowych Agencji i projektów ich zmian, 6. Prowadzenie monitoringu i bieżącej analizy realizacji planu finansowego za 2008 r. (zarówno przez komórki organizacyjne jak i DF), 7. Wykorzystanie przez DF modułu OFA z SGW wspierającego planowanie.</p>
<p>Audyt realizacji procesu weryfikacji wniosków w ramach działania „Renty strukturalne” w zakresie wypełniania kryteriów akredytacyjnych (PROW 2007-2013)</p>	<p><b>Zakres podmiotowy:</b> Centrala ARiMR: – Departament Działań Społecznych i Środowiskowych, – Departament Analiz i Sprawozdawczości. Oddziały Regionalne ARiMR – wizytacje w Biurze Działań Społecznych i Środowiskowych oraz Płatności Bezpośrednich: – Kujawsko-Pomorskiego OR, – Mazowieckiego OR, – Śląskiego OR.</p>

	<p>Biura Powiatowe – wizytacje terenowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– Kujawsko-Pomorskie – BP Włocławek, BP Inowrocław,</li> <li>– Łódzkie – BP Radomsko, BP Kutno,</li> <li>– Mazowieckie – BP Siedlce,</li> <li>– Śląskie – BP Częstochowa,</li> <li>– Wielkopolskie – BP Konin.</li> </ul> <p><b>Zakres przedmiotowy:</b>  Audytem objęto ocenę adekwatności, skuteczności i efektywności systemu zarządzania i kontroli w procesie weryfikacji wniosków (autoryzacja płatności) w ramach działania „Renty strukturalne” PROW 2007-2013 pod względem wypełniania przez Agencję Płatniczą kryteriów akredytacyjnych, ustanowionych w rozporządzeniu Komisji nr 885/2006 z dnia 21.06.2006 r.:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Środowisko wewnętrzne (struktura organizacyjna, normy w zakresie zasobów ludzkich)</li> <li>2. Działania kontrolne (procedury zatwierdzania wniosków, ślad rewizyjny)</li> <li>3. Informacja i komunikacja (komunikacja, w ograniczonym zakresie technologia informacyjna)</li> <li>4. Monitorowanie (monitoring bieżący).</li> </ol>
<p>Audit realizacji procesu weryfikacji wniosków w ramach działania ONW (z uwzględnieniem cross compliance) w zakresie wypełnienia kryteriów akredytacyjnych</p>	<p><b>Zakres podmiotowy:</b>  Centrala ARiMR – wywiady:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– Departament Działań Społecznych i Środowiskowych,</li> <li>– Departament Kontroli na Miejscu,</li> <li>– Departament Analiz i Sprawozdawczości.</li> </ul> <p>Oddziały Regionalne – wizytacje terenowe, wywiady Biurze Działań Społecznych i Środowiskowych oraz Płatności Bezpośrednich:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– Zachodniopomorski OR,</li> <li>– Dolnośląski OR;</li> <li>– Pomorski OR.</li> </ul> <p>Biura Powiatowe – wizytacje terenowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– Lubelskie (BP Biała Podlaska, BP Łuków);</li> <li>– Małopolskie (BP Nowy Sącz, BP Nowy Targ);</li> <li>– Pomorskie (BP Kartuzy, BP Wejherowo);</li> <li>– Dolnośląskie (BP Kłodzko, BP Jelenia Góra);</li> <li>– Zachodniopomorskie (BP Goleniów, BP Koszalin).</li> </ul> <p><b>Zakres przedmiotowy:</b>  Audytem objęto ocenę adekwatności, skuteczności i efektywności systemu zarządzania i kontroli w procesie weryfikacji wniosków (autoryzacja płatności) w ramach działania „Wspieranie gospodarowania na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania – ONW” PROW 2007-2013 pod względem wypełniania przez Agencję Płatniczą kryteriów akredytacyjnych, ustanowionych w rozporządzeniu Komisji Europejskiej nr 885/2006 z dnia 21.06.2006 r.:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Środowisko wewnętrzne (struktura organizacyjna, normy w zakresie zasobów ludzkich)</li> <li>2. Działania kontrolne (procedury zatwierdzania wniosków, ślad rewizyjny)</li> <li>3. Informacja i komunikacja (komunikacja, w ograniczonym zakresie technologia informacyjna)</li> <li>4. Monitorowanie (monitoring bieżący).</li> </ol> <p>Ponadto celem audytu będzie ocena stopnia przygotowania Agencji do realizacji wymogów Systemu Wzajemnej Zgodności w obszarze ONW.</p>
<p>Audit wykrywania i raportowania nieprawidłowości, stanowisk wrażliwych oraz rejestru wykluczeń w ramach PROW</p>	<p><b>Zakres podmiotowy:</b>  Centrala ARiMR – wywiady i analiza dokumentacji</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– Departament Kontroli Wewnętrznej</li> </ul> <p>Oddziały Regionalne – wizytacje terenowe w Wydziałach/Sekcjach Kontroli Wewnętrznej:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– Mazowiecki OR</li> <li>– Podlaski OR</li> <li>– Świętokrzyski OR</li> <li>– Małopolski OR</li> </ul>

	<p>– Warmińsko – Mazurski OR</p> <p><b>Zakres przedmiotowy:</b>  Audytem objęto dokumentację oraz narzędzia informatyczne wspierające ww. procesy w ramach PROW 2004 – 2006 oraz PROW 2007 – 2013 (działania obsługiwane przez Departament Działań Społecznych i Środowiskowych) pod względem:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Wykrywania i raportowania nieprawidłowości w zakresie: <ul style="list-style-type: none"> <li>– Adekwatności procedur postępowania w przypadku zgłoszenia nieprawidłowości IUP/IUS/RIUP oraz stosownych zestawień,</li> <li>– Adekwatności procedur postępowania przy sporządzaniu raportów/informacji,</li> <li>– Przestrzegania procedur,</li> <li>– Terminowości realizacji zadań,</li> <li>– Ochrony przechowywanej dokumentacji w celu zminimalizowania ryzyka zagubienia lub zniszczenia dokumentacji,</li> <li>– Kompletności dokumentacji.</li> </ul> </li> <li>2. Wykonywania zadań określonych zarządzeniem nr 48/2004 Prezesa ARiMR z dnia 17.09.2004 r. w sprawie wprowadzenia działań antykorupcyjnych w ARiMR (ze zmianami) w zakresie: <ul style="list-style-type: none"> <li>– Wyznaczenia stanowisk wrażliwych oraz stosowania zasad rotacji i szczególnego nadzoru,</li> <li>– Wykonywanych weryfikacji ustanowionych zabezpieczeń,</li> <li>– Sprawowanego nadzoru nad stanowiskami wrażliwymi,</li> </ul> </li> <li>3. Prowadzenia rejestru podmiotów wykluczonych w zakresie: <ul style="list-style-type: none"> <li>– Poprawności prowadzonych przez jednostki autoryzujące weryfikacji producentów rolnych z Rejestrem Podmiotów Wykluczonych,</li> <li>– Weryfikacji poprawności otrzymywanych zgłoszeń wpisania producentów rolnych do Rejestru,</li> <li>– Obsługi Rejestru podmiotów wykluczonych,</li> <li>– Terminowość wpisu beneficjentów do Rejestru.</li> </ul> </li> </ol>
<p>Audyty zakończenia obsługi Planu Rozwoju Wiejskich 2004-2006 (płatność, windykacja)</p>	<p><b>Zakres podmiotowy:</b>  Centrala ARiMR:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– Departament Działań Społecznych i Środowiskowych,</li> <li>– Departament Finansowy,</li> <li>– Departament Księgowości,</li> <li>– Departament Windykacji,</li> <li>– Departament Kontroli na Miejscu.</li> </ul> <p><b>Zakres przedmiotowy:</b>  Audytem objęto informacje zawarte w przygotowywanym sprawozdaniu końcowym tj.</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Czy ujęto wszelkie zmiany dotyczące warunków ogólnych przydatnych przy wykonywaniu pomocy, w szczególności zmiany głównych trendów społeczno-gospodarczych, polityk krajowych lub sektorowych lub ram odniesienia w realizacji PROW 2004-2006,</li> <li>2. Wykaz całkowitych płatności otrzymanych z Komisji, jak również kwantyfikujące wskaźniki finansowe,</li> <li>3. Problemy napotkane w trakcie zarządzania pomocą i wszelkie podjęte środki, w tym działania odnoszące się do zaleceń Komisji oraz instytucji zarządzającej,</li> <li>4. Czy były podjęte działania uzasadniające powstrzymanie się od kroków naprawczych w trakcie realizacji programu,</li> <li>5. Realizacja priorytetów i działań w ramach Programu w poszczególnych komórkach organizacyjnych Agencji,</li> <li>6. Realizacja planu finansowego.</li> </ol>

<p>Audyt realizacji procesu weryfikacji wniosków złożonych w trakcie I naboru w ramach działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom” w zakresie wypełnienia kryteriów akredytacyjnych</p>	<p><b>Zakres podmiotowy:</b> Centrala ARiMR – wywiady: – Departament Działań Społecznych i Środowiskowych, – Departament Kontroli Wewnętrznej, – Departament Analiz i Sprawozdawczości.</p> <p>Oddziały Regionalne – wizytacje terenowe, wywiady w Biurze Wsparcia Inwestycyjnego: – Mazowiecki OR, – Wielkopolski OR, – Lubelski OR, – Podlaski OR, – Kujawsko – Pomorski OR.</p> <p><b>Zakres przedmiotowy:</b> Audytem objęto ocenę adekwatności, skuteczności i efektywności systemu zarządzania i kontroli w procesie weryfikacji wniosków złożonych w I naborze (obsługa manualna) w ramach działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom” PROW 2007-2013 pod względem wypełniania przez Agencję Płatniczą kryteriów akredytacyjnych, ustanowionych w rozporządzeniu Komisji Europejskiej nr 885/2006 z dnia 21.06.2006 r.:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Środowisko wewnętrzne (struktura organizacyjna, normy w zakresie zasobów ludzkich),</li> <li>2. Działania kontrolne (procedury zatwierdzania wniosków, ślad rewizyjny),</li> <li>3. Informacja i komunikacja (komunikacja, w ograniczonym zakresie technologia informacyjna),</li> <li>4. Monitorowanie (monitoring bieżący).</li> </ol> <p>Realizacja audytu przyczyni się do zrealizowania rekomendacji audytora zewnętrznego ujętej w raporcie nr 6 z dnia 05.03.2008 r. oraz nr 9 z dnia 11.06.2008 r., dotyczącej prowadzenia wzmożonego nadzoru Departamentu Audytu Wewnętrznego nad procesem oceny wniosków, w związku z ograniczonym zakresem funkcji kontrolnych wdrożonych w systemie OFSA PROW.</p>
<p>Ocena stanu przygotowania Biura Zadań Delegowanych oraz komórek organizacyjnych ARiMR zaangażowanych w realizację zadań delegowanych w ramach PROW na lata 2007 – 2013.</p>	<p><b>Zakres podmiotowy:</b> Centrala ARiMR: – Biuro Zadań Delegowanych, – Departament Księgowości, – Departament Finansowy, – Departament Windykacji, – Departament Kontroli na Miejscu, – Departament Analiz i Sprawozdawczości, – Departament Kontroli Wewnętrznej.</p> <p><b>Zakres przedmiotowy:</b> Audytem objęto następujące kryteria akredytacyjne:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Środowisko wewnętrzne,</li> <li>2. Działania kontrolne,</li> <li>3. Informacja i komunikacja,</li> <li>4. Monitorowanie.</li> </ol>
<p>Ocena stanu gotowości Urzędów Marszałkowskich do wdrażania działań, w tym ocena środowiska wewnętrznego, monitoringu, działań kontrolnych oraz informacji i komunikacji (PROW 2007-2013)</p>	<p><b>Zakres podmiotowy:</b> Zakres podmiotowy zadania audytowego obejmował komórki organizacyjne usytuowane w strukturze Urzędów Marszałkowskich, realizujące zadania delegowane do Samorządów Województw przez instytucję zarządzającą w ramach PROW 2007-2013.</p> <p><b>Zakres przedmiotowy:</b> Audytem objęto działanie (313, 322, 323) „Odnowa i rozwój wsi” PROW 2007-2013 w ramach Osi III – „Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej”, którego wdrażanie zostało delegowane do Samorządów Województw. Obiekty audytu stanowiły warunki wskazane przez Samorzady Województw w Deklaracji Gotowości tzn., że:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Przyjęto procedury wdrażania programu w zakresie wykonywania zadań instytucji zarządzającej;</li> <li>2. Przyjęto strukturę organizacyjną zapewniającą prawidłowe wykonywanie zadań instytucji</li> </ol>



	<p>zarządzającej;</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>3. Wykonywanie zadań instytucji zarządzającej zostało powierzone osobom posiadającym odpowiednie kwalifikacje lub doświadczenie, które zapewnią ich prawidłowe, rzetelne, bezsporne, sprawne i terminowe wykonanie;</li> <li>4. Zapewniono bezpieczeństwo informacji, danych i dokumentów związanych z wykonywaniem przez podmiot wdrażający zadań instytucji zarządzającej;</li> <li>5. Zapewniono właściwe warunki techniczne wykonywania zadań instytucji zarządzającej;</li> <li>6. Został zaakceptowany przez instytucję zarządzającą harmonogram działań mających na celu uruchomienie systemu rejestracji i przechowywania, w formie elektronicznej, pozyskiwanych, zgromadzonych i opracowanych informacji i danych dotyczących wdrażania PROW 2007-2013, w ramach systemu monitorowania i oceny PROW 2007-2013;</li> <li>7. Jednostki organizacyjne, którym powierzono wykonywanie czynności w ramach kontroli na miejscu lub w ramach wizytacji w miejscu, spełniają warunki organizacyjne, kadrowe i techniczne określone w przepisach wydanych na podstawie art. 32 pkt 2 ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.</li> </ol>
<p>Audyt bezpieczeństwa osobowego, fizycznego i środowiskowego, zgodności z wymaganiami normy bezpieczeństwa informacji ISO/IEC 27002</p>	<p><b>Zakres podmiotowy:</b></p> <p>Centrala ARiMR:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– Biuro Zarządzania Bezpieczeństwem – koordynator,</li> <li>– Departament Eksploatacji Systemów Informatycznych,</li> <li>– Departament Organizacyjno – Gospodarczy,</li> <li>– Departament Zarządzania Systemami Informatycznymi;</li> <li>– Departament Kadr i Szkoleń.</li> </ul> <p>Oddziały Regionalne ARiMR.:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– Podlaski OR,</li> <li>– Podkarpacki OR,</li> <li>– Warmińsko – Mazurski OR,</li> <li>– Biura Powiatowe ARiMR.: Giżycko, Sejny, Suwałki, Nisko, Leżajsk, Stalowa Wola.</li> </ul> <p><b>Zakres przedmiotowy:</b></p> <p>Audytem objęto:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Bezpieczeństwo zasobów ludzkich (pkt 8. normy)</li> </ol> <p>Weryfikacja czy:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– Pracownicy, wykonawcy oraz użytkownicy reprezentujący stronę trzecią rozumieją swoje obowiązki i są odpowiedni do wyznaczonych ról oraz zredukowanie ryzyka kradzieży, naruszenia i niewłaściwego korzystania z urządzeń;</li> <li>– Wymagania bezpieczeństwa są określone przed zatrudnieniem w odpowiednim opisie stanowiska pracy oraz zasadach i warunkach zatrudnienia;</li> <li>– Kandydaci do zatrudnienia, wykonawcy oraz użytkownicy reprezentujący stronę trzecią są starannie sprawdzani, szczególnie w przypadku naboru na wrażliwe stanowiska;</li> <li>– W przypadku, gdy pracownicy, wykonawcy oraz użytkownicy reprezentujący stronę trzecią korzystają ze środków przetwarzania informacji, podpisywane są umowy precyzujące ich zadania i odpowiedzialność w zakresie bezpieczeństwa.</li> </ul> <ol style="list-style-type: none"> <li>2. Bezpieczeństwo fizyczne i środowiskowe (pkt 9. normy)</li> </ol> <p>Zapewnienie:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– Ochrony przed nieautoryzowanym dostępem fizycznym, uszkodzeniami lub zakłóceniami w siedzibie organizacji oraz w odniesieniu do informacji,</li> <li>– Krytyczne lub wrażliwe środki przetwarzania informacji są umieszczane w obszarach bezpiecznych, chronionych fizyczną granicą przez odpowiednie bariery bezpieczeństwa oraz zabezpieczenia wyjścia (ochrona fizyczna przed nieautoryzowanym dostępem fizycznym, uszkodzeniami lub zakłóceniami pracy)</li> <li>– Funkcjonowania ochrony współmiernej do zidentyfikowanych ryzyk.</li> </ul>

<p>Audyty procesu weryfikacji wniosków działania „Modernizacja gospodarstw rolnych PROW 2007-2013” w zakresie kryterium "Środowisko wewnętrzne", "Działania kontrolne", „Monitorowanie” i "Informacja i Komunikacja”</p>	<p><b>Zakres podmiotowy:</b> Centrala ARiMR: – Departament Wsparcia Inwestycyjnego, – Departament Kontroli na Miejscu. Oddziały Regionalne ARiMR: – Lubelski OR, – Wielkopolski OR, – Zachodniopomorski OR.</p> <p><b>Zakres przedmiotowy:</b> Audyty w aspekcie wypełniania przez Agencję Płatniczą kryterium akredytacyjnego działań kontrolnych obejmował fazy procesu rozpatrywania wniosków: 1. Nabór i rejestracja wniosków o dofinansowanie. 2. Rozpatrywanie wniosków o dofinansowanie w tym: – Weryfikacja formalna, – Ocena ekonomiczna i techniczna, – Sprawdzenie dostępności środków, – Kontrola na miejscu, 3. Kontrola krzyżowa. 4. Podpisywanie umów.</p>
<p>Audyty procesu weryfikacji wniosków złożonych w ramach SPO "Rybołówstwo i przetwórstwo ryb 2004 -2006"</p>	<p><b>Zakres podmiotowy:</b> Centrala ARiMR: – Departament Rybactwa. Oddziały Regionalne ARiMR – wizyty w Biurach Obsługi Wniosków w OR: – Dolnośląski OR, – Kujawsko – Pomorski OR, – Małopolski OR, – Mazowiecki OR, – Pomorski OR, – Warmińsko – Mazurski OR, – Zachodniopomorski OR.</p> <p><b>Zakres przedmiotowy:</b> Audytem objęto: 1. Czynności realizowane zgodnie z procedurami wdrożeniowymi, płatniczymi i dotyczące kontroli na miejscu (w przypadku działań nie obejmowanych dotychczas audytem), 2. Czynności podejmowane w reakcji na problemy i wątpliwości zgłaszane przez jednostki organizacyjne weryfikujące wnioski, 3. System obiegu informacji i dokumentacji pomiędzy Departamentem Rybactwa, OR oraz MRiRW.</p> <p>W programie założono objęcie szerszym zakresem tych działań pomocowych, które dotychczas nie były audytowane. W przypadku tych działań, oprócz poprawności oceny wniosków, zakres badania obejmował dodatkowo weryfikację poprawności procedur, w tym także w aspekcie spójności, przejrzystości i możliwości ich przestrzegania. Natomiast w przypadku działań uprzednio audytowanych zakres audytu skoncentrowany był na potwierdzeniu poprawności weryfikacji przez jednostki audytowane wybranych wniosków. Ocena dokonywana na próbie operacji, ze szczególnym uwzględnieniem elementów weryfikacji obarczonych wysokim ryzykiem. Z systemu informacji zarządczej wygenerowano dane dotyczące liczby wniosków z działań dotychczas nie obejmowanych audytem w poszczególnych OR. Spośród tych wniosków wytypowano próbę do badania, przy uwzględnieniu założeń, aby analizie poddane zostały wnioski z każdego działania.</p>
<p>Audyty realizacji płatności w ramach SPO "Rybołówstwo i przetwórstwo ryb 2004 -2006"</p>	<p><b>Zakres podmiotowy:</b> Centrala ARiMR: – Departament Rybactwa w zakresie nadzoru merytorycznego nad poprawnością realizacji SPO „Rybołówstwo...” oraz monitoringu, – Departament Księgowości - w zakresie kontroli formalno-rachunkowej oraz importu zleceń płatności do EBS, a w przypadku niemożliwości dokonania importu - ich ręcznego wprowadzania do systemu EBS,</p>

	<p>– Departament Finansowy - w zakresie kontroli formalnej wystawionych zleceń płatności i zatwierdzenia zleceń płatności do wypłaty. Oddziały Regionalne ARiMR – wizyty w Biurach Obsługi Wniosków</p> <p><b>Zakres przedmiotowy:</b> Audytem objęto następujące elementy procesu realizacji płatności:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Proces przekazywania do DKs zleceń płatności przez komórkę merytoryczną dokonującą autoryzacji (i ich rejestrację w systemie),</li> <li>2. Proces zatwierdzania ZP przez DKs,</li> <li>3. Sporządzanie oraz weryfikacja listy zleceń płatności, korekt,</li> <li>4. Proces wycofania zlecenia płatności dokonywanego przez DF,</li> <li>5. Realizację płatności,</li> <li>6. Kompletność danych w OFSA (współpraca OFSA - EBS).</li> </ol>
<p>Audyt części wdrożeniowej i płatniczej do Działania 3.4. „Przetwórstwo i rynek rybny” w ramach SPO „Rybołówstwo i przetwórstwo ryb 2004 – 2006”.</p>	<p><b>Zakres podmiotowy:</b> Centrala ARiMR: – Departament Rybactwa i Pomorski OR.</p> <p><b>Zakres przedmiotowy:</b> Audytem objęto:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Kompletność i przejrzystość sporządzanej dokumentacji od momentu złożenia wniosku przez wnioskodawcę w OR do momentu wystawienia zlecenia płatności, z uwzględnieniem dokonywanych kontroli na miejscu realizacji projektu (ze względu prowadzenia oddzielnych czynności audytowych w zakresie oceny techniczno – ekonomicznej wniosku etap ten zostanie pominięty podczas czynności sprawdzających).</li> <li>2. Możliwości organizacyjne komórki zaangażowanej w proces autoryzacji płatności.</li> <li>3. Czynności podejmowane przez komórki organizacyjne odpowiedzialne za proces autoryzacji płatności.</li> <li>4. Ocenę systemu obiegu przepływu informacji dotyczących realizacji Działania 3.4. pomiędzy Departamentami w centrali ARiMR, OR oraz MRiRW.</li> <li>5. Ocenę systemu wyjaśniania i interpretacji zgłaszanych problemów.</li> </ol>
<p>Audyt części wdrożeniowej i płatniczej Działania 3.3. „Rybacka Infrastruktura Portowa” w ramach SPO „Rybołówstwo i przetwórstwo ryb 2004–2006”</p>	<p><b>Zakres podmiotowy:</b> Oddziały Regionalne: – Zachodniopomorski OR, – Warmińsko – Mazurski OR, – Pomorski OR.</p> <p><b>Zakres przedmiotowy:</b> Audytem objęto system kontroli wewnętrznej przyznania beneficjentom pomocy w ramach Działania 3.3, którzy spełniają kryteria dostępu określone w Rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z 14 września 2004 r. w sprawie warunków i trybu udzielania pomocy finansowej w ramach SPO „Rybołówstwo i przetwórstwo ryb 2004-2006” (z póź. zm.) oraz w przepisach UE poprzez ocenę:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Stopnia przestrzegania i znajomości procedur wdrożeniowych i płatniczych, identyfikację błędów i uchybień występujących w trakcie procesu rozpatrywania wniosków (zgodność postępowania z procedurami, kompletność i poprawność wypełnianej dokumentacji);</li> <li>2. Obowiązujących procedur wdrożeniowych i płatniczych pod kątem możliwości ich realizacji, możliwych zmian i efektywności oraz wydajności – identyfikacja” luk i słabości”;</li> <li>3. Systemu obiegu dokumentów dotyczących realizacji działania pomiędzy Departamentem Rybactwa, OR oraz MRiRW.</li> </ol>
<p>Audyt kontroli ex-post w ramach PO SAPARD</p>	<p><b>Zakres podmiotowy:</b> Centrala ARiMR: – Departament Obsługi Wniosków i Odwołań - Sekcja SAPARD i Kontroli Technicznej Departament Rybactwa w zakresie nadzoru merytorycznego nad poprawnością realizacji SPO „Rybołówstwo...” oraz monitoringu, Oddziały Regionalne: – Małopolski OR, – Wielkopolski OR.</p>

	<p><b>Zakres przedmiotowy:</b>  Audytem objęto proces kontroli po przyznaniu środków z PO SAPARD poprzez ocenę:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Stopnia przestrzegania i znajomości procedur,</li> <li>2. Stopnia jednolitości stosowania i interpretacji procedur przez pracowników w OR,</li> <li>3. Sposobu doboru próby beneficjentów objętych kontrolą ex post,</li> <li>4. Sposobu prowadzenia dokumentacji związanej z kontrolami ex post,</li> <li>5. Czy w danej kontroli ex-post biorą udział osoby niezaangażowane w przeprowadzenie wizytacji terenowych na wcześniejszych etapach,</li> <li>6. Rzetelności, kompletności i terminowości wykonywania kontroli i dokumentów.</li> </ol>
Audyty zachowania terminów płatności dla beneficjentów do działań 1, 2, 3 i 4 Programu SAPARD	<p><b>Zakres podmiotowy:</b>  Centrala ARiMR:  – Departament Finansowy,  – Departament Autoryzacji Płatności, (obecnie w ramach struktury DOWO),  – Departament Wsparcia SAPARD i Funduszy Strukturalnych (obecnie DOWO).  Oddziały Regionalne ARiMR.</p> <p><b>Zakres przedmiotowy:</b>  Audytem objęto funkcjonujący w ARiMR system kontroli wewnętrznej poprzez ocenę:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Zgodności z procedurami, przepisami prawa wspólnotowego oraz postępowania w trakcie dokonywania oceny wniosków o płatność oraz autoryzacji płatności SAPARD,</li> <li>2. Identyfikacji błędów i uchybień powodujących opóźnienia w przekazywaniu płatności dla beneficjentów,</li> <li>3. Wyjaśnienia przyczyn ewentualnych opóźnień płatności dla beneficjentów programu SAPARD,</li> <li>4. Prawidłowości sporządzania dokumentacji pod względem zachowania terminów płatności.</li> </ol>

**Tabela 66.** Wykaz pozaplanowych działań audytorskich zrealizowanych przez Departament Audytu Wewnętrznego ARiMR w 2008 r.

Nazwa zadania audytowego	Rodzaj audytu
Audyty oddzielnej płatności z tytułu cukru za rok 2006/2007	Audyty zlecony
Audyty w zakresie pomocy krajowej realizowanej w ARiMR	Audyty zlecony
Audyty wdrożenia systemu teleinformatycznego na potrzeby PROW 2007-13	Audyty zlecony
Audyty systemu zarządzania i kontroli w zakresie gotowości ARiMR do wykonywania zadań instytucji zarządzającej, jako zadań delegowanych z tytułu działań: „Modernizacja gospodarstw rolnych” dla poziomu dofinansowania 75 % i „Ułatwianie startu młodym rolnikom” w ramach PROW 2007-2013 (obsługa manualna)	Audyty zlecony
Audyty systemu zarządzania i kontroli funkcjonującego w ARiMR w zakresie gotowości do wykonywania zadań instytucji zarządzającej jako zadań delegowanych z tytułu Działania 121 „Modernizacja gospodarstw rolnych” w ramach PROW 2007-2013	Audyty zlecony
Audyty prawidłowości rozpatrywania wniosku o płatność Nr OR00-61420-OR0000167/06 złożonego przez Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego, odnośnie projektu „Wynagrodzenie dla pracowników oddelegowanych do pracy nad Sektorowym Programem Operacyjnym „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006” w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Pomorskiego w okresie od 01.01.2007 r. do 30.06.2008 r.”	Audyty zlecony

**Tabela 67.** Przekrój i zakres tematyczny kontroli planowanych i zrealizowanych przez Departament Kontroli Wewnętrznej ARiMR w 2008 r.

Nazwa zadania kontrolnego	Zakres kontroli
Kontrola w zakresie realizacji zarządzenia nr 48/2004 w sprawie działań antykorupcyjnych	<p>Zakres podmiotowy: Wizytacje w Kujawsko-Pomorskim OR (OR 02),</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Opolskim OR (OR 08),</li> <li>▪ Podkarpackim OR (OR 09),</li> <li>▪ Wielkopolskim OR (OR 15),</li> <li>▪ Zachodniopomorskim OR (OR 16),</li> </ul> <p>oraz Biurach Powiatowych Lubuskiego, Zachodniopomorskiego i Podkarpackiego Oddziału Regionalnego:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Biurze Powiatowym nr 067 w Krośnie Odrzańskim,</li> <li>▪ Biurze Powiatowym nr 077 w Lubsku,</li> <li>▪ Biurze Powiatowym nr 069 w Nowej Soli z siedzibą w Koźuchowie,</li> <li>▪ Biurze Powiatowym nr 309 w Policach,</li> <li>▪ Biurze Powiatowym nr 302 w Gryficach,</li> <li>▪ Biurze Powiatowym nr 303 w Gryfinie,</li> <li>▪ Biurze Powiatowym nr 304 w Kamieniu Pomorskim,</li> <li>▪ Biurze Powiatowym nr 301 w Goleniowie,</li> <li>▪ Biurze Powiatowym nr 307 w Łobezie,</li> <li>▪ Biurze Powiatowym nr 167 w Ustrzykach Dolnych,</li> <li>▪ Biurze Powiatowym nr 168 w Brzozowie,</li> <li>▪ Biurze Powiatowym nr 174 w Lesku,</li> <li>▪ Biurze Powiatowym nr 184 w Sanoku,</li> </ul> <p>Zakres przedmiotowy: Dokonanie oceny realizacji przez kierowników komórek i jednostek organizacyjnych ARiMR rotacji i szczególnego nadzoru.</p>
Kontrola w zakresie prawidłowości prowadzenia gospodarki samochodowej w jednostkach organizacyjnych ARiMR	<p>Zakres podmiotowy: Łódzki OR, Śląski OR, Warmińsko – Mazurski OR</p> <p>Zakres przedmiotowy: Zbadanie stanu gospodarowania pojazdami służbowymi, będącymi w użytkowaniu przez jednostki organizacyjne ARiMR</p>
Kontrola w zakresie realizacji zadań ARiMR w obszarze objętym systemem ewidencji działek rolnych LPIS/GIS za okres kampanii z lat 2006 i 2007	<p>Zakres podmiotowy: Centrala ARiMR (DEG)</p> <p>Zakres przedmiotowy: Ocena prawidłowości zlecenia i wykonania map ewidencyjnych gruntów rolnych i ortofotomapy do celów aktualizacji LPIS/GIS.</p>
Kontrola w zakresie zasadności i prawidłowości wystawiania IUP/IUS przez OR w programach inwestycyjnych	<p>Zakres podmiotowy: Kujawsko – Pomorski OR, Podlaski OR</p> <p>Zakres przedmiotowy: Ocena poprawności weryfikacji wniosków z działania 1.2 (Ułatwianie startu młodym rolnikom) oraz kontrola realizacji zaleceń MRiRW i Centrali ARiMR. Sprawdzenie poprawności i rzetelności informacji zawartych w IUP/IUS zgłaszanych przez Podlaski OR.</p>
Kontrola w zakresie poprawności i rzetelności informacji zamieszczanych w IUS/RIUP oraz innych dokumentach niezbędnych do raportowania nieprawidłowości	<p>Zakres podmiotowy: Łódzki OR, Kujawsko – Pomorski OR, Mazowiecki OR, Zachodniopomorski OR</p> <p>Zakres przedmiotowy: Ocena prawidłowości, rzetelności i terminowości sporządzania informacji niezbędnych do raportowania nieprawidłowości unijnych WPR, PROW 2004 - 2006</p>
Kontrola w zakresie wykorzystania pomocy udzielonej grupom producentów rolnych	<p>Zakres podmiotowy:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>a. Grupa Producentów Tytoniu – Związek Plantatorów Tytoniu z/s w Krakowie,</li> <li>b. Grupa Producentów Tytoniu – Związek Plantatorów Tytoniu w Oleśnicy,</li> <li>c. Grupa Producentów Rolnych „SAM” w Książu Wielkim,</li> </ol> <p>Zakres przedmiotowy: Kontrola przestrzegania postanowień umów zawartych z grupami producentów rolnych, przedmiotem których są warunki i tryb udzielania przez Agencję pomocy finansowej na założenie danej grupy i wsparcie jej działalności administracyjnej w zakresie poniesionych kosztów i realizacji planów działania grup</p>

Kontrola w zakresie udzielonych przez banki kredytów inwestycyjnych z dopłatami Agencji do oprocentowania	<p>Zakres podmiotowy:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• MBR S.A. O/Ciechanów,</li> <li>• BPS S.A. Powiatowy Bank Spółdzielczy w Sokołowie Podlaskim,</li> <li>• Bank Gospodarki Żywnościowej S.A. o/Ostrów Wlkp.,</li> <li>• BGŻ S.A. o/Giżycko,</li> <li>• BPS S.A. o/Kolno,</li> <li>• MBR S.A. BS PA-KO-BANK,</li> <li>• Bank Przemysłowo – Handlowy S.A. Centrum Analiz Kredytowych w Kielcach,</li> <li>• BPH S.A. Centrum Analiz Kredytowych w Bydgoszczy,</li> </ul> <p>Zakres przedmiotowy: Kontrola przestrzegania postanowień umów zawartych pomiędzy Agencją i bankami, w tym zasad udzielania kredytów inwestycyjnych z dopłatami Agencji do oprocentowania</p>
Kontrola pomocy finansowej udzielonej zakładom utylizacyjnym	<p>Zakres podmiotowy:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Farmutil HS S.A.</li> </ul> <p>Zakres przedmiotowy: Kontrola prawidłowości wykorzystania środków w 2006 roku przez podmiot branży utylizacyjnej, zajmujący się zbieraniem zwłok padłych przeżuwaczy oraz świń, przetwarzaniem, transportem oraz spalaniem mączek produkowanych z tych zwłok</p>
Kontrola realizacji zadań związanych ze wsparciem zalesień	<p>Zakres podmiotowy:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Starostwo Powiatowe w Mielcu,</li> <li>• Starostwo Powiatowe w Hajnówce</li> </ul> <p>Zakres przedmiotowy: Kontrola prawidłowości wykorzystywania przez starostów środków finansowych przekazywanych przez Agencję, przeznaczonych na wypłaty ekwiwalentów dla właścicieli gruntów rolnych prowadzących uprawy na podstawie Ustawy z dn. 8.06.2001 roku o przeznaczeniu gruntów rolnych do zalesienia (Dz.U. Nr 73, poz. 764 wraz z późn. zmianami)</p>

**Tabela 68.** Zakres i przekrój tematyczny kontroli doraźnych zrealizowanych przez Departament Kontroli Wewnętrznej ARiMR w 2008 r.

Nazwa zadania kontrolnego	Rodzaj kontroli
Prawidłowość rozpatrywania informacji IUP/IUS oraz poprawność sporządzania dokumentacji zgodnie z Książką Procedur - KP-611-15/ARiMR	Kontrola doraźna
Kontrola wykorzystania pomocy udzielonej grupom producentów rolnych	Kontrola doraźna
Kontrola w zakresie prawidłowości udzielenia, rozliczenia, celowości wykorzystania i nadzoru nad kredytami z linii KZ, BR/01, NT, MR z dopłatami ARiMR	Kontrola doraźna
Kontrola w zakresie prawidłowości udzielenia, rozliczenia, celowości wykorzystania i nadzoru nad kredytami z linii MR, KZ, IP, BR/01, BR/15 z dopłatami ARiMR	Kontrola doraźna
Kontrola w zakresie prawidłowości udzielenia, rozliczenia, celowości wykorzystania i nadzoru nad kredytami z linii MR, KZ, IP z dopłatami ARiMR	Kontrola doraźna
Kontrola w zakresie prawidłowości udzielenia, rozliczenia, celowości wykorzystania i nadzoru nad kredytami z linii KZ z dopłatami ARiMR	Kontrola doraźna
Kontrola przeprowadzona w związku z IUP 12/08 w Warmińsko-Mazurskim OR oraz Gminie Pisz	Kontrola doraźna
Kontrola przeprowadzona w Podkarpackim OR oraz u beneficjenta w związku z IUP 265/07 oraz 273/07	Kontrola doraźna
Kontrola prowadzenia przez beneficjenta działalności gospodarczej w świetle jej zgodności z kryterium otrzymania pomocy w Łódzkim OR oraz u beneficjenta.	Kontrola doraźna
Kontrola w Zachodniopomorskim OR w zakresie poprawności weryfikacji wniosków z działania 1.1 SPO „Restrukturyzacja...” oraz działania 121 PROW	Kontrola doraźna
Kontrola dotycząca dofinansowania projektów realizowanych w ramach SPO w Małopolskim OR	Kontrola doraźna
Zbadanie zasadności zarzutów zawartych w notatce służbowej z dnia 08.04.2008 r. sporządzonej przez Naczelnika Wydziału Oceny Projektów Pomocy Technicznej	Kontrola doraźna
Kontrola dot. realizacji umowy utrzymaniowej oraz umów z nią związanych na kompleksową obsługę i konserwację systemu informatycznego w ARiMR w DZSI (kontynuacja kontroli)	Kontrola doraźna
Kontrola mająca na celu wyjaśnienie zarzutów podniesionych w anonimowej skardze na postępowanie kierownika BWI w Łódzkim OR oraz nieprawidłowości przy weryfikacji wniosku w ramach Dz. 1.1. SPO	Kontrola doraźna
Zbadanie zasadności zarzutów wobec kierownika SKW w Kujawsko - Pomorskim OR zawartych w anonimowej skardze	Kontrola doraźna

Kontrola zasadności zarzutów wobec dyrektora BZD i DOWO zawartych w anonimowej skardze załączonej do pisma MRiRW	Kontrola doraźna
Kontrola w przedmiocie zasadności ustaleń zawartych w sprawozdaniu z kontroli doraźnej SKW - Dolnośląski OR w zakresie przestrzegania dyscypliny pracy - w związku ze złożoną skargą	Kontrola doraźna
Weryfikacja zasadności zarzutów na postępowanie kierownika i zastępcy kierownika BP w Opocznie zawartych w anonimowej skardze	Kontrola doraźna
Kontrola zasadności skargi pracowników BP w Łukowie na stosunki interpersonalne w tej jednostce	Kontrola doraźna
Kontrola zasadności zarzutów dot. nieprawidłowości funkcjonowania BP w Białej Podlaskiej oraz Lubelskim OR	Kontrola doraźna
Kontrola w zakresie zasadności zarzutów dotyczących wykorzystywania samochodu służbowego do celów prywatnych w Dolnośląskim OR	Kontrola doraźna
Kontrola w zakresie nieprawidłowości w przyjmowaniu i rozpatrywaniu wniosków o płatność obszarową w BP w Proszowicach	Kontrola doraźna
Weryfikacja zasadności zarzutów w odniesieniu do Dyrektora Podlaskiego OR w związku ze skargą kierownika BP w Białymstoku	Kontrola doraźna
Zasadność wystawienia faktury VAT Nr 85F0605 z 30.05.2008 r. przez HP w świetle umowy nr 87/DIT/2005/2615	Kontrola doraźna
Realizacja przez DESI działań zmierzających do zapewnienia ciągłości świadczenia usług WAN, DWDM+GbEth i Internet - wyłonienia usługodawcy i zawarcia umowy	Kontrola doraźna
Kontrola związana z podejrzeniem naruszenia prawa przez pracowników ARiMR przy postępowaniach o zamówienie publiczne na wyłonienie wykonawcy kontroli metodą inspekcji terenowej (Pomorski OR)	Kontrola doraźna
Kontrola realizacji umowy 87/DIT/2005/2615 z 12.09.2005 r.	Kontrola doraźna
Kontrola polityki kadrowej oraz prawidłowości procesów naboru kandydatów do pracy w jednostkach organizacyjnych ARiMR oraz ocena realizacji zarządzenia Nr 48/2004 w Opolskim OR, Małopolskim OR, Mazowieckim OR, Lubuskim OR, Świętokrzyskim OR oraz Centrali ARiMR	Kontrola doraźna
Weryfikacja zasadności zarzutów wobec pracowników BP w Kutnie zawartych w piśmie skierowanym do ARiMR	Kontrola doraźna
Kontrola w zakresie polityki kadrowej prowadzonej w Dolnośląskim Oddziale Regionalnym oraz weryfikacja innych zarzutów zawartych w skargach	Kontrola doraźna
Kontrola w zakresie polityki kadrowej w Wielkopolskim OR oraz weryfikacja pozostałych nieprawidłowości zawartych w skargach dotyczących Wielkopolskiego OR	Kontrola doraźna
Kontrola zasadności zarzutów zawartych w anonimowej skardze wobec kierownika BP w Radomiu	Kontrola doraźna
Kontrola w zakresie bezpieczeństwa informacji i poprawności obiegu dokumentów w Łódzkim OR i BP w Pajęcznie w związku z artykułem prasowym dotyczącym wniosków obszarowych znalezionych poza miejscem przeznaczenia	Kontrola doraźna
Badanie zasadności zarzutów zawartych w skargach dotyczących nieprawidłowości w BP w Lesznie i BP w Złotowie	Kontrola doraźna
Weryfikacja zarzutów dotyczących Pomorskiego OR i BP w Pruszczu Gdańskim w związku z nieprawidłowościami w obsłudze wniosków obszarowych za rok 2007	Kontrola doraźna
Weryfikowanie zasadności zarzutów zawartych w anonimowej skardze skierowanej do MRiRW, a dotyczących nieprawidłowości w zakresie gospodarowania majątkiem ARiMR w Centrali	Kontrola doraźna

**Tabela 69.** Przekrój i zakres tematyczny kontroli podmiotów współpracujących z ARiMR przeprowadzonych przez Departament Kontroli Wewnętrznej ARiMR w 2008 r.

Nazwa zadania kontrolnego	Zakres kontroli
Kontrola kredytów inwestycyjnych udzielonych przez banki z dopłatami Agencji do oprocentowania	<p>Zakres podmiotowy:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Mazowiecki Bank Regionalny S.A. BSZŁ w Łowiczu o/Bielawy (kontrola doraźna),</li> <li>• Gospodarczy Bank Wielkopolski S.A. – SBL w Kępnie (kontrola doraźna),</li> <li>• Mazowiecki Bank Regionalny S.A. BS w Lipnie o/Tłuchowo (kontrola doraźna),</li> <li>• MBR S.A. O/Ciechanów,</li> <li>• Bank Polskiej Spółdzielczości S.A. BS Staszów (kontrola doraźna),</li> <li>• BPS S.A. Powiatowy Bank Spółdzielczy w Sokołowi Podlaskim,</li> <li>• Bank Gospodarki Żywnościowej S.A o/Ostrów Wlkp.,</li> <li>• BGŻ S.A. o/Giżycko,</li> <li>• BPS S.A. o/Kolno,</li> <li>• MBR S.A. BS PA-KO-BANK,</li> <li>• Bank Przemysłowo – Handlowy S.A. Centrum Analiz Kredytowych w Kielcach,</li> <li>• BPH S.A. Centrum Analiz Kredytowych w Bydgoszczy,</li> </ul> <p>Zakres przedmiotowy: Kontrola przestrzegania postanowień umów zawartych pomiędzy Agencją i bankami, w tym zasad udzielania kredytów inwestycyjnych z dopłatami Agencji do oprocentowania.</p>
Kontrola wykorzystania udzielonej pomocy grupom producentów rolnych	<p>Zakres podmiotowy:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>a. Grupa producentów Tytoniu – Związek Plantatorów Tytoniu z/s w Krakowie,</li> <li>b. Grupa Producentów Tytoniu – Związek Plantatorów Tytoniu w Oleśnicy,</li> <li>c. Grupa Producentów Rolnych „SAM” w Książu Wielkim,</li> <li>d. GPR – Spółdzielcza Agencja Marketingowa „SAM” w Książu Wielkim (kontrola doraźna).</li> </ol> <p>Zakres przedmiotowy: Kontrola przestrzegania postanowień umów zawartych z grupami producentów rolnych, przedmiotem których są warunki i tryb udzielania przez Agencję pomocy finansowej na założenie danej grupy i wsparcie jej działalności administracyjnej w zakresie poniesionych kosztów i realizacji planów działania grupy</p>
Kontrola realizacji zadań związanych ze wsparciem zalesień	<p>Zakres podmiotowy:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Starostwo Powiatowe w Mielcu,</li> <li>• Starostwo Powiatowe w Hajnówce.</li> </ul> <p>Zakres przedmiotowy: Prawidłowość wykorzystania przez Starostwo środków finansowych przekazywanych przez Agencję, przeznaczonych na wypłaty ekwiwalentów dla właścicieli gruntów rolnych prowadzących uprawy leśne na podstawie Ustawy z dnia 8 czerwca 2001 roku o przeznaczeniu gruntów rolnych do zalesiania (Dz.U. Nr 73, poz. 764 z późn. zm.).</p>
Kontrola pomocy finansowej udzielonej zakładom utylizacyjnym	<p>Zakres podmiotowy:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Farmutil HS S.A.</li> </ul> <p>Zakres przedmiotowy: Zakres wykorzystania środków przez podmiot branży utylizacyjnej w roku 2006, zajmujący się zbieraniem zwłok padłych przeżuwaczy oraz świń, przetwarzaniem, transportem oraz spalaniem mączek wyprodukowanych z tych zwłok.</p>



**Tabela 70.** Wykaz audytów zewnętrznych, czynności sprawdzających i kontroli zewnętrznych zrealizowanych w ARiMR w 2008 r.

Organ przeprowadzający audyt /kontrolę	Zakres audytu / kontroli
Europejski Trybunał Obrachunkowy	Audyt w zakresie oceny Poświadczenia Wiarygodności Prezesa ARiMR za rok 2007, zgodnie z art. 8 Rozporządzenia (WE) 1290/2005
	Audyt w zakresie Poświadczenia Wiarygodności za rok 2008 (DAS 2008) – kontrola finansowa Europejskiego Funduszu Rolnego Gwarancji (EFRG)
	Audyt w zakresie systemu jednolitej płatności obszarowej (SAPS) oraz Zintegrowanego Systemu Zarządzania i Kontroli (IACS)
	Audyt w zakresie Poświadczenia Wiarygodności (DAS) za rok 2007 – ocena kontroli przeprowadzonych zgodnie z wymogami Rozporządzenia (WE) nr 4045/89
	Misja audytowa - kontrola wniosku o przyznanie płatności bezpośrednich oraz ONW złożony w 2007 roku przez spółkę akcyjną – nr EP 023835835 (kontrola na miejscu u beneficjenta)
Komisja Europejska	Audyt systemu zarządzania, kontroli i sankcji wprowadzonego w ramach polityki rozwoju obszarów wiejskich ze szczególnym uwzględnieniem rent strukturalnych i grup producentów rolnych
	Audyt FVO w zakresie oceny działań w ramach programów zwalczania gruźlicy i brucelozy bydła
	Audyt w zakresie wspólnej organizacji rynku w sektorze cukru – stosowanie Rozporządzenia (WE) nr 318/06, 320/06, 95106/06, 952/06, 967/06, 968/06 i 4045/89 z uwzględnieniem oddzielnej płatności z tytułu cukru zgodnie z Rozporządzeniem (WE) nr 1782/2003
	Audyt w zakresie pomocy w sektorze owoców i warzyw przetworzonych - stosowanie Rozporządzenia (WE) nr 2200/96, 2201/96, 1535/2003
	Audyt w zakresie zarządzania programami pomocy obszarowej - LPIS/GIS zgodnie z Rozporządzeniem (WE) nr 1782/2003, 795/2004, 1973/2004, 796/2004
	Audyt dotyczący stosowania art. 10-15 rozporządzenia KE 438/01 ustanawiającego szczegółowe zasady wykonywania Rozporządzenia Rady nr 1260/1999 dotyczącego zarządzania i systemów kontroli pomocy udzielanej w ramach funduszy strukturalnych w SPO „Rybołówstwo...”
Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi	Kontrola w zakresie realizacji działań podjętych w celu wyeliminowania nieprawidłowości we wdrożeniu Działania 1.2 „Ułatwienie startu młodym rolnikom” – SPO „Restrukturyzacja...”
	Kontrola w zakresie PROW 2004-2006 - realizacja Działania „Program rolnośrodowiskowy – rolnictwo ekologiczne”
	Kontrola dokumentacji dot. realizacji SPO „Rybołówstwo...” w zakresie obsługi zleceń płatności, w tym zatwierdzenia kwot do wypłaty dla beneficjentów i rozpatrywania odwołań
	Kontrola prawidłowości działań ARiMR wobec beneficjenta dot. odmowy udzielenia dofinansowania oraz żądania zwrotu udzielonego wsparcia
	Sprawdzenie realizacji zadań ARiMR jako Beneficjenta Końcowego SPO „Restrukturyzacja...”, w szczególności poprawności stosowania przez BK wewnętrznych procedur dokonywania płatności i procedur księgowych oraz powszechnie obowiązujących przepisów
	Kontrola dokumentacji dot. realizacji SPO „Rybołówstwo i przetwórstwo ryb 2004-2006” w zakresie obsługi zleceń płatności, w tym zatwierdzenia kwot do wypłaty dla beneficjentów i rozpatrywania odwołań
	Kontrola w zakresie prawidłowości działań ARiMR dot. przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na zakup usług telekomunikacyjnych, przesyłu danych z usługami dodatkowymi oraz zestawienie łączy teletransmisyjnych
	Kontrola w zakresie procesu rozpatrywania wniosków o płatność w ramach SPO „Restrukturyzacja...”- Priorytet 3 „Pomoc Techniczna”
	Kontrola w zakresie prawidłowości wpisywania podmiotów dostarczających kolczyki i duplikaty kolczyków dla zwierząt gospodarskich na listę dostawców kolczyków prowadzoną przez Prezesa ARiMR oraz zbadanie działań ARiMR zmierzających do wykreślenia z listy podmiotów dostarczających kolczyki i duplikaty kolczyków dla zwierząt gospodarskich, które nie spełniają wymagań określonych przepisami
	Kontrola dokumentacji dot. realizacji SPO „Rybołówstwo...” w zakresie obsługi zleceń płatności, w tym zatwierdzenia kwot do wypłaty dla beneficjentów i rozpatrywania odwołań
	Sprawdzenie zleceń płatności w zakresie SPO „Rybołówstwo...” , które zostały uwzględnione w zapotrzebowaniu na środki od Instytucji Zarządzającej za okres od września do listopada 2008 roku. Sprawdzenie terminów rozpatrywania odwołań, poprawności weryfikacji i kompletności dokumentacji dotyczącej odwołań od rozpatrywania wniosków złożonych w ramach SPO „Rybołówstwo...”
Kontrola w zakresie wykonania zadań obronnych w ARiMR	

	Zebranie informacji i dokumentów dotyczących wydawania decyzji i planowania płatności z tytułu wdrożenia przedsięwzięć rolnośrodowiskowych
	Kontrola wykonania zaleceń pokontrolnych z kontroli zrealizowanej w I kwartale 2007 roku w Mazowieckim OR; sprawdzenie procesu obsługi w odniesieniu do projektów zakończonych i niekontrolowanych przez Instytucje Zarządzające od 2005 roku w ramach Działań 3.2, 3.4, 3.5, 4.3, 4.4 i 4.6
	Kontrola w zakresie wdrożenia Działania 3.2. Chów i hodowla ryb” w ramach SPO „Rybołówstwo...”
	Kontrola wykonania zaleceń z kontroli zrealizowanej w I i II kw. 2007 roku w Świętokrzyskim OR. Sprawdzenie procesu obsługi w odniesieniu do projektów zakończonych i niekontrolowanych przez Instytucje Zarządzające od 2005 roku w ramach Dz. 3.2, 3.4, 3.5, 4.3, 4.4 i 4.6.
	Sprawdzenie procesu obsługi działań realizowanych w ramach SPO „Rybołówstwo...”
	Zgodność dokumentacji z zatwierdzoną przez Instytucję Zarządzającą Książką Procedur SPO „Rybołówstwo...”
	Kontrola w ramach Działania 1.5 „Poprawa przetwórstwa i marketingu artykułów rolnych” w ramach SPO „Restrukturyzacja...”
	Kontrola w zakresie realizacji działania PROW 2004 – 2006 „Grupy Producentów Rolnych” Kontrola w zakresie Dz. 1.5 SPO „Ułatwianie startu młodym rolnikom” PROW 2007–2013 - poprawność przeprowadzenia kontroli w terenie
	Sprawdzenie realizacji zadań ARiMR jako instytucji wdrażającej dot. prowadzenia kontroli w okresie związania celem w ramach działania SPO „Restrukturyzacja...” (Podkarpacki OR)
	Wdrażanie działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom” w ramach PROW 2007–2013
	Kontrola Działania 6 „Dostosowanie gospodarstw rolnych do standardów UE”
	Kontrola Działania 7 PROW 2004 - 2006 „Grupy Producentów Rolnych”
	Kontrola w zakresie Działania „Modernizacja gospodarstw rolnych” w ramach PROW 2007–2013
	Kontrola dotycząca inwestycji w gospodarstwach rolnych (zakup maszyn rolniczych oraz modernizacja budynku, budowa płyty obornikowej, zakup maszyn)
	Sprawdzenie wykonania zaleceń z kontroli zrealizowanej w IV kwartale 2007 roku w Warmińsko – Mazurskim OR. Weryfikacja wniosków o dofinansowanie pod względem merytorycznym i formalnym, weryfikacja podpisanych umów o dofinansowanie z Dz. 1.1, 1.2, 2.2, 4.1, 4.2. Sprawdzenie przeprowadzonych przez beneficjentów postępowań o zamówienie publiczne w projektach zrealizowanych od czasu ostatniej kontroli IZ w ramach Działania 2.2. Weryfikacja przeprowadzonych kontroli na miejscu realizacji projektów niekontrolowanych podczas kontroli IZ w 2007 roku w ramach Działania 2.2.
	Sprawdzenie wykonania zaleceń z kontroli zrealizowanej w IV kwartale 2007 w Pomorskim OR. Sprawdzenie pod względem merytorycznym i formalnym projektów zakończonych w ramach działania 3.1, 3.2, 3.4, 3.5, 4.1, 4.3, 4.4.
	Wdrażanie Dz. 1.5 „Poprawa przetwórstwa i marketingu artykułów rolnych” w ramach SPO „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004 – 2006” (Pomorski OR)
	Kontrola w zakresie Działania „Różnicowanie działalności rolniczej zbliżonej do rolnictwa w celu zapewnienia różnorodności działań i uzyskania alternatywnych źródeł dochodów” w ramach SPO „Restrukturyzacja...”
	Kontrola w zakresie udzielania dopłat bezpośrednich jak również przekazanych środków spółce w Niedźwiedziu
UKS	Celowość i zgodność z prawem gospodarowania środkami publicznymi przeznaczonymi na utworzenie, utrzymanie i rozwój systemów informatycznych w obszarze rolnictwa w latach 2006-2007
	Kontrola w zakresie celowości i zgodności z prawem gospodarowania przez ARiMR środkami EFRG i EFRROW w roku finansowym 2008
	Prawidłowość wykorzystania przez ARiMR środków publicznych przeznaczonych na dopłaty do oprocentowania kredytów inwestycyjnych i kłeskowych udzielanych ze środków własnych banków w latach 2006- 2007
	Czynności sprawdzające w zakresie certyfikacji rachunków Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji oraz Europejskiego Funduszu Rolnego Rozwoju Obszarów Wiejskich ARiMR za rok finansowy kończący się 15.10.2008 r.
Najwyższa Izba Kontroli	Realizacja przez starostów województwa zachodniopomorskiego zadań określonych ustawą z 08 czerwca 2001 roku o przeznaczeniu gruntów rolnych do zalesień
	Umorzenie wierzytelności ARiMR dotyczących środków FRiOR
	Wykonanie planu finansowego ARiMR za rok 2008
	Funkcjonowanie systemu IRZ
Wykorzystanie środków publicznych na zalesianie gruntów rolnych	
Ministerstwo Finansów/ GIKS	Kontrola w zakresie weryfikacji i oceny prawidłowości wykonywania audytu wewnętrznego w ARiMR

	Audyt certyfikacyjny EFRG/EFROW 2008
	Kontrola na miejscu w gospodarstwie rolnym z tytułu realizacji programów rolnośrodowiskowych
	Audyt akredytacyjny przeprowadzony przez Departament Certyfikacji i Poświadczeń Środków z UE Ministerstwa Finansów w zakresie rachunków EFRG oraz EFROW w roku budżetowym 2008
ZUS O/województwi Warszawa	Kontrola w zakresie prawidłowości i rzetelności obliczania składek i dokonywania wpłat oraz zgłaszanie do ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych, ustalania uprawnień do świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń społecznych, prawidłowego i terminowego opracowania wniosków o świadczenia emerytalne i rentowe oraz ustalania kapitału początkowego, prawidłowości wystawiania zaświadczeń lub zgłaszania danych dla celów ubezpieczeń społecznych
CBA	Kontrola procesu przyznawania i rozliczania przez ARiMR projektu 711-100048/03 w ramach PO SAPARD dla Spółdzielni Mleczarskiej
	Prawidłowość dysponowania przez Łódzki Oddział Regionalny środkami w ramach SPO „Restrukturyzacja ..”.
OIP /PIP	Kontrola w zakresie prawnej ochrony pracy, przestrzegania przepisów ustawy o związkach zawodowych
	Prawna ochrona pracy oraz przepisy dotyczące legalności zatrudnienia - techniczne bezpieczeństwo i higiena pracy
	Kontrola w Dolnośląskim Oddziale Regionalnym w zakresie przestrzegania prawa pracy, regulaminu pracy i regulaminu wynagrodzeń
	Kontrola w zakresie prawidłowości wypłacania pracownikom ekwiwalentów za używanie własnej odzieży i obuwia roboczego
Archiwum Państwowe	Kontrola w zakresie kompletności, kwalifikacji i uporządkowania materiałów archiwalnych
KE	Kontrola w zakresie poprawności przeprowadzania kontroli w terenie
	Kontrola BKM – grupy producencie w Nałęczowie i w Radzynie oraz z tytułu działania „Renty strukturalne”
PUP	Prawidłowość realizacji umów pomiędzy Dyrektorem PUP a Dyrektorem Świętokrzyskiego Oddziału Regionalnego
	Przebieg odbywania przygotowania zawodowego, praca osób będących na stażu oraz przygotowaniu zawodowym

## Załącznik 9. Realizacja kontroli beneficjentów przez ARiMR

**Tabela 71.** Liczba kontroli sprawdzających (weryfikujących) dotyczących wykonania kontroli zleconych przez ARiMR instytucjom zewnętrznym w 2008 r.

Województwo	Liczba kontroli
Dolnośląskie	261
Kujawsko - pomorskie	190
Lubelskie	792
Lubuskie	85
Łódzkie	490
Małopolskie	603
Mazowieckie	1 204
Opolskie	77
Podkarpackie	506
Podlaskie	279
Pomorskie	128
Śląskie	320
Świętokrzyskie	1 174
Warmińsko-mazurskie	283
Wielkopolskie	376
Zachodniopomorskie	183
<b>Ogółem</b>	<b>6 951</b>

**Tabela 72.** Liczba kontroli na miejscu oraz poziom nieprawidłowości w ramach płatności bezpośrednich (Kampania 2008)

Województwo	Płatności bezpośrednie 2008	Udział % gospodarstw, w których powierzchnia deklarowana jest większa od powierzchni stwierdzonej powyżej 3%
Dolnośląskie	4 863	20,85
Kujawsko-pomorskie	3 634	15,19
Lubelskie	10 062	12,18
Lubuskie	1 384	10,62
Łódzkie	6 526	10,88
Małopolskie	10 534	15,92
Mazowieckie	20 734	16,25
Opolskie	1 541	10,45
Podkarpackie	7 386	18,51
Podlaskie	5 000	12,66
Pomorskie	2 163	16,04
Śląskie	5 421	21,55
Świętokrzyskie	12 795	20,63
Warmińsko-mazurskie	3 686	19,07
Wielkopolskie	7 934	12,83
Zachodniopomorskie	3 992	15,61
<b>Ogółem</b>	<b>107 655</b>	<b>16,12</b>

\*Analizę przeprowadzono na puli skontrolowanych wniosków wg stanu na dzień 15.04.2009 (na puli 107 655 protokołów z kontroli na miejscu). Liczba ta może ulec zmianie po wprowadzeniu i zatwierdzeniu w systemie ZSZIK wszystkich protokołów

**Tabela 73.** Liczba kontroli administracyjnych w ramach Programu SAPARD w 2008 r.

Województwo	Ogólna liczba umów do kontroli administracyjnej	Kontrola administracyjna	
		Liczba zakończonych kontroli	Pozostała liczba umów do skontrolowania, w tym będących w trakcie kontroli
Dolnośląskie	27	27	0
Kujawsko-pomorskie	36	33	3
Lubelskie	38	26	12
Lubuskie	11	11	0
Łódzkie	55	46	9
Małopolskie	92	91	1
Mazowieckie	56	54	2
Opolskie	22	22	0
Podkarpackie	121	75	46
Podlaskie	20	20	0
Pomorskie	45	43	2
Śląskie	71	71	0
Świętokrzyskie	45	40	5
Warmińsko-mazurskie	34	34	0
Wielkopolskie	114	111	3
Zachodniopomorskie	21	10	11
Centrala	1 354	652	702
<b>Ogółem</b>	<b>2 162</b>	<b>1 366</b>	<b>796</b>
<b>% zakończonych kontroli</b>		<b>63,18%</b>	-
<b>% umów w trakcie kontroli lub przed nią</b>		-	<b>36,82%</b>
<b>Liczba wszczętych windykacji</b>		<b>35</b>	-
<b>% kontrolowanych umów zakończonych windykacją</b>		<b>2,56%</b>	-

**Tabela 74.** Liczba kontroli ex-post w ramach Programu SAPARD w 2008 r.

Województwo	Liczba przeprowadzonych kontroli	Kontrola ex-post	
		Wynik pozytywny	Wynik negatywny
Dolnośląskie	22	22	0
Kujawsko - pomorskie	35	34	1 (nierozstrzygnięty)
Lubelskie	38	38	0
Lubuskie	13	13	0
Łódzkie	27	27	0
Małopolskie	37	36	1 (nierozstrzygnięty)
Mazowieckie	40	39	1 (nierozstrzygnięty)
Opolskie	18	18	0
Podkarpackie	29	29	0
Podlaskie	27	27	0
Pomorskie	24	24	0
Śląskie	25	25	0
Świętokrzyskie	29	29	0
Warmińsko-mazurskie	19	19	0
Wielkopolskie	31	31	0
Zachodniopomorskie	11	11	0
<b>Ogółem</b>	<b>425</b>	<b>422</b>	<b>3</b>

**Tabela 75.** Wyniki kontroli na miejscu zrealizowanych w 2008 roku w ramach Działania 1 „Renty strukturalne” – obejmujący użytki rolne

Lp.	Województwo	Liczba wykonanych kontroli (w tym kontroli ze skierowań manualnych)*	Liczba wykonanych kontroli ze skierowań manualnych	Liczba kontroli, w których nie stwierdzono nieprawidłowości	Liczba kontroli, w których stwierdzono nieprawidłowości
1.	Dolnośląskie	178	1	166	12
2.	Kujawsko-pomorskie	255	5	230	25
3.	Lubelskie	343	2	265	78
4.	Lubuskie	31	0	26	5
5.	Łódzkie	351	8	276	75
6.	Małopolskie	136	1	114	22
7.	Mazowieckie	580	0	456	124
8.	Opolskie	88	0	83	5
9.	Podkarpackie	151	5	99	52
10.	Podlaskie	256	8	182	74
11.	Pomorskie	93	0	88	5
12.	Śląskie	85	0	74	11
13.	Świętokrzyskie	230	1	177	53
14.	Warmińsko-mazurskie	106	0	93	13
15.	Wielkopolskie	276	0	260	16
16.	Zachodniopomorskie	78	1	73	5
	<b>Ogółem</b>	<b>3 237</b>	<b>32</b>	<b>2 662</b>	<b>575</b>

\* Realizacja w 2008 roku kontroli z typowań wykonanych w roku 2008 oraz 2007.

**Tabela 76.** Wyniki kontroli na miejscu zrealizowanych w 2008 roku w ramach Działania 1 „Renty strukturalne” – przekazujący gospodarstwo

Lp.	Województwo	Liczba wniosków podlegających typowaniu	Liczba wytypowanych wniosków*	Poziom kontroli %	Liczba wykonanych kontroli (w tym kontroli ze skierowań manualnych)**	Liczba wykonanych kontroli ze skierowań manualnych	Liczba kontroli, w których nie stwierdzono nieprawidłowości	Liczba kontroli, w których stwierdzono nieprawidłowości
1.	Dolnośląskie	2811	155	5,51	155	1	144	11
2.	Kujawsko-pomorskie	4055	224	5,52	228	5	227	1
3.	Lubelskie	5328	294	5,52	295	2	295	0
4.	Lubuskie	542	31	5,72	31	0	31	0
5.	Łódzkie	5619	310	5,52	317	7	314	3
6.	Małopolskie	2342	130	5,55	129	1	129	0
7.	Mazowieckie	9162	504	5,50	502	0	499	3
8.	Opolskie	1518	85	5,60	84	0	83	1
9.	Podkarpackie	2566	142	5,53	140	5	129	11
10.	Podlaskie	4275	236	5,52	232	8	228	4
11.	Pomorskie	1547	86	5,56	86	0	86	0
12.	Śląskie	1484	82	5,53	81	0	81	0
13.	Świętokrzyskie	3240	179	5,52	212	1	209	3
14.	Warmińsko-mazurskie	1784	99	5,55	104	0	104	0
15.	Wielkopolskie	4801	265	5,52	264	0	262	2
16.	Zachodniopomorskie	1282	72	5,62	72	1	70	2
	<b>Ogółem</b>	<b>52 356</b>	<b>2 894</b>	<b>5,53</b>	<b>2 932</b>	<b>31</b>	<b>2 891</b>	<b>41</b>

\* Typowanie na Kampanię 2008.

\*\* Realizacja w 2008 roku kontroli z typowań wykonanych w roku 2008 oraz 2007.



**Tabela 77. Wyniki kontroli na miejscu zrealizowanych w 2008 roku w ramach Działania 2 „Wspieranie gospodarstw niskotowarowych”**

Lp.	Województwo	Liczba wniosków podlegających typowaniu	Liczba wytypowanych wniosków	Poziom kontroli %	Liczba wykonanych kontroli (w tym kontroli ze skierowań manualnych)	Liczba wykonanych kontroli ze skierowań manualnych	Liczba kontroli, w których nie stwierdzono nieprawidłowości	Liczba kontroli, w których stwierdzono nieprawidłowości
1.	Dolnośląskie	830	84	10,12	49	0	45	4
2.	Kujawsko-pomorskie	2374	240	10,11	128	0	117	11
3.	Lubelskie	12280	1230	10,02	304	0	294	10
4.	Lubuskie	417	43	10,31	26	0	20	6
5.	Łódzkie	6292	631	10,03	284	0	267	17
6.	Małopolskie	5523	555	10,05	89	0	82	7
7.	Mazowieckie	7535	755	10,02	425	0	366	59
8.	Opolskie	560	58	10,36	34	0	27	7
9.	Podkarpackie	4667	468	10,03	160	0	155	5
10.	Podlaskie	3137	316	10,07	307	0	299	8
11.	Pomorskie	1059	108	10,20	65	1	58	7
12.	Śląskie	897	92	10,26	66	0	60	6
13.	Świętokrzyskie	6954	697	10,02	113	0	109	4
14.	Warmińsko-mazurskie	862	87	10,09	0	0	0	0
15.	Wielkopolskie	2404	242	10,07	17	1	16	1
16.	Zachodniopomorskie	471	49	10,40	16	0	15	1
	<b>Ogółem</b>	<b>56 262</b>	<b>5655</b>	<b>10,05</b>	<b>2 083</b>	<b>2</b>	<b>1 930</b>	<b>153</b>

**Tabela 78.** Wyniki kontroli na miejscu zrealizowanych w 2008 roku w ramach Działania 4 „Wspieranie przedsięwzięć rolnohodowlanskich i poprawy dobrostanu zwierząt”

Lp.	Województwo	Liczba wniosków podlegających typowaniu	Liczba wytypowanych wniosków*	Poziom kontroli %	Liczba wykonanych kontroli (w tym kontroli ze skierowań manualnych)**	Liczba wykonanych kontroli ze skierowań manualnych	Liczba kontroli, w których stwierdzono nieprawidłowości związane z realizacją poszczególnych pakietów	Liczba kontroli, w których stwierdzono nieprawidłowości powierzchniowe
1.	Dolnośląskie	2459	206	8,38	172	8	18	76
2.	Kujawsko-pomorskie	3685	208	5,64	266	32	45	115
3.	Lubelskie	10636	591	5,56	670	14	79	284
4.	Lubuskie	2181	124	5,69	179	8	45	34
5.	Łódzkie	4807	269	5,60	277	30	92	50
6.	Małopolskie	3401	194	5,70	233	24	27	65
7.	Mazowieckie	6470	360	5,56	464	47	47	151
8.	Opolskie	2105	120	5,70	158	30	28	23
9.	Podkarpackie	4198	236	5,62	298	49	49	83
10.	Podlaskie	3918	220	5,62	291	51	77	89
11.	Pomorskie	4027	227	5,64	345	25	19	125
12.	Śląskie	1025	62	6,05	100	11	22	19
13.	Świętokrzyskie	5617	314	5,59	368	4	70	137
14.	Warmińsko-mazurskie	2423	136	5,61	142	9	16	24
15.	Wielkopolskie	6793	379	5,58	341	23	55	90
16.	Zachodniopomorskie	3621	205	5,66	284	25	42	70
	<b>Ogółem</b>	<b>67 366</b>	<b>3 851</b>	<b>5,72</b>	<b>4 588</b>	<b>390</b>	<b>731</b>	<b>1 435</b>

\* Typowanie na kampanię 2008.

\*\* Realizacja w 2008 roku kontroli z typowań wykonanych w roku 2008 oraz 2007.

**Tabela 79.** Wyniki kontroli na miejscu zrealizowanych w 2008 roku w ramach Działania 5 „Zalesianie gruntów rolnych”

Lp.	Województwo	Liczba wniosków podlegających typowaniu	Liczba wytypowanych wniosków*	Poziom kontroli %	Liczba wykonanych kontroli (w tym kontroli ze skierowań manualnych)**	Liczba wykonanych kontroli ze skierowań manualnych	Liczba kontroli, w których stwierdzono nieprawidłowości charakterystyczne dla działania	Liczba kontroli, w których stwierdzono nieprawidłowości powierzchniowe
1.	Dolnośląskie	266	23	8,65	48	2	17	13
2.	Kujawsko-pomorskie	476	80	16,81	106	2	40	14
3.	Lubelskie	614	53	8,63	101	13	29	13
4.	Lubuskie	192	17	8,85	39	8	6	8
5.	Łódzkie	570	49	8,60	83	5	21	9
6.	Małopolskie	236	20	8,47	36	5	6	2
7.	Mazowieckie	1082	90	8,32	182	8	21	15
8.	Opolskie	112	7	6,25	11	0	4	6
9.	Podkarpackie	1158	96	8,29	181	20	38	19
10.	Podlaskie	587	51	8,69	84	4	28	2
11.	Pomorskie	336	20	5,95	33	2	7	6
12.	Śląskie	153	18	11,76	36	0	7	7
13.	Świętokrzyskie	628	54	8,60	86	7	35	7
14.	Warmińsko-mazurskie	780	44	5,64	92	7	7	5
15.	Wielkopolskie	458	40	8,73	62	2	14	6
16.	Zachodniopomorskie	154	26	16,88	57	3	8	2
	<b>Ogółem</b>	<b>7 802</b>	<b>688</b>	<b>8,82</b>	<b>1 237</b>	<b>88</b>	<b>288</b>	<b>134</b>

\* Typowanie na Kampanię 2008.

\*\* Realizacja w 2008 roku kontroli z typowań wykonanych w roku 2008 oraz 2007.

Tabela 80. Wyniki kontroli na miejscu zrealizowanych w 2008 roku w ramach Działania 6 „Dostosowanie gospodarstw rolnych do standardów UE”

Lp.	Województwo	Liczba wniosków podlegających typowaniu	Liczba wytypowanych wniosków*	Poziom kontroli %	Liczba wykonanych kontroli (w tym kontroli ze skierowań manualnych)	Liczba wykonanych kontroli ze skierowań manualnych	Liczba kontroli, w których nie stwierdzono nieprawidłowości	Liczba kontroli, w których stwierdzono nieprawidłowości
1.	Dolnośląskie	663	42	6,33	5	1	2	3
2.	Kujawsko-pomorskie	13071	741	5,67	141	13	62	79
3.	Lubelskie	3094	177	5,72	19	2	3	16
4.	Lubuskie	565	37	6,55	11	3	4	7
5.	Łódzkie	5744	328	5,71	41	4	22	19
6.	Małopolskie	970	60	6,19	12	1	2	10
7.	Mazowieckie	13618	772	5,67	96	10	36	60
8.	Opolskie	618	41	6,63	4	0	0	4
9.	Podkarpackie	691	43	6,22	9	2	0	9
10.	Podlaskie	6048	345	5,70	44	5	16	28
11.	Pomorskie	4617	264	5,72	90	3	21	69
12.	Śląskie	659	42	6,37	6	1	0	6
13.	Świętokrzyskie	1484	88	5,93	20	3	0	20
14.	Warmińsko-mazurskie	4290	246	5,73	50	3	27	23
15.	Wielkopolskie	14935	847	5,67	203	9	125	78
16.	Zachodniopomorskie	1218	72	5,91	28	4	10	18
	<b>Ogółem</b>	<b>72 285</b>	<b>4 145</b>	<b>5,73</b>	<b>779</b>	<b>64</b>	<b>330</b>	<b>449</b>

\* Typowanie na okres realizacji zobowiązań 2005-2008.

**Tabela 81.** Wyniki kontroli na miejscu zrealizowanych w 2008 roku w ramach Działania 7 „Grupy producentów rolnych”

Lp.	Województwo	Liczba wniosków podlegających typowaniu	Liczba wytypowanych wniosków	Poziom kontroli %	Liczba wykonanych kontroli	Liczba wykonanych kontroli ze skierowań manualnych	Liczba kontroli, w których nie stwierdzono nieprawidłowości	Liczba kontroli, w których stwierdzono nieprawidłowości
1.	Dolnośląskie	11	7	63,64	7	0	5	2
2.	Kujawsko-pomorskie	20	13	65,00	12	0	7	5
3.	Lubelskie	4	3	75,00	3	1	3	0
4.	Lubuskie	4	4	100,00	4	1	4	0
5.	Łódzkie	0	0	-	0	0	0	0
6.	Małopolskie	3	2	66,67	2	0	2	0
7.	Mazowieckie	3	2	66,67	1	0	1	0
8.	Opolskie	12	10	83,33	7	2	6	1
9.	Podkarpackie	5	4	80,00	4	0	3	1
10.	Podlaskie	0	0	-	0	0	0	0
11.	Pomorskie	4	3	75,00	2	0	2	0
12.	Śląskie	1	1	100,00	1	0	0	1
13.	Świętokrzyskie	1	0	0,00	0	0	0	0
14.	Warmińsko-mazurskie	3	3	100,00	3	0	3	0
15.	Wielkopolskie	20	14	70,00	9	0	9	0
16.	Zachodniopomorskie	7	7	100,00	2	0	1	1
	<b>Ogółem</b>	<b>98</b>	<b>73</b>	<b>74,49</b>	<b>57</b>	<b>4</b>	<b>46</b>	<b>11</b>

**Tabela 82.** Wyniki kontroli na miejscu zrealizowanych w 2008 roku w ramach Działania 8 „Pomoc techniczna”

Lp.	Województwo	Liczba wniosków skierowanych do kontroli na miejscu	Poziom kontroli %	Liczba wykonanych kontroli	Liczba wykonanych kontroli ze skierowań manualnych	Liczba kontroli, w których nie stwierdzono nieprawidłowości	Liczba kontroli, w których stwierdzono nieprawidłowości
1.	Dolnośląskie	0	-	0	0	0	0
2.	Kujawsko-pomorskie	3	100	3	3	0	3
3.	Lubelskie	2	100	2	2	1	1
4.	Lubuskie	3	100	3	3	2	1
5.	Łódzkie	0	-	0	0	0	0
6.	Małopolskie	2	100	2	2	1	1
7.	Mazowieckie	50	100	50	50	26	24
8.	Opolskie	0	-	0	0	0	0
9.	Podkarpackie	4	100	4	4	3	1
10.	Podlaskie	3	100	3	3	2	1
11.	Pomorskie	6	100	6	6	3	3
12.	Śląskie	0	-	0	0	0	0
13.	Świętokrzyskie	0	-	0	0	0	0
14.	Warmińsko-mazurskie	3	100	3	3	3	0
15.	Wielkopolskie	2	100	2	2	1	1
16.	Zachodniopomorskie	1	100	1	1	0	1
	<b>Ogółem</b>	<b>79</b>	<b>100</b>	<b>79</b>	<b>79</b>	<b>42</b>	<b>37</b>

**Tabela 83.** Liczba zrealizowanych kontroli na miejscu w ramach Działania „Program rolnośrodowiskowy” PROW 2007- 2013 w 2008 r.

Lp.	Województwo	Liczba wytypowanych	Liczba kontroli zrealizowanych w terenie	
			Liczba	%
1.	Dolnośląskie	41	9	22,0
2.	Kujawsko-pomorskie	102	99	97,1
3.	Lubelskie	109	27	24,8
4.	Lubuskie	27	7	25,9
5.	Łódzkie	45	44	97,8
6.	Małopolskie	78	38	48,7
7.	Mazowieckie	97	41	42,3
8.	Opolskie	13	11	84,6
9.	Podkarpackie	79	23	29,1
10.	Podlaskie	83	56	67,5
11.	Pomorskie	62	47	75,8
12.	Śląskie	14	6	42,9
13.	Świętokrzyskie	90	43	47,8
14.	Warmińsko-mazurskie	57	46	80,7
15.	Wielkopolskie	50	22	44,0
16.	Zachodniopomorskie	51	27	52,9
	<b>Ogółem</b>	<b>998</b>	<b>546</b>	<b>54,7</b>

**Tabela 84.** Liczba zrealizowanych kontroli na miejscu w ramach Działania „Modernizacja gospodarstw rolnych” PROW 2007-2013 w 2008 r.

OR	OR01	OR02	OR03	OR04	OR05	OR06	OR07	OR08	OR09	OR10	OR11	OR12	OR13	OR14	OR15	OR16	Razem
Liczba kontroli	0	20	49	10	0	29	12	16	9	4	6	11	12	8	150	32	368

**Tabela 85.** Liczba kontroli na miejscu przeprowadzonych w ramach SPO „Restrukturyzacja...” w 2008 r.

Województwo	Działanie									Łącznie
	1.1	1.2	1.5	2.1	2.4	2.6	3.1	3.2	3.3	
Dolnośląskie	91	14	8	0	31	9	0	0	0	153
Kujawsko-pomorskie	367	219	35	0	59	48	2	0	0	730
Lubelskie	222	41	30	0	86	49	1	0	1	430
Lubuskie	21	6	9	0	0	1	1	0	0	38
Łódzkie	389	16	32	0	53	55	0	0	0	545
Małopolskie	198	12	23	0	54	5	0	0	0	292
Mazowieckie	550	59	51	0	50	68	4	0	5	787
Opolskie	69	16	10	0	20	17	1	0	1	134
Podkarpackie	86	14	4	0	49	5	0	0	0	158
Podlaskie	213	10	15	0	38	40	1	0	0	317
Pomorskie	99	11	16	0	16	18	0	0	0	160
Śląskie	65	10	8	0	25	5	0	0	0	113
Świętokrzyskie	228	18	4	0	58	41	0	0	0	349
Warmińsko-mazurskie	101	10	14	6	18	7	2	1	0	159
Wielkopolskie	229	26	79	0	28	5	0	0	0	367
Zachodniopomorskie	49	8	3	0	11	0	0	0	0	71
<b>Ogółem</b>	<b>2977</b>	<b>490</b>	<b>341</b>	<b>6</b>	<b>596</b>	<b>373</b>	<b>12</b>	<b>1</b>	<b>7</b>	<b>4803</b>

**Tabela 86.** Liczba kontroli na miejscu przeprowadzonych w ramach SPO „Rybołówstwo...” w 2008 r.

Województwo	Działanie																Łącznie	
	1.1	1.2	1.3	2.1	2.2	2.3	3.1	3.2	3.3	3.4	3.5	4.1	4.2	4.3	4.4	4.5		4.6
Dolnośląskie	0	0	0	0	0	0	0	9	0	0	0	0	0	0	0	0	1	10
Kujawsko-pomorskie	0	0	0	0	0	0	3	4	0	2	0	0	0	4	0	0	0	13
Lubelskie	0	0	0	0	0	0	0	1	0	2	0	0	0	0	0	0	0	3
Lubuskie	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
Łódzkie	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
Małopolskie	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
Mazowieckie	0	0	0	0	0	0	0	6	0	2	0	0	0	1	1	0	4	14
Opolskie	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
Podkarpackie	0	0	0	0	0	0	0	6	0	1	0	0	0	0	0	0	0	7
Podlaskie	0	0	0	0	0	0	0	4	0	4	0	0	0	0	0	0	0	8
Pomorskie	0	2	0	0	57	0	0	9	13	33	1	0	0	34	18	0	6	173
Śląskie	0	0	0	0	0	0	0	8	0	5	0	0	0	2	0	0	0	15
Świętokrzyskie	0	0	0	0	0	0	0	20	0	0	0	0	0	1	1	0	0	22
Warmińsko-mazurskie	0	1	0	0	3	0	0	9	0	6	1	6	0	7	0	1	6	40
Wielkopolskie	0	0	0	0	0	0	0	12	0	11	0	0	0	0	5	0	0	28
Zachodniopomorskie	0	10	0	0	6	0	0	8	4	10	0	0	0	4	0	0	8	50
<b>Ogółem</b>	<b>0</b>	<b>13</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>66</b>	<b>0</b>	<b>3</b>	<b>107</b>	<b>17</b>	<b>76</b>	<b>2</b>	<b>6</b>	<b>0</b>	<b>53</b>	<b>25</b>	<b>1</b>	<b>25</b>	<b>394</b>



**Tabela 87.** Statystyka przeprowadzonych kontroli na miejscu Wstępnie Uznanym Grup Producentów Owoców i Warzyw w 2008 roku, wg województw

L.p.	Województwo	Liczba Grup Producentów objętych kontrolą	Liczba wykonanych kontroli
1	Dolnośląskie	1	1
2	Kujawsko-pomorskie	17	23
3	Lubelskie	13	21
4	Lubuskie	2	2
5	Łódzkie	4	5
6	Małopolskie	1	1
7	Mazowieckie	13	19
8	Świętokrzyskie	1	1
9	Wielkopolskie	11	15
	<b>Ogółem</b>	<b>63</b>	<b>88</b>

**Tabela 88.** Wyniki kontroli na miejscu zrealizowanych w 2008 r. w ramach kontroli przetwórców i skupujących w mechanizmie „Pomoc finansowa dla producentów owoców miękkich do przetwórstwa”

Lp.	Województwo	Liczba złożonych wniosków o zatwierdzenie	Liczba wykonanych kontroli przed zatwierdzeniem (w tym kontroli ze skierowań manualnych)	Liczba wykonanych kontroli ze skierowań manualnych przed zatwierdzeniem	Liczba wytypowanych podmiotów do kontroli spełnienia warunków po zatwierdzeniu	Liczba wykonanych kontroli po zatwierdzeniu (w tym kontroli ze skierowań manualnych)	Liczba wykonanych kontroli ze skierowań manualnych	Liczba kontroli, w których nie stwierdzono nieprawidłowości	Liczba kontroli, w których stwierdzono nieprawidłowości
1.	Dolnośląskie	8	8	0	2	2	0	10	0
2.	Kujawsko-pomorskie	28	28	0	4	6	2	34	0
3.	Lubelskie	371	371	0	13	13	0	383	1
4.	Lubuskie	7	7	0	2	2	0	9	0
5.	Łódzkie	74	74	0	9	9	0	83	0
6.	Małopolskie	20	20	0	3	3	0	23	0
7.	Mazowieckie	262	262	0	26	26	0	288	0
8.	Opolskie	0	0	0	0	0	0	0	0
9.	Podkarpackie	39	41	2	6	8	2	49	0
10.	Podlaskie	14	14	0	3	3	0	17	0
11.	Pomorskie	25	25	0	4	4	0	29	0
12.	Śląskie	6	6	0	2	2	0	8	0
13.	Świętokrzyskie	63	63	0	8	8	0	70	1
14.	Warmińsko-mazurskie	20	20	0	4	4	0	24	0
15.	Wielkopolskie	22	22	0	5	5	0	27	0
16.	Zachodniopomorskie	18	18	0	6	6	0	24	0
	<b>Ogółem</b>	<b>977</b>	<b>979</b>	<b>2</b>	<b>97</b>	<b>101</b>	<b>4</b>	<b>1 078</b>	<b>2</b>

**Tabela 89.** Liczba kontroli interwencyjnych IRZ siedzib stad wykonanych w 2008 r.

Województwo	Liczba kontroli
Dolnośląskie	23
Kujawsko - pomorskie	21
Lubelskie	59
Lubuskie	16
Łódzkie	37
Małopolskie	66
Mazowieckie	86
Opolskie	24
Podkarpackie	58
Podlaskie	78
Pomorskie	21
Śląskie	24
Świętokrzyskie	37
Warmińsko - mazurskie	62
Wielkopolskie	29
Zachodniopomorskie	26
<b>Ogółem</b>	<b>667</b>

**Tabela 90.** Kontrole z tytułu zawartości THC w konopiach włóknistych w 2008 r.

Wyszczególnienie	Dane liczbowe
Liczba kontrolowanych gospodarstw	38
Ilość prób	68
Liczba prób kontrolnych przypadająca na wytypowane do kontroli gospodarstwo	1,79
Powierzchnia plantacji objętych kontrolą [ha]	411,75
Średnia wielkość kontrolowanej plantacji [ha]	6,06
Udział powierzchni skontrolowanych plantacji w ogólnej powierzchni uprawy konopi [%]	29,59
Średnia powierzchnia uprawy konopi w wytypowanych do kontroli gospodarstwach [ha]	10,84

## Załącznik 10. Wizyty delegacji zagranicznych w ARiMR

Tabela 91. Zestawienie wizyt delegacji zagranicznych w ARiMR w 2008 r.

Lp.	Kraj (liczba osób) Termin	Instytucja / Skład	Zakres tematyczny
1	KANADA (2) 05.02.2008	Dziennikarze zajmujący się zagadnieniami rolnymi z Blackburn Radio i tygodnika "La Terre de chez nous"	Działalność ARiMR w zakresie wsparcia polskiego rolnictwa
2	RUMUNIA (7) 18-21.02.2008	Rumuńska Agencja Płatnicza i Interwencyjna ds. Rolnictwa	Wizyta studyjna dotycząca: ~budowy i rozwoju systemów informatycznych agencji płatniczej, ~systemu płatności obszarowych w Polsce, ~kontroli na miejscu, ~systemów LPIS/GIS, ~obsługi wniosków o płatność
3	CYPR (3) 27.03.2008	Cypryjska Agencja Płatnicza	~przeprowadzenie i organizacja kontroli na miejscu -Kampania 2007/2008 ~stosowanie Rozporządzeń 1182/2007 i 1580/2007 w sektorze owoców i warzyw~organizacje i Grupy Producentckie - Programy Operacyjne.
4	IRACKI KURDYSTAN (3) 28.03.2008	Regionalny Rząd Irackiego Kurdystanu	Działalność ARiMR w zakresie wsparcia polskiego rolnictwa
5	FRANCJA (5) 06.05.2008	Deputowani Zgromadzenia Narodowego Republiki Francji Attaché ds. Rolnych Ambasady Francji	Działalność ARiMR, w tym: ~system płatności bezpośrednich, ~wpływ dopłat bezpośrednich na polskie rolnictwo w ciągu ostatnich czterech lat, ~dotychczasowe doświadczenia we wdrażaniu działań PROW 2004-2006 oraz PROW 2007-2013
6	KRYM (7) UKRAINA (3) 17.06.2008	Przedstawiciele Autonomicznej Republiki Krymu: Wicepremier Rady Ministrów - przewodniczący delegacji, Minister Polityki Rolnej ARK, Wiceminister Finansów ARK, Wiceminister Ekonomiki ARK oraz przedstawiciele: ~Ministerstwa Polityki Rolnej ARK ~Rejonu Czarnomorskiego ~Krymskiego Państwowego Rolniczego Centrum Szkoleniowo-Konsultacyjnego Przedstawiciele Ukrainy: ~Krajowe Stowarzyszenie Służb Doradztwa Rolniczego Ukrainy ~ Ługańska Doradcza Służba Rolna ~Chersoński Państwowy Uniwersytet Rolniczy	Działalność ARiMR w zakresie wsparcia polskiego rolnictwa, w tym: ~organizacja i zadania ARiMR jako Agencji Płatniczej, ~system obsługi płatności bezpośrednich oraz wpływu dopłat bezpośrednich na polskie rolnictwo, ~doświadczenia we wdrażaniu instrumentów rozwoju obszarów wiejskich w ramach PROW 2004-2006 i PROW 2007-2013.
7	UKRAINA (10) 24.06.2008	Dziennikarze zajmujący się zagadnieniami rolnymi.	Działalność ARiMR w zakresie wsparcia polskiego rolnictwa
8	FRANCJA (3) 01.09.2008	Ministerstwo Rolnictwa i Rybołówstwa Francji Rada Generalna Rolnictwa, Żywności i Obszarów Wiejskich	Misja studyjna mająca na celu przeprowadzenie badania dotyczącego roli regionów w kwestii polityki rolnej i rozwoju wsi w UE na przykładzie Niemiec, Włoch, Hiszpanii i Polski.
9	MOŁDOWA (5) 01.10.2008	Ministerstwo Rolnictwa i Przemysłu Spożywczego oraz Krajowa Agencja dla Rozwoju Rolnictwa ACSA	Zapoznanie uczestników wizyty studyjnej z zadaniami jednostek analitycznych w polskich instytucjach w zakresie polityki rolnej

10	BULGARIA (8) 27-30.10.2008	Przedstawiciele Departamentu Wdrażania Płatności Bezpośrednich oraz Departamentu Prawnego Agencji Płatniczej w Bułgarii w ramach projektu PHARE BG-2005/017-353.03.01	System jednolitej płatności obszarowej (SAPS): ~Zasady przyznawania płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, obsługa wniosku o przyznanie płatności ~Kampania 2007-2008 – kontrola na miejscu zagadnienia ogólne, zasady realizacji kontroli na miejscu w zakresie płatności bezpośrednich w kampanii kontrolnej 2008 roku Programy rolno-środowiskowe ~Mechanizmy instytucjonalne wdrażania programów rolnośrodowiskowych ~Procedury wdrażania programów rolnośrodowiskowych ~Kontrole na miejscu (mechanizmy kontrolne) w programach rolnośrodowiskowym ~Rola OR i BP w procesie wdrażania systemu płatności bezpośrednich i programów rolnośrodowiskowych
11	RUMUNIA (12) 4.11.2008	Rumuńska Agencja Płatnicza	Rozwój obszarów wiejskich w Polsce - zadania Agencji Płatniczej na trzech poziomach (Centrala, Oddziały Regionalne, Biura Powiatowe).Przegląd funkcji i procedur związanych z wdrażaniem działań rozwoju obszarów wiejskich.Wdrażanie działań rolnośrodowiskowych w ramach PROW.
12	MOŁDOWA (5) 5.11.2008	Ministerstwo Rolnictwa i Przemysłu Spożywczego Stowarzyszenie Przetwórców Owoców i Warzyw Stowarzyszenie Producentów i Eksporterów Owoców i Warzyw "Moldova-Fruct"	Przedstawienie mechanizmów oraz instrumentów wspomagających rozwój przetwórstwa owoców i warzyw w Polsce przed i po akcesji do UE. System informacji producentów i grup producenckich - metod komunikacji i współpracy z uczestnikami mechanizmów i instrumentów wsparcia.
13	BULGARIA (8) 17-20.11.2008	Przedstawiciele Departamentu Wdrażania Działań w Zakresie Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Departamentu Prawnego Agencji Płatniczej w Bułgarii w ramach projektu PHARE BG-2005/017-353.03.01	Wdrażanie PROW 2007-2013 w Polsce: ~Działania inwestycyjne PROW 2007 – 2013 ~Procedury obsługi wniosku o przyznanie pomocy oraz wniosku o płatność ~Działania społeczne i środowiskowe PROW 2007-2013 ~Zasady realizacji kontroli na miejscu w zakresie PROW 2007 – 2013 ~Działania PROW 2007-2013 wdrażane przez podmioty zewnętrzne ~Mechanizm kontroli w procedurach wdrażania działań ROW w ramach PROW 2007-2013
14	FRANCJA (2) 08.12.2008	Francuska Agencja Płatnicza - CNASEA Attaché ds. Rolnych Ambasady Francji	Działalność ARIMR jako Agencji Płatniczej.

## Załącznik 11. Wykonanie planu finansowego ARiMR za 2008 r.

### Część A Plan finansowy ARiMR

Lp.	Treść	Plan finansowy 2008 r. w tys. zł	Realizacja planu finansowego za 2008 r.	
			w tys. zł	w %
1	2	3	4	5
<b>I</b>	<b>PRZYCHODY OGÓŁEM</b>	<b>1 861 373</b>	<b>1 880 688</b>	<b>101,0%</b>
<b>1</b>	<b>Dotacja z budżetu państwa</b>	<b>1 762 786</b>	<b>1 762 758</b>	<b>100,0%</b>
1.1	dotacja podmiotowa	396 953	396 953	100,0%
1.2	dotacja celowa	1 226 081	1 226 053	100,0%
1.3	dotacja na inwestycje i zakupy inwestycyjne	139 752	139 752	100,0%
<b>2</b>	<b>Przychody własne</b>	<b>51 570</b>	<b>47 356</b>	<b>91,8%</b>
2.1	dywidendy i udziały w zysku	45	45	100,0%
2.2	odsetki	26 996	25 784	95,5%
2.3	inne	24 529	21 527	87,8%
<b>3</b>	<b>Pozostałe przychody</b>	<b>47 017</b>	<b>70 574</b>	<b>150,1%</b>
3.1	w tym z budżetu państwa	47 017	70 574	150,1%
<b>II</b>	<b>KOSZTY OGÓŁEM</b>	<b>2 521 605</b>	<b>2 425 547</b>	<b>96,2%</b>
<b>1</b>	<b>Koszty według rodzaju</b>	<b>1 248 202</b>	<b>1 209 582</b>	<b>96,9%</b>
1.1	amortyzacja	220 000	247 405	112,5%
1.2	materiały i energia	37 450	34 950	93,3%
1.3	remonty	2 800	2 408	86,0%
1.4	pozostałe usługi obce	348 061	335 797	96,5%
1.5	podatki i opłaty	9 022	8 873	98,3%
1.6	wynagrodzenia	505 267	473 672	93,7%
1.7	składki od wynagrodzeń	88 026	79 958	90,8%
1.8	pozostałe	37 576	26 519	70,6%
<b>2</b>	<b>Środki przekazane na realizację zadań bieżących dla jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych</b>	<b>1 048 009</b>	<b>1 016 011</b>	<b>96,9%</b>
2.1	dopłaty do oprocentowania inwestycyjnych kredytów bankowych	734 992	716 134	97,4%
2.2	dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych przeznaczonych na likwidację skutków klęsk żywiołowych	209 521	201 424	96,1%
2.3	dofinansowanie ponoszonych przez producentów rolnych kosztów zbioru, transportu i unieszkodliwiania padłych zwierząt gospodarskich z gatunku bydło, owce, kozy, świnie lub konie	47 490	46 484	97,9%
2.4	wsparcie działalności administracyjnej grup producentów rolnych	833	797	95,7%
2.5	finansowanie zalesiania gruntów rolnych	39 500	39 490	100,0%
2.6	działalność informacyjno-promocyjna	4 791	2 724	56,9%

2.7	finansowanie zadań w zakresie identyfikacji i rejestracji zwierząt	368	358	97,3%
2.8	realizacja udzielonych poręczeń i gwarancji	1 213	0	0,0%
2.9	Transition Facility 2006/018-180.04-04 "Przygotowanie ARiMR do wdrażania nowej WPR" - koszty bieżące	1 081	955	88,3%
2.10	pomoc finansowa na przygotowanie wniosku o rejestrację nazw pochodzenia oznaczeń geograficznych	0	0	0,0%
2.11	realizacja krajowej płatności do powierzchni upraw rzepaku wykorzystywanego na cele energetyczne	7 920	7 645	96,5%
2.12	rezerwa na wydatki z tytułu Programu SAPARD	300	0	0,0%
<b>3</b>	<b>Środki przekazane na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych</b>	<b>225 394</b>	<b>199 954</b>	<b>88,7%</b>
4	Koszty finansowe	0	0	0,0%
4.1	inne	0	0	0,0%
<b>III</b>	<b>WYNIK ( I-II )</b>	<b>-660 232</b>	<b>-544 859</b>	<b>82,5%</b>
<b>IV</b>	<b>ŚREDNIOROCZNA LICZBA ZATRUDNIONYCH (w przeliczeniu na pełne etaty)</b>	<b>11 408</b>	<b>11 272</b>	<b>98,8%</b>

#### Część B. Dane uzupełniające

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na dzień 31.12.2006	Stan na dzień 31.12.2007	Plan na dzień 31.12.2008	Realizacja planu finansowego za 2008 r.
		w tys. zł			
1	2	3	3	4	5
	AKTYWA	930 119	1 180 497	745 527	854 705
1	AKTYWA TRWAŁE	631 590	624 989	630 383	558 319
1.1	Akcje i udziały	115 479	115 872	115 872	114 252
2	AKTYWA OBROTOWE	298 529	555 508	115 144	296 386
2.1	Środki pieniężne	279 575	539 050	99 497	283 628
2.2.	Należności krótkoterminowe	18 332	15 647	15 647	12 178
	ZOBOWIĄZANIA wg wartości nominalnej	152 844	266 896	300 800	272 177
	Zobowiązania wymagalne	197	0	0	0

**Część C. Informacje dodatkowe**

<b>Lp.</b>	<b>Wyszczególnienie</b>	<b>Plan na 2008 r.</b>	<b>Realizacja planu finansowego za 2008 r.</b>
		<b>w tys. zł</b>	
1	2	3	4
1	Przychody ogółem	1 861 373	1 880 688
2	Koszty ogółem	2 521 605	2 425 547
3	Amortyzacja	220 000	247 405
4	Przychody z tytułu sprzedaży środków trwałych	514	289
5	Wartość nieodpłatnie przekazanych środków trwałych	20	0
6	Wartość nieodpłatnie otrzymanych środków trwałych	0	0